38956/A

Frontispiece
&
Illustrations
(pp 2[illegible] - 2[illegible])
&
p 224

NUGÆ VENALES

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

87040

NUGÆ VENALES,

SIVE

THESAURUS

RIDENDI & JOCANDI

AD

Graviſſimos Severiſſimoſque Viros,

PATRES MELANCHOLICORUM

Conſcriptos.

Editio ultima auctior & correctior.

ANNO 1720.

Proſtant apud NEMINEM; ſed tamen UBIQUE.

Huic Editioni acceſſere,

I. Theſes de Haſione & Haſibili qualitate.
II. Cortum Verſicale de Flois Swartibus, &c.
III. Diſputatio Phyſiologiſtica, de jure & natura Pennalium.
IV. Diſputatio de Cornelio, ejuſdem natura ac proprietate.
V. Themata Medica, Beanorum, Archibeanorum, Beanulorum & Cornutorum quorumcunque affectibus & curatione.
VII. Pugna Porcorum.
VIII. Crepundia Poëtica aucta.
IX. Canum cum Cattis Certamen.

Miſce ſtultitiam conſiliis brevem.
Horat.

PRÆFATIO.

Feſtive Lector,

Semper jocari, ſtultorum; nunquam riſui operam dare, non minus fatuorum hominum eſt: utpote qui id quod ſibi proprium eſt, faciunt quaſi minime proprium. Si enim homo rationalis, etiam riſibilis eſt. Atque hoc eſt, quod homini proprium, & quidem quarto modo, appellant cum ratione differentes Logici. Ex his autem modum tenere, ſapientis eſt.

Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci,

Horatius ait, & omnium calculo approbatur. Quomodo autem illud fieri poſſit, haud facile explicari poteſt. Ego, qui tamen unicuique liberum ſuum judicium relinquo, non ſic ſevero ſtudio

inhiandum exiſtimo, ut propterea omni-
riſibilitas proinde humanitas, tollatur
exuatur; neque ſic riſui operam dan-
dam puto, ut ea de cauſa omnis ſeveri-
tas, omnis authoritas exulet, atque ita
fieri poteſt, ut

Sit modus in rebus, ſint cert
denique fines.
Quos ultra citroque nequit con
ſiſtere rectum.

Cujus modi tanto major habenda rati
eſt, quanto major utilitatis. Eſt enim
id, ut iterum hoc dicam, optimum uti-
liſſimumque, ſeriis feſtiva miſcer
Quod ut majori cum delectatione facer
poſſis, quiſquis es, Lector, viſum fu
hæc ridicularia, elegantiſſima ſim
cum aliis feſtivis opuſculis recuder
riſuique promovendo iterare. Tu i-
terim

His utere, Lector amice;
Quæ bona ſunt, lauda; falſa refell
vale.

Quanam in mundo admiranda?

RESP.

Quod omnes cornices ſunt nigræ: quod ratti æque citò currant ac mures: quod canes oſſa arrodant & deglutiant: quod ruſticus armaturam induat, galeam capiti imponat, haſtam arripiat ad defendendum pullos gallinaceos, cum ſingulis diebus tam diligenter obſerventur à vulpium orphanis. Mirabile quod feles nequam poſt cœnam, denſis exiſtentibus tenebris, ſine lumine, ſine gladio, ſine pileo, nudis auribus pedibuſque, abſque crepidis calopodiiſque audeant aggredi ingentem exercitum honeſtorum murium & glirium. Mirabilius quod hiems nunquam ita caleat ſicuti æſtas: uti legitur apud Quinquarillam, ſine perſpicillo in libro per omnia albo, in illis verbis *pata, pata, pn.* Mirabiliſſimum omnes fœminas hoc vitio laborare, ut per unum idemque foramen mingant & cacent, *cum (ſcilicet) latrinæ podicem obverterint.*

Quid eſt ſcholaſticus;

R. Eſt filius patris ſui, frater ſororis, nepos avunculi, doctor omnium, præſertim

in naturalibus: utpote qui ſe libenter adjungit puellis, quæ ex ſimplicitate caſeum feli cuſtodiendum commiſerunt. Summa ſummarum ſtudioſus melius loquitur furno; etiamſi os ejus non ita large pateat; profert aurea verba, etiamſi roſtrum ipſius non ſit flavum.

Noctis commoda quænam?

RESP.

1. Nocte conficiuntur homines. 2. Nocte amatores amaſias ſuas adeunt, & cum iis fabulantur. 3. Nocte Coſmographi, Aſtrologi, Philoſophi contemplantur planetas. 4. Nocte ebrii ſine ſcandalo ſeſe inebriant & planetas (hem patinas dicere volui) perſcrutantur. 5. Nox arridet magis, quo liberius ſuam magiam exerceant; placet furibus ut tutius furentur: meretricibus ut delectabilius coeant. Breviter (ut 600. literis dicam) nox confert dulcem quietem, & inducit oblivionem omnium malorum. Certe ſi nox non eſſet, multi artifices ſe perditum irent; qui candelabra, & candelas conficiunt, quanam re compararent ſibi victum? Lenones honeſti quomodo ſeſe ſuſtentarent? Magni mercatores ſulphuratorum mendicarent; quid enim opus eſſet ſulphuratis, ſi non eſſent candelæ; quid cande[illegible] ſine nocte? *Object.* Luna eſt candela naturali[s] ergo non opus eſt candelis artificioſis? R. Luna non ſemper lucet, & tunc homines i[n] ſtar glirium ſtertere cogerentur. Eſt quid[em] Luna candela naturalis lucens noctuis & [ve]ſpertilionibus, non & hominibus, multo [mi]nus furibus.

Mulier quænam pudibunda?

R. Quæ tegit faciem cum induſio ſuo.

Quibus ſibi Sapiens homo debet cavere?

RESP.

1. A zelo amantium. 2. A rapina militum. 3. A penna Notariorum. 4. A ſubtili practicâ Procuratorum. 5. A mercatoribus non dantibus mutuò. Contra non renuet prandere cum Abbatibus; cœnari cum Advocatis; jentaculum ſumere cum commiſſariis aliiſque magnatibus; celebrabit paſcha in ædibus ſuis, at quadrageſimum ubique. Præceptores noſtri ſic nos inſtruere ſolebant. Quinque hominum genera frequentant nundinas, 1. emptores, 2. venditores, 3. ſpectatores, 4. ii qui ſpectatum veniunt, 5. trium literarum homines, vulgò crumeniſecæ, ab hoc quinto hominum genere, diſcipuli, vobis cavete.

Cur odium Vatinianum inter Monachos & Canonicos?

R. Quia Monachis ova, Canonicis gallinæ in deliciis ſunt. Monachi accuſant Canonicos, quod gallinas devorent, quæ illis ova eſculenta parere poſſunt; contra Canonici accuſant Monachos, quod ova comedant, è quibus pulli gallinacei (cibus Canonicorum) excuduntur. Iudex & Scabini ſic reſponderunt; Monachorum rationibus perpenſis illis aſſentimur: ſed perpenſis rationibus Canonicorum & illis aſſentimur, itaque neutra pars cauſa ce-

cidit. Monachorum una ratio eſt è millibus petita, quia poſſunt eſſe gallinæ abſque ovis, nam Deus in prima creatione creavit gallinas cum nullum eſſet ovum. Contra Canonici aſſerunt Deum gallinas non ex nihilo creaſſe, ſed ex materiâ quâdam confuſa, quam Judæi *tohu vabohu*, poëtæ *chaos* nominant. 2. arcte accurateque tenent, gallinas poſſe produci etiam non exiſtentibus gallinis: idque probant experientiâ. Nam cives in Alcair urbe Turcicâ, in furnis ſuis calidis ex ovis pullos exſilire faciunt: itaque *adhuc ſub judice lis eſt*, quis victor, quis victus, dubitatur.

Fœmina formidoloſa quænam?

R. Quæ caudam intra crura deponit.

Homo cujus partis orationis eſt?

R. Participii partis: quia partem capit ab omni animalium genere. Sic multis *ſtruthiocameli* ventriculus eſt, qui duriſſima concoquere poſſunt; aliis adeſt cor *Leonis*, in quorum numero ſunt milites quidam; plures *canis* natura gaudent; quam plurimi *ſuis*, omnia promiſcuè devorantes; infiniti *Aſini* complexione delectantur, à Gallis dicti, *Aſnes à courtes oreilles.*

Quotuplices ſunt crepitus ventris?

R. Sunt multiplices. Tormentarii horrendos edunt ſonitus, domicella crepitus ſuos premunt intra nates, exileſque ſonos emittunt; crepitus apothecariorum nihil aliud redolent, quam vinum aromatites vel aniſum

con-

conditum: aromatarii nil niſi zingiber in podice habent; procuratores articulant ſuos crepitus, ſicuti cauſam alicujus proceſſus; advocati (quos auri ſacra fames exagitat) nil niſi aurum tonant in ſuas braccas, experiemini, & proculdubio invenietis aliquid merdæ.

Fœmina audax quænam?

R. Quæ duos homines per unum foramen exſpectat.

Quid eſt Ruſticus?

R. Liberalis eſt, ut dives avarus; delectabilis, ut ſtercus ſaccaratum; ſyncerus, ut miles tempore belli apud pulchram fœminam; amabilis ut podagricus; albus ut civis ex Æthiopia, civilis ut ruſticus Montenſis. Breviter, Dominus ruſticus (cui Deus largiatur vitam donec moriatur) eſt pulchrior monacho ſine cappa, mendico ſine ſcutella, advocato ſine codice & decretalibus, ebrio ſine cantharo. Dominus ruſticus eſt inſignis & generoſus miles: qui uno oculo torvo tremorem incuteret integro exercitui muſcarum, imo ſcarabæorum: in illius honorem ſequens carmen pono:

Ruſtica gens eſt optima flens, ſed peſſima gaudens
Ungentem pungit, pungentem ruſticus ungit.

Quoſnam uſus præſtat charta?

RESP.

1. Ut nates mundemus, alioqui digitis illas tergere oporteret. 2. Memoria optimorum librorum chartâ reſervatur: hinc extat Ovidius amoribus, ſpeculum Ululæ, quatuor

filii Aymonis, &c. probati authores, qui ex incendio Trojæ reſervati ſunt. 3. Literæ amatoriæ ad amaſiam chartâ tranſmittuntur. Quid hiſtoriographi, poëtæ, oratores eſſent ſine charta? ſine gramine campus, & ſine crine caput.

Fœmina meticuloſa quænam?

R. Quæ non audet dormire ſine viris.

Quis ſagittarius collimat ad pedes; & tangit nares?

Crepitus ventris. Germani ſic efferunt;

Der unghewiſſe Schutz binn ich ghenannt,
In allen Landen ſehr woll bekannt,
Ich ziel dir nach d'verſch, und tref dir die Naſz.
Kanſtu es mir ſagen, du biſt ein Baſz.

Bona Eunuchorum quænam?

R E S P.

1. Sunt immunes à carnalibus voluptatibus, quibus homines brutorum more agitantur, & quaſi in furorem præcipitantur. 2. Moriuntur in ſuo individuo, ſicuti phœnix, avis nobiliſſima. 3. Habent vocem exilem & muſicalem. 4. Præficiuntur gynæceis imperatorum, Regum, Principum, &c.

Quatuor occidunt hominem ante tempus,

Uxor formoſa, triſtis familia, immoderatus cibus ac potus, aër corruptus.

Vinum à quibus in pretio habitum fuit?

Romani authorem vini tam magni fecerunt, ut eum inter Deos ponerent; Græci in vino

vino veritatem eſſe dixerunt, ideo Bacchus pingitur nudus & juvenis: quippe qui ſine malitia & fraude veritatem aperit. Hippocrates & Galenus aſſerunt vinum eſſe medicamentum præſtantiſſimum. confortat enim & calefacit nervos frigidos; purgat melancholiam; provocat urinam; calefacit ſtomachum; ſiſtit vomitum; & animat homines ad actus heroicos.

Cur aſinis ſeſe mutuo fricare licet?

Hoc privilegium omnibus aſinis & quadrupedibus & bipedibus conceſſum, ſe mutuo ſcabere, quia genealogiam ſuam ducunt à tritavo illius aſini, cujus maxillâ Cain occidit fratrem ſuum Abelem.

Quis uſus raparum & braſſicæ capitatæ?

R. Sunt optima medicamenta pro ægrotis, nam mollificant merdam. Decoctio earum pellit cholicam ventoſam, quæ ſeſe exſerit per poſticum; & ſenſum odoris vellicat fœtore maligno.

Quid eſt homo ſine barba?

R. Piſcis ſine ſquammis, urſus ſine crine, fœmina ſine pilis, canis ſine cauda.

Mulier nauſea abundans quænam?

R. Quæ nihil appetit, niſi jure perfuſum

Avarus cui ſimilis?

R. Eſt ſimilis porco, nam nemini prodeſt, niſi poſt mortem. Sed invidus, neque poſt mortem quicquam utilitatis adfert, & in vita ſuâ valde parum.

Crepitus ventris eſtne corporale quid?

R. Ita: probatur ſic; ratio corporis organici conſiſtit in ſubtilitate ſenſuum. Atqui nihil æque ſenſibile eſt ac crepitus. Ergo crepitus eſt corpus organicum. 2 Ecce alia ratio deprompta ex profunditate meæ braccæ: Ea omnia quæ conſtant ex quatuor elementis ſunt corporea. Sed crepitus ſunt compoſiti ex quatuor elementis. Ergo (*Minorem probo.*) quia crepitus ſunt ſicci, humidi, frigidi & calidi, fac periculum victo dabis manus. Quam pulcrum eſt philoſophiæ operam dediſſe! ubique enim locorum nobis adjumento eſt. 3. Quæ ſuas habent dimenſiones, longitudinem, latitudinem & profunditatem corporea ſunt. Ergo crepitus ſunt corporei. Quia quidam crepitus magni, quidam longi, quidam breves, quidam curti, quidam obliqui, quidam largi, ſecundum magnitudinem foraminis.

Cæci quibus rebus minime indigent;

R. Candela & perſpicillo, juxta illud:
Was hath Kertz oder Brill,
Wan die Eul nicht ſehen will.

Quid remedii pro odoratus amiſſione?

R. Recipe medicamentum quod in officinis vocatur *Diamerdis.*

Papirus, unde denominationem habeat.

R. A Priapo, Deo, inter Gentes & amatores, ſatis noto: anagrammatizet quis voculas *Priapus & Papirus* inveniet eaſdem literas. Ideo autem à *Priapo Papirus*, quia eo amatores utuntur, dum ad amaſias ſuas literas tranſportandas curant.

Quibus in locis publice licet loculos exhaurire?

R. 1. In Ganea. 2. In Caupona. 3. In ſphæriſterio.

Coitus quid efficit;

R. Efficit largam, parvam, curtam & magnam amicitiam.

Crepitus ventris eſtne ſpiritualis?

R. Ita, probatur ſic: 1. Quæ inviſibilia ſunt, ſpiritualia ſunt. Atqui crepitus ſunt inviſibiles. Ergo ſpirituales ſunt: minorem probo, dum vos oro ut inſignem crepitum emittatis, mihique indicatis cujus coloris ſit, vel metimini mihi ulnam unam, ſicuti metiri ſolent pannus, & vobis, ut in concurſu lampada tradam. Quæ habent agilitatem, ut nullus hominum poſſit eorum ictus evitare ſunt ſpiritualia. Sed tales ſunt crepitus. Ergo, &c. His adde, etiamſi crepitus proveniunt ex ſpelunca & naſcantur ſine viſu, ſicuti talpæ, attamen non ſunt palpabiles, ſicuti tenebræ Ægyptiorum. Ergo, &c. 3. Fides ex auditu eſt. Crepitus ſunt ex auditu & odoratu. Ergo crepitus ſpirituales ſunt.

Fœmina ſuperba quænam?

R. Quæ tantum *magnos* intuetur.

Phlegmaticis & pulmoniacis quomodo ſuccurrendum?

R. Clyſtere auriculari, ſeu in aures injecto, quo cerebrum eorum purgetur à pituitoſis & bilioſis humoribus. Hoc medicamentum heri veſper (nolo enim numerare, menſes, ſeptimanas & dies) inveni in aliquo libro

impreſſo triginta annis ante mundi creationem. In quo etiam libro inveni medicamentum ex helleboro albo confectum, quo ſumpto lens abortiit & pediculus ſternutavit. O quam pulchrum eſt, eſſe Medicum! etiamſi naſum ſtercori admovere debeat: quid tum poſtea; ex re quâlibet bonus odor lucri: licet ſtercus & urina ſint medicorum fercula prima, non curo; modo mea burſa ſemper ſit gravida Jacobitis; modo meum armamentarium ſemper probè ſit inſtructum (ſi non piſtolis ſaltem piſtolettis): ſit interim (per me licet) medicorum *recipe. decipe.*

Quodnam eſt præſentiſſimum remedium colicæ?

R. Occludere os, aperire nates. Agimus vobis gratias Reverendi Doctores & in gratitudinem oſcul.mur manus veſtras, vos in recompenſationem oſculamini noſtras nates.

Quid eſt honor?

R. Eſt nil apud Latinos, *rien* apud Gallos. Honor eſt, quod facit fumare culinam, honor eſt, quod replet granaria & cellas; honor eſt, ſuperbe veſtitum eſſe; honor eſt, ſtrenuè evacuare cantharum, honor eſt 1000 homines in prælio occidere & ne unum quidem procreare.

Mulier Hugenota & Papiſtica quænam?

Hugenota eſt, quæ omni tempore deſiderat carnem; Papiſtica quæ ſæpe volvit & tractat aſpergillum.

Volatus avis paradiſi quàm vim habet?

R. Mare reddit humidum & ſalſum, ignem efficit

efficit calidum, & aromata efficacia cordi corroborando.

Quænam ſibi honorifice cedunt;

R. Dies cedit nocti, tempus ſerenum pluvioſo, dies ſabbati, diei ſolis.

Quid eſt crepitus?

R. Crepitus eſt flatus ventris, quem natura provida ſanitatis tuendæ cauſa per podicem ejicit: materia ejus exiſtens paulum craſſa. Hæc eſt definitio eſſentialis & quidditativa, conſtat enim ex genere, quod eſt flatus, & differentia, quæ eſt ventris, niſi velis nos æque per os ac per podicem pedere.

Ære alieno obærato quid jucundiſſimum?

R. Si terminum dilationis ei datur eo uſque dum induciæ fiant inter feles & mures.

Mendici quam varia naſciſcantur nomina?

R. Si juxta rivum Rheni comedant, Domini Rheni appellantur, ſi in plateis pediculos colligant cuſtodes platearum vocantur, ſi juxta exercitum ſeſe ſcabant, generoſi milites ſunt, ſi furentur, patibuli incolæ exiſtunt, ſi panem petant propter Deum proprie mendici dicuntur.

Quid eſt fœmina?

R. Eſt ſecunda pars neceſſaria ad propagationem & conſervationem generis humani: Græcus quidam dixit, ignem, aquam & fœminam eſſe tria mala, atque ita fœminam bonam quis inveniet? Philemon teſtatur, bonam capram, bonum mulum, & bonam fœminam, eſſe tria peſſima animalia, Simonides

 dicit,

dicit, fœminas natas vel ex ſimia, vel ex vulpe, vel ex muſtela; alter clamat earum pulchritudinem eſſe inſtar roſæ ſpinis circumdatæ, verba earum fraus, ornatus earum cauda pavonis, amor earum veluti ſerpens, qui in amplexu ſtrangulat marem ſuum. Fœmina (quod ſub roſa dictum velim) eſt homo leviſſimus vix ponderans duo grana, fœmina conſtat ex tenuiſſima materia cujus ulna emitur teruncio.

Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis, quatuor chartarum reges ſemper ſunt pauperes?

R. Quia continuo ſunt in luſu: juxta illud: Ludus homini perditio: Miſerrima eſt præterea conditio eorum regum; Nam ſi uni parti nimium pecuniæ detraxerint, condemnantur ad ignem & ſicuti magi in cinerem rediguntur.

Quibus caput facile tumidum ſit?

R. Illis quos deficit moneta. Homunculi quidam cum in popina quadam abdomini inſerviiſſent, capita eorum ita intumuerunt, ut inde egredi non potuerint.

Quid eſt melancholicus?

R. Eſt ſtultus inter omnes aſinos, qui non intelligit carnem perdicum eſſe longe delicatiorem vaccina.

Familia ſpiritualis quænam eſt?

R. Cujus vagina capax eſt magnarum rerum.

Cre-

Crepitus ventris eſt ne bonus?

R. Ita, probatur ſic: illud cenſetur eſſe bonum, quod utile, jucundum & honeſtum eſt. Cicer. 1. officior. Atqui tales ſunt crepitus, Ergo, &c. Minorem probo: utiles ſunt crepitus: quia qui animoſe pedit prolongat vitam ſuam juxta proverbium vulgare; utilitas crepitus inde quoque apparet, quod omnes fere artes ex eo originem ſuam duxerunt. *Muſica* ex crepitu orta eſt, quia tota pendet ex varietate ſonorum ſicuti non inveniuntur duo naſi per omnia ſimiles, ita vix ac ne vix quidem duo crepitus ejuſdem ſoni, ſed quot peditores, tot ſoni. Antiqui prædicebant pluvioſum aut ſerenum tempus ex tono & ſono ſuorum crepituum, Ecce *Aſtrologia.* Germani, qui crepitus emittunt, tamquam ex profunda aliqua ſpelunca, hinc bombardæ & tormenta bellica inventa; Galli, hinc confecere pilam luſoriam, quam follem appellant. Nautæ artem navigandi, inde didicerunt, ut uno vento ad contraria loca navigare poſſint, hac conſideratione moti, quod crepitus collimet ad pedes & feriat nares: Galenus, Hippocrates, Avicenna, Raſes, &c. multa ſecreta quoad medicinam, inde auferunt. 1. Crepitus eſt jucundum quid; quia cantat naſcendo, & naſcitur cantando. Imo quod plus eſt, unus crepitus clare editus omnes ſodales etiam omnino melancholicos, ad riſum concitat. Imprimis crepitus canis aulæ delectabilis eſt, quippe qui veniam pedendi largitur Domicellis omnibus horis, dum-

modo dicant, abigite canem, quia pepedit.
3. Crepitus eſt honeſtum quid: quia utilitatem adfert maximam, & hominem vivificat, unde quidam ex retento crepitu obierunt. Hinc Cæſar quidam Romanus edicto permiſit, ut cuilibet crepitum clare emittere liceret etiam in ipſo convivio.

Filii prodigi quinam?

Quorum abavus eſt Midas. Nam Midas omnia quæ contingebat, mutabat in aurum, ita prodigi omnia Midæ bona relicta tranſmutant in merdam, colore eodem, ſed odore plane diverſo.

Quomodo efferes uno vocabulo latino quinque animalia eaque piloſa?

R. Vultis ſcire? unico verbo hoc *conculcavimus.* Prima ſyllaba eſt *con* Gallicanum, quod Latinis ſonat cunnum. Secunda ſyllaba eſt *cul* quod etiam Gallicum eſt, Latinis autem eſt podex. Tertia ſyllaba *cat* picardicum eſt, Latinis cattus. Quarta ſyllaba eſt *vi* & eſt opifex naturæ. Quinta ſyllaba eſt *mus* animal ſatis notum, Gallicè *ſouris.*

Mulier debilis quanam eſt?

Quæ ſtatim in dorſum cadit, ſimulac eam vel digitulo quis tetigerit.

Quanam eſt differentia inter pediculum formaliter ſic dictum, & pediculum planum, ſeu inguinalem?

R. Pediculus ut ſic totum perreptat corpus, at pediculus planus inhæret myſtaci, palpebris &c. occupatque, portum poſticum; Gallis,

le

le port ſouffle au cul. dictum. Dicam planiſſime, ut cæci videant, ſurdi audiant, leproſi ſentiant. Pediculus inguinalis eſt inſtar planetæ fixæ, at pediculus vulgaris inſtar planetæ erraticæ: aliquando tamen boni amici ſunt, ita ut eadem menſa imò eadem quadra utantur.

Rapæ quomodo proſunt?

R. Auferunt à filiabus cordis palpitationem, ſyncopen, anxietatem, pleuritidem, appetitum inordinatum, colorem pallidum, tremorem, vomitum oris ſed non podicis. Summa rapæ & braſſicæ capitatæ proſint. Nam braſſicæ procreant ventum & rapæ crepitum, Quidam multas comedendo rapas femoralia permerdavit. Si quis non vult credere admoveat naſum & ſentiet procul dubio, niſi prorſus careat odoratu.

Quis eſt author ventorum?

Follis confector & podex.

Bona Domeſtica quænam eſt?

R. Quæ omnibus ſatis penſi exhibet.

Quid ſunt Bohemi?

R. Sunt homines rotundi, quorum naſus, dum vivunt, ſemper intra duos oculos conſiſtit, qui æquè ſordide egrediuntur mundo ac intrant, qui habent ventum in podice æque ac follis; minimum eorum natura donavit 32. dentibus, qui maxilla inſtar crepitaculi leproſorum. Bohemi plebeji equitant ſuper fœminas, at magnates & nobiles ſuper equos, ſtulti ſunt per naturam, eſtque iis ſtultitia proprium quarto modo, frigent præ calore, & æſtuant præ frigore.

Qui

Quinam ſunt excommunicati?

R. Qui crepitum emittunt & non aperiunt podicem.

Quam quiſque novit artem in hac ſe exerceat?

R. Itaque Philoſophus loquatur de Philoſophia, medicus de merdis, cerdo (vulgo aurifex in corio) de veteramentis, barbitonſor de barba. Cæcus delectetur baculo ſuo, Doctor caputio, monachus cappa, faber ſecuri, nauta navi, &c.

Recita laudes podicis.

R. Dominus *podex* cætera omnia membra dignitate ſuperat. Nam 1. Eſt *philoſophus*, quia gerit barbam. 2. Eſt *advocatus* inſignis, quia tam clarè animi ſui ſenſa exprimit, ut nullus advocatorum audeat naſum ſuum admovere: 3. Eſt *Capitaneus* animoſus, nam aut vult vincere, aut vinci ſive mori, ita præfractè pugnat. 4. Eſt *Ruſticus* inſigni charitate præditus, ſæpe enim vicini ſui agrum gratis ſtercorat. 5. Dominus podex eſt excellens *pictor*, præſertim quoad induſium, linteamina enim tam citò non ſunt extenſa, quin picturas varias adumbret. 6. Eſt probatus *pharmacopola*, quia optime conficit confectionem *Diamerdis*, 6. Eſt optimus *muſicus*. Nam quamvis muſica divina & vocalis ſit jucunda, nihil tamen ad podicis muſicam. Nam vocalis muſica, tantum ſatisfaciat auribus, at podici muſica, non tantum tangit auditum, ſed etiam odoratum, guſtum, viſum, tactum. 8. Eſt *vir honorabilis*, quia primus locus ei aſſignatur. In-

con-

conviviis hoc cernere licet, ubi parietes tapetis ornati ſunt & pulvinaria compoſita, nam ibi audiuntur ſtatim hæc & ſimilia: tu pone podicem hic, tu ibi, hem tu nimis humiliaſti podicem, tu non ſatis commode ſedes, nimium exaltaſti podicem, tu eas allatum vinum cum tuo podice, tu manes hic cum tuo podice, & ego vobis ago gratias & abeo cum meo podice.

Fœmina curioſa quænam?

R. Quæ appetit ſcire, quid quivis poſſit.

Qui maximè omnium lucrantur?

R. Qui in hoc ſeculo ſunt verſipelles, tempori ſervientes & inſtar Chameleontis quemlibet colorem induentes, qui cum affirmantibus affirmant, cum negantibus negant, hic quæſtus hodie eſt uberrimus.

Braſſicis capitatis quinam delectantur?

R. Fœminæ: idque propter acrimoniam earum, & cum eas miſcuerint cum farina zizaniorum, provocant annos, dies & menſes ſuos, ſuppoſitis in modum ſuppoſitorii: loquor de *Androgyne*, id eſt, corpore compoſito ex duplici podice & quatuor clunibus, quod mirifice facit ad conſervationem generis humani. Galenus ait, braſſicam capitatam admodum utilem eſſe iis, qui tremori & convulſionibus ſunt obnoxii: quare conſulo juvenibus, ut omni mane ſumant ſcrupulum unum ut nates tremant, quando virga eis minatur, ſumant item tandem recens nuptæ, ut

poſſint

poſſint alacrius perficere opus, quod primà nuptiarum nocte exſequendum.

Fœmina guloſa quænam eſt?

R. Ad hanc quæſtionem utpote difficilem, ſolus reſpondere nequeo: ſubvenite viri qui ornati eſtis more Moſaico ſecundum vetus Teſtamentum ſcilic. Hem devorate manipulum unum cinnamomi, ſyncope corripiamini, apprehendite trabem ne cadatis: quid jam dicitis: Illa guloſa eſt, quæ amat rem delicatulam. Rem acu tetigiſtis.

Quis naſus eſt optimus?

R. Magnus. Vide catalogum Imperatorum Romanorum, omnes fuerunt naſuti. Numa ſecundus rex Romanorum ſeſquipedalem naſum habebat, ideoque nominatus fuit Pompilius, quaſi dicas, naſus in ſuperlativo gradu. Lycurgus & Solon habebant inſignem naſum, ſi fides ſit adhibenda Plutarcho. Summa omnes reges Italiæ fuerunt naſuti, excepto Tarquimo ſuperbo, qui ideo etiam urbe & regno pulſus fuit. Quiſque apprehendat naſum ſuum, & videat, num poſſit fieri Imperator. Qui habent magnum naſum cæteris ſapientiores ſunt, & melius exercent animi functiones, quia melius excrementa exeunt. Unde Homerus quia erat ſapiens naſutus dicitur. Et proverbio illi dicuntur prudentes, qui è longinqno odorantur, & de ſtupido dicitur, non habet naſum: præſertim naſus eſt indicium brachæ: juxta illud.

Ad

Ad formam naſi cognoſcitur ad te levavi.

Quænam eſt differentia inter ſapientem & ſtultum?

R. Aliqui menſuræ duæ vini diſcriminant ſapientem à ſtulto. Nam cum doctor menſuram unam atque alteram biberit; nihil differt à ſtulto. Alii qui plus vident quam 25. cæci cum ſuis perſpicillis, ſic reſpondent, nullam aliam eſſe differentiam inter ſapientem & ſtultum, niſi quod hic publice, ille privatim ſive clanculum, ſuam exercet ſtultitiam. Certe in quibuſdam etſi ſtultitia foris non appareat, ſemina tamen ſtultitiæ intus latitant. Sed qui ſe putat aliis ſapientiorem eſſe, is ſtultorum imperator dicendus eſt. Eſt enim primus ſtultitiæ gradus ſeſe aliis anteponere. Huic quæſtioni finem imponens vobis omnibus opto annos Neſtoris, divitias Midæ, ipſius autem auriculas iis, qui non habent.

Fœmina frigida quænam eſt?

R. Aquæ potatoribus res iſta decidenda relinquitur non vinolentis: qui capite & podice ſuum negotium defendunt, ſicut cornix, quæ nuces frangere & dejicere deſiderat: uno verbo: frigida eſt, quæ deſiderat operiri viſibus.

Cur data eſt barba viris?

R. Ut ſit ſignum dominii in fœminas, iiſque præpolleant. Fœminæ iratæ Jovem adierunt, petentes ab eo barbam, tum Jupiter ſubiratus, in medio, inquit, conſiſtit virtus, bar-

barbamque illis affixit in medio. Juro per ambas nates hoc formaliter ita ſeſe habere.

An viri cornigeri ſint infames?

R. Nequaquam. Nam cornua portare honori datur. Sol ſpargens radios ſuper terram, nonne videtur dicere, videte cornua mea: Luna creſcendo & decreſcendo oſtendit cornua ſua. Magna pars quadrupedum gerit cornua. Imo ipſi Diaboli ſi pictoribus ſit habenda fides, habent cornua. Monoceros, Taurus, hircus gloriantur cornibus ſuis. Moſes cornutus pingitur. Pan Ethnicorum Deus cornua habet, πᾶν Græcum eſt, Latinis omne, ſi addas cornua, idem eſt ac ſi dicas, omnia ſunt cornuta. Cum igitur in Cœlo, in terra, in inferno ſint cornua, quare & viris cornua non competerent?

Expone verſus iſtius Epitaphii.

O Deus omnipotens vituli miſerere Joannis
Quem mors præveniens non ſivit eſſe bovem.
Corpus in Italia eſt, habet inteſtina Brabantus:
Aſt animam nemo; cur? quia non habuit.

R. Eſt epitaphium factum in honorem cujuſdam ſtudioſi nobilis Heydelbergæ ſtudentis, qui cum inſigniter genio indulgeret, vinumque non pitiſſando, ut decebat, ſed plenis buccis hauriret, vitam ſuam abbreviavit. Illius ſenſus eſt: *O Deus omnipotens vituli miſerere Joannis.* Vocabatur enim Joannes *Kalb* ſeu vitulus. *Quem mors præveniens non ſivit eſſe bovem.* Metuendum enim, ne ſi diutius vixiſſet, ex vitulo bos factus fuiſſet. Corpus in-

in Italia eſt, &c. cum nobilis eſſet, corpus ejus Italiam verſus miſſum, inteſtina vero ad Brabantos, aſt animam nemo: cur? quia non habuit. Certe ebrioſi neque vitam neque animam habent.

Quid eſt barba?

R. Eſt pilus. Quid eſt pilus? R. Eſt barba.

Quinam ſunt omnium maxime guloſi?

R. Fœminæ: quia non ſolum de die, ſed etiam de nocte carnes comedere volunt, una vice tantum devorantes ut penè ſuffocentur.

Quæ eſt differentia inter barbam & crinem?

R. Barba naſcitur in fœminis juxta os pubis, at crinis in pericranio & auribus.

Narra lepidam Thraſonis Irriſionem.

R. Quidam cum à Thraſone egregie fuſtibus mulctatus eſſet, interrogante populo cur ſe non defendiſſet, reſpondit id ſtrenue feciſſem, niſi metuerem Thraſonem hunc alio tempore me aggreſſurum, & minaciter in culum meum ſufflaturum, quod pati nullo modo poſſem quin in illius faciem & oculos ſcrearem, quod redoleret merdam.

Fœmina diligens quænam eſt?

R. Quæ bis ſuum opus perfecit, antequam altera ſemel.

Quomodo pronunciabis uno verbo, radices eſculentas, carnem & piſces?

R. Vocula *Pekulharing*. Pe enim Brabantinis ſonat radicem; Colonienſ. & Germanis

Mur-

Murren oder *gelbe Ruben*, *Haring* eſt piſcis: & *kul* ſeu teſtes carnem ſignificat.

An pecuniæ obediunt omnia?

R. Sic? Nam magni mercatores ſulphuratorum apud combibones in majori pretio ſunt, quam ipſe Plato, ſi maledicto iſto metallo deſtituatur, juxta illud: *Si nihil attuleris, ibis Homere foras.*

Quænam ſunt privilegia ſcabioſorum?

R. Si tres ſodales aſſideant & ſint niſi duo vitra, Dominus ſcabioſus habebit unum pro ſe, privilegiatus eſt, ut ſolus bibat, ſolus edat, ſolus merdet. Si octo hoſpites diverterint in diverſorium, in quo ſit curta ſuppellex, & ſint niſi tres Lecti, Dominus ſcabioſus privilegiatus eſt ut unam occupet (cæteris omnibus ringentibus) ſolus dormiat, ita bene meretur de omnibus ſcabioſus. Innumerabilia ejus Privilegia ſunt. Hoc privilegium etiam in eos competit, quod leproſos nitore ſuperent, quodque duo ſcabioſi oculati plus videant quam ducenti cœci cum ſuis perſpicillis.

Cur crepitus eſt generis maſculini cum pertineat potius ad fœminas, & mentula generis fæminini, cum pertineat ad maſculos?

R. Miſſos faciamus Chamæleontes, qui niſi ventis & fumo veſcuntur, cordatos conſulamus. Prima quæſtio eſt, cur crepitus ſit generis maſculini, &c. agitata fuit in collegio magiſtri Aliborum. Vos qui eſtis *Naſuti*

dicite ſententiam veſtram:accedite hic: Nonne veteres Romani condiderunt legem de crepitu propter fœminas? quæ eum intra nates ſuffocabant; & totum ſodalitium humectabant ſine humore vini vel cereviſiæ, ita ut labia non madefierent? R. Verum quidem eſt, mentulam proprie pertinere ad maſculum, ſed quia fœmina ea die nocteque exercenda eſt, dixerunt eſſe generis fæminini. Per quam regulam. Eſto fæmineum, &c.

Quænam eſt ſuppellex mobilis maxime neceſſaria de nocte?

R. Sulphurata. Nam ſimulac nox ingruit, candela accendi & focus exſtrui debet, hoc autem fit beneficio ſulphuratorum; quod ſi deſint, jam vicinos importune adire oportet, & precario ab illis ignem petere. Et quam neceſſaria ſint ſulphurata hinc apparet, quod magna pars pauperum victum inde ſibi quæritant, hinc *Cornucopiæ* pauperum dici poſſunt, quia ex illis victitant quoad neceſſaria alimenta ſcilicet & veſtes. 2. Si quis tempore nocturno incidat in ſyncopen, aut apoplexiam, ſtatim ſubſidium petendum à ſulphuratis & ignitabulo (Nam hæc duo inſeparabilia ſunt) ſtatim candela accendenda ad accerſendum medicos, pharmacopœos, chirurgos, quod ſi ſulphurata deſint, ecce Homo mortuus. Unde recte Belgæ de ſulphuratis:

Ein groſz gemach umb ein klein Geld.

Alii-

Mulier liberalis quænam?

R. Quæ nihil deneget petentibus aliquid à ſe.

Eſt ne mendicus præferendus diviti?

R. Eſt. Quia Alexander totius orbis monarcha invidebat Diogeni paupertatem ſuam, dicendo: ſi non eſſem Alexander, vellem fieri Diogenes. 2 Quia paupertas artes perdocet: neceſſitas enim artium inventrix & ingenii largitor; & revera dum pauperes ſtudent, divites abdomini indulgent: & quia paupertas ſemper in magno pretio habita fuit, ideo mendici immunes ſunt ab omnibus vectigalibus; & ubique locorum jus municipale (quod quibuſdam in locis multo conſtat) gratis obtinent. 3. Omnes reges totius mundi, principes, cives, &c. de jure divino tenentur illis pendere tributum & dare eleëmoſynam, privilegium hoc illis nunquam deerit quamdiu mundi hæc compages ſtabit, nam mendicos ſemper habebimus nobiſcum. Verum quidem eſt quod multam adhibeant diligentiam, quo ſibi acquirant panem quotidianum, at id illis commune eſt cum advocatis, procuratoribus & totâ tribu furunculorum. 4. Cum per mare, per terras currat mercator ad Indos, idque ſæpe cum vitæ periculo, ſoli mendici à latronibus liberati ſunt, juxta illud; Cantabit vacuus coram latrone viator. 5. Cum obærati à ſuis creditoribus vexentur, in ſolos mendicos neque procurator, neque creditor, neque magiſtra-

ſtratus ullum jus habent: quia calvum vellere difficile eſt, tonſi ſunt uſque ad cutem, eſtque illis domi curtiſſima ſuppellex: Itaque petentes ablegant; contra ab omnibus ſtipem petunt, cives ſunt totius mundi, cum cæteri homines una civitate incluſi ſunt veluti Pariſiis, Roma, Colonia, &c. 6. Præterea neque fæda uſura animam conſpurcat, nemo illis fortunam invidet. Videtis ergo paupertatem eſſe malorum refugium, miſeriæ aſylum. 7. Donum pauperis ruſtici in vola manus portantis pauxillulum aquæ ad Artaxerxem, nonne ſuperat divitias 100. Dominorum? Pauperibus enim nunquam deeſt bona voluntas. Et Thebanus Philoſophus niſi cognoviſſet paupertatis prærogativam, nunquam projeciſſet bona ſua in mare, dicens; *mergam vos ô Divitiæ, ne mergar à vobis.* Fabritius id quoque exactè cognovit, cum rapa ſua prætulit auro Samnitarum. Magnus Philoſophus nudus exivit civitate Priena. Diogenes nunquam rupiſſet ſcutellam ſuam ligneam, niſi ſciviſſet, naturam nobis de omni ſupellectili ſatis ſuperque providiſſe. Et certè tot homines docti non fuiſſent amplexi paupertatem, niſi guſtum aliquem boni in ipſa percepiſſent. Breviter mendici quietè dormiunt, non timent crumeniſecas neque latrones nocturnos. Neque opus habent Helvetiis ad theſauros ſuos cuſtodiendos. Et ut id quod res eſt, dicam, homo qui paucis contentus eſt, perfectè dives eſt, imo ditior quam ſi poſſideret opes Crœſi & Alexandri.

Pauper nihil poteſt omittere & tamen ſingulis diebus lucrum facit.

Qualis futurus eſt Antichriſtus?

R. Erit prægnans & pariet 18. Elephantos ſcarlatos & cæruleos, & hac de cauſa anſeres tam alte vociferabuntur, ſicuti ſolebant ante 100 annos, neque dignabuntur calefacere pedes, quando volent ire cubitum.

Mulieres cur potius nubunt Juris perito, quam Medicis & Theologis?

R. Poëta neotericus.

Ut juris myſtes jus, fas rectumque miniſtrat,
Fœmina ſic rectum ſemper amare ſolet.

Meretrix quid & unde?

R. Meretrix rectè à quibuſdam dicitur Ephippium *Reipublicæ*: ejus avus fuit eques ruſticus, & ne ipſa degeneret à ſtirpe ſua, vocatur eques aurei velleris, ſive mavis, equus. Meretrix unam manum ori admovet alteram crumenæ, niſi quando aſſidet menſæ: meretricis unus oculus in patinis eſt, alter in quadra vicini ſui, uno oculo ridet altero flet, aurem unam aperit culinæ odori, alteram claudit precibus amicorum, curæ cordíque illi eſt ſodalium ſanitas. nam eos non ſinit ſtertere nec die nec nocte, & præſertim tempore pomeridiano, quod eſt admodum inſalubre: habet aures patulas ſimiles auribus (ſalva reverentia) aſinorum, os illi eſt inſtar fornacis, quamvis ad tantam capacitatem non accedat. Uno verbo meretricum virtutes tot ſunt, quot ſunt muſcæ in autumno, pediculi

diculi in pallio mendici, farcimina Pariſiis, & ne videar eis adulari, eſt *tanquam equus & mulus in quibus non eſt intellectus.*

Mendacia adferuntne quid utilitatis?

R. Quod ſic. Nam Chaldæi, Ægyptii, Græci & Romani, cum animadverterent veritatem non ſufficere populi ferociæ domandæ, fo. narunt religiones mendaciis ſcatentes. finxerunt Neptunum cum tridenti, Cupidinem cum ſagittis, Vulcanum cum face ardenti aliaque mille figmenta, & mendacia quæ excogitarunt ut ſubditos in perpetua obedientia & concordia continerent. Idem fecit Minos in Creta, Lycurgus Lacedæmoniis, Mahomet ſuis mendaciis totum imperium ſtabilivit. Bellorum præfecti & quæſtores ærarii mendacio admodum opus habent, ſimiliter & judices in ſuis functionibus. Et Domini Advocati, qui defendunt, quod prætor eis mentiri permittat. §. *Nam ſi cui ex juſta cauſa.* Mercatoribus & artificibus mendacium panis quotidianus eſt, ex quo plerique victitant, & multorum res ad reſtim rediiſſet, niſi ſe hoc modo ſuſtentaſſent. Amatores nunquam ad finem optatum pervenirent, niſi mentirentur per gulam, Medici, chirurgi, lenones, imo agyrtæ omnes nonne palam utuntur mendaciis? Judith nonne mentita eſt, ut patriam liberaret periculo, quod illam premebat. Et divinus Plato, quamvis magnus zelator veritatis (qui in ſecunda ſua lege omnes poëtas exilio multavit, eò quod inſigniter mentirentur) nihilominus lib. 2. de re-

pub. dicit: ſelectas fabulas matres ac nutrices pueris narrare hortabimur, quaſi dicat, inſtilla infantibus mendacia. Et ut breviter dicam verbis circiter 18000. Rhetorica quid aliud eſt, quam ars mentiendi.

Charitativa quanam eſt?

Reſponde, tu qui tantum cerebri habes quantum pulicum in podice canis, qui repletus es ſapientia à culo uſque ad gurgulionem. Hæreo: dicam ergo: charitativa eſt, quæ libenter hoſpitio excipit cœcos.

Quodnam eſt maximè neceſſarium & ſpeculativum in domo?

R. Dicam aperte, ut ſurdi audiant; monoculi & cœci videant, inodori odorem illius participent; eſt *latrina*. Ea enim omnes uti coguntur de neceſſitate naturæ, unde excretio opus naturæ, dicitur. 2. Latrina eſt admodum ſpeculativa; nam nos omni ſcientia inſtruit, Si quis deſiderat eſſe *Mathematicus*, *Philoſophus* aut *Aſtrologus*, adeat latrinam, ibi percipiet, quando cœlum pluet, ibi videbit eclipſes cum lunares, tum ſolares, ibi intelligit rotunditatem orbicularem cum ſuis influentiis, cognoſcet ventum Auſtralem flantem ex loco proprio, ibi intuebitur patinam (hem planetam dicere volui) Veneris, inſpiciet horologium, in quo horæ ad amuſſim indicantur. Si quis diſcere velit *artem militarem* admoveat naſum ſuum latrinæ, percipiet ſonum bombardarum, tormentorum, &c. Si quis deſiderat ſcire

Mu-

Muſicam, adeat latrinam, audiet varios ſonos, diſcantum, tenorem, altum, baſſum. Si quis vult eſſe *mercator* & facere lucrum ingens, adeat latrinam, petat mille libras, non ei denegabitur, ſemper janua patens erit. Si quis vult eſſe *coquus* adeat latrinam, ibi videbit omnes generis cibos præparatos, tartas, farcimina &c.

Cur Helvetii in braccis ſuis gerunt vaginas, in quibus enſes recondunt: Hollandi vero, Galli, aliique Germani non item?

R. Quia Helvetiorum filiæ ſimpliciſſimæ ſunt, ideoque ejuſmodi ſignis indigent: contra filiæ Gallicanæ, Hollandicæ, &c. longe ſunt aſtutiores ideoque ſignum certius ſibi eligerunt; optime enim callent hunc verſiculum:

Ad formam naſi cognoſcitur ad te levavi.

Recita verba ridiculi cujuſdam oratoris.

R. Quidam dum peroraret inter cætera ſic dicebat, ubi incipiam, auditores, neſcio. Nam quantum ad Theologiam attinet, nihil intelligo, quantum ad Mathematicam valde parum, quantum ad Philoſophiam ſum alter ignorans, & quantum ad reliquas omnes ſcientias, nihil ſcio. Deo ſit laus & gratia. Nam quantum ad Juriſprudentiam aliâs rectum *das recht*, ei rei fœminæ veſtræ melius ſtuduerunt quam ego, & vos docebunt quidem aliquid. Itaque nihil habeo, auditores reverendi, quod vobis proponam, niſi meam ſtultitiam, & ſi non vultis me audire perorantem

de hac inſigni materia, vos omnes inanes dimittam, ſed quia video aures veſtras apertas inſtar crumenæ Advocati vel erectas inſtar aſinorum, dicam vobis verbum unum atque alterum. Dicite mihi bona fide, exiſtimatiſne vos me ſapientia antecellere? ſi putetis, jam ſtulto ſtultiores eſtis. Nam primus gradus ſtultitiæ eſt; ſeſe aliis anteponere. Nonne legiſtis apud probatos authores ſtultorum numerum eſſe infinitum? An ego vos ſtultitia ſupero, dum ridicularia vobis narro; an vos me eadem ſuperatis, qui ridicularia auditis? Certe plures ſunt ſtulti, quam ſunt ſyllabæ in Calepino; dicam apperte ut Surdi quoque audiant, *Die Welt iſt der Narren voll.* Vultis probationem? Nonne proverbium eſt? *Oportet ſtulteſcere, vel in juventute, vel in ſenectute.* Itaque ſtultitia regnat vel in hoc, vel illo tempore.

Quibus non licet curare cuticulam?

R. Quibus panis, vinum & dentes deſunt.

Quare fœminæ non ſunt caudatæ?

R. Quia caudam à viris aut à vicinis ſuis mutuo accipiunt.

Porci in quibus homines ſuperant?

R. In veſtibus & cibo. Nam veſtes habent naturales, ſetas ſcil. & cibus eorum eſt delicatior noſtro, quia eſt exactè maſticatus, ita ut nihil aliud reſtet, quam ut deglutiatur.

Quinam ſunt infortunati?

R. Qui habet memoriam cuniculi, qui currendo ſe perditum it. 2. Qui è lecto ſurgentes

gentes podicem elevant antequam naſum elevaverint.

Quænam non ſaturantur?

R. Oculus viſu, auris auditu, &c. & fœmina nunquam faſtidit virum.

Quid eſt hypocrita?

R. Qui incedit capite reflexo intra duas ſcapulas, qui habet brachia ſua intra manicas, togam ſupra coxendicem geſtat, & podicem intra femoralia abſcondit.

Quinam ſunt ejuſdem farinæ homines?

R. Dominus Be-fa-be-mi, id eſt, muſicus. Dominus palpator pullorum an ova parere velint vulgo *Hennenteſter*. Rogier bon temps, id eſt, comeſſator & Bacchi filius vulgo *Schmerborſt*.

PROBLEMATA LUDICRA
& Hiſtoriolæ ridiculæ
A N I M I
Relaxandi
CAUSA EXCOGITATA.

Quænam ſunt raro contingentia & fere contra naturæ curſum?

RESP.

PUella adoleſcens ſine amore: nundinæ ſine furibus, antiquus Judæus ſine divitiis; antiquum horreum ſine muribus: antiqua veſtis pellicea ſine pediculis: anti-

quus caper ſine barba, antiqua monialis ſine religione.

Quis vulgo dicitur Calcearius Dei?

R. Qui corium furatur & calceos propter Deum dat.

Quis præfertur nobilibus ſine ſervis incedentibus?

R. Aſini molitoris: illi enim ſervo comite ingrediuntur.

Cur mendici numeroſam habent prolem?

R. Quidam, quia levibus utuntur ſtragulis ſeu tegumentis ideoque arcte coëunt: hinc Liberorum multitudo: quidam aliter; quia tuto ſolent coire, exploratum habentes non ſe ſed nos eorum pueros eſſe educaturos; ipſi enim faciunt, nos autem cogimur educare.

Ridicula cujuſdam ægroti reſponſio.

Ægrotabat quidam, & cum de ejus vita deſperatum eſſet, cæpit parochus hominem admonere ſuæ migrationis, & inter alia verba conſolatoria ita dixit, præpara te ad ſummam felicitatem, hodie enim portaberis ab Angelis in ſinum Abrahami: ad quod ægrotus: Hoc mihi profecto gratiſſimum eſt: nam ſi longa eſt via non poſſum ire pedibus, adeo defeſſus ſum & infirmus.

Jocus nautæ in ebrium.

Ebrius quidam cum aliis multis ſe lacum Acronium trajecit, ac in prora paulum obdormiſcens, in lacum eſt præcipitatus: Socii autem illius cum clamarent ut navem ſiſteret nauta, quoniam ebrius in lacum decidiſſet:

Ille diſſimulavit aliquandiu, ſurdiſque auribus lacum ſulcavit: Tumultuantibus vero tandem omnibus ut ſiſteret, ſineretque educi ebrium: Reſpondit ridicule: Quam fatui eſtis, creditis hunc hominem aquâ ſuffocari? Acclamantibus illis, jam fere actum de vita ejus, niſi ſubveniret confeſtim. Stultis, inquit, ſtultiores eſtis: vino ſuffocatus aquam in nullam corporis partem admittit.

De Naſuto Adoleſcente.

Erant ſtudioſi literarum Adoleſcentes, qui una iter faciebant; & cum eſſent cauponam ingreſſi procax mulier unum ex illis Naſutum cepit irridere. At ille, Deus, inquit, uno eodemque tempore meum & tuum naſum creavit, mihique optionem fecit, aut tuum eligendi, aut meum: Itaque cum tuus mihi diſpliceret, ita apud me cogitabam, elige tibi longiorem, & caca in hunc breviorem.

Quinam ſunt omnium Lætiſſimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque pſallunt.

Quiſnam Cauponem egregie decepit?

R. Bavarus quidam qui comedit in ovo integrum pullum gallinaceum, & non ſolvit.

Quinam ſunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices: quibus ſolis licet hominem impune occidere, & cum homicidium aliis capitale ſit, illis etiam mercedem affert.

Quænam utilitates naſi?

R. Naſus diſcernit omnis generis odores, muſcum, zibetum, crocum, quæ naſi beneficio in magno habentur pretio. Imo ipſi cæci per naſum ſentiunt Ventum flantem ex provinciis inferioribus.

Quæ res periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculoſum eſt iis aliquid ſcribere, qui poſſunt proſcribere. Italorum proverbium eſt,

Scherza con infanti, Et laſcia ſtar i Santi?

Id eſt, cum pueris jocare & ſanctos ſinito ſtare.

Quem univerſus mundus vocat nepotem?

R. Qui pulchram habet uxorem.

Mira deſcriptio hominis pygmæi.

Narrabo quid ridiculi, unde auris veſtra ſiniſtra titillabit. Vos qui libenter ſaltatis ab equis ad aſinos, imo qui eſtis aſini ipſiſſimi arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum veſtrum. Pygmæus ille eſt homunculus rufus cum barba nigra, ipſius pileus factus erat in modum ſyringis apothecarii, globuli ex cæpis conſtabant, collare ex corio Hiſpanico, vulgariter Corduano, periſcelides ipſius compoſiti erant ex farciminibus; veniebat è regione, in qua nullæ erant perſonæ, flumenta & homines excipias, optime callebat artem auferendi Lendes è manibus & natibus: ſciebat quoque arrodere ungues, deſpumare lebetem, & quod mirabile dictu eſt vorabat ſicuti Lu-

pus,

pus, bibebat ſicuti vacca, erat bene verſatus in probatis autoribus, in Calepino duorum foliorum & in multis aliis Libris, nam quantum conjectura aſſequi poſſum ponderabat circiter Libras 28 caſei Hollandici, excepto pileo illius nocturno ſeu cucupha, quam pignoris loco hoſpiti reliquerat: memini me illum aliquando vidiſſe Pariſiis in balneo, ſed tunc erat purgator caminorum; ſtylus ipſius erat ſatis amplus & nitidus & ſplendebat ſicuti matula. Legerat multos commentatores per exiguum foramen oculi ſui, ſed ipſi non arridebant, itaque ablegavit illos ad mille Diabolos, ſicuti globulos in Ludo pyramidulorum. Nam prædicti autores erant ita obſcuri, ſicuti tenebræ Ægyptiorum. nihil poterat comprehendere, & neſcio an vos quoque poteritis ruminare, unus dicebat Bran, lingua Rouana eſſe merdam, alter differebat, non omnes ruſticos quadratos eſſe in terra Montenſi, quia etiam multi reperiuntur inter craſſos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam eſſe pulcrum ollare pro Angelis in præmium illorum guloſitatis, quartus differebat, ſed in magno cætu, ubi ſolus erat, ut culinæ civis de cupediis acriter ad ſanguinem uſque diſputaſſet & vidiſſe ibi hominem, exiſtentem in prætorio, qui merdaverat in granarium quo magnificum ſibi nomen præ rattis & muribus compararet.

Familia omnium inutiliſſima & triſtiſſima quæ prædicatur?

R. Gallina ſine ovis, porca ſine Suculis,

 vacca

vacca ſine Lacte, filia quæ noctu extra domum divagatur, filius luſor, uxor furtim bona viri abſumens & famula prægnans.

Recita lætitiæ gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas barbam, ſi per ſeptimanam, vade ad nuptias, ſi per menſem eme pulchrum equum, ſi per ſemeſtre, eme pulchram domum, ſi per annum ducas pulchram uxorem, ſi per biennium fias ſacerdos, ſi ſemper vis eſſe lætus & gaudens, ſis ſobrius.

Quinam ſunt inſignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Luſor & miſericors miles.

Quomodo quidam vicinum ſuum ad prandium invitavit?

R. Hoc modo: ô bone vicine, veni hodie in domum meam & mecum prande: ſi enim edulia tecum apportaveris, non niſi ad vini ſolutionem te compellam.

Quinam ſunt omnium probiſſimi?

R. Homines rufi ſcilicet, quia Chriſtus ſolius rufi Judæ Iſcariotis (quem rufum pingunt) oſculo tangi dignatus eſt.

Cur pulices plus mulieres quam viros infeſtent?

R. Quoniam poſtquam cibo ſunt exſaturati, etiam flumen & aquas apud illas habent quibus & ſitim exſtinguere poſſunt.

Recita cujuſdam ridiculum teſtimonium?

Quidam Tubingenſis in teſtem adductus tale teſtimonium dedit: Ego jacui & dormivi,

atta,

attamen vidi & audivi, quod actoris caput ligone percuteret, neſcio tamen an tetigerit eum.

De Paulo Wüſt.

Paulus Wüſt, id eſt impurus ex inconditis ſalibus & ſcommatibus cognominatus, cum Eberhardus princeps noſter barbatus rogaſſet eum, ut ſuus familiaris eſſet, Reſpondit, Pater meus procreavit ſibi proprium fatuum, tu item, ſi vis unum habere, facias tibi ipſi, ſicut pater meus fecit.

De Nobili amplexatore.

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit præmii acceptura es & paſſura, ut mea manu inguen tuum attrectem, nam ſi clamaverit, ut Catus, farcimen ei ſtatim à me dabitur? Puella ſubridens, quid tu, inquit, à me vis auferre mercedis & anum meum inflare: Nam ſi vocem emiſerit anus, qualem edit cornu venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne ſimile appetit ſibi ſimile, vel quoniam pares cum paribus facillime congregantur.

Amor quare api comparatur?

R. Quia in ore mel, in cauda aculeum habet. Flos veneris roſa eſt, ſed ſub ejus purpura multæ latent ſpinæ.

Principium dulce eſt, at finis amoris amarus.
Læta venire venus, triſtis abire ſolet.
Obſequium amicos, veritas odium parit.

Piſtor quidam cum in ſpectaculo quodam

Chriſtum crucifixum præſentaret, Judæi illum probroſis dehoneſtabant verbis, quod cum patienter tuliſſet, nec iis commoveretur, dixit unus ego hominem exagitabo, clamavitque ad eum ſæpius *fur Farinæ*, Tum piſtor, tace, aut ego te cruce in terram proſternam.

Facetum ruſticæ puellæ dictum.

Quidam Nobiles cis Necharum Sueviæ noſtræ flumen præteribant quaſdam lotrices ruſticas, quarum ob nimium frigus pedes rubebant: unde unus illorum, cur tam rubent (inquit pedes veſtri? Reſpondit una ruſticarum, quia ignem habemus in calcibus. Iterum ille: Rogo ergo ut accendas mihi hanc meam virgulam, educendo virilia. Cui Ruſtica rejectis poſt terga veſtibus, clunes oſtendens, dixit: Age, mi Domine, deſcende & ſuffla mihi in culinam meam pro excitando igne, qui mihi jam exſtinctus eſt.

Quinam naſi pretioſiſſimi?

R. Rubicundi quique habent carbunculos. Nam iſte color pluris conſtat, quam color veſtis ſcarlatæ.

Scientiæ ſuntne inutiles?

R. Ita probatur. I. Rhetorica eſt ars mentiendi, ex albo facit nigrum, hominem candidæ vitæ atramento & meris carbonibus denigrat. Theologia ſuperat captum noſtrum. Medicina boletos venenatos & artem intoxicandi nos docuit; Ars coquinaria guloſitatem inducit. Imo Hiſtoriographus quidam tradit, neſcio in quo libro, coquos in cauſa fuiſſe

ut

ut dives ille helluo Evangelicus ad inferos deſcenderit. Niſi enim cibos opipare conditos illi appoſuiſſent non ita genio indulſiſſet; ſumma ſummarum ſcientia multa incommoda procreat, inducit vigilias, parit catharros, &c. Qualis autem effectus, talis cauſa. Ergo conferamus nos omnes ad Abbatem fratrum ignorantiæ, miſſos faciamus alchymiſtas cum ſuo auro imaginario, Philoſophos cum ente rationis, &c. Arrigite aures auditores ſicuti lepores; hoc enim ſcriptum inveni in vocabulo Reformatorum, quam pravam imaginationem tum perverſis quibuſdam hominibus ademeris, cum crepitum ex aſino mortuo extruſeris.

Recita teſtamentum porci.

R. M. Grunnius Corocotta porcellus tale teſtamentum fecit. Ego infraſcriptus de viſceribus meis dabo ſutoribus ſetas, rixatoribus capitinas, ſurdis auriculas, cauſſidicis & verboſis linguam, bubulariis inteſtina, eſiciariis femora, mulieribus lumbulos, pueris veſicam, pullis caudam, cynædis muſculos, curſoribus & venatoribus talos, latronibus ungulas, muſicis chordas, epulonibus roſtrum, ruſticis merdam, ſueculis mammas nec nominando coquo, do, lego, piſtillum, quæ mecum detuleram à querceto uſque ad haram. Liget ſibi collum de reſte. Optimi amatores mei vel conſimiles vitæ, rogo vos ut corpori meo ſatisfaciatis, bene condiatis de bonis condimentis, nucleis piperis ac mellis ut nomen meum in ſempiternum nominetur.

Pra-

Practica vera in multos annos duratura aliena ab omni mendacio.

De Dominis hujus anni.

Plures & varii futuri ſunt præſentis anni Domini, quilibet ſupra alium ſe extollere ſtudebit, ſcabella ſuper ſcamna aſcendere conabuntur, ancilla ſuper ſervos, vir ſuper fœminam, in Magiſtrum dominabitur ſcholaſticus, felis ſuper murem præceps ruet.

De anni qualitate?

Aureus numerus hoc anno parvus erit & modicus, apud pauperes multæ futuræ ſunt hoc anno tenebræ, mediæ noctis præſertim tempeſtate; ſcarificare & ſanguinem minuere bonum eſt & utile, quoties hominem neceſſitas ad hoc impulerit, vitanda tamen maxime ſanguinis minutio, quæ fit à ruſticis circa feſta Bacchanalia, dum illis farciminibus repleti ſunt. In Martio aliiſque temporibus utilia ſunt ſcabioſis balnea & unguenta; frictio quoque illis non erit ingrata. In Julio ex frigidioribus cellis allata ſitientibus ſunt jucundiſſima. In Decembri autem tunicæ jumentorum pellibus ſubductæ ſtomachio & toti ventri ſunt opportunæ. Imbres hoc anno erunt humidi propter reſpectum Aquarii, propter naturalem & conſuetum curſum ſolis dies longiores æſtate quam hyeme. In æſtate lilia & roſæ in copia provenient, ſed timenda tunc tonitrua & fulmina. In autumno folia de arboribus cadent, & flores deflorebunt & marceſcent. In vere omnis vis terræ erigitur ad producendos fructus.

De

De morbis hujus anni.

Corripientur homines diverſis infirmitatibus ſecundum diverſas eorum complexiones, ille laborabit podagra, alter febribus, hic dyſenteria, ille lumbagine: omnes autem avari laborabunt chiragra: aliqui autem convaleſcent, alii morientur, ſani melius habebunt, quam infirmi, pariter divites quam pauperes. Tam principes quam populares hoc anno timere habent mortem; principes præſenti anno ſibi caveant à gravibus morbis, tum enim ſani & bene validi manebunt. Quod ſi minus fecerint timendum ubi morbus invaluerit quoſdam eorum morituros eſſe. Communis plebs ſi multum auſteri lactis, pruna & ſimilia comederit, formidandum ne ex ejuſmodi eſu ventris profluvium patiantur, ſi aquam biberint ne iis venter intumeſcat ac grave periculum incidant, præſertim ſi indoctum medicum curarorem ſuſceperint. Ex ceraſorum eſu homines calculoſi efficientur, per podicem enim innumeros calculos ejicient.

De Frugibus.

Triticum, ſiligo, avena, hordeum & quicquid ariſtam habet in rupibus & ſaxis tenuiter creſcent, in ſtercoratis autem bene cultis copia creſcent omnis generis frumentorum. Non tamen ſemper pari vendentur pretio, ſed nunc pluris, nunc minoris. Ita etiam cæteræ res in fortunæ rota modo aſcendent poſtea deſcendent velut ſervus & ancilla. In his futuris annis pretioſius futurum eſt triticum

quam

quam milium, & milium acceptius quam lolium. Rapæ, raphani, cæpæ, &c. Ad ſatietatem in foro reperientur exili pretio. Nemo tamen nimium illis veſcatur: tuſſim enim generant, & crepitum ſupra & infra, oſculumque eorum qui hæc comederint, puellæ exhorreſcent.

De Communi plebe.

Calcearii, ſutores, peltiones opificeſque reliqui & propolæ multa mentientur, & hæc lucri cauſa facturi ſunt; pecunia inæqualiter inter homines præſenti anno dividetur. Advocati & Procuratores invigilent bene ſuis officiis & cauſis ſi venari voluerint ſine rete & canibus; opifices & plebeji niſi laboraverint patientur penuriam victus.

De mulieribus & virginibus.

Mulieres & virgines debiles erunt & brevis memoriæ, ſed prolixiorum crinium; uxores hoc anno communiter viris ſuis imperitabunt, mariti ſque multa (quanquam non omnia de Deo) concionabuntur: meretrices vetulæ optimæ erunt amaſiorum internunciæ. Conjunctio Veneris cum Jove demonſtrat quam plures fœminas prægnantes fore, quæ ante gravidæ non fuerunt & ſi maſculum conceperint parient maſculum, ſi fœmellam, parient fœmellam: quod ſi magna conjunctio fuerit Martis & Veneris, fient & virgines gravidæ, quoniam ſagittarius in corpus earum aget; multæ fœminæ quærent habitus formas novas atque pleræque delectabuntur

choreis

choreis, cantibus & inſtrumentis muſicis, nonnullæ nocturnis præliis, omnibus vero gratum erit laudari.

De cantatoribus, amatoribus, fiſtulatoribus, artificibus & pictoribus.

Hi omnes magnam erga mulieres habebunt fortunam, in latere, quo loculus pendet & inter pocula de magnis rebus gloriabuntur, plagam autem S. Urbani, id eſt, ebrietatem vix cavere poterunt.

De populi ſeditionibus.

Poſt kalendas Februarii magna futura eſt populi ſeditio, tunc enim ſtultorum erit infinitus numerus. In Octobri ingens ſanguinis & cruoris erit effuſio, plurimi enim boves, ſues, capellæ & hædi mortui in ſanguine jacebunt.

De quorundam hominum penuria.

Magna erit *ſacerdotum* penuria adeo ut quidam tria quatuorve vel plura habebunt officia eccleſiaſtica, penuria etiam *Nobilium*, nam & ruſtici conabuntur eſſe nobiles. Erit præterea penuria in Judæis, quia Chriſtiani uſuram & fœnus exercere ſtudebunt.

De vino & cereviſia.

Vites plurimis in locis vini copiam dabunt. Multis autem vinum erroneam vitam faciet, fæceſque, & ſupra & infra egeret. Magnas item diſcordias & ſeditiones Bacchus excitabit, præterea vinum magnum calorem intus, ſed intenſum frigus extra cauſabitur dum vacuam crumenam & veſtes malas & de-

detritas calvaſque faciet, maxime ſi teſſerarum concurſu utatur. Vinum Cretenſe (quod malvaticum vocant) carius erit quam vinum vernaculum, erit etiam melioris ſaporis, hoc ebrioſi teſtabuntur, niſi eorum palatum flava bile infectum fuerit. Ingentes quoque in ſe continebit virtutes; nam mane ſtomachum confortabit, meridie refrigerabit corpus, veſperi ſitim exſtinguet, per totum vero annum refrigerabit, non ſecus Hebræorum ſichar, ſi uva non bene maturuerit, erit vinum acerbum. Cereviſia erit optima, ſi nimium aquæ infuſum non fuerit.

De mulierum infirmitate.

Menſe Majo cum ſanguis in homine renovatur, quaſdam mulieres pruriginibus vexabit, pro remedio viri illas ſcarificare debent: quod ſi non profuerit, ungendæ ſunt circa lumbos unguento confecto ex cinere incombuſto.

De rebus quibuſdam nocivis.

Res quædam hoc anno, hominibus nocivæ futuræ ſunt ut ſerpentes, viperæ, veſpertiliones, ova putrida. Ne hinc ergo detrimentum accipias, non comedes ulla ova ruſticorum abſtinebiſque diligenter ab ovis zephyris *wind eyer*, vulgo *eyer ohne ſchalen.*

De ventis.

Venti hoc anno inſtar chamæleonis mutabuntur, modo enim flabit ab aquilone, modo ab auſtro, omnes autem venti dirigentur ſecundum roſtrum galli gallinacei ſuper pinaculum templi ſtantis.

De

De quibuſdam futuris effectibus hujus anni.

Dies quibuſdam plus æquo breviores videbuntur, ut nox longa, quibus mentitur amica. Mercenarios ſæpe hoc anno capiet laboris tædium; utilius erit pecuniam accipere, quam dare qui vinum cerevisiamque non ſpernet. Conjuges tamdiu inter ſe pacem habebunt donec litigare inceperint. Nigræ vaccæ lac album præbebunt.

Breviſſima concio cujuſdam parochi.

Parochus rogatus ab Epiſcopo, ut coram ſe ruri ſacram haberet concionem, annuit: at aulici, quorum animus in patinis erat, clam inſuſurrabant in aurem parochi, ne pateretur in longum produci ſermonem, qui benè in præſens quadraret, ſicuti longa farcimina toſta ad ignem, juxta illud vulgare, *Kurtze metten lange bratt Wurſt.* Recte, ait parochus, monetis, ego potiſſimum ſtudebo inſervire tempori. Et exorſus dicere: cum pluſculi, ait, me rogarunt, ut brevibus complecterer ſermonem: accipite igitur vos aulici, hunc ſermonem Chriſti Servatoris, quo ait, ſe reprobis dicturum, *Ite maledicti*, Quid poteſt dici brevius; & ſi quoque vultis in ignem longa toſta farcimina, quando quidem & illa nobis ſunt in promptu, non negabimus, comprehenduntur autem in verbis proxime ſequentibus videlicet, *in ignem æternum.* Præterea ſi quis coquos deſideret, qui piper aſpergant, & illi ad manus ſunt *Diaboli & Angeli* ejus.

Quare

Quare in piſcibus ſunt ova rotunda in volatilibus oblongæ figuræ?

R. Quia calor movet à centro, & maxime ad figuram pyramidalem, quod patet in flammula ignis, quæ tendit in conum, etſi lata ſit in baſi, & ideo quia calor fortior eſt in volatilibus, quam in piſcibus, ova volatilis ſunt oblonga, piſcis rotunda, quia calor debilis diſpergitur in gyrum.

Principum quænam prærogativa?

R. Principes dum ſunt ebrii, vocantur familiaribus læti; dum ſunt nigri dicuntur fuſci, dum ſunt ſtulti dicuntur probi, ſimplices & innocentes; dum tyranni, vocantur juſti.

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur?

R. Quia mendicus mendicum procreat. Non enim parentibus curæ eſt, ut liberi eorum honeſta aliqua arte ſeſe ſuſtentent, ſed in eo toti ſunt, ut eorum veſtigia ſequantur, oſtiatimque mendicent.

Recita ridiculum cujuſdam **Parochi** *factum.*

Quidam parochus cum in facie Eccleſiæ matrimonium contractum confirmare vellet, maritum interrogavit *Chonrade quod eſt tibi nomen?* Chonradus cum maximo aſtantium riſu, dicis (inquit) vocor, Nomen enim meum tu ipſe pronuntiaſti.

De Unoculo.

Quidam unoculus, cum duxiſſet puellam de-

devirginatam, quam ipſe virginem credebat, acerrime ei exprobrabat læſam pudicitiam. Ad quod illa: Cur tibi integra eſſe deberem quum tu ſis luſcus careaſque altero oculo? Hoc damnum, inquit vir, ab hoſtibus atque inimicis accepi: At ego meum ab amicis reſpondit puella.

Verſus leoninus de amore.

Poſt viſum riſum poſt riſum venit in uſum
Poſt uſum tactum, poſt tactum venit in actum,
Poſt actum factum poſt factum pœnitet actum.

Cur in mundo monſtra monſtroſiora inveniuntur, Theologus ebrius, vel avarus, Juriſperitus injuſtus, Medicus valetudinarius, qui ſeipſum curare non poteſt?

R. Quia eorum profeſſioni vita omnino non quadrat.

Puella interrogata utrum vellet in anſerem mutari an in gallinam, quid dixit?

R. In Gallinam, quia hæ anſeribus ſunt feliciores, quæ quotidianum Venerem norunt, anſeres vero vernam duntaxat.

Quænam eſt differentia inter fures privatos & publicos?

R. Fures privatorum furtorum in nervis atque in compedibus vitam agunt, fures autem publici in auro atque in purpura. Scite Diogenes, videns magiſtratus quendam, qui ex ærario phialam furatus fuiſſet, comprehenſum ducentes, *magni* (inquit) *fures parvum ducunt.*

Pul-

Pulchra etymologia nominis Philippi.

Phi, nota fœtoris, lippus malus omnibus oris..
Phi malus & lippus, totus malus ergo Philippus

Recita hiſtoriam ridiculam cujuſdam Itali morituri?

Italus quidam è vita migraturus cum corpus Domini à ſacerdote manducandum acciperet, adactus ſolenni Centurionis dicto; *Domine non ſum dignus ut intres*, verba hæc non gravatim reddebat. At cum ventum eſſet in eum locum, *ſub tectum meum*, quod Italice ſuggerebant his verbis *à caſa mia*: Ille vehementer reclamabat, *Non à caſa mia*: atque id cum ſemel atque iterum feciſſet, aſtantibus multum ægre ferentibus, cauſam rogatus, *Ego inquit, quoad vixi ſemper in conducta domo habitavi*. Quod verbum omnibus ridendi materiam præbuit.

Mors Mordet, Omnia Roſtro ſuo ad Viatorem.
Diſce mori quicunque legis mea ſcripta viator.
Omnes æqua manent funera, diſce mori.
Diſce mori frater, diſcat cum præſule clerus,
Cum juniore ſenex, cum patiente rudis.

Quænam eſt interpretatio harum Literarum S. P. Q. R.?

R. Quot capitolia tot ſenſus dicebat ille. *Romani* ſic expoſuerunt *Senatus Populuſque Romanus*; alii ſic, *ſalutem Populi quære Romani*. Sibyllæ de Deo ſic, *Serva populum quem Redemiſti*.

Beda ut derideret Gothos; *ſtultus populus quærit Romam*.

Galli

Galli, *Si peu que rien.*

Itali, *famoſi Poltruni, queſti Romani.*

Germaniæ proteſtantes, *Sublato Papa quietum regnum.*

Catholici, *Salus Papæ, quies regni.*

Quare fatui flent ſplendente ſole, & rident quando pluit?

R. Quia poſt ſplendorem ſolis ſequitur pluvia, poſt pluviam autem ſplendor.

Jocus Ciceronis.

Cicero cum à quodam cœna exceptus eſſet, ſatis parca & quotidiana, nam pene ſe nulli negabat, valedicens hoſpiti, tacite ei in aurem ſuſurrabat, *Non putabam me tibi tam familiarem.*

Milites cui ſunt ſimiles?

R. Parochus quidam videns aliquot templum intrantes, abrupto concionis filo ſic illos aggreſſus eſt: vos milites, inquit, ſimiles eſtis Chriſto: ſicut Chriſtus toti mundo exoſus fuit, ita etiam vos hominibus exoſi eritis: ſicuti Chriſto multæ fuerunt tenſæ inſidiæ; ſic & vobis inſidiæ tendentur. Chriſtus fuit captus, vos etiam capiemini. Chriſtus fuit condemnatus ad mortem, vos etiam condemnabimini. Chriſtus fuit mortuus in cruce, vos etiam moriemini ſub patibulo. Chriſtus rogatu cujuſdam fuit ſepultus, vos etiam ſi qua gratia reſtat, ſepeliemini. Chriſtus reſurrexit à mortuis: vos etiam à mortuis reſurgetis. Chriſtus aſcendit ad cœlos, at vos deſcendetis ad 100. millle Diabolorum.

Synonyma quænam ſunt?

Unus Nobilis	——	Duo Nequam.
Unus Magnus	——	Duo parvi.
Unus albus	——	Duo nigri.
Unus Carolus	——	Duo Joannes.
Unus Aſtutus	——	Duo ſimplices.
Unus Sobrius	——	Duo ebrioſi.
Unus Leo	——	Duo Leonardi.
Unus audax	——	Duo formidoloſi.

Pueri cujuſdam lepidum dictum.

Cum optio quibuſdam hominibus data eſſet, hic ſe Pontificem maximum; alter opimum Canonicum, alter quippiam aliud ſe velle eſſe aſſeverabat. Tum puer loquaculus, qui aderat: Ego, inquit, pepo eſſe vellem. Rogatus quam ob cauſam, quoniam omnes mihi culum olfacerent, eſt enim mos frequens, ut melones empturi, poſteriorem olfaciant partem.

Quot ſunt genera ſtultorum?

R. Quatuor, 1. Quod tantum minatur, quod à nullo timetur, 2. Quod tantum jurat, quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retentum, 4. Quod cum non habeat ſervitorem, ſibi ſervire recuſat.

Narra lepidam hiſtoriam de duobus ſacrificulis.

Sacrificus quidam collectam ex Miſſa pecuniam in angulo altaris depoſuit cum hac inſcriptione, *Ecce locum ubi poſuerunt eum.* Alius ſacrificus forte fortuna ſcedulam invenit, ſurrepta-

reptaque pecunia chartam illam inanem & complicatam relinquit cum hac inſcriptione, *Surrexit non eſt hic.*

De impari Conjugio.

Sponſam juvenculam, quæ ſeni marito nupſerat, quidam in Nuptiis, ut mæſtiorem ſolitò conſolatus: Bono animo, inquit, eſto: nam vetulus eques tam longum iter poteſt conficere quam juvenis. *Es trabt ein Schimmel ſo weit, als ein Hengſt.* Huic illa, ductis ex imo pectore ſuſpiriis, & manibus ventrem demulcens, reſpondet: At non in hac ſemita.

Inſulſum dictum Ruſtici cujuſdam.

Cum cuidam ruſtico in montibus Helvetiorum uxor omneſque liberi peſte obiiſſent, ruſticus indignabundus: Ego ſemper audivi, inquit, quicquid homini charum ſit, aufert ei diabolus.

Duo verſus retrogradi.

Poſco mihi dones ſadai cæli ſator alta.
Alta ſator cæli ſadai dones mihi poſco.
Triſte mihi tollas ſadai præbens rogo læta.

In mendicum qui ſe pro medico geſſerat.

Tu te fers medicum, nos te plus eſſe fatemur.
Una tibi plus eſt litera quam medicus.

Utrum qui conſuevit multos cibos accipere, plus ſuſtineat jejunium, quam ſolitus parum comedere?

R. Multum comedere ſolitus melius ſuſtinet jejunium, quia propter præcedentem repletionem habet paululum caloris, & ideo po-

teſt plus jejunium ſuſtinere: in alio accidit è converſo.

Jocus Ciceronis in Vannium, qui paucis diebus conſulatum geſſerat.

Magnum oſtentum (inquit) anno Vannii eſt, quod illo conſule, nec hyems, nec ver, nec æſtas, nec autumnus fuiſſet.

Quare avidius vorantes citius ſatiantur?

R. Quia avide vorantes multum aëris cum cibo inferunt per hiatum ructus, vel crebritatem reſpirandi, igitur ubi aer vias compleverit, faſtidium cibi fit.

De tribus ſtudioſis Theologiæ hiſtoria lepida.

Obſonium delicatum tribus theologiæ tyronibus appoſitum, ſed ita puſillum ut una vice devorari potuerit. Pacti ſunt igitur inter ſe, ut qui aliquid huic rei congruum, ex evangelicis literis protulerit, toto veſceretur ſolus. Primus dixit: *Deſiderio deſideravi hoc obſonium manducare.* Alter ait: *Domum quampiam ingreſſi, comedite, quæ apponuntur vobis.* Tertius direpto obſonio & una vice devorato, in toto Evangelio, inquit, non occurrit huic rei aptius verbum, quam extremum illud, quo uſus eſt Dominus, videlicet, *Conſummatum eſt.*

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus ſtomachum calefacit, cruditates abſumit, calculum pellit, omnis generis obſtructiones aperit, oculorum vero aciem lædit; & hebetat; ut recte Ovidius,

Nil prodeſt, quod non lædere poſſit idem.

An ſenes poſſint rejuveneſcere.

Tradunt de aquila naturalium rerum ſcriptores,

rec; eam quolibet decennio juventutem renovare, ſerpentes vero etiam quolibet anno. Sed pennarum iſta acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis ſe impedire ſentit, concitato curſu in ſublime fertur, ideoque ad frigidiſſimas aquas converſa, ter iis immergitur, poſteaquam in nidum evolans, alis pullorum tecta, in ſudorem reſolvitur veteribuſque plumis exutis novas recipit, unde ſenectutem ipſam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore paſſa: Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore conſtrictam ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid fulginoſi humoris hyeme eſt congeſtum in ipſam cutem colligitur, quam ſicc ioremque redditam à ſubjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliores evadant. Quod ſi eſt rejuveneſcere, quid obſtat, quomodo & Homini cui exciſi ſunt dentes renaſcuntur, & poſt ſcabiem exſiccatam nova cutis effloreſcit, juveneſcere dici poſſit.

Lepidum dictum Auguſti Cæſaris.

Auguſtus Cæſar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra biennium juſſit interfici, filium quoque ejus occiſum, ait *melius eſt Herodis porcum eſſe quam ejus filium.*

Vivere noſtrum quid?

Ita comparatum eſt, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus

 ſpiri-

ſpiritum, quod ſi animadvertamus, nos ſingulis diebus & horis ac momentis mori comperiamus, mortem ſeu inuſitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circumferamus. Haud aliud eſt vita noſtra quam mors continua, tantundem vitæ decedit, quantum accedit. Qui triens ætatis ſuæ tranſegit, tantundem ſui parte mortuus eſt: qui ſemiſſem, ſemi-mortuus: præteriti noſtri temporis portio mortua eſt, præſens vivit ſimulque moritur, futura ſimiliter morti mancipabitur. Nemo eſt qui non eſt morti propinquior poſt annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de ſpatio vivendi demitur.

Jocus Ciceronis.

Cicero cum veniſſet ad Pompejum dicentibus aliis tarde eum veniſſe, *non* inquit *ſero veni, quia nihil paratum invenio.*

Nigredo Æthiopum unde?

Multis perſuaſum eſt, Æthiopes propterea eſſe nigros quia calidiſſimam regionem inhabitant. Sed obſtat 1. Quod filii Æthiopum etiam in frigidiſſimis regionibus naſcantur nigri etiam ſi calorem patriæ nunquam ſint experti. 2. Quod in calidiſſimis regionibus, etiam ſint homines non nigri, ſed vel Europæorum inſtar candidi aut fuſci. 3. Quod Hiſpani in Æthiopia degentes, non gignerent Liberos alterius coloris, quam in Europa. Cauſa igitur duplex eſſe videtur. 1. à regionis æſtu. 2. occulta ſeminis proprietate,

qua

qua fit ut è nigris nigri, è candidis candidi generentur.

Jucunda hiſtoria de Rege Franciæ.

Rex Franciæ Philippus clericos quoſdam pauperes ad cœnam invitaverat, at unus illorum in fine menſæ caponem abſtulit. Illum Rex animi gratiâ ſemotis arbitris interrogat quam ſcientiam profiteretur, Theologiam inquit, tum rex: Nonne legiſti in S. I. Nolite eſſe ſoliciti de cibo. Imo reſpondit & ego volui deponere omnem ſolicitudinem & certus eſſe, ideo caponem mecum ſumere volui.

Crepitus ventris excuſatus.

Emiſerat quidam ingentem ventris crepitum in denſa hominum turba; Objurgatus ob hanc rem ab amico, per Jovem, inquit, meus podex jam dudum loqui deſiderat, ſed nihil illi deeſt, præter linguam tuam.

De Puella delicata Straubingenſi.

Erat Puella delicata & præpetulans Straubingenſi Cauponi cuipiam: hanc laſcivus Sacerdos amabat. Fortè miles ex Ungaria rediens apud Cauponem divertebatur qui & ipſe Cauponis filiam perdite amare incipiebat, ſed ab ea repulſus aliquoties, cepit tandem obſervare, quem amaret: viditque colloquentem in templo cum Sacerdote. Quadam nocte, cum hoſpites cœnam diutius protraherent, & puella ſæpius ad ingreſſum domus deſcenderet, miles ſubſecutus ſeſe occultavit ſub gradibus. Intromiſſus ibi Sacerdos & à puella in balneolum deductus atque ibi moras trahe-

ſe juſſus fuit, dum hoſpites irent cubitum. Pollicetur meretricula ſe mox rediturum, atque inde in ſuum cubile ſecum abducturum. Miles his auditis; ut primùm aſcendit in ſuperiorem domum puella, ſtatim magno cum impetu in balneolum irrumpit, Patrem ſe filiæ eſſe ſimulat, verberibus mulctat Sacerdotem eique veſtem detrahit, & extra domum proturbat: ſe verò in balneolum confert, & deſertam à Sacerdote ſtationem occupat. Jam ubi hoſpites cubitum iviſſent, celeriter redit virgo, & apprehenſum toga ſacerdotali militem pro Sacerdote ſecum in lectulum ſuum per tenebras abducit. Nocte intempeſta ad oſtium revertitur exturbatus Sacerdos, & feneſtram cubiculi, in quo meretricula cum milite cubabat, longurio pulſat. Illa rata militem eſſe iſtum pulſatorem, monet ſuum amatorem ut hominem lotio perfundat: Hic inquit, miles eſt qui has nobis facit moleſtias. Quæſo te mi Domine, hac urinâ madefactum ab oſtio remove. Paret miles & ſacerdotem undique conſpergit. Ille triſtis recedit, & iratus meretriculæ. At miles antelucano tempore à meretricula diſcedit, quaſi ad preces matutinas in templum iturus. Progreſſus à caupona, ubi ſacerdotale pallium reliquerat, abit in templum, ſequitur paulò poſt meretrix, ut Sacerdotem quæreret, & de cauſa derelictæ veſtis eum rogaret. Verum ubi Sacerdos illam conſpexit, iratus exprobrat illi ſuam excluſionem, & acceptam nocte contumeliam. Dolo militis cognito, veniam puella impetrat, Sacerdos

cerdos

cerdos noctu recipitur, miles auro corrumpitur, ut rem iſtam alto ſilentio teneat.

Diogenes Cynicus domum epulonis cujuſdam videns inſcriptum, pretio venalem, quid dixit?

R. Sciebam aliquando fore, ut diuturna crapula Dominum evomeres.

Cur ſternutantes ſalutantur?

R. Romæ aliquando peſtis inguinaria fuit tam ſæva, ut homines in via, in menſa, in ludis, in colloquiis ſubito morerentur. Itaque cum quis ſternutabat ſæpe cum ſternutatione ſpiritum exhalabat, unde, cum aliquem ſternutantem quis audiebat, ſtatim accurrens, Deus te adjuvet, acclamabat. Et abhinc adhuc conſuetudo ſervatur, ut cum aliquem ſternutantem audimus, Deus te adjuvet, acclamemus.

Senes cur ſuſpicioſi?

R. Quia increduli, increduli quia experti, hoc eſt, quia compertum habent, quanta ſit hominum perverſitas non facile credunt, ſed ſuſpicantur.

Cibus Ruſticorum qualis?

R. Panis ater, caſeus, piſa, lentes, olera, carnes bubulæ & vaccinæ, vetuſtiſſima cæpa & allium.

Ebrietas varia.

Ebrietas eſt varia, pro ejus natura qui bibit, & pro vini conditione in facultate, colore, conſiſtentia & ſapore: ſi quis enim cute perſpirabili, utatur tenui vino, quod non aſpi-

ſando eſt nervis moleſtum, is non facile ebrius fiet, aut ſi fiat, facile evaneſcet ebrietas: Si quis vero non ſit perſpirabili cute, ut mulier, ſe liberalius vino invitat, ut non facile ebria fiat, diutiſſime tamen durat illa ebrietas: cerebrum enim in his frigidum, & humidum una cum ventriculo: hinc inopia caloris nativi, unde non facile diſſipantur vapores à vino elati.

Homo qua re maxime indiget?

R. Eâ, quam medici recuſando accipiunt, & recuſant accipiendo: quia dicendo *nolo* accipiunt pecunias; ita auferunt apoſtemata veſtrorum marſupiorum, eorumque interea plane examinant & purgant. Jocoſe & eleganter Belgæ, *Rapen is een ſoo goede kruyt, alle man is om rapen uyt.*

Quando Lupus fuit manſuetus?

Reſpondit quidam ſtudioſus macilentus quadrageſimalis ex Hungaria oriundus: *Lupus fuit manſuetus dum eſſet in arca Noe.* Tunc enim ſe captum videns vix obliquis oculis ovem intueri audebat. Recte aliquando etiam olitor eſt opportuna loquutus.

Quinam ſunt ſtulto ſtultiores?

R. Aucupes & venatores: hi enim mane ſurgunt, nulla tempeſtatis habita ratione, per æſtus, per frigora, incertæ exiguæ prædæ ſpe ſub dio vagantur hyberno maxime tempore, quando feris anatibus inſidiæ ſtruuntur. Jam canes ſecum ducunt, jam accipitrem manu ferunt, jam retibus, amitibus, aliiſque deci-

decipulis ad ficedulas, perdices, coturnices, alaudas,&c. capiendas accommodatis, onuſti incedunt; tum retia operoſe explicant, falconis vel accipitris volatum obſervant, redeuntem anxie exſpectant, ac ſæpe media hyeme, per flumina per nives totum diem ſequuntur, non ſine valetudinis diſcidio: completo die vix unam, aut alteram aviculam, domum reportant. Quod ſi ineat rationem ejus quod in falcones, canes, retia aliaque inſtrumenta impenderit videbit ſine perſpicillis ſe cum ratione inſanire.

Anhelitus felium veneficum.

Pravus eſt anhelitus felium, novi enim quoſdam, qui cum noctu in lectis feles ſecum habuiſſent, & in lectum ab eis aërem inſpiraſſent, hectica febri tandem conſumpti perierunt. Nec ita pridem in monaſterio quodam, ubi permulti catti familiariter nutriebantur & in cœnaculis cubilibuſque, & lectis frequenter erant, adeo plerique infecti ſunt, ut intra breve tempus, nec Miſſa nec Veſpera eo in monaſterio decantarent. Ex his intelligere eſt, quam minime fabuloſum ſit, quod vulgus dictitat, feles infantibus eſſe exitiales: ipſorum enim ori toto corpore incumbentes, fuliginis exitum,& thoracis motum intercipiunt, ac peſtifera, quando ſe demittunt, aura, & exhalatione tenellorum infantium ſpiritus inficiunt & præfocant.

Cum mulieribus infœcundis quid agendum?

R. Mitte illas ad Thermas Badenſes & res

erit in vado: de his enim thermis ita Poggius Florentinus Leonardo Aretino ſcribit: Nulla (inquit) in orbe terrarum balnea ad fecunditatem mulierum magis accommodata eſſe: innumerabilem multitudinem nobilium & ignobilium ducenta millia paſſuum eo venire non tam valetudinis quam voluptatis cauſa. Omnes amatores, omnes procos, quibus in deliciis vita eſt poſita, eo concurrere ut fruantur rebus concupitis, multas fœminas corporum ſimulare ægritudines cum animo laborent, omnibus unam mentem eſſe triſtitiam fugare, quærere hilaritatem, Non de communi dividundo agere: ſed de communicando diviſa. Has ipſas thermas. *Auguſt. Buſbeq. epiſt.* 3. *fol*, 138. conciliatrices amorum vocat, quod ſi ſiniſtro quodam fato balnea iſta nihil proderunt, uxores ad Academias mitti poſſunt, ubi omnium facultatum ſtudioſi facile rimabuntur ſterilitatis cauſas: norunt enim plerunque morbos mulierum, præſertim ſtudioſi medicinæ, quibus pro viva Anatomia eſſe poſſunt, facilique labore ſterilitatem abigent, fœcunditatemque provocabunt.

Præſcribe mihi aureum dogma.

R. Quæ ſupra nos nihil ad nos. Itaque auriga loquatur de curru, ſutor de crepidis, nauta de ventis, faber lignarius de ſecuri, coquus de jure, carne aſſa, elixa, frixa, de braſſica & de omnibus ad culinam pertinentibus.

Ubi viſuntur quam plurimi cornuti.

R. Nullibi magis quam in Italia & in primis

mis Venetiis: ubi enim mercatores ultra annum peregre profecti, inferiorem corporis partem, inſtrumento quodam ex ferro & chalybe confecto, & goſſypio artificioſe refecto circumdant & obſeratam relinquunt, ſed quam vanum hoc ſit, palam eſt.

Mus miſer eſt antro, qui ſaltem clauditur uno. *Sie wiſſen mehr löcher als eines.* Invitam namque, cuſtodire æque difficile eſt, quam in ferventi ſole gregem obſervaſſe. Et licet eas cuſtodiretis, non ſecus ac pater Acriſius ſuam Danaen.

Quam turris ahenea Robuſtæ
Quæ fores, & vigilium canum
Excubiæ muniebant. Horat.
lib. 2. od. 6.

Imo *Wann jhr ſie an die ſeiten henget, Wie ein Fuhrmans taſch*, conſilium tamen invenient, quo vos eludent, certius namque, ſi nullis repagulis clauderentur, fortaſſis fideliores eſſent, ſed ſi Argum apponas, aut Atlantem cuſtodem conſtituas, erumpet tamen & evadet, maneat potius quilibet domi, ne longæ ipſius exſpectationes pertæſæ, tu Clytemneſtra cum ſervis, qui tenentur operas Domini præſtare, ſe commiſceat, *Dan wen jhnen daſz fleiſch hebt an zu jücken, nehmen ſie was da iſt*, & ſecundum Bechmannum,

Non herbis hic fit rigidis quos educat hortus
Carne opus eſt illis ſi ſaturare velis.

Hinc etiam Dianira anxie conqueritur quod ob crebram mariti abſentiam, ea vo-

luptate deſtinatur, qua aliæ mulieres ſolerent oblectari, qua ratione & viduam ſe nominat.

Vir mihi ſemper abeſt, & conjuge notior hoſpes,
Monſtraque terribiles perſequiturque feras.
Ipſa domo vidua, votis operoſa pudicis.
Torqueor, infeſto ne vir ab hoſte cadat.

Certè, quo ſæpius mariti proficiſcuntur, eo ſæpius uxores eorum obliviſcuntur, unde Helena Menelai uxor de marito abſente conqueritur, —— *prorſus ne ſola jaceret.*
Hoſpitis eſt tepido nocte retenta ſinu,

Scitum Demadis dictum.

Cum Athenienſes vellent Alexandro divinos honores impendere, dixit Demades, *Videte* (inquit) *ne dum cœlum cuſtoditis, terram amittatis.*

Eſt ne ducenda Aulica?

R. Nullo modo, caveat ſibi quilibet ne ducat talem, *Den ſie pflegen gemeiniglich mit zerbrochen geſchirren zu jubiliren.* Moneo harum ſectatores, ne ſemper amabiles ſperent neſcii auræ fallacis, nec nimium illis fidant, ſed mucronem alio vertant.

Nam aulicæ ancillæ thermis & balneis inſervientes, meretrices & nutrices ſub eodem militant vexillo, juxta illud.

Hoff Magd, Bad Magd, huren und Ammen,
Gehören zuſammen in einem ſtammen.

Tot enim & tam multi Equites, & Domicelli virginum clauſtris & theſauris latronum more

more inſidiantur, *Wie jederman an ihnen zu Ritter worden*, partem Lenociniis verborum, amorem extorquent, & cum puellulis iſtis (*Non ſit, pulonas molliat apta manus.*)

His ſaltem de rebus colloquuntur quæ ad amorem faciunt tantos obſcænos ſermones proferunt, quibus ipſum Plutonem ex infernis producere poſſent, *Da ſparet mon beyderſeyts der Ehren, und behilfft ſich alleweil des ſcandirens.* Ibi prudens & ætate confecta Gynæcei magiſtra (à Jove principium) à quot olim procis ſit adamata narrat, quibus muneribus dignata, quibus blanditiis ambita. Hæ enarrat, quot gemmas, quot monilia, quot catenulas extorſerit, quot ſtrophiola, quot baſia illa reddiderit. Alia commemorat ſingulari quodam dicendi lepore, quoties nuper cum hoc vel illo collocuta fuerit, ô inquit quæ dixit eorum recordabor quoad victurus ſim! Tanta pietate præditus eſt, adeo ſi cum eo dormiam, nihil incommodi mihi illaturus eſt; altera illius ſermonem interrumpit & de Comœdiis tragœdiiſque incipit, quiſque melius ſuam perſonam expreſſerit, facere dijudicat. Tandem diſceſſa gynæcei magiſtra Pamphilus adeſt, qui glycerium ſuum bene abſolvit: Hiſce ſermonibus tempus terunt, & quæcunque dicunt, ſecum aliarum admiratione dicere putant, ſi recte conſiderabis internum non externum Aulicarum habitum, invenietis ſub formoſis iſtis pellibus turpiſſima monſtra latitare: memores enim aulicarum deliciarum earum non obliviſcuntur, &

qua,

qua, ut verum fateamur, fidelitate & integritate maritis puram virginitatem afferunt, notum eſt, ubi ſperant ſe in Angliam profecturos in Hollandiam pelluntur. O quanto dolore miſer maritus afficitur; quoties cogitur legere *Mathiam de Afflictis*, dum illa legit *Joannem in extravagantibus*; ferenda omnia, diſſimulandæ hanreitates, & patiendi factus. Quod ſi maritus extravagationes prohibere velit incipit illa ſtomachari & rixari *Wirft mit Schelmen und Dieben umb ſich, ſonderlich wenn ſie Margaretha heiſt, derer ſieben den Teuffel die höllen zu eng machen. Margarides ſeptem ſpoliaſſe feruntur Avernum.* Interdum, cum amatoribus paciſcuntur, ut maritum bene contuſum & communibus impenſis delumbatum remittant, quod injuriam ſibi factam ulciſcantur & vindicent, eos adamata accipiunt, quos antea nihil pendebant.

Unde *Ovid. lib. 2. de arte amandi non* immerito de ira fœminarum ait,

Sed neque Salvus Aper media tam ſævus in ira eſt.
Fulmineo rapidus dum rotat ore canes.]
Femina quam. &c.

Cur canes ſublato altero pede poſteriori mingunt?

R. Ne ſibi urina calceamenta contaminent.

Hiſtoria jucunda de quodam Italo.

Italus quidam opulentus, cum ſtipem opimam mendico erogaret, mendicus illi gratias

tias egit, multaque fauſta homini precabatur, atque inter cætera optabat, ut angeli animam ejus in paradiſum veherent: dives averſatus hoc votum, reſpondit *piu ſero che puo eſſer.* id eſt, ſerius quam fieri poteſt: divitias ſuas cognitas, cœleſtibus ignotis & adhuc ſperandis præferens.

An alterius uxoris cuſtodiendi abſente marito cauſa nos ſolum de die ſed etiam de nocte adeſſe cogitur?

R. Negat id *Nov.* 134. *cap* 9. Verum nos contrarium aſſerimus, valde enim periculoſum ſolum dormire præſertim ſexui fœmineo, propter lemures, ſpectra nocturna, incubos à quibus valde infeſtantur, qui timidum mulierculárum animum facile conſternare poſſunt: ſic ex nimia ſolitudine oritur melancholia, quæ difficulter curari poteſt, ergo eam ut proprium corpus defendere tenetur. Multæ fœminæ inveniuntur, quibus talis conſuetudo innata eſt, ut ne unam noctem ſolæ dormire poſſint, nec illud ullo modo evelli & eradicari poteſt, qui vero id fiat nos latet, ſiquidem non omnium rerum ratio reddi poteſt, præter quod dicimus, tantam conſuetudinem iis eſſe alteram naturam, & propterea.

Naturæ ſequitur fœmina quiſque ſuæ.

Circa hoc tamen eſtote providi ut hanreizetis in occulto, ne habeatis mercedem veſtram in propatulo, vitam enim qui in amoribus habet, os habeat obſeratum oporret.

Gu. Horol. prin. l. 2. c. 12. *Mann muſz ſchweigen wenn einem Barmhertzigheit widerfahren iſt.* Facile enim contingere poſſet, ut te repudiato alter admittatur.

Jocus de quodam Helvetio.

Helvetius quidam in alpibus paſcendi pecorum curâ detentus, quod rariſſime in templa Deorum veniret, ſemel inſtigatus à vicinis ſuis in hebdomada magna, quam & ſanctam vocant, matutinis interfuit. Et cum ſolito more exſtinctis luminibus tumultus fingeretur, quem Judæi concitaſſe creduntur iu captione Chriſti, ille extracto gladio, in angulo fani ſtetit ſummo timore perculſus: cumque lumina rurſus accenderentur, vicinum ſuum acclamans, quæſivit anne vulneratus eſſet? Et interea vidit Sacerdotes imaginem crucifixi portantes; & quoniam non novit imaginem, dixit, Ego benè cogitavi tantum tumultum non finitum iri ſine homicidio.

Hiſtoria de Rege Philippo.

Regi ſummo Philippo obviam factus mendicus petit largam eleemoſynam quia frater ejus eſſet, quæſivit rex ex qua parte, de Adam inquit: rex juſſit ei dare numulum. Et cum diceret, hoc non eſt donum regis fratris, reſpondit rex: ſi omnibus fratribus tantum darem, nihil penitus retinerem.

Quæritur, an quis cum ſponſa nondum ad maritum deducta hanreitatem committere dicatur?

R. Quidam negant: Nos affirmamus *arg. l.* 13. 83. *ff. ad l. Jul. de Adulte.* & verbum; plecti-

plectitur, ut facit l. 1. *de v.* 5. Concedimus quidem: quod uxor Domini non ſit ut eſt textus *l.* 12 *ff. de ritu Nupt.* uxor tantum eſſe intelligtur in his, quæ ad ejus honeſtatem pertinent, & non nuptiæ duntaxat, verum etiam ſpes nuptiarum violari non debet, & quamvis carnaliter non cognoverit, *Iſt noch nicht mit dem ledern ſeil drüber geweſen*, tamen ipſius uxor eſt ſponſus æque ac maritus ſubjectum patiens & bonus vir dicetur. Et quis ignoret cingendum haberi pro cincto, moribundum pro mortuo, condemmandum pro condemnato, ſponſam copulandam pro copulata, repudiandam pro repudiata, *Gad de v.* 5 *ad* 5. 12. *nu.* 15. Alii diſtinguunt inter ſponſalia de futuro & de præſenti, ut faciunt canoniſtæ in *c. pen. x. de ſponſ.* quam tamen diſtinictionem uſus fori hodierni non obſervat, ut notat. *Treut. de nupt. l.* 1.

Jocus Diogenis in Ariſthenem.

Diogenes ita in Ariſthenem magiſtrum jocabatur: ipſe me pauperem fecit ex divite, & pro ampla domo fecit in dolio habitare.

Pœna Hanreitatis quænam?

R. Licet apud multas gentes gravis pœna conſtituta erat Hanrificis, tamen Germanos ullam pœnam illis conſtituiſſe nullibi invenio. Apud Ægyptios illis virilia exſecabantur, alibi naribus amputabantur, *Diodor. Sicul. lib.* 2. *bibl. cap.* 3. *Epigr.* Apud alios pilorum evulſione puniebantur, pœna quidem ridiculoſa, ſed tamen ignominioſa. Apud antiquos

quos germanos mos fuit, ut rebellionis ſeu conſpirationis in Imperatorem Rom. rei, canem imperii, ignominioſe in dorſo geſtarent. *Span. in Chron.* Intereſſet Reipub. ut ſingulis diebus feſtis ſpectante univerſo populo duo Cornua cervina capite geſtaret Cornutus.

Mulieres & virgines qui illibatas conſervare velint quid faciendum?

R. Diligenter ſibi caveant ab illis, quos vulgus vocat ſtudioſos ſive ſtudentes, adeo enim rapax eſt hoc genus hominum, & ita ſaluti mulierum pariter ac virginum inſidiantur, ut fidem omnem exſuperet, circumeunt eas ut rugientes leones, occaſionemque quærunt qua mulieribus & virginibus impune poſſint imponere, tam humaniter tam amice ſe gerunt, ut putares eſſe parvos Angelos, cùm revera ſint meri Diaboli; in pellibus ovinis ad vos veniunt, intrinſecus vero ſunt lupi rapaces, *Sie zerbrechen den hafen, und laſſeu euch die Scherben auſz lecken.* Sæpe ad templa non quidem orandi gratia veniunt ſed ut uxores veſtras filiaſque, quæ in uno tertio cum illis conveniant, ſpectent & videant, nutibuſque vel geſticulationibus amorem ſuum illis patefaciant. Et ſi caveæ illas incluſeris, ut Tamerlanus rex Scytharum Bajazetem regem Turcarum. *Munſt. fol. l.* 4. vix ab harum harpyarum incurſu eſſent ſecuræ. Quilibet igitur hunc verſum in frontiſpicium domus ſuæ ſcribat:

Wer ſein hauſz wil halten keuſch und rein,
Laſz kein Studenten und Huhren hinein.

Didi-

Didicerunt enim ex Terentio ſtudioſi, *quod non ſit vitium adoleſcentem ſcortari.* Quando ergo ex accidenti videtis illos domum veſtram introeuntes, ſcitote quod non orent Pater noſter. *Bald. in l. natal. ff. de probat.* Nam Veneri ſtudioſos eſſe deditos ex eo patet, etiamſi in domum conductam meretricem ducant, non tamen poſſint inde pelli, cum locator debuiſſet prius conſiderare, quod ſtudioſus non viveret caſtus *Bald. in l. eamem c. locat.* Deinde cane pejus & angue fugiatis copulatrices, vel conciliatrices *Koplerinnen.* Quod ſi videatis ejuſmodi ſiniſtræ famæ mulieres domos veſtras intrantes; cogitate quod finis inſtet, & quod de noſtro corio jam ludatur, ſolent enim eſſe juvenum Mercurii *Poſtbotten*, Poſtillion, veſtræ famæ inſidiatrices, & quantum poſſunt, alias reddere ſibi ſimiles ſatagunt. Interdum etiam citantur à propriis ſororibus & ancillis ad exercendam erga bonos maritos infidelitatem. expellite itaque illas, vobiſque & uxoribus veſtris conſulite, ne poſt hac cum Euripide dicere cogamini: *malarum fœminarum introitus me perdiderunt, quæ mihi loquentes hos perſuaſerunt ſermones.*

Abſtrahite etiam uxores filiaſque veſtras ab illis hominibus qui inverſi ſpurci, *Die ſcandieren, oder mit der Säwen zu Marckt gehen*, Corrumpunt enim bonos mores colloquia prava. unde Romulus legibus cavit, ut quicunque, in præſentia mulierum uſus fuiſſet ſermone laſcivo, non ſecus ac homicida puni-

niretur; & etiamnum die judice noſtro *L.* 15. *S.* 16. 17. 18 25 *ff. de injur.* Hinc refer quoque cantiones obſcœnas. Item picturas, quid illæ efficere poſſint. Terentianus ille Cherea ſatis innuit *T. dr. Eunuch. Act.* 3. *Sce.* 5. *Et Propert.* 2. *Eleg.* Hanreitatis originem obſcœnis picturis attribuit, quandoque has intuentes in libidinis cogitationes ruant.

Quæ manus obſcœnas depinxit prima tabellas,
Et poſuit caſtra turpia viſa domo:
Illa puellarum ingenuos corripit ocellos.
Nequitiæque ſuæ noluit eſſe rudes.

Hinc merito Ariſtoteles publicam pœnam, ſtabilivit pictoribus, qui talia proponunt quibus libido inflammatur, & Hanreitas propagatur.

Convivia quoque, & ſpectacula publica, qualia ſunt: *Abentdantz*, *hochzeiten*, *Comedien*, &c. Quodam modo Hanreitatem dilatare ſolent, *arg*, *l.* 2. *c. de Repub.* Hoc cum ſuo dedecore expertus Imperator Aurelius, cujus uxor Fauſtina invito marito ſpectaculis quotidie intererat, teſte *Guevara Horol. princ.* Hanc ne Imperator offenderet Amaſios ipſius ad ſumma officia, promovit. Huc reſpexit Ovidius Veneris ille triumvir:

—— *Ludi quoque ſemina præbent*
Nequitiæ.

Sublatis namque ſpectaculis choreæ incipiuntur, *Da muſz der pücklichte harffen peter auffſeijn.* Hic cum illis libere loqui licet, palpitare, oſcula baſia & ſuavia figere, mordicus detractis caligis & nudato capite delambere,

hic

hic divaricatis tibiis artificioſe bibitur *Arſchkerebenhter* ex bona charitate in fraternitatem & ſororitatem. Hic incertarum eſſe ſolemus manuum, *Hir gibts blinde griff*, interdum etiam *ein züchtigen Ehrengriff*, easque ſurſum verſum in omnes angulos inſerere & immittere in more habemus, & frequenter tanquam oves erramus, præſertim ſi lumina intercidant ad latebras, ubi liberiuſcule omnia ſine periculo peragi poſſunt confugimus, ubi *ut Virgil. lib. 1 Æneid.*

—— *Cythara crinitus Jopas.*
Perſonat humana, docuit quæ maximus Atlas.

Quod ſi non ſaltatur vel bibitur etiam præſente marito ſicca & inani tuſſicula *Ehum Ehum*, oculorum nictu, ſculpturitione pedum, compreſſione & tactu manuum, quæ ſolet eſſe fallax, propinatione poculi, furtiva oculorum luxuriantium mollitie, vel aliis indiciis affectum ſuum declarant (videatur hic, *Eleg.* 4. *amor. lib.* 1. ad quem omnes amando utpote hiſce temporibus admodum utilem & neceſſariam.) Interdum maritus ab Amatore inebriatur ut neque oculus neque pes ſuo officio fungi poſſit, domum deducitur, quem uxor ne forſitan cadat, comitari vult, attamen precibus emollita manet, benedictionemque exſpectat, quæ ſi commode ob præſentiam aliorum impertiri non poteſt, ad ædes lotricum & nutricum (*Bey denen die Ehre gemeiniglich auff höltſeren Steltſem gehet*) ſe conferunt, ubi actio de communi dividundo intenditur per quam corporaliter fit rerum divi-

no

no *L*. 2. *b*. 1. Cui adhæret actio de in-rem verſo. Nonnunquam tubicinibus præeuntibus, uxor ab Amatore domum ducitur, vix crapulam concoxit, ſurgit de lecto maritus, & uxorem excipit, affert bellaria, poma, pyra, nuces,

Caſtaneæ molles & preſſi copia lactis.

Ficus, mala punica, perſica, ceraſa, ſacratum panem S. Marci contectum, ſeu, ut ille vocat, defectum (quæ tantum differunt ut cauſa & effectus) omnis generis Caſeum, & ſi illibenter uxor videat; quia.

Abbreviat ſocium quem diligit illa.

Tamen ne amorem ſuum prodat, clanculum ipſius eſum ipſi deſuadet, vel etiam aperte, quod nimium officiat valetudini, propter difficilem concoctionem, *ſey zu nacht ungeſund.* Euge bone cornute, ita ſunt excipiendi hoſpites, ita tui rivales; affer vinum, infunde, ſalta, & talem te gere, qualem volunt.

Tandem cum tempus diſcedendi videtur hoſpes hoſpitem ad poſticum comitatur, ut maneat rogat, ſatis adhuc ſupereſſe temporis. Ille ſe excuſat, alio tempore reverſurum ſe ait. Hoc facto illius domus arctius obſidetur quam olim Carthago à Scipionibus, tum circum ambulant rivales, unius ejuſdemque rei conſortes, feneſtras inſpectant, parietes tranſcendunt, ad fores excubant, per tranſennam ſolicitant, tegulas dejiciunt, angulos obſident, dicteria ſcribunt, conficiunt cantiones amatorias, cithara pulſant *heckerling und haberſtroh*, cantio-

cantionem Gratiani,& alias innumeras aſtutias excogitant, quæ omnia in pulchritudinem tuæ uxoris tanquam ſcopum diriguntur, ad tui vero redundant opprobrium & dedecus. quod ſi parum majeſtatem tueri conatur maritus, *Fahrt ſie auff als ein furtz im bad*, quam me putas, ego credo te me meretricem eſſe exiſtimare, amicis & cognatis meis iſta dicam, ſi aliquid in animo haberem te revera ſpectatorem non apponerem, &c. Quid vero ille, ſeipſum & horam nativitatis incuſat, hoſpiti nuper ſuo uxorique omnia dira precata, interim tamen nutrivit murem in pera, ſerpentem in gremio & ignem in ſinu.

De puella quadam.

Quidam minatus eſt puellæ, ſe ad eam noctu clam venturum, illa ſub interminatione mortis prohibuit: qua cultrum ſub lecto ſe collocaturum, quo eum interimat, teſtatur. Ille verò noctu veniens, invenit eam jacentem, quæ altum ſomnium finxerat: unde callide ſe ſimulaverat exiturum. Cui exeunti, puella evigilanti ſimilis, dixit; Mane: quia non habeo cultellum.

Factum cujuſdam Francigenæ.

Quidam Francigena (ut eſt genus hominum fallax & verſutum) in civitate Ticino à quodam cive centum aureos mutuo accepit, oppignorando ei aureum torquem: atque illius uxorem accedens, dixit: Hoc accipe, centum atque unam noctem voluntati meæ obſequaris. Mulier prædæ dulcedine capta cum ſit

nummus optimum expugnandæ pudicitiæ inſtrumentum) conſenſit. Francus poſtridie expleta libidine virum acceſſit, ſuum torquem exegit, quoniam aureos omnes uxori illius reddiderit, quæ conventa non potuit negare, fruſtraque Franco fuit obſequioſa.

De eo qui uxorem in flumine peremptam quærebat.

Alter uxorem, quæ in flumine perierat, quærens, adverſus aquam proficiſcebatur. Tum quidam admiratus, cum deorſum ſecundum aquæ curſum illam quæri admoneret, nequaquam hoc modo reperiretur, inquit: Ita enim dum vixit difficilis ac moroſa fuit, reliquorumque moribus contraria, ut numquam niſi contrario & adverſo flumine, etiam poſt mortem ambulet.

Medicina ad tollendos fœtores anhelitus provenientes à cibis quibuſdam.

Sectile ne tetros porrum tibi ſpiret odores.
Protinus à porro fac mihi cape vores.
Denuo fætorem ſi vis depellere capæ
Hoc facile efficient allia manſa tibi.
Spiritus at ſit poſt etiam gravis allia reſtat
Aut nihil, aut tantum pellere merda poteſt.

Quinam ſunt nimium audaces?

Qui lupum in Januario non timent, ruſticum in carniſprivio & ſacerdotem in jejunio quando confitendum eſt.

Vir bonus à quibus libris uxorem arcere debet?

R. A Lectione Amadiſæi, Ovidii de arte amandi, Euryali & Lucretiæ, à *Darten* ſocieta-

tis,

tis, equitis Ponti, Galmi, Baptiſta de campo fragoſo, præſertim vero fugiant Joannis Bocatii librum, quem Cento Novellarum inſcripſit. Hic enim magno interſtitio cæteris poſt ſe relictis æternum nomen ſibi comparavit: hoc enim lecto & Theoriæ fundamentis feliciter jactis, quam feliciſſime praxin exercere poſſunt: nihil enim aliud ſunt quam calli diſſima Hanrificorum ſtratagemata & ſtrophæ,& nulla unquam fœmina fuit, quæ non ejuſmodi lectionibus, & hiſtoriis ad furorem adacta fuerit, quia in illis miſcetur utile dulci.

Cur poſteriora hominis tam turpem habent fœtorem?

Reſpondent quidam, quia obſtetrix neglexit eam partem, nec ſatis abluit. Alii autem huic ſententiæ plurimum refragantur: nam aër illius regionis ita peſtilens & fœtidus eſt, qui eum locum occupavit, & ventus qui perflat, non locus ipſe.

Cujuſdam terribile factum.

Quidam faber ahenarius Baſileæ ſuſpenſus erat, & alius neſcius rei cum ad forum Baſilienſe, intempeſta nocte maturaret, & nimiâ feſtinatione clauſas adhuc portas ſuſpicaretur, cepit ſub arbore, non procul à patibulo, quietem: non autem multo poſt tempore venerunt alii, & ipſi ad forum properantes: qui patibulum intuentes atque ſuſpenſum cognoſcentes, illum inclamaverunt, ſi vellet, ut ſecum ad forum iret. Quibus verbis ille excitatus (quem dixi, primum quietem cepiſſe ſub

arbore) acclamabat, exſpectate; ô boni ſocii; ego veniam. Unde illi mortuum loqui exiſtimantes, adeò extimuerunt, ut celerrimâ fugâ penè exanimarentur. Ille verò ſemper ſequutus; Manete, inquit, rogo, ego vobiſcum ibo, & quanto plus clamavit ſequutuſque eſt, tantò magis illi feſtinârunt: adeò ut ſemianimes tandem ante portas urbis reperirentur, atque non niſi longo demum tempore ſanitatem priſtinam ex longa conſternatione receperunt.

De quodam ſuſpenſo, qui ante mortem tumulum ſibi conſtruxerat.

Hunc ſibi Belnenſis tumulum quem cernis inanem.
Struxerat, invidit cui loquens tumulum.
Debuerat certe ſors ſi foret omnibus æqua.
Tardius hic fieri, vel prius ille mori.

An poſſit uxorem repudiare maritus ſi forſan Amatorem cum ea Ludentem invenit? quem u ſum interpretantur manuum in ſinum immiſſionem (handſchuh machen *noſtrates vocant*) *aut ad pectus ejus vel ad alium locum unde turpe eſſe poſſit?*

R. Affirmant quidem *Borch. cap.* 8. *de feud. num.* 28. *Roſenthal. cap.* 10. *concluſ.* 54. & *Thomas Cant.* Oſcula quintam viam ad amorem vocat. Nos vero illis contradicimus, omneſque prædictos refutamus: requiritur enim ut in ipſo actu & in rebus veneris & in ipſo facto deprehendantur, ſeu ut Plautus ait, corpus corpori incubarit. *Act.* 4. *ſce.* 4. *in Amphit.* velut *Lucian in Eun.* cum reperire habet membra

in

in membris. verum apage illos cum rigido judicio, ablegentur ad Garamantas, Indos, & Æthiopicos fratres, quibus in ferendis carbonibus, uſui eſſe poſſunt.

Quinam optime Viros fallunt?

R. Uxores hoſpitum, *Gaſtgeberin:* Hæ enim ex tam variis peregrinantibus unum atque alterum admittunt; habent enim neminem quem timeant, quia in uno loco diu moratur.

Quæritur num id facere conveniat?

R. Rationem dubitandi movent Politici quia peregrini officium nihil præter quod ſui muneris eſt agere, nihil de alio inquirere, minimeque in alterius meſſem falcem immittere. Eſt enim pacis publicæ turbatio, cujus pœna eſt Bannum. Alii aliter ſuam ſententiam probare nituntur exemplo Marii, qui ob ſtupratam vi hoſpitam diro mortis genere duos milites affecit, ut Capitolinus refert. Nos diſtinguimus inter id quod fit licite, & inter id quod fit coacte: Hoſpita enim ſi ad concubitum nos invitat, omnino illi obtemperandum, ſuſcipit enim nos, fovet, cibat, & omnia præſtat, quæ poteſt. Nos igitur decebit ut favorem favore compenſemus,&duplicemus, fortunamque quæ ſeſe offert non omnino deſpiciamus. Tale diverſorium fuit olim Antverpiæ *zu Tauſendt mittlen*, in quo nihil, quod ad voluptatem tum corporis, tum animi fecit, defuit, *und da der wirt ein hanrei iſt, ziehen die Gäſte gerne ein.* Deinde ſi aliquid ſupererit, ſi triorches eris, potes paululum ancillæ communicare, ut illa etiam habeat, quo tui re-

miniſcatur. Fontes enim tui deriventur foras.

De eo, qui multas cunas emerat.

Quidam in Francia Orientali, cui uxor, quam ante quatuor hebdomadas duxerat, cum peperiſſet filium, mox properavit ad quoddam forum, ubi tot cunas emit, ut quadrigas impleret: atque domum rediens, cum interrogarerur quid ſibi vellent tot cunæ, dixit: Opus habeo, ſi enim uxor mea tam fœcunda eſt futura, ut in brevi tempore ſit ſemper paritura, vix hæ ſufficient.

De quodam Heluone.

Heluo quidam pupillis à magiſtratu datus tutor: cum patrimonium illorum univerſum abſumpſiſſet, & juſſus tutelæ geſtæ rationem reddere, nihil ſupereſt, inquit, hanc rationem accipite, aliam neſcio: verum magiſtratu urgente, ut libellos offerret, qui acceptum continerent & expenſum, ille os primò oſtendit, deinde podicem, illic recepta eſſe ſubindicans omnia, hic expoſita.

Ebrii cujuſdam dictum jocoſum.

Quidam homo facetus, cùm diverſis vini generibus ſe ingurgitaſſet, ita ut diutius continere non poſſet: dixit aſtantibus ſodalibus ad vina bibita: Inite inter vos concordiam, aut ego vos è feneſtra præcipitabo.

De caupone & Viatore.

Divertebat apud Cauponem Viator, atque dum pro cœna menſa non eſſet laute, atque pro Cauponis voluntate inſtructa, dejecit ipſe Caupo ex feneſtris orbem unum, quem nodiſcum

diſcum vocamus. Hoc viator conſpicatus, pocula omnia, vaſaque vinaria, & quicquid in menſa erat, dejecit, Caupo ſtomachoſus, cur hæc faceret interrogabat? Putabam, inquit Viator, nos inferius cænaturos.

Hanreium faciens quo nomine eſt indigitandus?

R. Quidam eum vocant Domeſticum inquilinum *hanſehan*, *verwalter*, *hauſz genoſſen*, quod frequenter domum tuam adeat. Alii eum vocant Amicum, ſed is qui clam & invitus alterius ejus occupat, amicus non eſt, diverſo tamen reſpectu eſſe poteſt. Nonnulli hoſtem, ſed perperam. Hoſtis enim is eſt, qui nobis, aut nos illi bellum decrevimus. Privati verò ſibi bellum denunciare nequeunt: regale enim eſt, & ſummo principi ex natura majeſtatis in ſe conſiderata ſoli competit. Aliqui Cucurbitam vocant, ſed male, ſiquidem id de vaſallo uxorem domini hanreizante dicitur. Vocabuli hujus derivationem *vide apud Cala. & Hort. feud. in verbo Cucurbita*: miramur valde quod veneranda antiquitas in perſcrutando hoc vocabulo non fuerit curioſior. Latiniſſimo vocabulo nos vocamus Capellanum, vicarium, ſeu ut Munſtero libet matrimonii coadjutorem, *Ehe helſſer*, *unbeſoldete* ſubſtituit, qui ceſſante marito onera matrimonii ſupplent.

Scorta cur alicubi per convitium pulmones appellantur?

R. Quia vilia ſunt aut vento quodam turgida, & vere vana. Cum matrona quædam

puellam laſcivientem hoc verbo criminata maledicentiæ pœnas dediſſet, gravi inſuper adjecta mulcta, ſi denuò verbo mulierem laceſſeret: verum non ita multo poſt cum excandeſceret, quo pœnam effugeret, periphraſi quadam uſa ejuſdem convitii. Et quid inquit, ego te nominabo? Caro es, quæ egreditur ollas, conſtat enim id genus inteſtini in decoctione tumeſcere, & ſic plerumque lebetes tranſcendere, ut vi ſua erumpat, ac dejiciat etiam opercula.

Uxores hanreizantes quomodo debent appellari?

R. Hanrifici certant, & adhuc ſub judice lis eſt.

Meretricis nomen (quod genus hominum ſine præfatione honoris nominari nequit) illis non competit. Nam hæc à merendo dicta eſt. Ulpiano dicuntur practicæ ſeu quæſtuariæ *Ernehren ſich mit der hand, da ſie auff ſitzen*, pecunia ſuam exercent militiam, multorum libidini ſervit, & eſt vidua, ut pote, quæ 23000 virorum abſorbuit ictus. Hæc nulla accepta pecunia, ſed amoris, qui eſt furoris ſpecies, & benevolentiæ cauſa hanreizat: E contra meretrix ſe proſtituit in ſilvis, ut propter Norimbergam, *im Newen wald*, quem locum ſæpius inviſo. Lipſiæ *auff dem Rubeht, da ſie das graſz mit den hintern abmaijen.* Unde vocantur Nymphæ ſilveſtres, pecora campi *wald Gottinnen.* Antverpiæ *in die Lepelſtraet*, ubi die nocteque meretricum cochleationes viſuntur. Francofurti in foro piſcario, &c. Hæc vero eſt in-

inviolatæ exiſtimationis, quia amoris vi cuncta ſolis amantibus ſui copiam facit. Errat igitur hic *Connanus lib.* 8. *cap.* 13. Qui illam meretricis nomine indigitat. Rectiſſime ab Ovidio & aliis vocatur *Amica*, cum quibus conſentimus & facimus.

Hanreitas quid eſt?

R. Eſt vocabulum mere Germanicum, ſed in latinitatem jam olim degeneravit, ex antiquiſſimo vocabulo *Han* qui eſt Gallus, & voce, *Rein*, quod chorea, ſive *dantz*, quaſi dicas, Galli choreus, noſtrates vocant *hanreingeſchloſſenegeſellen*. Montecuculos vocat item Cornutos; cornua enim gerunt ſatis manifeſta & conſpicua, extra pileum ſæpe protuberantia, & ne omnibus appareant, pileum non detrahunt etiamſi aliquem prætereant, & hoc eſt verum Hanreicæ gravitatis ſignum. Conveniunt in hoc cum Gallis, quia licet gallus proprias uxores habeat, quæ tamen etiam ab aliis viſitantur; ita & hi licet proprias uxores alant, ab iis etiam alii admittuntur viri. De cornua ferre, multi multa ſcripſerunt. *Niceph. lib.* 2. *de imper. Andr. Conſtanti.* ſic inquit: *Longe alia fuit Andronici luxu & libidine præditi intentio, qui cornua cervorum, quos venatus erat, inſignia & rari aliquid habentia in porticibus fori ſuſpendebat ſpecie quadam oſtentandæ magnitudinis ferarum quas cepiſſet, cum revera civitatis mores & uxorum, quas ipſe corrumpebat laſciviam notaret.* Atque ad multas gentes (opinor) promanavit, ut qui malitia vel injuria ſuis conjuges adulterari ſinerent, probroſo ſane convitio

 cor-

cornua ferre dicerentur. Germani injurium rei verbo leniori mitigantes vocant. *Einen frommen einfältigen mann, der ſeiner frawen nicht genug thun kann.*

Cur fœminæ amant braſſicas?

R. Propter earum acrimoniam. Nam miſtæ cum farina lolii provocant earum annos, dies & menſes, modo iis utantur per modum ſuppoſitorii. Hæc eſt vera *Androgyna* compoſita ex duobus culis, & quatuor natibus, Meſſiores per poſtam in corbe huc veni, ut hæc nova vobis annuntiarem. Credite vera dicenti, veritas nulli cedit. Caput capiti opponam ſicuti cereviſiarii exportantes vaſa, putatiſne me vel fugere? nullo modo, apponam potius frontem fronti imo barbam barbæ ſicuti duo podices, qui bellum gerunt: ô quam libenter ſurdus talia audiret!

An non omnis mutatio bona?

R. Mutatio bona eſt quæ vergit in meum commodum. Si mea burſa inanis eſſet, veſtra plena piſtolettis, ego eſſem aſinus, vos docti, per me fiat mutatio ſtante pede, & ero plane novus homo. Item ſi tu haberes fœminam pulcro vultu,ego vero Hecubam aut aliquod remedium amoris, velleſne mutare?

Quid eſt vetula?

R. Eſt antiqua dementia, Harpya, Diabolus in veſte fœminea, & ut omnia uno verbo complectar, eſt concionatrix loquacula, quæ non Evangelium, ſed convitiorum plauſtra evomit.

Quid

Quid eſt pædagogus?

R. Eſt advocatus Lutoſus, collegii peſtis, cujus ſupellex eſt bibliotheca, qui cœnat mane ne de nocte permerdet lectum, qui totius collegii anitergia colligit ut pultem avenariam calefaciat & pugillum unum carbonum lucrifaciat, eſt alter Euclio. Eſt miles animoſus, qui ſtatim hoſti calcanea ſuorum ſandaliorum vertit & ſe ſalvat in gymnaſio, qui jurat per tabulam raſam Ariſtotelis, per Bucolica Virgilii, per Veneris nates, per teſticulos Saturni, per pecus Melibæi, breviter per omnes autores tam Latinos quam Græcos, rem ita ſeſe habere.

Quid eſt Advocatus?

R. Advocatus eſt, qui amat ducatos; eoſque pluris facit ipſo ſacco mendicorum etiamſi confectus eſſet ex finiſſima tela Hollandica. Advocati raro viſuntur in hoſpitiis ſed ſæpe ſunt in domibus ſuis & alibi conſultando, libenter audiunt cantilenam *Domini.* Hic dator illis adhæret in matrice animi ab æterno. Natura advocatos fecit ex argilla tam pulchre madefacta ut nunquam habeant manus frigidas & ideo idonei ſunt conficiendæ glaciei tam in æſtate quam in hyeme. Advocati viderunt quoque titulum Veneris ſed tribus perſpicillis.

De quodam Advocato.

Quidam advocatus, poſt multas cauſas, in quibus victor evaſit, Monachus factus eſt; & cum in negotiis monaſterii præpoſitus, mul-

tis in cauſis ſuccubuiſſent, interrogatus eſt ab Abbate. Cur omnino in cauſis agendis mutatus eſſet? Reſpondit ille: Non audeo mentiri ut ante, ideo amitto cauſas.

Muſca culinaria quænam?

R. Eſt Dominus *paraſitus*, Germanice *Tellerlecker*, qui cibum è flamma petit, qui conſtringitur non funibus, ſed farciminibus, cujus uxor pro uno ovo cum matre ſua, burſam naturalem ſeu vulvam venalem habet. Jam incitavi ad riſum aſinos clamore magno, uti vos eſtis teſtes.

Hiſtoria jucunda de quodam ſacerdote.

Quidam ſacerdos ſuis ruſticis concionaturus dixit; *ſalutat vos Lucas medicus*, ut habent ſacræ literæ: ſed poſtea præ pudore ita obſtupuit ut ne unum quidem verbum ulterius enarrare nequiret, illud ipſum ſubinde repetens: tum ex ſenioribus unus aſſurgens, dixit, habeat gratias, atque ſi quando ad eum reditis, dicito & illi noſtro omnium nomine plurimam ſalutem.

Pueri quomodo ſapientes efficiendi?

R. Podicis cappa illis detrahenda ipſeque podex virgis cædendus: ita enim ſapientia è podice ad caput evolabit.

Supellex pædagogi quænam?

R. Eſt ferula ſub axilla cum bibliotheca, quæ conſtat ex Deſpauterio impreſſo tempore Laurentii Vallæ, ſed ſiſte gradum lector alteratiſſime, (hem literatiſſime volebam dicere) Bonum mane, Bonum mane, bonum ſerum hoc eſt ſaluto per totum diem.

Vir-

Virgines cur libenter nubunt Iuris peritis?

R. Ut juris Myſtes jus fas rectumque miniſtrat.

Virgo ſic rectum ſemper amare ſolet.

Quonam in loco pluris venditur aqua?

R. Ubi caupones vino exotico aquam admiſcent, ſic enim aqua vini etiam cari pretium poteſt contingere.

Cereviſia unde dicitur?

R. Aliqui dicunt, cereviſia quaſi ceteris vinum. Alia ſic:

Unde ſibi ducat quæris cereviſia nomen,
Quod cerebrum inviſat ſæpe Sabelle tuum.

De Potatione.

Ad primum morſum, ſi non potavero mort ſum.
Gaudia ſunt nobis maxima dum bibo bis
Ad trimum potum lætus ſum, dum bibo totum
Lætificat quartus cor, caput, atque latus,
In quinto potu, vaſto potamus hiatu.
Dulcis & ipſe cibus dum bibo ſex vicibus,
Potu ſepteno lætus ſum corpore pleno,
O nos felices octo bibendi vices.
Nona cherubinum pingit potatio naſum,
Si decies bibero cornua fronte gero.
Undenaque vice tibi prælibo dulcis amice.
Et his poſt decies eſt mihi tota quies.
Poſtea dico ſatis ſed cum potavero gratis.
Tantillum digitum lætus eo cubitum.

De ſcorto.

Corpus, opes, animam, conſortia, fœdera, famam,
Debilitat, perdit, necat, odit, deſtruit, aufert:

Dies macilenti quinam?

R. Sunt dies jejunii in quibus ſaturamur pane cæleſti, cibo ſpirituali eoque levi; qui non generat per ſe in ſtomacho cruditates ſed tantum per accidens.

Hymnus in quo omnes notæ muſicales comprehenduntur.

Ut queant laxis *Re*ſonare fibris *Mi*ra geſtorum *Fa*muli tuorum, *Sol*ve pollutum *La*bus reatum, Sancte Joannes.

Igniaria & ſulphurata quibus odio ſunt?

R. Amatotibus & furibus. Amatoribus, quia laxato fræno opus ſuum peragunt ſine tympano, candela & candelabro: furibus, quia clandeſtina eorum furta illuminant & in lucem proferunt.

Hercules in quo peccavit?

R. In eo quod occiderit ſceleſtum *Cacum* qui plane imberbis erat, primogenitus ac quaſi recens excluſus *Wie ein jung hun das erſt auſz den Eyer Schalen kompt.*

Hiſtoria jucunda de parocho.

Militem puerulum è baptiſmatis fonte, ſuſcepturum, parochus interrogavit, Domine miles tune idoneus es huic muneri ſuſtinendo? ad quod miles, puto quod ſic, tum parochus, noſtine præcepta Dei? ad quod miles, quidni: tum parochus, quodnam eſt primum præceptum? reſpondit miles, non vorabis, *Du ſolſt nicht freſſen*, erras perverſe miles, inquit parochus, primum enim præceptum

ceptum eſt, *Non habebis Deos alienos in conſpectu meo*: Imo regerit miles, Dominatio veſtra fallitur; Nonne enim Deus ſtatim à creatione præcepit: *de Ligno ſcientiæ boni & mali ne comedas Gen.2.* Tum parochus, ô miles magna eſt fides tua, ſuperas me eruditione vel potius aſtutia.

De quibuſdam ſimplicibus Ruſticis.

Prope patriam meam eſt vicus agreſtis, nomine Mundingia, iſtic dicuntur inprimis eſſe ſimplices Ruſtici: illorum unus ſemel ad forum Ehingenſe profectus, cum domum rediret audivit in confinibus duos cuculos ſibi invicem ſuo cantu reſpondentes. Erat autem in ſylva Mundingenſi unus, alter in ſylva finitimæ villæ; Et cum cuculus alterius ſylvæ ſuum clamore ſuperare videretur, ille demiſſo equo cui inſidebat, aſcendit arborem, atque ſuum cuculum ſtridore illo incompoſito adjuvabat. Interim lupus equum illius devoravit. Quare Ruſticus repetens domum ſuis compagnis conqueſtus eſt; quomodo propter Reipub. honorem & communis emolumenti gratiâ, quod ſuum cuculum juviſſet, accepiſſet hinc non mediocre damnum. Unde illi conſenſu communi & impenſis, damnum illius ſublevaverunt: indignum judicantes, ut qui pro ſalute & honore publica laboraſſet, inde jacturam pateretur.

De Nobili & monacho.

Nobilis quidam patribus noſtris notiſſimus, atque bellator egregius, cum publicus

eſſet

eſſet cujuſdam Imperialis civitatis hoſtis; atque Monachum quendam civitatem intrare volentem apprehendiſſet, portantem pannos pro veſtiendis confratribus ſuis, ille partem panni Monacho abſtulit, ut & ſe veſtiret: Monachus indignanter abiens, minatus eſt in extremo judicio illum pannos redditurum. Quod nobilis audiens, dicens: Quum talem mihi dilationem & tam diuturnum terminum ſolvendi concedis, ego ſi poſſem, tibi etiam monaſterium auferrem.

Chriſtiani & Judæi diſputatio.

Matthias quidam Ulmenſis, parum prudens, in libris tamen Bibliorum multum exercitatus, diſputabat cum Judæo de fide ejus & Chriſtianorum, utra melior vel verior eſſet. Tandem dicebat: Vos Judæi non ſignati baptiſmate, in extremo judicio, ſicuti canes à carnifice in urbibus non ſignati, à dominis cædimini: Nos autem ſignati, impunes erimus. Tum Judæus interrogavit, Ubi eſtis ſignati? Matthias reſpondit, Charactere baptiſmatis (ut loquuntur Theologi) qui eſt impreſſus animabus noſtris. Ad hæc Judæus dixit: Cum in extremo judicio aderitis cum corpore: nemo poterit videre hoc ſignum animæ, nos verò Judæi ſumus circumciſione & præputio ſignati. Cui Matthias, O impudentiſſimum Judæum, inquit, velles tu in cœtu ſummi Judicis atque tot millium hominum oſtendere virilia, & pudenda educere? Vade ad patibulum cum tua impudentia. Itaque victor ſe judice abiit.

De

De Martino.

Martinus chlamydem pro paupere dimidiavit.
Ut faceremus idem nobis exemplificavit.

Secreta quinam aperiunt?
R. Si ſecretarum ſeriem vis noſcere rerum:
Ebrius, inſipiens, pueri dicent tibi verum.

Epitaphium inſigne.

Hic in propriâ recubat villâ
Pater Ariſtulphus cum ancillâ:
Cui à dextrâ forte Mamillâ
Dat Pater oſcula, deficit illa.
Sed per ſpatia ævi pauxilla
Poſt hæc funera vivit in villâ:
Nam dum ſapit huic admodum ſquillæ
Cum bene ſapidâ cocta anguillâ,
Dum dat famulo cellæ ſigilla,
Ut depromat vina Cyprilla.
Vivere deſinit Pater in villa,
Sitis urgebat quippe puſilla.

Incerti autoris.

Ex minimis, vitium, cœlum modulamina, caſtra,
Venit, alit, penetrat, mitigat, exſuperat.
Seditio, requies, oratio, cœna, favilla.
Maxima, longa, brevis, ſemibrevis, minima;

Quare multi ad magnos honores mundanos perveniunt?

R. Hoc ſæpe fit ob commodatam domino uxorem. Hinc hic fit Secretarius, ille Senator,

tor, hic comes, & iiſdem artibus à magnatibus multi præpinguia venantur officia, uxores quæ ob id non immerito ſuperbiunt, quarum radiis maritus fulgeat. Item ſe illas eſſe, quarum amore princeps gaudeat, dicunt, nullam, ex Domini hanreizatione fieri impudicam, earumque maritos, qui ineptis Hirci videri poſſent, ita excellere aureis cornibus, ut dignitate cunctos anteeant. *Paulus Jovius in vita Galeacii Sfortiæ*, & à prudentibus nulla alia compendioſior via ad honores adipiſcendos, quam hæc ipſa habetur. Exemplo luculentiſſimo nobis erit hiſtoria Euryali ab Ænea Silvio conſcripta. videatur hic ulterius. *Nevez. lib.* 4. *num.* 82.

De quodam Conſule Ulmenſi.

Quidam Conſul Ulmenſis, quum veniſſet in legatione ad Dominam Mechthildam Duciſſam Auſtriæ: atque inter orandum crepitum ventris edidiſſet, nihil commotus eſt, ſed proceſſit in ſermone. Quod cum domina audiviſſet ac diſſimulaſſet, virgines autem ejus ac pediſſequæ ſe invicem aſpicientes, occulte riderent, pepedit & una ex illis. Quod Conſul ille audiens, atque ab inſtituto ſermone digrediens: Procedit, inquit, ex ordine, & poſtquam me ordo rurſus tetigerit, ego redincipiam. Unde omnes ſunt in riſum effuſiſſimè commotæ, dominaque facetâ ejus reſponſione permota, magnifice eum tractavit.

Poſſuntne mulieres peregrinari illæſa pudicitia?

R. Vix quidem: quia viæ teruntur ab omnis

nis generis hominibus, qui pretio illecebriſque, nec non vi Hanreitatem expetunt? Sic Dina, *Geneſ.* 34. & Angla illa, de qua Sylv. epiſt. peregrinationis fructus uberrimos protulerunt, & Comicis frequenter peregrinatrices ſiniſtræ ſunt famæ: nam bene ſciunt, abſente fele ſaltare mures; Imo in peregrinationibus adeo fiunt applicabiles, ſubjectibiles, & tractabiles, ut Theologiæ ſtudioſis pro cathedra quam conſcendant: Juriſtis pro pulpito, cui corpus imponant, & Medicis pro vivæ Anatomiæ ſubjecto, ac denique nemini non inſerviant.

Carmina in quibus omnes prima litera incipiunt ab F.

Fæmellas furtim facies formoſa feſellit
Fortuito faciens ferventi furta furore.
Fur foritas fertur fatuens flagroque feritur.

Carmen jucundum.

Hircum cum pueris, puer unus, ſponſa: maritus
Cultello, lympha: fune, dolore cadit.

De anu per crepitum animam exhalante.

Uno animam crepitu Jana pepedit anus.

Gallice ſic.

Vous qui paſſez, priez pour cette Dame.
Qui en petant par le cul rendit l'ame.

Comparatio mulieris & canis.

Comparantur à noſtris canes & mulieres; illi dum volunt, mingunt, hæ dum volunt flent, ut Juven. Saty. 6. & Ovid. Ut flerent oculos erudiere ſuos.

De rixoſa Muliere.

Habebat quidam jurgioſam imprimis Mulierem;

lierem: adeo ut, ſive caupona rediret, ſive laboraret, aut comederet, maledictis ab ea impeteretur: quicquid tentavit, ſemper ei Mulier maledixit, atque quanto eam frequentius verberaverat, tantò contumelioſior reddebatur, magis jurgabatur. Quod cum verbera nihil profeciſſent, alia via aggrediendum putavit, atque quotieſcunque ipſa ei maledicebat nihil movebatur, ſed continuo tibia, cuculus erat indoctiſſimus, canebat. Quod cum feciſſet, ipſa acrius maledicere cœpit. Ille vero perſiſtente propoſito, ipſa præ ira ſaltare cœpit: quo pergente, ipſa ex manibus ejus tibiam excuſſit, qui cum nihilominus reſumpta tibia ſine commotione caneret, mulier indignatiſſima domum exivit, aſſerens ſe poſthac non perpeſſuram nequitiam viri, & temulentiam illam intolerabilem. Et cum poſtero die cum ſolita maledictione rediret, vir ad ſolitum tantum reverſus eſt. Quare mulier ſe victam oſtendens, imprecationibus abſtinuit, benevolentiſſimamque ſe futuram viro pollicita eſt, modo tibiam ſeponeret. Memorabile exemplum, pertinaciam muliebrem variis artibus frangendam eſſe.

F I N I S.

THESES
DE
HASIONE
ET
HASIBILI QUALITATE,

De quibus ſub præſidio

FABII STENGLECI LEPORINI,

Reſpondente

LEPIDO CAPITONE PRO GRADU in eadem Facultate Aſſumendo.

Diſputabitur

Horis Pomeridianis, veſpertinis & nocturnis in magna frequentia omnium ejuſdem facultatis ſtudioſorum ad Calendas ædiles, ludiles, bibiles in Auditorio majori Phantaſtarum.

Quis vetat Haſoni ridendo di-
cere Verum.
Socratico & leporem fatuum
condire lepore.

THESIS I.

SI Naturam hominis, prout nunc eſt, moreſque & conſervationes humanas penitus inſpexerimus, videmus occurrere adhuc novam aliquam facultatem, quæ ad nullam quatuor ſpecierum referri poſſit. Unde prædicamentum illud non ſatis ab Ariſtotele explicatum eſſe manifeſtum eſt, ſed addendum novum aliquod ens, quod eſt HASIO & HASIBILIS qualitàs.

2. Erit ergo hæc nova & quinta ſpecies, ac illi homines, qui hac qualitate ornati ſunt, ex quinta eſſentia conſtant, quos ob id neque homines, nec per omnia lepores, ſed mixtum quid quaſi *anthropodaſypus* ſeu homini lepores, ſive lepori homines, aut homines haſios dicere poſſumus.

3 Nec pueriliter putandum hanc ſpeciem idem eſſe quod paſſio & paſſibilis qualitas. Nam licet plerumque in conviviis Haſiones ſint in paſſibili qualitate, tamen ſæpe numero ſunt in agibili, nempe tunc cum currunt, ut inferius patebit.

4. Eſt autem Haſibilis qualitas morbus ortus ex ſuperfluitate & Privatione intelligentiæ albæ in cerebro, in quo ſpiritus turbati, humores vitiati, & elementis gravitatis & levitatis immixti, confuſionem temperamenti faciunt in cerebro, ventremque gravidum faciunt iiſdem vitioſitatibus, & pedes manuſque

crebris geſticulationibus. Hoc morbo laborantes haſiones aut lepores vocantur.

5. Ex qua autem terra & regione hic morbus epidemicus primò ortus ſit, variæ ſunt ſententiæ. Quidam enim ex Cæphali, quidam ex Turpeti, quidam ex Franconali, quidam ex Italica regione ad Germanos traductum eſſe volunt. Cum autem ſub judice lis pendeat, animadvertendum, ex qua regione conterranei plurimi hoc morbo laborare videantur. Nam ſimilis ſimili gaudet.

6. Ex definitione verò ſupra poſita facile intelligi poteſt non eſſe tantum ſimplicem hujus morbi ſpeciem, ſed multiplicem. Quædam enim haſibilitas conſiſtit in ſpiritibus, quædam in humoribus, quædam in elementis, non ſecus ac febris quædam.

7 Nam haſibilitas in ſpiritibus conſiſtens omnium maxime conſpicua eſt in viris magnis, ſpectabilibus & doctis, aut etiam in iis qui cum tales non ſint, tales eſſe volunt: hi enim habent altos & elatos ſpiritus, qui omnes inferiores præ ſe contemnunt, ſua laudant & prædicant, etiam ſi aliquando graviter mentiantur, & nihil niſi ſententias & verſus proferunt, aut jubent à ſe carmina conſcribi, ut fiant candelabra patriæ, & variis linguis loquuntur.

8. Ut exempli gratia, cum quis in conviviis bonorum virorum ſolus totum colloquium vult habere, & ordinare omnia in menſa pro ſuo arbitrio: omnia ſolus dirigere, qui gloriatur de ſua doctrina, & tamen ſtultus

tus eſt: qui ſemper vult diſputare, qui vult canere, qui vult ſtrenuè bibere, & tamen nihil horum poteſt, qui multa dicit de opibus ſuis, ſemper in ore habet centum mille, millena millia, & tamen pauper ſocius eſt: qui gloriatur de virgine ſua, cum vix ac ne vix quidem locum habet apud ancillam, & tandem qui profitetur omnes facultates & ſemper nova dogmata, novas artes Methodicas invenit: & reliqua omnia vult refutare

9. Ejuſdem farinæ ſunt qui in platea anſati atque anſati incedunt, caput jactitant, pedes ad æquilibrium movent, naſum erigunt, ac ſi velint in cœlum conſcendere, ac obſervant diligenter ubi quam plurimi homines convenerint, ut illos prætereant, quod digito monſtrentur, ac qui nobilem ſe jactat cum ruſticus ſit, & pediſſequum habet, qui ipſe nunquam fuerat factus Dominus: quique aureos annulos geſtant cum adhuc non deceat. Omnes enim hæ & ſimiles ſpecies, ex elatione ſpirituum, qui ſunt in ſummo gradu, oriuntur.

10. Haſibilitas ex humoribus eſt quæ in ſobriis nunquam eſt, ſed creſcit tunc cum cerebrum aut gula, vino, aut cereviſia immaduit, ut ſunt omnes, qui, cum ſunt ſobrii, optimè ſe quidem gerere poſſunt, ſed quam primum conjuncti ſunt; ibi peſſimè hunc morbum contrahunt. Et hæ ſpecies iterum variant ſecundum quatuor humores, ſanguinem, bilem atram, bilem flavam & phlegma.

11. Ex humore ſanguinis oritur haſibilitas

quæ

quæ in riſum exit, quo ſeipſum quis facit ridiculum, ſeque aliis ſponte deridendum exponit, aut cum vexatur & ſe ab aliis vexari omnino non intelligit, ſe alios vexare putat & quidvis patitur ſibi perſuaderi.

12. Bilis atræ haſibilitas eſt, cum quis in conviviis exhilarationis gratia inſtitutis ſedet ut Mopſus aut Corydon, moroſus, nihil loquens aut ridens, ſed ac ſi omnes vellet devorare: quod ideo facit, ut convivæ dicere debeant, eum in profunda melancholia ſedere, doctum eſſe, & rebus graviſſimis intentum, vel ſpeculari in divinis.

13. Haſibilitas ex flava bile in illo eſt, qui audito inter jocos vel unico verbo ſiniſtro ſtatim arma corripit, & vult homines omnes trucidare, & vivos mortuoſque mactare, præ nimia virilitate ut caper: quod ideo facit, ut homines dicant eum equeſtrem hominem eſſe, nec devorare orbem caſei.

14. Phlegmatica haſibilitas eſt orta ex nimia bibendi fidelitate, qua fideliam nimis ſæpe elevans cogitur vel in menſa, vel in lecto, vel in mediis choreis infimo vel ſupremo ore vomitum edere & realia verba proloqui. Hic humor, illo exonerato & fideliter depoſito, deſinit ſtatim eſſe haſio (cum reliqui etiam poſt factum nomen retineant (& propterea non Haſio & Grobianus & Rulcius dicitur, & cadit ſub exemplum gravitatis.

15. Reſtat haſibilitas quæ eſt in elemento ſita: Sunt autem duo genera elementarium corporum; grave, & leve. Unde ſecundum

hanc

hanc *dichotomiam* haſibilem; dicuntur alii haſiones gravitatis ſeu probitatis; alii levitatis ſeu ſubtilitatis.

16. In hac autem ſpecie multi ſuperiorum concidunt, quod mirum non eſt, cum omnes ſint ex una ſtirpe orti, & ſub uno omnium genere contineantur. Gravitatis autem haſibilitas ſe maxime exſerit in moribus: quo facile videri poterit, an quis etiam ſuam civilitatem morum ſtuduerit: qui ſecus fecerit, ad hanc claſſem referri debet.

17. Ut qui virginibus inſervit & vel bonum *enpoſticum*, vel bombum prolocutus fuerit; vel alias caput juſto tempore non aperuerit, & exſpectaverit donec prius ſalutetur: Et alium ſalutans per digitos tranſpiciat, num etiam reſalutetur. Summa qui Grobianum egregie callent, Haſiones gravitatis vocantur.

18. Haſibilitas levitatis ultima eſt, ſed omnium frequentiſſima & omnium latiſſime patens. Huc enim ſpectat varietas veſtium, geſticulatio, manuum oſculatio, pedum varia vibratio in choreis vel cum virginibus, vel cum adoleſcentibus.

19. Ut exempli gratia, qui nunquam ex patria exierunt, vel brevi tempore à maternis mammis abfuerunt, & redeuntes gladium, plumas, varias formas veſtium, magnum ventrem, (in quo geſtari pulli dicuntur haſionum) ampliſſimum pileum, magna collaria, acutas caligas ad formam, Y literæ Pythagoricæ (unde hæ caligæ vocantur Pythagoricæ vel ypſilonicæ) duplices crepidas &

 ſimi-

ſimilia gerunt: Qui item manus oſculantur, frequenter nutant, pedibus verrunt terram, & innumeris utuntur eminentiis, reverentiiſque.

10. His cognati ſunt qui veſtes partim Gallicas, partim Germanicas geſtant, & veſtes habent variorum colorum rubri, flavi, virides, albi, ex quorum numero niger excipitur.

21. Nec tantum levitatis haſiones in veſtibus ſunt, ſed etiam in choreis & aliis actionibus in quibus ſaltant, circumcurſitant, jam Italicam; jam Polonicam, jam Anglicam, jam Germanicam choream affectant, & ſe omnibus modis familiare reddere ſtudent apud virgines, quo evenit, ut hi haſiones ſimul amatorii & Venerei haſiones dicantur: & ſæpiſſime viam in gratiam hujus vel iſtius puellæ iterant, & ſe omnibus modis applicabiles puellis reddere ſtudent.

22. Symptomata harum haſibilitatum ſunt omnes his affines qualitates, Cornelius, Ciglio, Eulenſpigelius, Paul cave tibi, Papa de calvo monte, Claus ſtultus, omnis ignorantia, ſuperbia, amor, cochleatio, helluatio, ſcurrilitas, impudentia, beatitas in alter plus, in altero minus. Summa totus curſus cum arundine longa.

24. Signa ſunt riſus, cachinnus, vociferatio, circumcurbitatio, geſticulatio, ſaltatio, oculorum gyratio; capilli longi & muliebris figuræ, veſtes, inceſſus. Quibus addere plura, qui converſationem hanc arte con-

conſiderat, & ſeipſum in ſua cute examinat; facile poteſt juxta illud: Stultorum plena ſunt omnia. Ergo nullibi dantur vacua, & per conſequens veteres male dixerunt vacuum eſſe in rerum natura.

CORONIDES.

1. *AN haſibilitas contingat maſculis & fœminis? affirmatur.*

2. *An haſio ſit generis communis ſecundum regulam: Quæ conveniunt, &c. affirmatur.*

3. *An aliquis tangendo proprium naſum, apprehendat haſiones ſecundum qualitatem & quantitatem? utrumque affirmatur.*

4. *An duæ vel plures Species haſionum poſſint eſſe in uno ſubjecto? affirmatur.*

5. *An virgines cochleando haſificent vel haſificentur, vexent vel vexentur: & an etiam verum ſit de adoleſcentibus cochleantibus? utrumque affirmatur.*

DISPUTATIONIS DE HASIBILITATE

Curſus Secundus.

THESIS I.

ABſoluta ſuperiore diſputatione, quæ partim Logica, partim Phyſica fuit, de Natura, & proprietate Haſionis; Reliquum nunc eſt, de ipſa Haſibilitate ſeorſum agere; quatenus in conſiderationem Medici venit, juxta illud Ariſtotelis: Ubi Phyſicus deſinit, ibi incipit Medicus.

2. Neque vero ſupervacaneum eſt, de hac materia tam prolixe agere, quia veteres dixerunt: Noſce te ipſum. Et cum omnibus hoc ſeculo nihil magis volupe ſit quam diſputare; habet hic unuſquiſque ſemper quod agat *ſicuti ſcabioſus.*

3. Breviter igitur rem comprehenſuri, à Definitione exordiemur, quæ cum ſuperius prolixe tradita ſit, brevioribus eam hic verbis repetemus, pro intentione noſtra: Nam quod pulchrum eſt, bis terve repeti non eſt abſurdum.

4. Eſt autem Haſibilitas, ſive morbus, ſive depravatio intelligentiæ in cerebro, dependens

dens ex ſuperfluitate ſpirituum, aut Humorum.

5. Hæc definitio perfecta eſt, omnibus enim ſuis partibus conſtat.

6. Genus ſeu formam diximus eſſe morbum: manifeſte enim actiones lædit, SED SINE DOLORE: & eſt hæc Lues magnæ ACTIVITATIS, quia ad SIMILITUDINEM AGIT TRAHITQUE maxime ſecundum Formam.

7. Ut autem uniuſcujuſque morbi magna eſt latitudo, ita & Haſibilitas alia magna eſt, ſive vehemens; alia parva, ſive remiſſa: alia diuturna, alia brevis: alia recens, alia inveterata.

8. Subjectum univerſale eſt Cerebrum, ſtatuerunt enim veteres, & ſapientiæ & ſtultitiæ ſedem eſſe cerebrum. Pro varia igitur ejus læſione, variæ emergunt differentiæ: vel enim totum laborat, & tunc febrientibus, aut etiam furentibus interdum ſimiles fiunt HASIones: vel pars tantum affecta eſt, & ſic mediocriter currunt. Præterea pro illius varia conſtitutione naturali, variæ etiam actiones oriuntur, mediante tamen cauſa, de qua mox.

9. Cauſa efficiens eſt ſuperfluitas ſpirituum, aut Humorum. Hinc alia haſibilitas humoroſa eſt, alia flatulenta.

10. Si enim ex ſpiritibus eſt, aut extrinſecus originem traxit, aut intrinſecus. Extrinſecus quidem, ex converſatione aliorum, qui infecti ſunt, quorum contagium facile quiſ-

que contrahit. Vel ſaltem ex re aliqua lepida, quam ſive videt, ſive audit, Intrinſecus vero ex parentum hereditate, ex morbo, ex mala educatione, innata libidine, licentia, luxuria: Inde enim fit, ut paulatim Spiritus ex depravatis viſceribus aſcendentes, capitis domicilium occupent, & hinc inde accreſcentes, multis modis id moleſtent, ut laborantes ad quidvis perſuaderi, aut converti poſſint. Unde tot generum ineptiæ, nugæ & culpæ de quibus ſupra.

11. Quod ſi ex Humoribus hic affectus ſit, pro varietate intemperiei, variæ erunt differentiæ. Hinc alia Haſibilitas ſanguinea eſt, alia pituitoſa, alia cholerica, alia Melancholica. Et cum hæ cauſæ cum ſubjecti conſtitutione, & *craſi* magnam affinitatem habeant, ejuſmodi humores ingluvie nati, ab anni tempore, ætate, regione, & natione adjuti, cerebri ſubſtantiæ conjuncti, prout ſunt, alia atque alia Symptomata proferunt.

12 In his autem & Quantitas conſideranda: ſi enim exigua copia fuerit, non agit quidem hæc lues, ut quamvis in corpore hæc ipſa ſit, non tamen manifeſta ſit ejus actio, & licet non agat, lædat tamen actiones, ſed clanculum, ut homines non animadvertant. Imo experientia ſæpe teſtatur, quod cum per annos aliquot hoc malum latuiſſet, tandem magis magiſque actum, ſeſe ut ſorex prodiderit ſuo indicio. Sed ſunt nonnulli, qui etſi hunc nequam in ſinu habeant, tamen aut

verborum ſubtilitate, & lepore, aut alias Dominatione, & auctoritate ſua præcellenti tegere poſſunt: & tamen infecti ſunt, ſi verum dicere velimus.

13. Modus etiam cauſæ conſiderandus: nam quædam materia tempeſtive movetur, quædam tarde, quædam medio modo ſe habet. Unde actio & Critica & Symptomatica emergit. Et hoc eſt, quod in conviviis paſſim videmus, quod quidam valde cito currunt, alii tanquam baliſtæ ſequuntur, & alii dimidio vento, navigant, juxta verſiculum.

CURRITE FELICI SIDERE VOS LEPORES.

14. Qui etiam ſi vehemens erit motus materiæ, vehemens etiam actio. Si continuus, talis quoque actio. Si interpolatus, interpolata actio.

SIGNA DIFFERENTIARUM.

15. His ita examinatis, ad differentiarum ſigna accedendum.

16. Et quantum ad Formalis cauſæ ſigna, ea quidem medenti innoteſcunt ex relatione aſtantium, nequaquam vero ægrotantis. Nemo enim vult HASIO videri, cum maxime ſit.

17. A ſubjecto ſunt: Raro dolor capitis & is quidem per *Sympathiam* ventriculi ex bibitione: Præterea ea omnia, quæ conſtitutionem Sanguineam. Phlegmaticam, Cholericam, Melancholicam ſequi dicta ſunt diſputatione ſuperiori.

18. A cauſa efficiente quæ ſumuntur,

cum jam nominatis conjungentur, & ſimiliter ante diſputatum eſt: nunc ea denuo recenſere, ſuperſedemus. Hoc ſaltem in genere hic annotamus, magnam eſſe Dyſcraſiæ humoralis analogiam ad Nationem, ætatem, anni tempus, aërem, & cæteras nonnaturales. Siquidem enim hæ omnes in uno eodemque gradu ſimul convenient, habebis utique ſigna talia, quæ abſolutiſſimo Haſioni debentur.

19. Objectum verò ſpirituoſum, ſeu vaporoſum, denotat ſtatus non fixus; ſed errans & quidem tenſitivus, ſine pulſatione, & gravitate, ſubtilis interdum, interdum craſſior, nonnunquam ructos aut crepitus edens: & hæc omnia cum magna latitudine.

20. Qualitatis verò vel magnæ, vel parvæ ſigna ſunt, antecedens vitæ ratio, ſive in convivio ſive alibi, & vel liberalior, vel parcior tractatio, & quæ incitamenta ſolent accedere: habitans item corpori, prout is eſt.

21. Criticam actionem arguunt Criſim futuram monſtrantia, ut ſunt motiones animi, oculorum, capitis, pectoris, expectorationes, exſpuitiones, pedum ſtrepitus, geſticulatio, vertigines, rubedines, multi & magniloquia, &c.

22. Symptomaticam vero, ſi ab aliquo objecto extrinſeco, affectu interno alio oboriatur, Reliqua ex aſtantibus petuntur: Quia ex ægroto per vehementiam morbi tunc non licet.

INDICATIONES.

23. Poſt hæc ſigna, dicendum de indicationi-

tionibus, quæ ab definitione petendæ. Forma & cauſa, vendicant ſibi locum rerum præter naturam, ideoque ſui ablationem indicant. Subjectum occupat locum rei ſecundum naturam, & ſui conſervationem denotat.

24. Quantum ad ſubjectum conſervans, vel alimentum adminiſtratur, vel reſpectu virtutis totius, prout debilis eſt, vel fortis: vel partis reſpectu affectæ. Specialis autem conſtitutio ſpecialem tractationem cupit. Hinc aliter Haſiones ſanguinei quam cholerici tractandi, &c. Semper autem indicans prohibentibus cedit. Et notandum præceptum Hippocratis, Impura corpora, quo plus nutries, eò magis lædes. Et hoc eſſet idem, ac ſi ſtulto baculum porrigeres.

25. Forma quidem ratione vehementiæ anodyna, & narcotica indicat, ut fit in craſſioribus.

26. Cauſa etiam indicat contraria. Flatuoſa deſignat diſcutienta Objectum immateriale. alterum Materiale, Evacuans & penitus eradicans. Quantitas ejuſdem poſtulat remedium majus, vel minus. Motus vero Revulſionem, ſi vehemens ſit, aut derivationem, ſi lenis. Cauſæ autem nos omnes externæ ſi adhuc adſint, removeri poſtulant.

PROGNOSTICA.

27. Poſt has indicationes, colligendum ex Methodo prognoſticandi. In genere quidem prognoſticare licet, affectum non eſſe negligendum, quia nobile membrum

laborat. Ex adverſo vero: curationem eſſe difficilem, & tardæ operationis: quia eſt morbus contumax. In ſpecie ſic licet: à forma, ſi vehementia adſit, & vigiliæ multæ, & potationes accedant, &c. metuendum ne æger delirio, aut Melancholia corripiatur. Si cum tempore, loco, & quiete ad ſe redire poteſt, is non ita eſt in periculo, quamvis venatione non careat.

28. Porro inveteratus affectus, recenti deterior. Et ratione ſubjecti, præſcimus, ſi per ſympathiam ſaltem laboret, facile terminari & ratione efficientis, immateriale diutius durare, quam compoſitum, curatuque eſſe difficilius: quia ſpiritus ſunt inſtabiles. Et hoc fit contra communem Regulam.

PRÆSIDIORUM MATERIÆ.

29. Poſtremo de materiis præſidiorum agendum eſt, quæ ſi in vulgaribus rei Herbariæ ſcriptoribus non inveniuntur, nemini mirum eſſe debet: peculiaribus enim & noxiis morbis, peculiaria & nova invenienda ſunt remedia: ſatis eſt, intentionem noſtram, à communi ſcopo, non abhorrere, & nos eum aſſequi.

30. Diſcutientia igitur, & alterantia erunt, hæc leviora: frequentes cachinni, deriſiones, punctiones: & hæc fortiora: jocus cibuſque ſerius, vexatio, tribulatio, exploſio, Cornelizatio. Quæ omnia exacerbanda, vel minuenda pro magnitudine morbi.

31. Purgantia ſunt: Vellicatio, Tornatio, verberatio, diſpoſitio, ſumicubatio, mul-
catio

catio ; ſyncopizatio, Mycteriſmus, naſi ſuſpendium, ciconiſatio, condyliſmi, apocoraciſmi & omnis generis ludibria, pœnæ atque mulctæ. Tum, ſi groſſities materiæ ita exigat, aliquot Hellebori, aut Antimonii libræ intrinſecus, & extrinſecus unguentum ex cineribus incombuſtis, cum magno & frequenti ictu & frictione. Trahantur etiam nares & pili, & digiti fortiſſima ligatura duplicati ſtringantur, in extremitatibus ſine omni miſericordia, (nam hoc faciendum ſæpe, ne in ſyncopen deveniant) & ſues habeantur cum porcellis coram facie ejus quotidie in loco ſecretiori qui cogantur clamare fortiter, ut ſtypticitas ſolvatur. Interdum probatur baculatio ad ſanguinem loco phlebotomiæ. Sed hæc poſteriora Grobianis propriè conveniunt, & Beanis, quorum nominetenus pauciſſimi ſunt, re ipſa vero innumerabiles juxta illud: *Narraverunt patres noſtri.* Et hic notandum non poſſe ſemper obſervari præceptum Hippocratis ubi docet: jucunde eſſe curandum. Sufficit hanc jucunditatem in medente eſſe.

32. In corroborantibus numeramus extreme tenuem victus rationem, juxta illum Hipp. aph. 8. 10. 11. lib. 1. Imo ipſam à victu abſtinentiam, donec hanc cruditatem concoquat, & ad frugem redeat æger, alias enim facilè in recidivam incidet, In medicamentoſis habemus Objurgationem: admonitionum, laborum, & negotiorum variorum ana, aliquot quotidie uncias, ad lubitum.

33. Atque hæc de curatione breviter & rudi Minerva, difficile enim eſt ſcriptis hæc auxilia complecti. Multo & facilius, & gratius eſt, hæc practicare, & ad oculum demonſtrare. Eſt enim Medicus ſenſatus artifex. Quod qui experiri cupit, in ſeipſo exemplum ſtatui jubeat.

PROBLEMATA.

1. *Hoc Primum quæritur, an locus Cicer. 2. de Oratore*: Ineptus eſt, qui ante tempus quid poſtulet, non videt, aut plura loquitur, aut ſe oſtentat, aut eorum, quibuſcum eſt, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut ſtultus eſt, &c. *ipſam Haſibilitatem ſufficienter explicet? Aff. quod ſic.*

2. *Hinc etiam quæritur, cum Cicero loco citato, nationem Græcam eruditiſſimam, hoc tamen vitio cumulatam dicat, an non multo magis id de aliis nationibus ſit prædicandum? Creditur quod ita.*

3. *Sic etiam non incommode quæritur, An qui curationem Haſibilitatis ſuſcipiunt; ipſi ſint Haſiones: Reſp. Secundum quid, non ſimpliciter.*

4. *Præterea etiam; an Haſiones in Paroxyſmo habeant ſenſum communem? Negatur.*

Omnia probate, quod bonum eſt, tenete.

FINIS.

F L O I A

CORTUM VERSICALE DE FLOIS SWARTIBUS,

Illis Deiriculis, quæ omnes fere Minſhos Mannos, Weibras, Jungfras, &c. behüppere & ſpiezibus Schnaflis ſteckere & bitere ſolent.

Autore

GRIPHOLDO KNICKKNAKIO
ex Floilandia.

Cortum Verſicale de Flois.

A*Ngla flöoſque, canam, qui waſſunt pulvere ſwarto.*
Ex Wateroque ſimul fleitenti, & blaſide dicko,
Multipedes deiri, qui poſſunt huppere longè
Non aliter, quam ſi fleglos natura dediſſet,
Illis ſunt equidem, ſunt, inquam corpora kleina.
Sed mille erregunt menſchis martraſq, plagaſque
Cum ſteckunt ſnaflum in livum, blautumque rübentem
Exſugunt: Homines ſic, ſic vexeirere poſſunt,
Et quæ tandem illis pro tanta lonia reſtant,
Vexeritate, & quem nemant per vulnera, dodum
Sunt variæ plagæ, quibus ob ſua Sünda, ſuamq;
Ob mutwillitiam ſtrafit Menroſque Frauaſque
Ipſe Deus, cœlum & ſternas, qui fecit & Erdam.

Hunc

Hunc ſteckit ſlangus, lopit Dulbundus in illum,
Et bitit in livum, ut cogatur fundere Geiſtum,
Aſt alium Wolffus fretit beruſque toritit,
Hic heffit multos luſos, & tempore nullo
Fredam heffit, lopunt per Kleidros, valdeque bitunt.
Aſt reliquos inter deiros non boſior ulla eſt,
Nec magis anfechtit minſchos, illiſque moleſtat
Erregit plagas, quam ſwartia turba floorum
Non illis ſatis eſt ſiniſtri ſub tempore nachti.
Steckêre, & ſeuto meudos upweckere ſlapo:
Sed quoque ſub dago perkrupunt undique kleidros,
Nunc huc nunc illuc huppentes ſcarpibus atque
Bitentes ſchnaflis, ſic ut de liſide blautus
Sæpe fluat, pleckique rubri cernantur in huto,
Gloſite quæſo mihi, mihi gloſite quæſo ſodales,
Sæpius expertus credo hoc, cum Wolkibus altis
Deleuchtunt Sternæ, ſchinit Mane undique lechte,
Et vadent ſlapum volbringere tempora finſtra,
Solum verhindrunt tardum ſuvara agmina ſlapum,
Nunc heffunt luſtum per Wickum ſpringere Beddum.
Nunc vero upſtigunt Beinos, Beiniſque relictis
In medio ſittunt livo propè nablia runda,
Nunc quoque per Bordum kripunt, dant cuſtia mundo,
Cuſtia quæ ſmertant, ogos naſoſque bekickunt
Deinde juvat rurſus warmum ſub krupere Beddum.
Et ſchuldros, armoſque handeſque inviſere, quicquid.

Sæpe

Sæpe etiam wandrunt infra, ruckumque beſeukunt,
Et rundos lendes driventes undique luſtum?
Sicut quando etiam wandrit Mordorus in Holte,
Non tantum wandrit longum verdrivere tempus,
Sed ſchlagit, ſteckit, warpit, donditque ſubinde,
Si qui begegunt Ludi, qui Beutlia plena
Geldo hoffunt, Kleidroſque bonos in corpore dragunt
Sic quod nigrorum damnanda caterva floorum;
Non tantum in Beddo krupit, Kleidroſque bekickit,
Ob longam quoniam, ſed quando cernit in eſſe
Kleideribus blautum, & ſchonum quoque merckita thurum
Eſſe nec ob dictum veluti morderus adhuppit,
Uthſteckit ſchnaſlum, ſub quo ſunt anglia ſcarpa
Anglia ſanguinem deipe quæ ſtickit in hutum,
Ut ſugit blautum, neſcitque uphorere, donec
Livum cum blaſo ſwartum bene fulluit intra,
Nec ſugit tantum, verwundit & undique livum,
Ut ſchlangus ſteckit, furioſus bittit ut hundus.
Eſt poſt ſe multos plectos, mahloſque relinquit
Rotigenos, Sclapens bec quando feulit, in hogum,
Cum livuo ſeſe Werpit, Weg ſtotit & handis
Deckbeddum, ſcurit neglis, ſchadumque beſeudit,
Sed quando mortram gledro vertriſit ab uno,
Mox flous ex ſtundo bhendus weghuppet, & altum (eſt,)
Dat wundum, ſi nec fleddo quoque tutus in illo
Rurſum alio ſpringit, proque una vulnere ſteckit
Plurima, ut ille ſemel qui ſchlapo upwakuit alto,

Non iterum poſſit meudos thoſchlutere ocellos,
Se Waltrit miſere ruckit, flankitque, Kiſitque,
Inſequiturque floos, ſoletque in corpore, verum
Gripere cum tentat, blotum ſibi gripit in hutum,
Sæpe igitur totos ſine ſchlapo ducere nachtos
Cogitur, & multas lidit martraſque Plagaſque
Nec ſaltem hæc fiunt beddo cum ligimus alto,
Sed quoque cum leſumus, cum ſcrivimus, & imo,
Bedere cum volumus bene plagitur undique corpus.
Præcipuè beinos intra, teneriſque ſub armis
Summis in kragiis hic, hic ſunt regna floorum,
Hic kreflunt, ſteckunt, bitunt, kitzluntque ſubinde, ut
Patere non poſſis, cum ſchuras neglibus hutum,
Et quod verwundrunt omnes, non ullus in Erda,
Lebit deiriculus, nonnullus in aëre ſchwebit,
Qui tam magnanimus, tam ſit quoque kenus, ut unus
Exiguuſque flous non furchtitat ille potentes
Kerlos: non Pabſtikrona verſchrickit ab ipſa,
Bokum perkrupit ſanctum lopitque hekende:
Donec beroret blotum cum ſchnaflide livum,
Cogit ut huic Pabſtus flotos crutzumque ſacratum
Werpere de manibus, deirumque fugare bitentem.
Non furchtit Keyſros, non Reges, non Patriarchas
Non Cardinales, heudos qui margine breido
Dragunt in Koppis, verum nihil achtit hic heudos
Nec ſtafos goldo decoratos, ſteckit in hutum

Hau-

Haudus ut ex koppo, fallatque ex bandile ſtaſus,
Nec flous an Doctor ſit fragit ſitve Magiſter,
Ille vel ad backum vel ſe bene ſettit ad halſum
Adque anglum ſcarpum, per dunnum druci-
tat hutum,
Ut ſedrum dextra leva ſmitatque papyrum
Ipſe Ego dum ſchribo hac, poſſum non heffere
fredam.
Pumphoſios nunc upmako & ſento undique floos,
Nunc hoſenbendros uploſo, & nadia circum
Kiko, & non findo, mox quando rurſus ad ipſos
Me ſeddo beutros, proh quam tunc plagere pri-
mum
Incipiunt: ſæpe upſpringo, propterque dolores
In ſtuba circumdantzo, tifoque ſed illi
(O böſi deiri) nihil hac ſcheltwordia curant,
Sed quia libendum eſt aliquid, libo illa ſed abſque
Murmure non lido, nec eos wegſpringere lato,
Cum krigo, meſtum nemo wegſchnidoque Koppum
Anne floo quiſquam eſt in toto audacior orbe,
Non lopit quando droſceri ſteglide Kornum
Uthſchlagunt, plagunt, ut vix arbeitere poſſint.
O kleinum deirum, tu non armenſia ſpornis,
Agmina, Schweinherdos, Scapios, Wechtroſ-
que tudentes.
Betleroſque armos miſere per ſtrata ſchreientes
Viſere non dubitas, Schelmos Deifoſque beſokis,
Cumque illis vitam latis cruce, ac ſarlicte rado
O te felicem floe ſi vortelia noſſes,
Inque rauchis beltzis tantum ſtoltiſque woneres
Kleidris, in warmis hoſis, ſic tutior eſſes,
Quam ſi bedleros miſeros miſeraſque beſokis.
Nunc ut ad Wifras veniam Jungfraſque he-
bendas.

Qua-

Quadam bereuràmt quando non omnia poſſum.
Flogia turba hominum generi non ſyndior ulla
eſt
Quam Wifris: Wifra ſtridunt noctesque dieſque,
Deiros cum ſwartis, teinunt in krigia dira
Ut ſæpe blauto ſittant: ſchrekibile viſu,
Sed multa reliquas vincunt ſchelmſtuckibus argis
Amplius & didicere olim quam fretere brotum,
Hæc quando ex doro lepunt ſub tempore faſti,
Atque coxantes peddenu horunt ex fontibus
ützos. *(dextra,)*
Quos non audivere prius, tunc ſe, ſe Crutzere
Incipiunt, ſwartoſque floos beſchwerere mortis
Ut nito lopere, ſpringere trupere turba nigella
Cogatur Stubis Kamris Bediſque ſaliſque.
Qui tantum wortis vinci potuere ſed ita,
Dum fiunt Deflo Duſtus wegtrifit, & omnem,
Ex huſo pulicem. Sunt deinde ex jungfride turba
Quæ bittrum kakunt dranckum de flore lupini
Perque omnes Kamræ wincklos non ſpargere
ceſſant,
Donec mane flous pereat qui liggit in Erda
Aſt reliqui lopunt per agros, haluntque viren-
tem
Herbam, qua pulicem cepit pulicaria nomen.
Quam quando Sonus nondum de wolckibus altis
Schinit, per Kamras ſpargunt, tunc nigra ca-
terva
Inſittit gruno ſolio, atque exugit acerbum
Saffum, ut non valeat rurſus verlatere blatum.
Tunc nemit beſmum virgo wegkerit & herbam
Atque floum ſimul uthkerit, dreckoque bedeckit.
Quid memorem? Cordus doctiſſimus ille poëta

Nos

Nos exorciſare docet nigra agmina verſu?
Hic etenim ſchrifit ſepteno carmina libro:
Nec te nocturni puliceſque fatigent,
Hunc exorciſmum candide lector habe:
Manſula, corrios budiogoſma tarantula calpe,
Rhymula dinari galba caduna trepunt
Hos novies lectum ſcanſurus concine verſus
Treſque mori calices ebibo quaque vice.
Quis dubitet verum nobis ceciniſſe Poëtam?
O vos felices Wifras ſi talia vobis
Nota eſſent cunctis, non vel flous unus in Huſo
Bliferet: wordis, aut drancko, aut frutice bittro
Schwartes deiriculos ſtundo doderet is in uno.
Sed quid de rickis dicam, ſplendente potentes
Auro, ſæpe floum vidi ſibi kruſtere grotum
Et ſeu captivum helben ſi in ſchludere goldo,
Ut tantum upgeſat tenebroſo in carcere geiſtum.
Quid vero Wifræ quæ non didicere volantes
Arte floos kleidris, ipſiſque uthdriſere beddis,
Hæ ſæpe erregunt cum deiris, krigia grota,
Nunc kragitum uploſunt, & evehunt titia circum
Nunc angunt magis & wiſunt ſua ruckia bleta
Ut fengant ſchlagantque floos, nunc ſcurere lendos
Incipiunt, handos ſubflectunt ſcortiſque beiniſque,
Quid ſeggam? ſæpe & ſoccos detrectere ſutis
Vidi illas rokumque updeckere & undique ſoccos
Nunc huc nunc illuc beſcukere, ſtrickere ſeutos,
Namque ſciunt Wifræ, quod gerne in ſoceine wonant

Nec

Nec quando in Wullam ſemel inceſſere rugoſam
Hinc poſſunt ſacili rurſus wegſpringere, jam cum
Affertur foccus, Deus ò bone quanta floorum
Agmina mitbrengit, veluti ſi ſemine ſwarto
Eſſet conſperſus totus. Tunc bella videres,
Tunc angſtum magnum driſit captiva floorum
Turba, atque arbeitet toto cum corpore, ſnaſlum,
Utreckit, beinos ad ſaltos ſettit adholtit
Wulla vel eludit, tunc ſengunt ordine Wifræ
Nigrantes ſchelmos, & tollunt hanckio in hardo
In diſcumve, hic hi mordunt, handiſque tremendis
Invahiunt ſettunt niglos in corpora ſwarta,
Et gnisk gnack ſpelunt, ut circum blautus in Erda
Fleitat, nec prius uphorunt, niſi tota caterva
Tradita ſit Dodo. Tunc leggunt agmina tanta,
Vitam quilatue re ſuam, ut Wegrapere poſſes
Handis, ſed beſmo wegkerunt, ſæpeque fullunt
Ingentem moldum, ſchudeluntve & flumine mergunt;
Quid memorem jungfras, megdaſque, ſchonuntne vigillis
Deiriculis? ſchenkunt vitam? non ſchenkere fas eſt,
Ajunt, Nam quando debent hæ ſpinnere Wockum,
Vel quando Holnadium ſcarpis uthnehere nadlis
Sittunt, nulla illis Freda eſt. ſit ſwartus in huto,
Huto molliculo flous & ſe ſanguine mekæ
Fullit repletus per kleidros ſpringit & huppit,
Vexeritque adeo, aut Iungfræ ſeque abſque pudore

Uprapunt ſeſe & Beinos, Bauchumque bekickant,
Et ſcurant, donec paulum Wehtagia cedant,
Sæpe etiam Cragium upmakunt & Titia runda
Defendunt, arcentque floos ne ſnaſlide lædant,
Et blutum uthſugant. Namque hoc embehrere multum
Non poſſunt. Eadem Megdæ faciunt, & ad unum
Si fieri poſſet, vermos ad tartara nigros
Projicerent. Vidi quaſdam, non lego Gaſellas,
Si quando vaccas herdo nachdriſere vellent,
Solo himbdo indutæ poterant non heſſere fredam
Nunc bando in ruckum ſulebant nunc ſua neglis
Tittia crantzebant, nunc lendos, nunc Knigioſque.
Nec ſcio quid reliquum ſchurebant torve tuentes.
Hæc ideo vobis ô fratres ſcicko fideles
Sæpe ut denckatis, gutumque leſhatis amicum,
Et quoties bitunt vos nigri ſchnaſlide deiri,
Et quoties handis veſtris ingripitis hoſos,
Fengere nempe floos, tales effundite wortos:
Jam flous, Hamburga quem ſchickunt urbe politus
Oldus Bekandus, blodum me ſteckit in hudum,
Scilicet ut denckamque ſui, denckamque jocorum
Puſſorumque ſimul. Denckam ergo, cedito rurſus
Parve floe & noſtrum miſere quoque plage Bekantum
Frundum; ut ſit memor & nullis vergetiat annis
Noſtri, ſic durat Frundſchoppia. Num is & uthe.

Diſ-

Diſputatio Phyſiologiſtica,
DE
JURE ET NATURA
PENNALIUM,

Per multas quotidianas deciſorias concluſiones, cum valentiis & fallentiis, ex generali Univerſitatum Studenticarum ſtyli obſervantia collecta.

Ad bonum omnium modernorum practicantium in foro vexatili tam Activè quam Paſſivè verſantium.

Quam Præſidente.

ONUPARIO PALLÆOTTO,

Pennalium Cardinalis ordinis Crucigerorum & & miſerabilium perſonarum in curte Regali advocato famoſiſſimo.

Excutiendam proponit

D. D. LUCÀS DE PENNA,

Utriuſque Grobianitatis Candidatus, ſtudens pro tempore in ſtudio juriſtico apud Formaliſtas in Academia Actuariſenſi.

THESIS I.

PRo declaratione rubricellæ facio vobis notum, quod duplici modo conducat hæc doctrinalis materia. Uno modo ſtudioſo, ad quod faciendum obligetur, quia turpe

turpe eſt homini ſtudioſo jus & naturam pennalium ignorare cum quibus verſatur. Altero modo pennali ad quod patiendum teneatur. Quia etiam ſi illud neſciat, hoc tamen ſibi non eſſet proſpicuum. Nam reſpondetur ei; quod hæc eſt ignorantia juris quæ neminem excuſat: & quod paria ſunt, ſcire & ſcire debere, hinc allegans propriam turpitudinem in tali caſu non eſſet audiendus.

2. Ideo decrevi in præſentia quaſi in breviculo comprehendere, omnes intrinſecas, & extrinſecas qualitates & aſtutias pennalium, & ad quid ſtudioſi obligentur: Item actiones inde competentes tam directas quam contrarias, tam civiles quam pennales, quas poſſitis ſequi in fiducia in practicando. Quia magnus eſt error circa hos modernorum tam quo ad exceſſum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia ſcibili debet in principio declarari quidditas entitativa ejus rei, quæ venit in ſcriptionem; Ideo ponam vobis ob oculos formalem definitionem pennalis ſecundum longitudinem, latitudinem & profunditatem ſuam.

4. Definitur autem quod ſit *animal brutum habens neque modum neque menſuram ruſticitatum ſuarum.*

5. Et dicitur Pennalis ad adjuncto proprio, qui aſſuetus eſt geſtare pennas in theca ſub cingulo ſuo ad excipiendum omne verbum, quod cadit ex ore præceptoris ſui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde bonum & honorabile; quia & idem cum Scho-

 lari

lari, & nemo dicitur erubeſcere ob id quod eſt ſui officii, quod eſt adeò neceſſarium, ut quod militi eſt in bello haſta, hoc eſt clerico in ſchola penna: Sed hodie propter quoſdam magnos Monſeuros, qui non ſunt multum ſtudentes; ſed tantum ſunt ambulantes baſilicè in ſtratis cum gladio tanquam ad guerram, & ideo decipiunt ſcholares qui non ſunt ſibi ſimiles; Unde factum eſt id nomen odioſum, nimirum facetum ut pœnè habeatur pro infami. Verùm plus obtinere dicitur in rei veritate quam quod eſt in opinione.

7. Humaniſtæ juvenalem vocant, vocabulo leniori triſtitiam rei mitigantes, & hoc dupliciter; Uno modo univoce; quia recens venit ab ubere matris ſuæ, & non eſt diu, quod depoſitor dedolavit eum, & labra ſua ſunt glabra, nimirum ut appareat quaſi modo genitus, vulgò Neoviſtus, *Ein Rapſchnabel* Germanicè.

8. Altero modo æquivoce, quia eſt Juvenis quoad vitam Academicam; licet non quoad vitam ſcholaſticam, quia diu ſedit in primo ſcamno primæ claſſis, & ſolitus eſt proxime ire ante præceptorem, quando deduxerunt funus; Et quia eſt veteranus gerens barbam tres ulnas longam ſicut caper.

9. Sed pro majori intelligentia deducam vobis aliquot pulchra collectaria & apoſtillas definitionis præmiſſæ: quia utile eſt hoc, & facit ad multa ſingularia.

10. Et primo advertite, quod dico in definitione animal brutum; quia ſcriptum eſt:

pen-

pennalis indomitus eſt veluti laſcivus vitulus. Non enim poſſunt ſe accommodare ad mores burſaticos, quia de iſtis ſubtilitatibus non quilibet guſtavit aſinus. Et animalis homo non percipit ea quæ ſunt ſtudioſorum. Et eſt ei ſtultitia, & non poteſt id in groſſo ſuo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quoad hoc teneant contrarium dicentes ſecundum viam Thomiſticam & Scholaſticam, quod animal in quantum animal poſſit eſſe tam bene fundamentum in ſcientiis, neque tam experimentatum in poëtica, neque tam zeloſum in concionando, ſicut eſt Pennalis, tamen eo non obſtante dicite, quod hoc non eſt abſurdum in terminis logiſticis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad inſulſitatem ſuam.

12. Qua occaſione quæro: an Pennalis poſſit ire ad virginem, & reſpondetur, quod multa permittuntur quæ ignorantur, quæ tamen non conceduntur ſi eſſent obvia.

13. Igitur quæro; ſi de facto pennalis ſedeat apud Virginem, an teneatur ſurgere, & eam ſtudioſo cedere? Videtur quod non, quia qui prior eſt tempore potior eſt jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam perſonam ſtandi in conſpectu ſtudioſorum, & hoc eſt tutius propter periculum tumultus.

14. Sed ſi Pennalis peritior eſt cochleando ita ut virgines malint apud ipſum ſedere, quam apud ſtudioſum? Licet præſumptio ſtat pro Pennali quod ex diuturna actione contra-

xit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum conſilii: Quia præſumuntur laborare contra propria commoda. Tum quia eſt res mali exempli.

15. Ulterius quæro: An Pennalis poſſit geſtare aureos annulos in digitis ſuis, aut plumas in vertice, aut gladium ad latus: Quia Pennalis eſt incapax omnium dignitatum ſtudenticarum, & non habet jus aureorum annulorum, ſed debet pro gladio virgas, ut cuique ſuum tribuatur, & omnia fiant decenter, & ordine in republica.

16. Et licet id facto quidam facere præſumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere ſcandalum; quia tempus degradationis ſuæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum ſuper proprium caput ſuum, & tunc coguntur deflere, ordinamenta ſua in ſacco & cinere

17. Ideo dabo vobis bonum conſilium, qui eſtis adhud in ſtatu innocentiæ, ne præſumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non eſtis. Quia mendaces ſunt filii Diaboli: & melius eſt alienum nomen non aſſumere quam aſſumptum cum infamia deponere.

18. Et pro hoc ſuggeram vobis ſententiam definitivam, quæ fuit lata in cauſa magni cujuſdam ſtutzeri, qui gerebat ſe publicè pro ſtudioſo & ibat per plateas plumatus & gladiatus & habebat magnum adſpicere, & virgines urbis pendebant ab ore ejus: quia poſtea innotuit, quod adhuc eſſet *bacchans*,

paſſus eſt ſtatus quæſtionum, & degradatus eſt, & fuit ruina ejus ingens valde, & traditus eſt in manus depoſitoris, donec perſolveret extremum quadrantem. Quod tenete mente quia poſſet adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitionem dico ulterius; *Habens neque modum neque menſuram ruſticitatum ſuarum*, ut diſtinguatur à bacchante. Quia hic cogitur habere ſuas ſcurrilitates in freno propter ferulam; quia delictum ſuam habet paratam exſecutionem ſine ulla appellatione.

20. In ſimili debetis annotare, quod dicit quidam antiquus gloſſator, quod Pennalis eſt fæx ſtudioſorum, videns ſibi multum, pectus gerens ſtultum, caput ſine fronte, mucro ſine acie, multos adhuc in crinibus gerens ramos de cornubus. Et hoc bene perpendite, quia eſt profundum nimis & habet in ſe multa doctrinalia.

21. Ultimò volo vos advertere, quod Pennalis quoque dicitur monſtrum, quia natura quando voluit eum facere ſtudioſum aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur ſtudioſus occaſionatus. Sed òb hoc nolite triſtari vos juniores, quia natura, nihilominus poſſunt ad finem ſuum pervenire, remoto obſtaculo; Quia eodem modo diſſolvitur, quo quid colligatum eſt.

22. Nunc ex prædicta lectura vos obſervate quaſdam notas phyſicas, quibus poſſitis pennales à ſtudioſis diſcernere. Quia Reipubl. intereſt publice tales homines à quoli-

 bet

bet agnoſci, & hoc non erit vobis admodum difficile, ſi adferatis attentionem. Quia aures Midæ poſſunt quidem tegi ad tempus, ſed non in totum abſcondi in cappa.

23. Pro primo notabilis, quod Pennalis eſt natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos ſuos è manu ſua amittat, quam unum nummum è burſa. Quia didicit ex ſua Grammatica quod eſt magnum vectigal parſimonia. Et tenete mente: quia eſt unum neceſſarium requiſitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita, cui cum privataret popularis ſuus ſuperveniens partem farciminis abſcidit, ipſe ivit ad Rectorem plorabundus poſtulans ut hoc per triduum jejunaret in carcere.

25 Ideo rationabile eſt ſtatutum quo talis depoſitori juramentum præſtaret, quod non velit pecuniam ex Academiis ſecum domum ferre: quia ſi non hoc eſſet, ipſe fieret unus mercans, aut Judæus fœnoraretur ſuper pecunia ſua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum cœlorum.

26. Sed ego audivi quendam fundamentaliter contra arguere: quod hoc argumentum non eſt ſervandum; Quia vi & metu eſſe extorrem, & eſſet contra bonos mores, & invitaret juvenes ad profuſionem: quod remitto ad Theologos, quia eſt res ſpiritualis, quæ concernit animæ ſalutem.

27. Pro ſecundo notabitis, quod Pennalis

eſt

eſt valde attentus ad rem, advertens graviter quæ non ſentias: Et ideo abſcondit argentum ſub ſtramine culcitræ ſuæ, & unus obulus eſt ei totus mundus. Et in ſympoſio numerat omnes hauſtus canthari, & nemo poſſunt ſibi ad curiam facere: quia filii ſcholæ ſunt prudentiores filiis Academiæ.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam, aut vobis imputetis, ſi quid metunt, ubi non ſeminarunt, & bibunt quod non ſolvunt. Nam tolerabilior eſt ejus prudentia & crumena, quam impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt propter naturam ſuam, quia Pennalis turpiter facit, quia eſt Pennalis: non verò turpiter gerit, quia eſt Pennalis.

29. Pro tertio notabitis, quod Pennalis amat occupare primas ſeſſiones in menſa, & non vult videri ultimus: quia eſt adſuetus diſputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel ſyllogiſmis Dialecticæ, ubi dedecus eſt & plagabile eſſe ultimum. Et talis conſuetudo eſt ſibi altera natura. Nec poſſunt facilè ab ea recedere, quia omnis ſubita mutatio eſt periculoſa, ut dicunt Medici.

30. Ideo vidi quendam, qui poſtulabat à Magnifico certum ſibi locum in Collegio & apud menſam aſſignari: quia dicebat omne bonum conſiſtit in ordine, & quod eſt magna confuſio, ita doctos inter indoctos ſedere ſine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviis ſolet carpere lautiſſimos bolos è patinis,

& eſt valdè diſcretivus in eligendo cibo, & renes cum adipe ſunt ei deliciæ ſuæ, quia eſt adhuc delicatus puer, & non eſt diu quod venit à mammillis matris ſuæ, & mater ſic docuit eum & renes dant ſibi vires apud Cortiſanas ſuas.

32. Pro quinto notabitis, quod ſemper vult haberi primus apud virgines, & puellæ diligunt eum; nec alius quiſquam audet eas comitari ad ſecretum, &anitergia præbere, & matulam effundere præ illo in tantum ut Heroës ſuos eligant ſolos Pennales, quia poſſunt decenter cochleari, profunde baſiare, & viriliter manum movere, & pulchras galliardas ſaltare, & ſibi facere bonas curraſias, cum citharis cantilenis ſuis.

33. Et declarabo hoc per exemplum, quod meo tempore contigit in Virgine; quæ multos & veteranos ſtudioſos habuerat pro àmaſiis, & poſtea tamen elegit Pennalem in maritum, quia iſte erat vir ſecundum voluntatem ſuam, & ſpiritus ſingularis erat in eo, & poterat fortia prælia præliari, & ſtudioſus à multis annis non erat ei ſimilis in gratia & virtute.

34. Pro ſexto notabitis, quod Pennalis eſt audaculus & rixoſus valdè, & provocat ad campionem unumquemque, & vult ſe cum omnibus palliſtare, & putat quod nemo eſt fortior ſe. Eſt ènim benè experimentatus in ſchola ſuper ſummo, quia poterat virgam præceptoris ſui comprehendere, & caligas è manibus calefactoris ſubtrahere, aſſerendo ſe in libertatem, & nemo audebat dicere: Quid facis?

35. Pro ſeptimo notabitis, quod Pennalis eſt meticuloſum animalculum quoad ſtatum ſuum. Quia putat quod quilibet ſcriptas habet in fronte omnes iniquitates, unde Poëta ait.

Pennales animos timor arguit.

Et ideo ſi fiat mentio ſtatus ſui, ſedet tacitus, & non audet attollere oculos ſuos, quia eſt peccator magnus: ſed percutit pugno pectus ſuum, dicens: O Domine, ſine hunc annum abire in pace & feſtinatione.

36. Pro octavo notabitis, quod eſt bonus latiniſator valde doctus & ſapiens, & eruditio pendet ei ex naribus & ore ſicut vermes, quia per multos annos fuit primanus, & dudum contrivit Grammaticam totam ſub calceis ſuis, & omnes poteſt Metaphyſicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noſter, & ſcribere commentaria ſuper Euclidem, diſputare pro & contra in ſumma Philoſophantium corona, & multa paradoxa ſtatuere contra B. Priſcianum & Ælium Donatum. Et nemo eſt qui poſſit ſpiritui ſuo reſiſtere,& ideo poſſunt Magiſtrum ſumere quando libet.

37. Nono notabitis, quod Pennalis eſt valde ſuperbus & inſolens, & nemo poteſt ſibi comparari quoad auctoritatem ſuam; Quia ſcientia parit criſtas & producit grandes Spiritus; ideo comparate eum pavoni, quia turgeſcit quando doctrinam ſuam adſpicit, triſtatur cum ſtatum ſuum recognoſcit; Quia res ferox & res ſubmiſſa eſt pennalis.

38. Decimo notabitis, quod Pennalis eſt valde diſputax, & in converſando vult ad omnia reſpondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in ſermone ſuo, & nemini cedere, ne quidem Diabolo. Quia pulchrum eſt digitis monſtrari & dicier hic eſt. Et ſcientiæ non viſæ & theſauri abſconditi nulla eſt utilitas. Ideo ſcriptum eſt: Luceat ars veſtra coram ſtudioſis, ut videant bonum intellectum & manifeſtetur gloria veſtra & nomen veſtrum.

39. Ultimo notabitis finaliter, quod Pennalis eſt homo loquax, dicax, mordax, vorax bibax, rapax, tenax, ſcapax, in tantum ut nomina in Ax ſint generis Pennalis, qui in ſcholâ cum TAX, TAX, ſonaret in tergo ſuo inde impreſſa ſunt ſibi monſtroſa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti, quia unum ex his eſt vobis ſufficiens commonſtrare quem quæritis, & tunc ſignate vos ſancta cruce & dicite. A tali Pennali libera nos DOMINE.

41. Pro cautione tamen volo vos ſcire, quod Pennales quidam ſunt multo aſtuti circa hoc ut nævos ſuos occultent. Quia quilibet præſumitur honori ſuo conſultum velle: Ideo ex circumſtantiis multa actori relinquo, ſunt enim hæc facti, quæ cum infinita ſint, non poſſent in unam regulam generalem includi.

42. Sed quia inter pennales & ingenia eorum varia eſt differentia ideo debetis meminiſſe quod ſecundum Magiſtralem diſtinctio-

nem

nem gl. vulgaris. Pennalis eſt vel animorum vel morum, vel temporum & morum ſimul. Ex quibus poſteriores, omnium deterioris ſunt conditionis, quia ex illorum ſtatu nulla eſt redemptio, in tantum ut ad extremum in eo poſſint promoveri in porcum. Quia ſenex Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia non facile eſt reformare ad meliores mores.

43. Pro his eſt bonum remedium quod dicit Scriptura: Indica fratri tuo errores ſuos, & reduc eum ad ſanitatem ut deſinat à malo, & faciat bonum. Et ſi tu hoc ſolus non poſſis facere, aſſume alios ad *TE*, qui ſunt fortiores te. Qui ſi nihilominus noluerit vos audire, tunc fuſtigate eum: Quia ſua intereſt, ne moriarur in delictis ſuis.

44. Et tunc cum eo nulla eſt compaſſio habenda: Quia præſumitur potius conſuetudine peccare, quam ex imbecillitate labi, immo ipſe vobis habebit aliquando multam gratiam, & dicet, Bonum eſt, quod humiliaſtis me, quia, poſtquam vexatus ſum, egi pœnitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id iraſci, quia amicus ex mente debet perpendere voluntatem amici, & nemo præſumitur eum vexare, ex quo diligit amicum ſuum, reprehendit eum.

46. Immo ne cui officium ſuum ſit damnoſum, tenetur ei quandoque vocationem dare, & facere ſibi amicos cum Mammone injuſto, ut ſe recipiant aliquando in ordinem ſuum.

47. Et hoc faciam cum bona gratia: Quia hilarem datorem diligit Deus. Et ſcriptum eſt, Pennales eſtote ſubditi ſtudioſis, & nolite murmurare contra eos, quia modici temporis afflictio transfert vos in diuturnam requiem. Et tunc quod quiſque juris in ſe aliis conceſſit, idem ab aliis viciſſim poſtulabit.

48. Sed quæro: Si Pennalis nolit hæc pati, an tunc poſſit ſe actori opponere? & concludite quod non: Quia injuſta eſt defenſio, ubi juſta eſt offenſio. Eſt enim Pennalis in prædicamento paſſionis, & ideo patibilis qualitas debet eſſe in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod ſi Pennalis eſt duræ cervicis, & incraſſatum eſt cor ejus, & frons exuit omnem pudorem, ut non intelligat ſubtiles terminos? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius ſermonem debet ſibi dici per directum, quod per indirectum non poteſt capere.

50. Sed quid ſi multa quidem meſſis ſed pauci operarii? & dicendum quod nemo debet ſe ad hoc excuſare, quia qui patitur pennaliſare pennaliſantem, is vires adminiſtrat audaciæ, & talis cenſetur pennaliſare cum eo.

51. Immo qui hoc facit, habebit aliquando mercedem ſuam, quia qui reducit errantem in viam facit opus miſericordiæ & charitatis.

52. Sed quæro: Si ſtudioſus fuit olim ſuus optimus frater, & iverunt ſimul ad unum amicum, & fuerunt collegæ in una claſſe; an tunc poſſit illum transjuvare ne ve-

xetur

xetur? Quod negate in totum, quia hoc publicam cauſſam continet, & Reipublicæ intereſt, ne delicta maneant incorrecta. Immò talis fieret prævaricator, & incideret in pœnam ICti Turpiliani.

53. Circa hoc tamen ſuggeram vobis utile conſilium, ne acerbe nimis eam poteſtatem exerceatis, quia modica tantum correctio vobis conceſſa eſt, & nimia ſævitia culpæ annumeratur.

54. Nam quandoque miſeris venit in præcordia virtus, & tunc habes pugnos & malleos, & bajulant ut ruſtici, neque poſſunt dare plagas ad menſuram, quia ſunt agreſtes nimis; & hoc vult vos annotare, ne cum detrimento & poſt facto ſapiatis, ſicut id ſæpe in fore noſtro vidi practicatum cum dolore.

55. Prædicta obſervat etiam quoad ſecundum genus, quia iſti debent ejus naturæ æſtimari, quæ magis in eis prævalet.

65. Quoad temporales vero major occurrit dubietas, an debeant immunes eſſe ab omnibus operibus vexaticis. Quod videtur, quia tempus non eſt modus inducendi delictum, ideo non dicitur graviorem eſſe pœnam, quam fuit culpa.

57. Sed vos contrarium determinate, quia præſcriptionis tempora præciſe ſervanda ſunt, nec ſufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

58. Unde pro declaratione prædictorum reſolvam vobis aliquot pulchra notabilia, &

quæro primum: An quoad hoc vexatio ſit juſta? Videtur quod non. Quia eſt injuria verbalis, quæ ejus exiſtimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto prægravari.

56. Contrarium tamen ſequimini: Quia eſt utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoria, & eſt quaſi purgatorium mundanum per quod abſterguntur omnes maculæ pennalitatis, donec completo tempore perveniat ad ſtudioſitatem.

60. Præmiſſa concluſio ampliatur, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui eſt ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut poſſit unam ſeptimanam magiſtrare, & poſt duos menſes doctorare, quia doctrina non mutat ſtatum.

61. Immo licet præſumatur talis habere omnes regulas Ramiſticas in ſcrinio pectoris ſui, adeo ut de ejus eruditione dubitare ſit inſtar ſacrilegii: non tamen præſumitur ſcire notiones primas & ſecundas, quia iſta ſunt Arcana Academiarum, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundo ampliatur & concludit in eo, qui eſt Nobiliſta vel Cortiſanus, licet enim talis habeat aliquam præeminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad naturale: quia natura omnes æquales fecit, & communi vitio commune eſt remedium: immo Nobiliſta, qui peccat, duplici pœna punire debet propter exemplum.

63. Tertio ampliatur, ut etiam valeat in

eo, qui eſt admodum civilis, & poſſunt facere virginibus pulcras credentias & ſubtiles baſimanus, & nudat caput ſuum pro omnibus: quia licet ſciat ea quæ ſunt communis civilitatis ex geſto ſuo, non tamen etiam ea quæ ſunt conſuetudinariæ localis: quia quilibet præſumitur ignorare ſtylum alieni fori.

64. Sed quod ſi etiam æmulari affectet? dicite quod Jura conſtituantur ex eo, quod utplurimum accidit: non ex eo quod raro; & quod ſemel aut bis accidit, non attendunt actores.

65. Quarto ampliatur & deciditur in eo, qui ſolet dare vocationes, & vult videri magnificus, & oſtendit ſe præter naturam liberalem: quia nemo in neceſſitatibus liberalis exſiſtit, & talis ſe potius quam alium reſpicit: ideo dolus dolo vindicandus eſt.

66. Sed quid? ſi fuit Baſſiſta, aut Tenoriſta, & potuit graviter infimas voces murmurare, velut unus frater cappatus in choro, vel leniter diſcantum fiſtulare, ut virgo 10 annorum: vel ſi in totum fuit præfectus in cantoria, vel carenda? Ad hoc idem dicite, quia tales præſumuntur imperioſi, eo quod multos habuerunt ſub baculo, & quando dixerunt uni, cane, cecinit; & alteri ſolmiza, ſolmizavit.

67, Sed ſi ſit magnus Signior apud Damaſcellas ut periculum ſit, quod taliter vexatus cadat per corbem, & perdat omnem amabilitatem ſuam. Tunc mitiorem ſententiam amplectimini, & quia talis præſumitur multa ſibi ab iis acquiſiviſſe clenodia, non debet

bet multum torqueri, quoad vexationes, ſed magis viſitari quoad vocationes.

68. Supradicta concluſio limitatur & reſtringitur, ut melius procedatur cum eo, qui pœne tempora ſua adimplevit. Quia cingendus habetur pro cincto, & deſinit eſſe miles vitiorum., quia factus eſt miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quoad extraneos; quia quoad hos pennalis cenſetur legitimus, ideo contra hos debet honorem ſuum defendere uſque ad cutem & ſanguinem, quia vita & fama pari paſſu ambulant.

70. Unde incidenter quæro: An Pennalis ſit honoratior Schmutzone? Omninò dicite quod ſit: Quia quod ſtudioſus eſt inter pennales, hoc eſt pennalis inter pices & amplius,

71. Facit quod pices illi ſunt infames quibus non patent portæ dignitatum; quia in malitia ſua devorant ſanguinem ſtudioſorum, unde dictum eſt: O quo vadit anima picis! Sed quæſtio hæc eſt minus dubitabilis, ideo ſuperſedeo eam latius declarare.

62. Nunc revertendo ad priores terminos: an Pennalis pro tali vexatione poſſit ſtudioſum ad guerram vocare? Quod videtur, quis crudelis eſt, qui famam ſuam negligit. Sed hoc nolite ſequi, quia pennalis præſumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quàm arma tractare poſſe.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robuſtitatem, tamen eſt inhabilis, & de jure debet gladio privari & virgis onerari.; Quia

Quia qui gladium ſumit, peribit cum eo. Et hoc obſervat totus mundus.

74. Quæro ulterius: an poſſit ágere de injuria verbali, puta quando ſibi dictum eſt Pennalis? Dicite quod non, tum quia eſt animal, in quod nec jus, nec injuria cadit, tum quia veritas convitii ſatis excuſat convicantem.

75. Sed quid ſi ſibi facta eſt injuria realis, puta, quod eſt fuſtigatus in foro, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa amplectenda: Quia pennalis eſt ſervus, & ideo capite, non minuitur, qui nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini diſtinctionem legalem: quia ſi id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit verſandi, aut ambulandi, maximè ſi alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, ſed reclamavit: Tunc damnum quod ipſe accerſivit, ipſe muſſitabit, & ſibi imputabit.

77. Quid ſi id fiat in ſua domo, ubi dedit vocationem? illud dicendum eſt, quia cuique domus tutiſſimum refugium eſt: Et nemo dicitur duplici damno onerari; niſi fortè ibi fuit valdè importunus & inutilis, & voluit habere magna verba ſolus, nec dare Cæſari, quæ ſunt Cæſaris.

78. Quæro iterum: An poſſit ſe pennalis vocatione liberare à vexatione; Licet de ſubtilitate juris rigoroſi id non videatur concedendum; tamen vos utilitatem æquitatis ſequimini: qua ignoſcendum eſt ei, qui ſanguinem ſuum taliter qualiter redemptum voluit,

79. Sed

79. Sed quid ſi ſit valdè obæratus, & non habeat multos obulos in burſa? Tunc adhibete cautelam, ne vos decipiant: quia ſunt aſtuti valde in occultando theſauro ſuo, ideo non debet talis excuſatio facile admitti, niſi præſtito juramento paupertatis, quia nemo præſumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare; maxime ſi ſit charus filius, vel cecinit in cantoria.

80. Si tamen hoc de facto contingat: tunc quod non habet in ære, luat in corpore; & ſic vexetur bene, quia non perſolvit plenè. Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius bene nummatus, debet tamen puniri gravius quoad pœnam corporalem, & ita ſervatur in praxi.

81. Pro cautione tamen notate, quod tales interdum habeant privilegia miſerabilium perſonarum, ſi ſunt valde lamentabiles; quia tunc ſatis ipſa paupertate premuntur, afflicto non eſt addenda afflictio.

82. Sed quid ſi ſit valde ſimplex, ut non poſſit unum puerum offendere; & habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? A talibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in veſtitu ovium, ſed intus ſunt lupi rapaces, & habent Diabolum ſub cappa ſicut frater aliquis pœnitentiarius.

83. Sed quid ſi Pennalis lateat & non faciat ſui copiam? Tunc ſi non poteſt haberi de die, ſolet viſitari de nocte, & interdum cum Muſica inſtrumentali cantari ſibi unum bonum carnem, ut exeat ſonus in univerſum

Muſeum.

Muſeum; Reſonet in laudibus, cum jucundis plauſibus.

Vitrum noſtrum glorioſum
Per omnia kling klang klangerum.

Et hoc de conſuetudine loci, licet jure deſtituamur.

84. Circa tamen hoc eſtote providi, ut faciatis cum moderamine, & in occulto ne habeatis mercedem veſtram in propatulo; quia poſſet hic allegari pacis publicæ turbatio, cujus pœna eſt Bannum, quod parit multos & miſerabiles Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos; per quos diſſolvitur pennaliſmus, quorum primus eſt: Præſcriptio, quia de jure Saxonico, ſi pennalis vivat in ſtudio Academico per annum & menſem unicum; talis præſumitur didiciſſe mores civiles & burſaticos, & ideo habetur pro ſtudioſo, niſi mores forte contrarium ſuadeant.

86. Dico utilem, ut ſupputetis tempora climactericè, ex quo ſtetit in Academia animo ſtudendi, non vero commorandi tantum: ne alioquin is fiat ſtudioſus, qui per naturam ſtudioſus eſſe non poteſt.

87. Item ut intelligatis ad tantum valere in præſentes. Quia quoad abſentes non valet præſcriptio, etiam ſi tempus interveniat, cujus initii non exſtat memoria.

88. Circa hoc quæro: An Pennalis diſcedens ante completum ſpatium ex Academia, poſtea reverſus nihilominus habendus ſit pro ſtudioſo? Et decidite diſtincte: Quia ſi in-

con-

continenti, redeat, tunc habet jus poſt-liminii, & dicitur tempus, quod abfuit ſuppleri alio tempore ad duplum, ut ita procedat præſcriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc quia cenſetur interrupta præſcriptio debet tempus ſuum de novo inchoare, & ita ad ſtudioſitatem pervenire: quia res devenit in eum caſum, à quo incipere non poterat.

90. Quod ſi totum domi remaneat, & fiat ibi Magiſtellus, aut Baptizans, vel Uxoratus: tum per fictionem Leg· Cornelii cenſetur nunquam in Univerſitate fuiſſe, & ita in ſtatu ſuo mortuus.

91. Iterum quæro: An Pennalis poſſit deponere pennaliſmum in Patria? Sed hanc quæſtionem ſuperſedeo determinare, quia eſt ſalebroſa nimis.

92. Secundus modus eſt emancipatio, puta ſi Pennalis ſit valde acceptabilis apud Virgines, & ſciat gravitatem Academicam tenere, poteſt talis vocationem dare aliis ſtudioſis, ut abſolvetur à peccatis ſuis, & emancipetur à pennaliſmo.

93. Et ad hanc requiruntur certæ ſolennitates, quia debet Virgo aliqua primaria, quæ ejus rei ſcientiam habet, in judicem eligi, & debet præter alia cognitio cauſæ intervenire, an perſona ſupplicans ſit habilis ad hanc dignitatem. Quo examinato debet Pennalis ante virginem ſuper genua procumbere præſtando ipſi juramenrum, quod velit Pennalem exuere, & induere ſtudioſum. Sed hic modus eſt

valde periculoſus,quia una ſolemnitate omiſſa totus actus annullatur.

94. Quæro tamen, an talis bullatus ſtudioſus cenſeatur quoque legitimus, quoad alios qui non fuerunt in vocatione & abſolutione; & dicite quod, quia privatorum pactis jus publicum inverti non poteſt.

65. Tertius modus eſt, Legitimatio per ſubſequens Magiſterium, puta ſi Pennalis intra annum fiat promotus Magiſter aut Baccalaureus, tunc enim habetur pro ſtudioſo; quia cum infamibus portæ dignitatum non pateant, cenſetur per iſtum honorem abolita omnis macula pennalitatis, & per Magiſterium purgata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit contra juramentum ſuum, quod dedit Depoſitori, ideo debet ſuper eo gratiam facere dando ei vocationem,ut anceps periculum perjurii evitetur.

97. Ultimus modus eſt legitimatio per Reſcriptum principis, puta: ſi princeps aut alius qui famæ habet reſtitutionem, det alicui hoc privilegium,quod non debeat eſſe pennalis, & hoc publico diplomate teſtatum faciat, debet hæc voluntas principis pro lege ſervari; quia videtur reſpexiſſe ad doctrinam & merita perſonæ Et ideo qui vocat eum pennalem, committit crimen læſæ majeſtatis.

98. Sed quia tale privilegium non præſumitur violari, ideo debet Bulla ſibi data præſenter inſpici an expreſſe ſcriptum ſit, quod talis non debeat vexari, & tunc tenor ejus circa hoc ſervandus eſt.Si verò hoc non ſcriptum

ſit,

ſit, ſed tantum ſimpliciter indultum, quod non debeat eſſe pennalis, Tunc poſſunt nihilominus vexari. Quia cenſetur Princeps ſe conformaſſe ad juris communis diſpoſitionem & non voluiſſe uti plena poteſtate.

99. Pro additamento debetis ſcire, quod hodie per Nov. Conſtit. omne jus vetus circa pennalem abrogatum eſt, per quas omnes Beani naturalibus reſtituuntur, ita ut ſtatim à primis depoſitionis incunabulis una atque ſimplex ſtudioſitas illis competat, id eſt eadem quam habent ſtudioſi à multis annis.

100. Dura quidem lex eſt, verum ita ſcriptum eſt, non tamen credo, quod practicatur ab omnibus quia ſtylus curiæ in viridi obſervantia poſitus, ipſa lege quandoque potentior eſt, unde fit ut Novella Leonis hodie in foro non attendatur. Circa prædicta haberem quidem aliquot adhuc pulcra notabilia, ſed quia odioſa ſunt reſtringenda, ideo remitto vos ad praxin, ut iſta omnia aptius ex ipſis rerum documentis in uſu quotidiano cognoſcatis.

Ad Mandatum regium cum Privilegio.

Procancellarius manu prop.

Explicit, explicuit, cætera praxis habet.

F I N I S.

DISPU-

DISPUTATIO
DE
CORNELIO,
ET
EJUSDEM NATURA, AC PROPRIETATE

Cujus Poſitiones

SUB PRÆSIDIO

Ampliſſ. Famoſiſſ. Clariſſ. Spectatiſſ. & Celeberrimi Viri,

DN. VESPASIANI CURIDEMI
omnium facultatum Doct. in Illuſtri
Gaudecapenſium Academia,

Publicè proponit

ZACHÆUS PERTINAX
Hieroſolymitanus.

Habebitur diſputatio in Collegio Medio ad fontem Arethuſæ, quoties lubet.

THESIS I.

QUamquam ſcriptitandi cacoëthes noſtri ſæculi homines ſupra modum intoxicavit, adeo ut omnes mercatorum, clericorumque Bibliothecæ voluminibus farciantur, nemo tamen inventus huc uſque mortalium eſt, qui utiliſſimam de Cornelio materiam in apricum eruerit.

2. Cujus rei cauſam nos contra Telaugen, qui ſterilitatem pro cauſa adfert, in ejus difficultate ſitam defendemus.

3. Eſt enim nodoſa, cerebroſa, & rugoſæ frontis materia, ut rectè dixiſſe videantur Ultramontani, non eſſe eam bonæ fidei, ſed ſtricti juris.

4. Nos igitur de re litteraria bene mereri operam dantes practicabilem hanc materiam proponemus, ut huic labori addictis feneſtram aperiamus penitius introſpiciendi & meditandi.

5. Id quod nulla ratione aptius fieri cenſemus, quam ſi quis egregie pictus, hoc eſt ut Zonaras interpretatur, probè fuſtigatus, variiſque coloribus à lictoribus ornatus, ſecum ſolus ambulet, in locis, quæ hominum frequentiam non facile admittunt, ibique crumenam ſuam ære vacuam aſſidue inſpiciat.

6. Quid autem ſit Cornelius, & unde dictus, variæ ſunt literatorum ſententiæ, nullaque

que adeo facultas eſt, quam non ſtrenue Cornelius hic exerceat.

7. Theologi quidem in ſacris Bibliis hanc quæſtionem non attingi affirmant, nec eſſe de talibus admodum inquirendum, cum plus ſatis ſit, ſi rem ipſam habeamus. Qui enim Cornelium habet, non multum ſolicitus eſt de ſubſtantia aut nomine ejus, quin retro ad cauſam ejus ut plurimum oculos flectit.

8. Juriſperitis Cornelius eſt defectus pecuniæ, qui ei, qui multum debet, facultatem ſatis faciendi eripit, & eundem ſubterfugere facit, ſicut & fugitivus indidem nuncupatur, in *l. 5. C. de recept. arbit.* Verum hæc definitio cum nimis ſit anguſta, recte exploditur à *Don Anton. de Crampaignis tract. de fum. & flam. c. 6. n.* 194.

9. Neque vero cum Medicis facimus aſſerentibus Cornelium eſſe paſſionem animi, quæ contraria cauſa reprimitur: nec enim ſemper contrario repellitur Cornelius, quod videre eſt in irato verberato ruſtico adverſarium ſuum demulcente pugnis, quem certe Cornelium habere nemo ibit inficias: hic ſi pulſari deberet ab eo quem ille tam caſtigat, in tantum per hos contrarium Cornelius ejus non tolletur, ut etiam augeretur.

10. Philoſophi exſtimant illi Cornelium eſſe nomen inane ſine re, ortum ex feſtivitate quapiam: Cum enim in comico loco quidam Cornelii nomine, Conſcientiæ perſonam ſuſtinuiſſet, iſque ex ſcenis prodiens, chorum ſemper lætum inventum, ſubinde

G di-

digrediens triſtem ac mœrore plenum reliquiſſet, abiiſſe has affectuum vices in proverbium, ut quoties quis ſolito mœſtior eſſet, diceretur Cornelium habere. At hæc ſententia communiter improbatur, cum aliter in praxi edoceamur.

11. Nos igitur, utpote qui nulli facultati nos mancipamus (ſimile enim ſumus Achilli illi Perſeo, qui de omnibus materiis æque feliciter diſſertabat) cenſemus Cornelium nec hominem ſimpliciter eſſe, nec ſpiritum. Omnino enim cum Lactantio ſtatuimus duo Dæmonum genera, cœleſtes & terreſtres: & putamus Cornelium eſſe ſpiritum corporeum ex atræ bilis copia conflatum, qui certis exacerbatus cauſis hominem inquietat. Unde Germanicum illud ariolâmur eſſe, quoties Cornelioſum quem contuentur, ut dicant, *Er ſchlägt ſich mit dem Teuffel.*

12. Derivato nomine à Græco *coreo*, id eſt, ſatio ſeu ſaturo, & *neleos*, id eſt, immiſericors, ſeu crudelis, dicaturque Cornelius quaſi *coreon neleos*, id eſt, crudeliter ſatians. Teſtatum enim experientia fecit, eos qui hac peſte onerantur, ita inhumaniter excipi, ut per unicum modo diem laborantes jam tum ceperit Cornelii ſatietas.

13. Cauſam efficientem ſi quærimus, non unam reperimus, idque hac in materia mirum eſſe monet Hyprocras Guidone *de ſect. venar.* c. 7. Cum enim alias unus filius uno ſaltem patre poſſit gigni, hic tamen unus filius, id eſt Cornelius, pluribus ex cauſis: iiſque ſeparatis naſcitur.

14. Pro varietate autem temporum & locorum, perſonarum item & circumſtantiarum aliam atque aliam matrem agnoſcit Cornelius. In his enim eſt ex defectu pecuniæ: in aliis ex amore, in aliis ex crapula: in aliis ex verberibus, in aliis ex chartis luſoriis: in aliis ex melancholici humoris ebullitione, &c.

Sic nonnullos Cornelius invadit tempore matutino cum ſurgendum eſt, quo tempore etiam meditationes ſuſcipi conſueverunt de ſolœciſmo pridie per vinum commiſſo; quoſdam veſpertino tempore cum caupo ſe diutius potum daturum renuit: alios poſt meridiem quando amica in horto relicta ad urbem redeundum: alios media nocte cum ad caveam, ſeu ut Romani loquuntur, ad carcerem migrandum.

16. Pari ratione quidam in conclavi ſuo Cornelium ſentiunt, dum labores, libros, præceptores, & id genus aliud nugarum inveniunt, nonnullos autem compotores aut confabulantes; quidam in templo, dum concio nimium protrahitur; quidam in area nuptiali, dum amicam abeſſe ſuam comperiuntur: quidam in lecto, cum lectus denuo bibit, quæ ipſi ſub veſpere biberunt: quidam in foro dum amaſiam ſuam prætérituram præſtolantur, quæ tamen alii juncta patrono ægrotum hunc parum curat, hinc illæ lachrymæ, dolor, fletus & ſtridor dentium.

17. Quidam juxta alios incedentes, Cornelium inde concipiunt, ſi alteri ſuperiorem locum relinquere debeant, qui tamen longe

& dignior & honeſtior eſt. Hi tam poſſunt Cornelioſi vocari, quam aſini & Cnolli, qui ſibi vel Fabiorum proſapiam vel Solonis ſapientiam imaginantur, cum tamen, ut Poëta inquit:

Non eſt in toto corpore mica ſalis.

18. Præterea has omnes nonnulli paſſim jugibus Cornelii ſpeculis, tanquam Furiis agitantur, eumque ſicut ædes teſtudo, aſſiduè ſecum portant, quales ſunt ii, quibus fumus eſt in domo, id eſt, quibus mala herba, ſeu, ut vulgus ait, mala mulier eſt. Item, qui ad ſcientiæ & doctrinarum mercaturam in Academiis ablegati, omiſſis literis alias ſibi merces, ut ſunt vinum, meretrices, alea, folles, equi, & id genus aliæ, comparant: & poſtmodo domum revocati à parentibus, tabernam ſuam aperire erubeſcunt: mercium enim emptarum pudet & nummorum conſumptorum tædet, jamque ſunt & manent miſeri focii, coguntur que vel agriculturam, vel cauponariam, vel cereviſiæ coctionem, vel tale quid arripere, ſuntque miniſtri, cum eſſe domini potuiſſent, in quos cadit illud Poëtæ:

Conſumptis tandem fæcunda in pocula nummis
Hoc veri invenio: nil ſcio, nil habeo.

19. His accedunt & illi quos avaritia, omnium malorum radix, obſedit. Hic enim ſi judices ſunt, partem nullam læta expediunt fronte, niſi ſciant:

Quod poſſit gravis ære domum ſibi dextra redire.

Si mercatores ſunt, nunquam ſatis nequiter

ter aliis impoſuiſſe ſe credunt, hi ſcilicet enim aliquando audiverunt, licere ſe mutuô in emtionibus circumvenire, idque dicunt Juriſconſultos concedere, *l. in cauſa* 16. §. 4. *ff. de minor*. Si alterius generis ſunt homines, quales Ariſtot. 4. ethic. 7. *baucopanurgous* indigitat, quales ſunt monachi, & id genus homines alii, nihil humanitatis à ſe faciunt proficiſci, niſi videant brachia Græca & manus dativas, ſumma omnia faciunt gratis ſed dativo caſu.

20 Materia Cornelii ex definitione colligitur: cum enim humidum radicale ſit tenue, & calor nativus imbecillior, oritur ſpiritus quidam ſiccus & frigidus, ater, triſtis, raro ſubridens, ſui impos, qualitercunque condenſatus & incorporatus, & breviter tale monſtrum, cui nec Homericus Polyphemus, nec Virgiliana Fama, nec Ovidiani gigantes, nec Horatiana pictura, nec ullum vel à Wigoleiſa, vel à Seufrido, vel ab Amadiſo, vel à quopiam neceſſariorum ejus, debellatum portentum comparari queat.

21. Formam Cornelii intuentibus, pro diverſis ſubjectis in quibus dominatur, variè ſe inſtar Protei manifeſtat. Quidam enim hominum conſortia fugientes ad loca ſolitaria properant: alii verſantur quidem cum mortalibus, ſed taciturni, cernui, moroſi, quibus dici ſolet, eos Calendaria componere, aut ſpeculari in divinis, aut claves quærere, aut Cornelium habere, quorum poſtremum prioribus tribus verius nos exiſtimamus: non-

nulli, præſentibus aliis, ubicunque recurſis ſpatiis deambulant.

Spectantes terram, manibus poſt terga rejectis. & ſuccinentes ſibi melancholico murmure, cujus harmoniam nec ipſi, nec alii, ſed ſolus qui eos vexat, Cornelius intelligere poteſt.

22. Finis eſt, ut agnoſcant mortales omnes, verum eſſe quod ſcriptura dicit: Omnis ſtultus eſt fatuus, & omnis fatuus eſt ſtultus.

23. Objectum Cornelii ſunt res, actiones & verba. *Res* ut calcei, veſtes, uxor, ligna candelæ, ſanitas, morbus, vinum, virgines, cereviſia, compotores, corrivales, pulices, pediculi: quamque primo decuiſſet loco poni, pecunia, & ſimiles. Actiones, ut ſi cochleatorem impediat mariti præſentia, quo minus oſculari ex voto poſſit Venerem ſuam: ſi quis concurbitari ſe norit, quod tamen mutari nequit; ſi patientiam Socratis addiſcere quis tenetur: ſi quem pulices infeſtant, ubi capere dedecet: ſi puella ſupercilioſa, quæ ſe Dianam aut Junonem eſſe perſuadet, ne nimis demiſſa, aut humilis videatur, procum ſuum aſperius repudiavit, quem tamen perdite amat, & reverti iterum ac inſtare, tacite exoptat: ille vero nihil de ea ſollicitus aliam, quod ajunt, quercum excutit, ſimilis cordato illi Canonico Herbipolenſi, qui concubinæ ſuæ electionem dabat, utrum appellari mallet *Ein Ertzhure*, an vero *ein Landhure*. *Verba*, ut ſi cochleator amaſiæ ſuæ verba duriuſcula extimeſcit, & reconciliationem redimit annulo, armillis, ſerica

ſerica tunica, molli thorace, aut ejus generis pretioſo Xenio, aut ſi lepus quidam, cui cor in caligis, Thraſonis alicujus minis perterrefactus, pacem & requiem emit aliquot Joachimicis, aut ducatis, aut florenis, in convivium commune exhibitis, memor iſtius Maronis Æneid. 11.

Nulla ſalus bello, pacem te poſcimus omnes.

24. Effectus Cornelii interdum bonus eſt, interdum tolerabilis, interdum vero peſſimus.

25. Bonus eſt cum reſipiſcit morio, ſeque peccaſſe intelligens, mores abinde corrigit: ut ſi puer mechanicus aut mercatorius, alaparum impatiens, à magiſtro, dominove ſuo aufugit, ſed poſtea miſeriarum impatientior, revertitur & pati conſuevit. Item ſi adoleſcens cum loculo turgente ad Academias accedens, inque omnibus conviviis primas obtinere cupiens, magnificus, munificus, pugil, eques, miles, dimicator, venator, aleator, clamator, ſcortator, potator, viridis, gilvus, ruber, cæruleus, flavus, fulvus, ravus, Italus, Gallus, Iberus, Anglus, nunquam Germanus, nec verbis, nec re, nec veſte, & paucis loquendo, *Dollerhundt oder Stutzer*, tandem dilapidatis nummis, abſumpto tempore, ætate provecta, deceptis offenſiſque parentibus, eum vidit ſe ſtolide egiſſe, agnoſcens barbam creſcere, patrimonium evaneſcere, pallium vileſcere, & caput nihil diſcere, ad meliorem frugem rediens, vitam emendat, & in virum magnæ dignitatis evadit, id

quod tamen rarius practicari in foro teſtatur; *Gail*. 3. *obſerv*. 40. *n*. 34.

26. Medius effectus eſt, quod impediat orexin, inducat pallorem, rugas, taciturnitatem, exſtinguat ſales & omnes delicias, &c.

27. Peſſimus eſt cum invaleſcentes ſpiritus impuri vires hominem adigunt:

Ut nidum informis lethi trabe nectat ab alta.

alius, non poëtaſter, ſic effaretur, ut ſe ſuſpendat. Verum cum hoc Cornelii genere nihil nobis eſt negotii, ſed Theologis & Juriſperitis hoc elaborandum relinquimus, qui id exiſtimant, & læſæ conſcientiæ vulnere pullulare. & Juvenal. Sat. 1. vocat mentem criminibus frigidatam, nec medici ullum repererunt antidotum præter laqueum ſtupeum, quem adeo dicunt infrigidare, ut hanc frigiditatem prorſus exſtinguat.

28. Nunc in gratiam valetudinariorum hac peſte corruptorum, pauca ſubjiciemus contraria ſeu remedia, quibus hic ſemiſpiritus fugari plerunque ſoleat; quorum in numero primo rectè collocamus ſomnum; qui enim dormit, non peccat. Et hanc vera ratio, non ea quam adſtruit Virg. Æneid. 6. quod ſopor ſit lethi conſanguineus. Quanquam minus hoc in Virgilio miramur, cum ſit poëta, id eſt, nugivendulus, ut rectè objicitur poëtæ in bello grammaticali. Quod ſi Cornelioſus dormire nequit, aptiſſimum eſt ut vigilet, ſed res non caret difficultate, teſte Hippocrate Sect. 2. aphoriſ. 1.

29. Quod ſi ſomno non vinceretur, recipe tres congios vini Malvatici, tertio purificati,

cum pane biſ coctó, & miſce ut fiat cibus: ſi parum id juverit, adde ſextantem ſpiritus vini mixti aqua nota: ſi necdum incalueris, accede ad ignem Terentii caleſces plus ſatis.

30. Nonnulli ſuadenti recipiendos eſſe novem ſacculos, mediæ magnitudinis Joachimicorum, cum totidem ſacculis aureorum, qui miſceantur, & fiat permutatio in tabernis cum rebus quibus indiges. Hic modus ſanandi tam à Theophraſto, quam à Galeno & Averroë præteritus eſt, ſed nec Dioſcorides, nec Veſalius ejus meminerunt, quod mirum eſt, cum alias viri fuerint doctiſſimi.

31. Nos verò non tædebit arcanum quippiam communicare, quod à nemine mortalium literis proditum eſt, & tamen præſentiſſimum juvamen (cupimus enim de omnibus benè mereri) recipe igitur tonnam electri, auri puri, addito complexu virginis, vividi coloris & ſucci plenæ (ſunt enim & aliæ virginum ſpecies & utere quoties lubet, non ultra quinquies in ſingulas 24. horas, ne nimio ſuo calore laborantem exſiccet & languefaciat.

32. Hæc de medela ſatis, ne quis nos empiricos aut ſeplaſiarios credat. Nunc dubia quædam de Cornelio ſubnectemus, à paucis hucuſque prodita.

33. Quæſtio elegans eſt, an perpetua moroſitate laborantes, ſicut Areopagitæ illi, qui in Trophoni antro ſomniaſſe videntur, quos vulgus Mopſos appellat, Corneliosi nuncupari queant. Nos à negantium partibus ſtabimus quia rectius murroſii vocantur.

34. Corneliosum non poſſe bona conſcientia ridere multi adfirmant, quod falſum eſt, nam conſcientia in riſu non conſiſtit, ſed in corde & animo.

35. Invidum recte dicimus Corneliosum cum omnibus ethicis: toties enim paroxyſmus efferveſcit, quoties cum alio benè agi cernit. Verum qui perpetuo livore turgidus, alios opprimere ſedulo conatur, potius virum malum nominari cenſemus qui una cum Cornelio in Inſulam deportetur, ut vocant Juriſconſulti.

36. Qui Cornelio tribulatur, teſtis eſſe in judicio utique non cupit, quia non eſt mentis compos, ac teſtes tamen habere poteſt, nec enim propter Cornelium civis eſſe deſinit.

37. Suſpendendus an poſſit Cornelium habere nonnulli ambigunt: Communiter tamen affirmant, id quod & nos credimus contra Palæmonem.

38. Corneliosum poſſe bonum virum nuncupari probabimus: idque vel eo ſolo, quod Cornutus. Id eſt, ejus uxor eſt communicativa, poſſit Cornelium habere, cum tamen ipſe bonus vir ſit, quia patitur, quod multi non paterentur.

39. Cornelium eſſe ſpiritum ex humore natum diximus; ſed de ſexu quæritur: an Cornelius ſit etiam mulier. Nos putamus Cornelium eſſe generis maſculini, ſed in fœminis tamen potenter quoque dominari, præſertim in virginibus annoſis; in quibus tam alte ſuas extendit radices, ut etiam in fronte & facie paſſim promineant.

40. Qui

40. Qui inſano amore compulſus matrimonium promittit, uxorem ducit, & poſtea nihil habet, quo ſibi victum quærat, poſſe cum Cornelio tactum dici, putamus, ſed tamen beneficium impune eſuriendi non eſt ipſi denegandum.

41. Quoties Corneliofus inebriatur, pulchrè dubitatur, an ipſe Cornelius ebrietatem ſentiat, quod omnino aſſerendum arbitramur. Videmus enim ebrios Cornelio plerumque non vexari, quod utique non contingeret, niſi Cornelius quoque inebriaretur, ille vero vino delectatus, malitiæque ſuæ oblitus, hominem tunc lætari ſinit uſque in craſtinum.

COROLLARIA.

I. Grammaticum.

An Cornelius poſſit declinari? Affirmamus, præterquam in genitivo caſu, quem non putamus declinabilem.

II. Dialecticum.

An Cornelius in homine habeat reſpectum ſubjecti occupantis, an ſubjecti occupati? poſterius affirmamus: nam falſum eſt, quod vulgo dicitur nos habere Cornelium. Nos enim Cornelium non habemus, ſed Cornelius nos habet.

III. Rhetoricum.

Dictum eſt, ſuſpendendum, poſſe Cornelioſum eſſe; quæritur, quo tropo hoc dicatur, Reſpondemus

demus per tapinoſin ſeu meioſin, eſt enim non mediocris extenuatio.

IV. Muſicum.

Cornelius licet per omnes declinabiles caſus poſſit cani, ſuaviſſimum tamen in ablativo ſtatuimus, ibi namque vim ſuam exſerit Lydius, teſte Caſſiodoro 2. variar. 40.

V. Arithmeticum.

An cadat numerus in Cornelium? negamus, Continetur enim monade: at monas non eſt numerus, ſed numerorum origo, teſte Macrob. ſomn. lib. 2. c.

VI. Geometricum.

Poteſtnè Cornelio applicari quod Geometris celebratur bis bina his eſſe ſolidum? adfirmamus, quia Cornelius eſt quadratus, hoc eſt, ruſticus & impudens qui etiam non vocatus & ad invitos venit.

VII. Aſtronomicum.

Cui ſigno conveniat Cornelius, in Zodiaco reſpondemus, Capricorno per omnia.

VIII. Theologicum.

An Cornelius in aëre degat inter alios male conciliatos nebulones, reſpondemus negative, ſemper enim cum hominibus verſatur.

IX. Juridicum.

An Cornelius poſſit contra Cornelioſum agere interdicto uti poſſidetis. Negamus, quia Cornelius vi poſſidet, cui non datur hoc interdictum. l. 1. §. ult. ff.

X. Medicum.

An Cornelioſus, quatenus Cornelioſus eſt, poſſit dici Cacochymia laborare: atque ſic phleboto-

botomiam utiliter adhiberi Negamus, niſi per accidentiam, ſi nimirum Cornelius tenacior ſit.

XI. Phyſicum.

Cornelium augmenti & decrementi eſſe capacem, atque ita ſubjacere alterationi, arbitramur, contra Ariſt. de generat. & corrupt. lib. 3. c. 33.

XII. Metaphyſicum.

Cornelium eſſe Ens, putamus, & propterea eſt in loco, nimirum intra capitis territorium, ubi etiam jus dicit & accipit.

XIII. Philologicum.

Dubitatum meminimus, uter ſit natura prior, ipſene Cornelius, an vero Corneliofus. Hunc eſſe priorem ſtatuimus, tanquam ſubjectum adjuncto ſuo.

XIV. Politicum.

An deceat in benè conſtituta repub. Corneliofos habere, negamus: tunc enim, teſte Platone, beata eſt reſpub. cum cives ſunt beatiſſimi. At beatus nemo dicitur propriè qui Cornelio afficitur. Ergo, &c. Siqui igitur cives Cornelium habent, id de facto fieri apparet.

XV. Hiſtoricum.

An Cajus cæſar cum acceptis vulneribus veſte faciem tegeret jam moriturus, ſub illa veſte Cornelium habuerit, negamus. Eſt enim hoc Cornelii genus irregulare rectiuſque dicitur ægrotus eſſe, qui vulneribus confectus animam agit.

THEMATA MEDICA,

DE

BEANORUM,

Archibeanorum, Beanulorum & Cornutorum quorumque affectibus & curatione.

Ad quæ Præſidente

ADMODUM PRÆCELLENTI,

Et Exquiſito Cornelio Ceraſto Cornano Medico & Chirurgo Regio Beanorum,

Reſpondebit

CARIOLINUS TEVETIO

CRUPENAS.

DE POSITORIBUS ET BEANORUM CHIRURGIS S.

I.

CUm hoc ſymptoma priſcis ſæculis ferme ignotum jam in dies magis divulgetur, pluribus etiam adhuc Medicis ignotum male curetur, ita ut ægri ſæpe ſuccumbant, aut pejores recidivas patiantur: Operæ præcium duximus, ob publicam utilitatem, ea quæ in praxi jam aliquot annis obſervavimus, hoc loco proponere, ut tam fœdæ luis accuratione pateat natura & curatio.

2. A nomine ideoque rem auſpicabimur: Vocantur hi patientes Latinis, ut Ciceroni & Quintiliano Beani, Beanuli, & Archibeani & è primario ſymptomate Cornuti, licet diſtincturi ſimus in progreſſu ſermonis. Germanis *Bacchanten*, *Pennal*, *Lanip*, *Gehörnte*, *Wilde*, quod vix cicurari poſſint, *Geſchoſſene geſeln*. Græcis *Aſen* licet hoc nimis ſit generale. Hebreis *cubtacha*. Nos autem Grammaticis vocabula linquentes, ad pugnam tam ſævi hoſtis properamus.

3. Beaniſmus hic definiri poteſt quod ſit ſymptoma actionis depravatæ facultatis à parentum ſemine & mala educatione, vel utriuſ-

que ortum ducens, & cornibus extra cranium exeuntibus, ſe prodens.

4. Et licet multiplex ſit hoc ſymptoma & varie dividi poſſit, optima tamen diviſio eſt, in ARCHIBEANOS, BEANOS, & BEANULOS.

5. Archibeani ſunt in quibus malum planè inveteratum, & cornua habent plurima, maxima, fœdi coloris, emedullata, tertum odorem exhalantia, inæqualia, ramoſa, dura aſpera, quadrata, nigricantia, liventia, longa, curva, & dicuntur POLYCORNES.

6. Beani mitiora quodammodo habent accidentia, cornua ut plurimum bina, eaque media inter utroſque liventia aut flaventia, aliquid habentia medullæ, & dicuntur BICORNES.

7. Beanuli cornu unicum ſaltem habent ſatis acutum, in medio plerumque frontis, duorum aut trium cubitorum, idque mole, glabrum, rotundum, ſimplex, recta ſurſum tendens, ſubflavi coloris, parum fœtens, copioſæ medullæ, &c. & hi appellantur MONOCEROTES.

8. De loco affecto imprimis ſollicitos nos eſſe oportet, nam fruſtra alias in curatione ſudabimus: eſt autem is cerebrum potiſſimum, & quidem membrana ipſius dura mater, quæ inde nomen habet, ubi etiam plerumque deſinit, licet ad radices oculorum quandoque pertigiſſe referat Doctiſſ. D. Cajus Caruarius in ſua praxi nondum edita fol. 20. 36. 51. 66. Qui quoque ſuſpicatur corneæ tunicæ inde nomen migraſſe. 9. Cauſſæ

9. Cauſſæ hujus affectus multiplices, Aër ſylveſtris & obſcurus qualis eſt in ſcholis particularibus, ut ſunt Lavingana, Lyncenſis &c. Item, Dolpelhuſenſis, Bubendorfenſis, Stockfiſchhuſenſis. Pickelhæringenſis, aliquibus in locis Bataviæ, Sueviæ, & adhuc Miſniæ, Grimæ & Portæ. Item, Halæ, Magdeburgæ, Brunſvigæ, Hildeſiæ, Amſtelodami, Stetini, Lubecæ, Bremæ, Paderbornæ, Sauwfurti, Stierfurti, Hasfurti, Serveſtæ, Breſlaviæ, Ambergæ, Nabburgi, Duſſeldorpi, Ultrajecti.

10. Apud varios varii cibi in cauſa ſunt, & quidem ii qui craſſum imo craſſiſſimum generant ſuccum, ut carnes animalium cornutorum, aſinorum, aſellorum marinorum: panis item ſcholaſticus, caſeus putridus præſertim der *Haſenkaſz den die alten Weiber verkauffen*, fabæ & legumina reliqua, unde perſpectus Pythagoras ſuos diſcipulos arcebat à fabis, cereviſia, &c.

11. Motus etiam hic recenſendus. Nam videmus eos qui vagantes, cantantes, curſitantes, vociferantes, balantes, bacchantes clamitantes, vorantes, potantes, ingurgitantes, mendicantes, hiantes, boantes, in curta tunica ſaltantes, nullum angulum intactum relinquunt, hoc malo potiſſimum detineri, urgeri, torqueri. Sive contra, quia in clauſtris, carceribus, cellis, ergaſtulis, angulis, cameris ſcholaſticis tanquam piſtrinis, mille repagulis, compedibus, vincti, catenati, ferrati, ligati, ſervati, ob inopiam aëris purioris in

hunc

hunc affectum prolabuntur, aut prolapſi confirmantur.

12. Somnus & hoc loco aliquid poteſt. Qui enim ex iis glires agunt, magis divexantur, ut noctu hiantes, ronchantes, ſternutantes, furzantes, cachantes, ſchnarchantes, &c. Hiantibus præſertim magis periculi ſubeſt, noctu enim animalcula, ut cimices, pulices, culices, tineæ, veſpertiliones os intrantes, irreptantes, permerdantes, & mentem perturbantes, divexantes, ſubtile ſerum exſiccantes, & mala alia excientes, miſellos hoſce aſellos miſellè excruciant, & dilaniant. Idem quoque de vigilia eſto judicium.

13. Excreta & retenta ſuum quoque in hoc affectu locum habent. Dum enim pulverem ſcholaſticum abſorbent, deglutiunt, imbibunt, attrahunt, retinent, coquunt, aſſimilant, apponunt, magnum cornibus fulcrum addunt: ita etiam bono quoque alimento excluſo & excreto fæces ſibi reſervant, & ſui infortunii auctores exſiſtunt. Ex pathematis ſunt ira beanina, timor *für den wilden Groſz vätren und für den ſchlüſſeln* ut & virgis & alapis *des groſſen Schulfuchſes*, qui Archibeanorum omnium eſt pater, avus, abavus, atavus, proavus, *uhr, uhr, uhr, groſz Altvatter und* Rabbi, Khimmel. Pavor, mœſtitia, horror, rigor, perturbatio mentis; fruſtrati amores, quos ſequitur Deſperatio aſinina.

14. Proxima cauſa eſt lac maternum, mala educatio: Unde craſſi exhalantes fumi mentis ſedem occupant, quos dum fruſtra natura expel-

pellere conatur tandem in duram & corneam ſubſtantiam convertens eam extra cerebrum foras protrudit.

15. Signa. Primo prodit ſe intuitu Beanus, cornua enim gerit ſatis manifeſta & conſpicua extra pileum protuberantium, pulſus ipſi magnus, vehemens, celer, durus, plenus, frequens, inæqualis inæqualiter, bis vel ſæpius feriens, ferratus, capriſans omnium frequentiſſimus apparet. Urina craſſa, turbida, cruenta, fœculenta inſtar jumentorum cornutorum plurima, fœtida & grave olens, rubra, imo etiam nigricans, vel viridis, ſpumans in qua volitant ranæ, cantharides, lacertæ, veſpertiliones, ſcorpiones, ſubſident ſpectra, capripedes, capræ ſaltantes, draco volans, grandines, &c. Inveniuntur etiam ramenta cornuum, capita leporina, flatus retenti ſurſum tendentes, nolæ quæ pugni magnitudinem ferme æquant, & id genus alia tonitrua: torvis tuetur oculis, juxta illud torva tuentibus hircis, frons ipſi ſimiæ aut aſini, capilli recti, rigidi, craſſi, *wie ein Pfenning ſtricke*, impexi, qui findi poſſunt in 4. 3. 6. 7. & plures partes: caput quadrangulare, nigricans exuſtum, calidiſſimum, duriſſimum, diſtortum, acutum, os lividum, inſtar proboſcidis elephanti, dentes aprini, prominentes, prælongi, craſſi, oculi cyclopici, aures leporinæ, ſurdæ, collum picis inſtar niveum, barba aut nulla aut ſchuſtralis, inculta, ſqualens, horrentibus aſpera dumis, nares curvæ aquilinæ *kumpffig wie die ſchafnaſen*, ſpirantes avernum, ex halantes

tes

tes Mephytim, facies plane Æſopica, Therſitica, Marcolphica: corpus denique totum,

Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.

16. Signa alia moralia maxime hic notari debent: inceſſus ciconialis ſecundum tabulaturam Belgicam, hinc inde nutans, gradus grallatorius, interdum teſtudineus vel formicinus, interdum velociſſimus. Pallium etiam habent ægri ab uno latere dependens, quando domo exeunt pallium non ſtatim applicant, ſed poſtquam jam aliquot ſtadia vel jugera fuerunt emenſi, de brachio, in quo inſtar virginis puerum recens natum baptiſmo deportantis, ante geſtarunt, deponunt, & ſcapulas ſuas latas, ventrem ſeſquipede exſtantem, abdomen inſaturabilem, turgidum, inexplebile tegunt. Palliis ſe quandoque involvunt, ſeu ſubcingunt inprimis cum ex Galliis veniunt, vel in nundinis Francofurtenſibus Gallum viderunt. Ligulas circa collum pendentes aëri exponunt. Oculos habent Vranoſcopi, manus geſticulationes hiſtrionicas exercentes *wie andere Fabelhanſen und* cornuti *Vettern*, vociferationibus, coaxationibus, mugitu, rugitu, grunnitu, gannitu, boatu, balatu, latratu, ceu ruſtici temulenti implent omnia templa, plateas, ædes, hoſpitia, cubicula, popinas, latrinas, fana, fora, quatuor mundi Elementa, imo cœlum infernum & purgatorium, Limbum Sanctorum Patrum, ſumma quaſi Jovi & Plutoni inſultantes. Canum etiam inſtar ipſo meridie quemvis murum permin-

mingunt, præclari Diogenis Cynici imitatores, O MORES! O RES!

27. Nimis adhuc parum diximus, ipſorum modeſtia plane eſt immodeſta, gregatim volant ut grues: catervatim diſcurrunt ut ſues: mores ipſorum in menſa horrores aliorum, canini, vola utraque illota (nam certis anni temporibus pro ſua devotione & ſuperſtitioſa religione lavant) manibus pro cochleari utuntur: os cibis & bollis infractum & gravatum clamitationibus diſtendunt, quaſi eſſent in balneo, muſcas carnibus, caſeis panibus & patinis inſidentes, veluti Juſtitiæ cultores ſingulari dexteritate ipſis ſolummodo propria Cyclopice, miſerabiliter, horribiliter, immaniter jugulant, decollant, excruciant, exenterant, exoſſant, trucidant, diſſecant, diſcindunt, diffindunt, diffringunt. Utroque cubitò tanquam firmis fulcris, aut Herculeanis (plus ultra) columnis innituntur, perforant orbes, quadras, cochlearia, boream naribus ſpirant, diductis hinc inde labiis reſonando vorantes ſues Bavaricos & Bohemicos imitantur. Et ad ſummam, deglutiendo tantam molem adſumunt, ut ſi nova comparemus antiquis, ipſum Milonem Crotoniatem oporteret manere domi.

28. Doctrina pollent tam excellenti & multiloqua, ut in minimo ne cedant antiquis, veteres Philoſophos licet nunquam viderint tam exacte tenent, ut quamvis tyrones cum emeritis tamen pugnare auſint. Idem de reliquis eſto judicium. Tot compendia, tot metho-

thodos, tot denique inveniunt nova, inaudita, inuſitata, mirabunda, ut antiquitatem obſcurare videantur, Sed interim tamen perpetuas lites agunt cum Priſciano & Ælio, proh DEUM:

Non mihi ſi linguæ centum ſint oraque centum, Ferrea vox, omnes Bacchantum ſcribere formas Sufficerent.

19. Amant quin etiam, quod mirum: an amentur, dubitamus ſatis: Interim tamen acquirunt aut quærunt potius amorem variis modis, inter quos:

Chytara ſchuſtralis, eſt omni tempore talis;
Qualis Bacchantum, magna cum voce balantum.

Inſuper canunt ad numeros & ſaltant per plateas, tantummodo cum Beanis converſantur, ſimilis enim gaudet ſimili ſecundum verſum.

Cornua fer tecum, ſi vis colludere mecum.

20. Ne cornua omnibus appareant, pileum, tametſi honeſtum virum prætereant non detrahunt, ſi ab aliis detrahatur, illi modicè extrema tangunt, cornibus ſuis parcunt & gravitatis Beanicæ ſpecimina edunt. Imò magis fugiunt honoratum virum quam Diabolus, quod ajunt, crucem, & aquam luſtralem, aut annoſam vetulam.

21. Cum diutius hæſeriums in ſignis, prognoſtica breviora facimus. Sciendum itaque Archibeanos eſſe incurabiles. De Beania rem eſſe iubricam. Beanulos autem bene curari poſſe. Incipiunt autem cornua foras exire circa tempus pubertatis & poſt vigeſimum primum vix eradicari poſſunt,

22. Et

22. Et ne quis ridiculum exiſtimet ſymptoma hoc incurabile eſſe, afferamus aliquot hiſtorias, quæ exſtant apud ſupra citatum ornatiſſ. doctiſſ. & fide dignum Cajum Cornarium Centuria curationum 28. *lib.* 99, fol. 2. 16 3. 8. 9. 5. 1. 29.

23. Primus patrum noſtrorum memoria vixit Lobedæ, ibidem ſcholæ miniſter, laborans hoc affectu, qui à Medicis omnibus pro deſperato relictus miſere obiit, cujus hoc exſtat Epitahium.

Heus tu qui præteris, gradum
Siſte, conſidera fatum,
Nefandum, miſerabile,
Durum, inexorabile
Johannes ins muſz, genus
Qui natus eſt in Hornerlandt
Hic dum vellet deponere
Cornua, præ magno onere.
Propter ingentes mœrores,
Et maximos dolores.
Mortuus eſt, & jacet in pace,
Jam abi domum mox, & Tace.

B. ANNOS. XL. M. II. D. V. V III,
O. ANNO. M. D. C LI. VI. IUL. II.

24. Exſtat & aliud Lavingæ cujuſdam, qui poſt mille dolores miſerè obiit ob putreſcentia cornua & vermium in cavitate ipſorum multitudinem enatorum, hoc modo:

Hier ligt begraben Kaſz und Brodt,
Den hat ermordt der bitter Todt,
Dieweil er gelitten groſſe Noht,

An

An ſeinen Hörneren ohne Spott,
Sie ſeind geweſen gantz Blutroht,
Und haben geſtuncken wie ein Koht,
Darzu gewogen wol tauſendt Loht,
Den wolt beklagen, er iſt Todt,

25. Hoc nuper cuidam poſitum eſt.

BEANE.
QUI PRÆTERIS.
LEGE.
ET. FRATRIS. FACTUM.
DOLE.
ARCHIBEANIS. S.

Natura quæ donaverat
Cornua, non volui
Deponere, ſed renui
Opem juvantis Medici:
O miſer & me perdidi
Poſt Putrefactis cornibus
Et intus natis vermibus
Summo dolore perii.
Cave Lector, cave tibi
Nunc mortuus hic jaceo
Exemplum, quamvis taceo
Rogo, velis deponere.
Ut releveris onere.

26. Meminimus quoque nos legiſſe hoc Epitaphium Ceraſti Archibeani, Herbornæ in cœmiterio Cornutorum.

Si non fuiſſem arrogans
Et Cornuum non peramans
Non eſſem eſca vermibus
Et mortuus cum cornibus,
Quare quicunque præteris

Si iſtum hominem ſequeris
Ne cornu rogo teneas
Et ſicut ego pereas.

27. Hoc præterita ſeptimana mihi miſſum ab amico, poſitum eſt cuidam vere mortuo gymnaſio Stetinenſi, Bremenſi.

Hic conditur Tremellius
Cum groſſiculo naſiculo
Superbus decem cornibus
Quadrato conditorio
Nam qui quadratis cornibus
Quadrata fronte & pedibus
Quadrata lingua & auribus.
Et qui quadrato ore
Et qui quadrata voce
Quadratis adeſt vermibus.
Abi homo vidiſti mirabunda
Si te manes quadrati audiant
Quadratis cornibus te projiciant.

28. Ut igitur his omiſſis ad curam nos convertamus, tres hoſti phalanges objiciemus, Diætam, Pharmaciam & Chirurgiam.

Aër eligendus purus, ſubtilis, lucidus, à Beanorum ſylvis, collegis, latibulis, antris, caſis, turguriis valde remotus. Imprimus laudatur ille qui eſt Ingolſtadii, Helmſtadii, Jenæ, Lipſiæ, Marpurgi, Heidelbergæ, Francofurti, Coloniæ, Wittebergæ & ſimilibus in locis. Huic aëri, modo conſultum ſibi velint, aliquot annis aſſueſcant, neceſſum eſt.

Cibus ſit tenuis, concoctu facilis imprimis medicamentoſus ut inferius in Pharmacia dicetur, poterunt etiam ſingulis diebus ter pro-

pinari urſæ item canes villoſi, moroſi, rabioſi, ut moloſſus, Hylax, lyciſca, atrocreati ex farina fuliginoſa ſubacto incluſa. *Oder den Eulenſpiegel in einem gälben Bruhe.* Potus parcus vinum aquoſum, lautum, conventum, raſtrum, *Junker*, *Guckguck*, *Klappit*, *Glatſch*, Notetur hic verſiculus Lipſii.

Eijn Topff *ſcherpentum*, Zwen *raſtrum* ſpanque *conventum.*

Aqua in qua caudæ murinæ, aures leporinæ, podex atque ungues aſini ſunt decocta. Vino primo anno curæ omnino abſtineant, ſub finem primi & ineunte ſecundo confortationis loco in prandio parum concedatur. Tertio mediocriter admittatur. Nam non convenit ipſis antequam corpus à cruditatibus ſcholaſticis ſit bene purificatum, Beanos enim:

Vina parant aſinos faciuntque hos fuſtibus aptos.

31. Somnus, vigilia, motus & quies mediocria omnia.

32. In excretis & retentis maxime ſtudeant Retentioni, taceant ſcilicet, audiant ſtudioſos, ſilentium Pythagoricum obſervent, nec quicquam niſi bene noverint, effutiant & excernant.

33. Pathemata animi fugiant ſupradicta.

Conceduntur ipſis humilitas, humanitas obſervantia erga Studioſos, dicendi ſtudium, & diligentia, obtrectationes & objurgationes aliorum modeſte audiant, & ſecundum has vitia ſua paulatim emendent.

34. Tria propoſita nobis habemus, ſubtractionem humoris morbifici, ablationem cor-

cornuum & denique confortationem cerebri. Quod ut melius aſſequamur, craſſos primum attenuabimus & præparabimus humores ut ſyr. de axungia rotæ, ſyr. de ſpecillis, ſyr. de ſagittis, ſyr. de falce meſſoria, ſyr. de novacula, qui omnes in noſtris officinis præparati habentur. Imprimis autem convenit ſyrupus de multiplici infuſione fuſtium ſimplex, vel qui melior eſt compoſitus, qui aromatiſetur claviculis ferreis. q. ſ. Exhibeantur cum decocto ferularum, Bruſci, paliuri. Herbæ poſt coctionem, vel quod melius, recentes capiti arctiſſimè applicentur & alligentur, habent enim ſingularem vim in digerenda materia craſſa & emolliendis cornibus. Doſis ſyruporum pro Medici judicio ad ægri tolerantiam augeri minuive poſſunt.

35. Purgabitur optime materia præparata pilulis de baccis ovinis, aſininis, globis equinis, ſuillis, quadris vaccinis, de dumis, fuſtibus, raſtris, vomere, bidente, tridente. Pilulæ quæ ore ſaltem retentæ vehementer & mire purgant ex præſegminibus ungularum equinarum, corii, ſtercore columbino, anſerino, felino; canino, &c. Veteramenta & corrigia calceamenti trochiſcata. Commendantur præ reliquis pil. de ligno buxi, pinaſtri, ilicis, abietis, tornentur ad magnitudinem juglandis, deglutiantur ſingulis mane numero x x x v. plus minuſve. Si æger averſetur, conchyliis involvat, aut viſco obducat, aſperſo pulvere noſtro cordiali, de quo alibi diximus.

36. Generalibus præmiſſis, ſpeciales ſuccedunt evacuationes, quæ fiant Errhinis, ſternutatoriis, naſaliis, Apophlegmatiſmis, maſticatoriis ex ficubus equinis, radice liripipii, radicibus a, b, c, d, cranio equino, aut aſinino, caudis murinis, glirinis, bovinis, vaccinis, leporinis, ovinis, felinis, cervinis, caprinis, cancrinis, muſtellinis, leoninis, camelinis, elephantinis, talpinis, agninis, aprinis, arietinis, caballinis, hircinis, hædinis, lupinis, vulpinis, porcinis, taurinis, vervecinis, urſinis, vitulinis. Imo & roſtris avinis, accipitrinis, aquilinis, anatinis, anſerinis, columbinis, corvinis, cuculinis, ficedulinis, gracculinis, grumis, gryphinis, merulinis, milvinis, palumbinis, pardalinis, paſſerinis, ſturninis, vulturinis.

37. Nec parum laudantur gargariſmata ex decoctione albi græci, medullæ inteſtini recti animalium ruminantium, ut vaccarum, boum, &c. Decoquantur ad tertias, dulcerentur felle lucii piſcis, murenæ, canis marini hippotami Indici.

38. His ita peractis in revulſionibus magna ſpes poſita eſt, quæ fiunt compedibus, verberibus, virgis, alapis, pene bovis exſiccato & ſubula bene longa condito, *Mit einen Ochſenfüſel*, flagellis, fuſtibus, laqueis nauticis, clavis Herculeanis, raſtris, venabulis & ſimilibus ingeniis, quæ prudenti Medico committimus.

39. Cornua jam antequam eradicantur emollienda erunt, quantum fieri poteſt, medicamentis emollientibus, quorum quædam

ſupra

ſupra recenſuimus, præſertim commendatur penis bovinus ſupradicto modo præparatus, & ante cibum, vel etiam ſæpius applicatus ſumma vi & induſtria, vicem quoque ejus ſupplere poſſunt mallei majores fabrorum, ligna decem pedes longa, quatuor craſſa, ſingula ferro aromatizata, libræ tres quatuorve plumbi filo craſſo adpenſæ & applicatæ, &c. poterit etiam caput incudi ſubmitti aut prælo includi ad horas 5. aut 6. Pileolum ſeu cucupham ſi adhiberi opus ſit, fiat ex 90. aut 100. libris plumbi, intus obducatur pelle hiſtricis aut erinacei, applicetur ſingulis mane per horas 3. aut 4. æger abſtineat à ſomno, laboribus, & domi maneat nec ſedens, nec jacens, ſed ſtans potius, vel cubito innitens.

40. Et jam tempus accerrimum aggrediendi hoſtem. Ægro manibus poſt terga revinctis ut & pedibus, caput inter binas antennas tam arctè collocetur, ne id movere poſſit, cui genibus nitenti debita ratione chirurgus ſerra primo majores ramos, dein dolabra & lima ſi opus ſit, reliquias aufert.

41. Si vero poſſit, quod melius erit, ablata pelle & nudato cranio forcipe radices funditus extrahat, vel aqua forti abſumat, ne quid reliquum maneat, quod viciſſim expullulare poſſit.

32. His peractis ferramento candente, ſi malum inveteratum ſit radices perurat, ne recreſcant, ſalem ſapientiæ ori imponat, habet enim hic mirabilem virtutem & prohibet,

ne radices putreſcentes cerebro noceant, putrefactas quin etiam fortiter expellit & naturam priſtinæ reſtituit integritati: cui adjungi quoque debet vinum capiti infuſum, quod eadem facit.

43. Hoc loco annotandum eſt, quibuſdam etiam maximum dentem, Beaninum dictum, moleſtum eſſe, qui eaſdem habet cauſas & naturam ut cornua, quem ſimili modo dexter curabit Chirurgus.

44. Poſt ablationem in lecto collocetur æger, urtica Romana ſtrato in quo jejunus quieſcat per 46. dies, & ſingulis diebus quater lectus mutetur, pelle aſinina diligenter tegatur, capite leporinis exuviis inſuto, ſudor ipſi provocetur loris, haſta regia, &c. Amuleti vici ad collare nolit refertum maxillæ aſini, equi, cameli, Rhinocerotis, *oder ein par Laſt-ſtein* appendantur. Hæc enim ſingulari antipathia hoc ſymptoma longe propellunt.

45. Cum vero raró, imo nunquam planè auferri poſſit, præſervativis opus erit ne revertatur affectus. Miris modis prodeſt theriaca Beanorum, quam deſcripſimus in noſtra practica majori, quæ ſingulariter pugnat cum affectione, quam hortamur ut omnes pharmacopœi in ſuis officinis ob maximam neceſſitatem paratam habeant. Proderit quoque album Græcum trochiſcatum, confectiones ferularum & roboris quercini, condita cotis & ſilicibus, morſelli ex aloë, colocynthide, diagridio, aſſa fætida in tabulis, &c.

46. Concluſionis loco Empiricum hoc ad-

adjiciemus, quod celeberrimus Rabbi Moiſes Chaldæus & Caballiſta, in Aſia, Africa, Europa & America in multis hominum millibus probavit, quod medicamentum facit ut nunquam recreſcant cornua, quod gratis communicamus miſellis hiſce Aſellis, eſt autem tale.

R. Saburræ ℔ 12.
Mercurii Sublimati ℔ 10.
Squamæ aëris.
Fuliginis Camini ana ℔ 8.
Balſami Beanorum ℔ 6.
Scharabeorum,
Locuſtarum,
Cantharidum,
Cimicum ana ℔ 4.
Vitri Veneti pulv. ℔ 2.
Fungorum ℔ 1.
Diagridii Z. ii. & G. ii.
Opii.
Cicutæ ana ℔. 1.
Gypſi,
Auripigmenti ana C. 1. ſ.

Comminutis comminuendis.

Recip. Fœturæ Ranarum.
Axungiæ rotæ.
Viſci ana q. ſ.
Miſce F. Electuarium.

Signetur *Bachanten Latwerg.*

Doſis cochl. 27.

Singulis mane ventriculo jejuno decem horis ante paſtum ſumatur.

COROLLARIA.

I.

AN hic affectus etiam cadat in ſexum fœmininum? A licet rarius eveniat, teſte Hipp. Aph. 26. ſec. 1. Cal. 15. Meth. c. 2. Taliacotio lib. 6 quæſt. Chirurg. quæſt. 17. Ratio in promptu eſt, quia cum hic ſexus ſit habitus mollioris, & calorem habeat mitiorem, materia non poteſt in tantum indureſcere, nec calor eum per duriſſimum Cranii os expellere: faciliori igitur via onus hoc ad mammas ablegat, & reliquias per menſes expellit. De qua re latius in praxi noſtra egimus, quo lectorem ablegamus.

II.

An in hoc malo ſit vena tundenda. N. ob ſummam cacochymiam. Si tamen adſit plethoræ in phlebotomia locum ſuccedent, hirudinum more, Baſiliſci, viperæ, ſcorpii, colubri, hydræ, lacertæ, dracones, bufones, cæciliæ, ſalamandræ, & ſimilia applicata. fiant autem hæc † exiſtente in Sphæra octava ad præſepe aſelli cum oppoſitione aut quadrato Martis.

III.

An cornua reſecta uſum habeant. A. Primo in Medicina. Præparata enim ad modum Cranii humani, pulveriſata, & Beanis paroxyſmi tempore ad ℈ j *adminiſtrata, ſudores egregie promovent. In Archibeanis, ubi res eſt deſperata ſinguli mane ſumpta curæ palliativæ vicem gerunt: Beannulis condimenti inſtar præſcribuntur: Si quoque mater tempore geſtationis & lactationis frequenter hiſce cornibus utatur, fœtum*

tum ab hiſce plane immunem enitetur? ut enim ſcorpius ſuæ plagæ eſt remedium, ita etiam ſingulari antipathia cum affectibus Cornutis pugnare hæc creduntur, teſte Alberto magno in ſecretis. Deinde habent alium quoque uſum, fiunt ex hiſce, dentium, aurium, & linguarum ſcalpella, manubria, cultraria, amuleta, pocula, annuli, arcus, ſiphones, globuli, lagenæ, inductoria. Tintenfaſſer, Pinal, Standbüxen, &c. *Omnia Beanorum utilitati accommodatiſſima, quæ judicio induſtrii artificis relinquenda ducimus.*

IV.

An definitio hæc ſit perfecta, Barnus eſt Animal Neſciens Vitam Studioſorum? Aff.

V.

In quo prædicamento reperiatur Beanus? R. in omnibus, quia eſt ſuper omnia & tranſcendens.

VI.

Cornua Beani, & alia cornua Animalis an differant ſpecie? N. Coll. Conimb. c. 6. quæſt. 7. art. 8. §. *Beanus.*

VII.

Poſſuntne etiam homines dici? Reſpondetur poſſe, ſed improprie & late ſumpta ſignificatione, eodem modo quo phrenetici & ſtulti, homines, dicuntur, in quibus tamen ratio, qua homo à bruto differt, planè occulta imo ſepulta deliteſcit.

VIII.

Utrum debeant admitti ad converſationes ſtudioſorum, & hic utiliter quæritur. Reſp. diſtinguendo: Qui enim curabiles ſunt, & jam ſub

Chirurgi fuere manu: cur non admittantur? Imo cum magna ipſorum fiet hoc utilitate; Incurabiles autem ablegentur ultra Garamantas & Indos aut Æthnæos fratres: quibus in ferendis carbonibus uſui eſſe poſſunt. Nihil etiam in his tentandum auxilii, nec præſidia diffamentur, quæ multis fuere ſaluti.

TANDEM. VOS. QUI. FELICI. MANV. HVMANO. CONSVLITIS. GENERI.
ET. PRÆCLARA. METAMORPHOSI. EX. VRSO. APRO. TIGRIDE. LEONE. ASINO.
IMO. QVAVIS. FERA.
HOMINEM. EFFORMATIS. IMPENSI. ROGAMVS.
VT. CANICULARES. HOSCE. SALES. BENIGNE. ACCIPIATIS.
BEANVM. TE. AVTEM. HORTAMVR. QVI. HÆC. LEGIS.
VT. E. IOCIS. SERIA. ADDISCENS. MENDAS, EMENDES. VITÆ.
ET. BEANINIS. DEPOSITIS. EXVVIIS. STVDIOSO. INDVARIS.
SIC. TIBI. DEMUM. NOSTRA. HÆC. VERE. PLACEBVNT.
SIN. MAVIS.
TVO. PERICVLO. BEANVS. SENESCAS. LICET.
ET. AD. GRÆCORVM Π. ACTÆON. ABEAS.

Zum Sawrbrunnen.

V A L E.

THESES INAUGURALES,

QUAS,

EX SENATUS

PARTHENICI, SOCIETATISQUE Amaſiorum Maximæ Decreto in Alma Halecophagorum univerſitate,

Auſpice

CANDELA ET CANDELABRO,

PROPUGNABAT

Ingenua & erudita D. Cornelia Carnivora, *dicta Inquieta*, *Philoſophiæ naturalis Baccalaurea.*

SUB PRÆSIDIO,

Clariſſimi, Nobiliſſimi, Expertiſſimi, Conſultiſſimique D. D. Kuckelbrionis, *Morolog. Doctoris, Medicinæ Licentiati, & Pandectarum Decretaliumque in F. Jur. Profeſſoris publici, Poëtæ Laur. Cæſar. Comitis Palatini, Equitis & civis Romani & adhuc ſexagenarum rerum ſi vellet.*

TRACTATUS PRIMUS, DE VIRGINIBUS.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit virgo?

STATIUS *Speckschwardus* ait, virgo eſt nomen mirabile deduciturque à viro quia viro apta eſt, quia gamma per incuriam interjectum eſt; *contra Paulus Fæniculus*, nomen barbarum eſſe dicit, virgo *eſt ein verbeiter Nam*, derivatur. Sed omiſſa Etymologia ſit.

CONCLUS. 1. Virgo eſt prævaricatio ſive error naturæ, qui nonniſi ſubſidio viri tolletur. Partem priorem defendit Ariſtoteles, & Galenus. Poſteriorem ſic concludo: Imperfectum aut vitium naturale non poſſunt corrigi, niſi à perfecto (quoniam cæcus cæcum abſque ruina ducere non poteſt.) Sed vir eſt perfectum quid, & virgo imperfectum. Ergo manus manum fricet *Eins muſz dem andern beyſpringen, und nicht im ſtich laſſen.*

CONCLUS. 2. Virgo eſt ens refartibile, omnia non integra ſunt refartibilia; Sed tale quid eſt virgo, Ergo *muſz man das beſte bey ihr thun.* Major veriſſima eſt, minor potius demonſtrationis eget, quam ſyllogiſticæ conclu-

cluſionis: experto crede Roberto, quod in quibuſdam ſummopere perfectificatio neceſſaria ſit, aut Conveniens refartibilitas.

QUÆSTIO II

Quid ſit officium virginis.

OFFICIUM eſt actio, qua vel aliquid exſequimur, aut aliquid nobis faciendum ferimus, ex quo elucet officium duplex eſſe, activum & paſſivum.

CONCLUS. 1. Officium Virginis eſt exſequi, aut ſibi permittere fieri. Ad utrumque parati ſumus, *wie es jetz ſchmekt, ſeind wir darzu gheſtreckt.* Probatur prior pars, quia Domino intranti oſtium aperire, veſtem pelliceam applicare, ſed tamen prius eam purgare debet, *Wann der Herr ins Hauſz wil, ſo muſz ſie ihme den Peltz anlegen, doch zuvorn auſz ſtauben:* quod aliqui putaverunt, ſpecifice convenire ancillis, ſit ut ſit, nos præſupponimus, ancillas eſſe virgines, & virgines per terminum convertibilem ancillas, ut deinde oſtendemus. Poſterior pars probatur; Quod per ſe fieri nequit, hoc, ſi debeat, aliena vi fiet. Sed quædam ſunt, quæ virgo ipſa facere nequit, ut calceamenta conſuere, tibialia conſarcire, *Schuhe flicken, hoſen ſtricken,* ergo neceſſaria ſibi fieri permittet. Similiter ſi virgo ad alteram Rheni ripam trajicere averet, id per ſe fieri nequit: experto igitur naturæ eam provinciam demandare debet.

CONCLUS. 2. Virginis officium eſt ſe ſubjicere *das iſt unterthänig machen:* & præſertim reſpectu virorum. Probatur quod non poteſt *quin*, hujus officium eſt ſe ſubjicere, ſed virgo non poteſt *quin*. Ergo: Et quoniam hoc luce meridiana clarius eſt, non indiget probatione.

Dices primò: Nulla materia ſive cauſa ſecunda, eſt altera cauſa nobilior, in ſuo ſexu. Ergo cum virgo æquè ſit cauſa ſecunda quam vir, aliud alio non erit nobilius, & ſic ſequeretur, quod virginis officium non ſit ſe ſupponere, vel ſubjicere, Reſpon. Antecedens eſt falſum, & conſequentia *Kahlgnug*, id eſt, utrumque negatur. Quia qui in agendo ſunt fortes, illi ſunt etiam magis mobiles, quia nuſquam in Annalibus legimus mulieres Capitolia celſa Quirini exſtruxiſſe, aut palmam ante Pragam in Bohemia retuliſſe.

Dices 2. Quod non poteſt quin illum terminum te intelligere non poſſe, Ergo probationem præmiſſæ concluſionis non eſſe ratam. Negamus conſequentiam, quia etiam neſcis qualem barbam Lutherus nutriverit, quando America ædificata ſit, qualis caſeus ibi conficiatur. Ergo quod mentiris, ejuſmodi non ſunt ſcilicet ex tuo captu, Reverendus Doctor Martinus non habuit barbam.

COROLLARIUM. Cum dicimus, non poteſt quin, ſubaudi ſe ſubjiciat. Et quæ debent ſe ſubjicere, earum eatenus eſt objectum & officium. Præterea à largifluo *naturæ* inſtinctu humilius incedere, ſe ſubmittere, quædam creata oportet: Ergo, &c.

QUÆ-

QUÆSTIO III.

Virgo cujus ſit generis.

NOTA quæſtionem hic non deſiderare genus Logicum, quod prædicetur in Quid, ſed Grammaticum, quod vim verbi enunciet.

CONCLUS. Virgo eſt generis dubii, aliqui tamen volunt, quod ſit communis, & eſt regula eorum:

Eſt commune duûm, ſexum quod claudit utrumque.

Sed ridiculum videtur, quod Virgo virginem incluſerit, de viro tamen intelleximus. ſi vero urgeant actum generativum, concedimus. Quia *olim virgo* (*ein geweſene Jungfrauw*) maſculum & fæmellam edere poteſt. Noſtram verò concluſionem rejiciendam non cenſeo, quia certò dicere non poſſumus propter repugnantiam, illa talis & talis, & ſic revocatur objectum in dubium.

Adverte, quod ſub nomine virginis intelligamus non vitiatam ſolum, ſed etiam defloratam, hem, intactam dicere vo!ui.

QUÆSTIO IV.

Virginem amabat, quis pes?

PEs hic non ſonat pedem quo nitimur, ſed quo in conſtruendis meretricibus utimur, inquam artibus metricis.

CON-

CONCL. *Virginem amabat*, dactylus & ſpondeus.

Prob. Dactylus, ut in Proſodia patet, conſtat ſyllaba longa & duabus brevibus, Choræus, longa & brevi. Sed *Virginem amabat* taliter ſe habet. Ergo, quia eſt Adonicum carmen. Sic rem acu tetigimus.

QUÆSTIO V.

Virgo in quo prædicamento ponatur?

RESPON. In paſſionis prædicamento Virgo recte ponitur. Quia paſſio eſt, a qua forma quippiam dicitur pati. Ergo; Quia miſeræ virgunculæ omni fortunæ ſe exponere coguntur, miſeret me vicem illarum; unuſquiſque eas pro ephippio uſurpat. Non eſt equus, ſed eſt amabile pignus amoris. Sunt qui virginem eſſe cotem (*Schleiffſtein*) garriunt, quod hodierno tempore & apud fugaces Poſthommos, revera ſic ſe habet. Sed bono animo eſtote virgines, omnium rerum viciſſitudo eſt, veſter luctus tandem convertetur in gaudium. Nam ſicuti in Talmud legitur: Veſtri perſecutores tandem turpiter ſe dabunt animoque deficient. *Si werden ſehen als weren ſie im Waſſer, wie ein Katz gewalckert, ſo ſeyt ihr noch friſch* in ſempiterna ſæcula, Amen.

QUÆ-

QUÆSTIO VI

Num virgo diſtinguatur à Studioſo?

ANNIS abhinc aliquot, quibus philoſophiam, tam completam tractare incepimus, clare cognovimus, nullam aut exiguam differentiam eſſe inter ſtudioſum & virginem. Quandoquidem ſtudioſorum manipulus mallet decem lectiones in conſiſtorio neglectui habere quam leviſſima cum virguncula converſationem, alio vultum vertunt, abeunt & me in ſuggeſtu blaterare parietibus relinquunt. Nec eſt puſionum puſio tam exiguus, ſtupidus, ignavus, qui non (ut Coloniæ moris eſt) filiam incucullatam, dum ſpatiantur, à dextris (ecce honorem adhuc deferunt) currentem, & affabiliter jocantem, ſubridentem & garrientem habeat. Non curant meam inſpectoris animadverſionem, *Sie achten mich nicht ein Heller*, & ſi illis aliquid dixero, ad ſuperfluum produnt mihi narrum.

Quos ego, ſi ſophicum cupiant penetrare lycæum,
Diſcrimenque minus, nec verbera dura verentur,
Ante fores occultus, habent à tergore virgas
Et baculos magnos craſſa de ſtipite quercus,
Taliter excipiam, ut Divos miſereſcat in aſtris.
Quod ſi vero meis ſe non ſubmittere flagris.
In ſtituant aliqui, hos ego delumbabo ſevere.

Cavete vobis, ex capite laboro, *ich hab*

Quin-

Quintem. Sed illud quoque Moguntiæ uſu venire comperi, nimirum quod ſtudioſorum & virginum ibidem ſit tam mixtus ordo, indigeſtaque moles, ut noſtri ad eorum ſimilitudinem accedere fruſtra laborent. Convenitur in *Paradiſo*, *in templo Johannis*, *in ſummo templo*, *ad Rhenum in monte Jacobi*, præterea in ſacris concionibus, horis indulgentiarum, ubi virgines & puellæ, non à concionatoris vultu & habitu, ſed ab amantis intuitu circum altaria D. Virginis defixæ inſtar porcorum jacent. Et hoc hiſce diebus aliquis juramento affirmavit, quod idem *Herbornæ*, *Sigenæ*, *Marpurgi*, *Francofurti*, *Argentorati*, *Baſileæ*, *Lugduni Batavorum contingit.* Eam ob cauſam vela contrahere & connivere minutim convenit.

CONCLUSIO. Virgo & ſtudioſus non diſtinguuntur, niſi ſexu. Prob. Quæ quærunt identitatem (id eſt interprete Ovidio, mutuum ſodalitium) ea non diſtinguuntur, ſed hoc inter ſtudioſos accidit & puellas. Ergo. Major eſt Ariſtotelis: Minor edocta ſufficienter.

QUÆSTIO VII.

Quæ puella ſit maxime amabilis, num rubicunda an pallida.

NULLA eſt quæſtio difficilior in tota philoſophia, videlicet an pallida, num fuſca puella amabilior ſit? idcirco auxilium à Medi-

Medicis petendum plerique exiſtimant. D. Varandæus dicit pallorem in quibuſdam mulieribus & virginibus eſſe fallibilem: Quoniam Hippocrares *chloroſin* (luteum colorem) ſpeciem cachexiæ eſſe putavit. Alii pallidos colores icterum album, *das weiſſe Fieber* febrem amatoriam, *die buhleriſche Sucht*, & morbum virgineum appellarunt. Unde & nos morbum illum ex mala opinione profectum, & mala libidinis cupiditate exortum cenſemus. Adde, quod virgines & uxores juvenculæ ſe fuco imbuere ſolent, quo pulchriores appareant. Quandoque malus ille & pallidus color internum morbum denotat, pulmonis, ſplenis, &c.

Deinde puellæ quæ rubræ complexionis ſunt in his ſanguis abundat, & vocatur ſanguinea temperies. Quocirca quæ per ſe ſunt rubedini obnoxiæ, eædem ſunt maxime venereæ, & conſequenter amabiles. Interdum tamen aliquæ etiam ſunt rufulæ ex phlegmone, ex initio febricationis, quod cor non uſque duret, minus periculoſum eſſe auguror. Quid igitur faciendum, ne alicui injuria fiat: ne inficiatur una; ab utriuſque ſtabimus: ſed tamen callide.

CONCLUSIO. 1, *Puellulæ pallidæ ſunt amabiles, ut ſex*. Prob. Quia cum eſſent amabiles ut quatuor, ulteriorem amabilitatem, ne ſuperentur, arte quadam & induſtria ſibi conciliaverunt, amabiles ideo quis eſſe negabit?

CONCLUS. 2. Puellæ rubicundæ adeo dulceſcunt, ut nihil ſupra, niſi illa rubedo ex

affecto

affecto ſanguine proveniat. Prob. Omnia venerea ſunt amabilia, ſed rubedo virginalis eſt Venerea. Ergo.

NOTA. Mallem puellam fuſcam modicæ proportionis quam pallidam. Nam etſi in utriſque color ex deſtructo ſuppoſito oriatur, tamen minus periculi in fuſcis eſt.

NOTA. 2. Mulieres pallidæ potius ſunt Hermaphroditi, quam fuſcæ. Quia calor utrique ſexui ſubvenire volens, propter exiguitatem, nihil efficit; & hæc eſt ratio palloris adæquata. Exempli gratia: Bonus quidam vir Rhenum ingreſſus fuerat ab urbe Moguntina, talemque virgunculam in Hollandiam navi tranſportare volebat, paratis omnibus ad navigationem, foramen in fundo ad erigendum malum non inveniebat. Quid conſilii? fruſtra iter ſuſceperat, ejuſmodi damnum in tali virgine fecerat.

Si non credis, ego tibi non jurabo, quod illud
Non vidi, aſt uſu poſſe venire ſcio.

QUÆSTIO VIII.

Utrum uno nixu perdatur virginitas.

TOT *ſunt ſententiæ, quot capitolia* inquit Flitnerus. Nam quidam aſſeverant, virginitatem non perdi, quidam contrarium tuentur ita ut quis excoquendo verum, ſapientia exuatur. Negantium hæc eſt ratio potiſſima: Perdere eſt contento privari. Sed virgines virginitate non privantur. Ergo non perdunt. Mino-

rem

rem probant ſic: Si privarentur, illa privatio eſſet quid reale: ſed nullibi auditum eſt virginem membro aliquo mutilatam aut corruptam intrinſece aut extrinſece fuiſſe, ſed experientiam docere, quod poſt nixum, ante nixum, tam bene virgines ſint, quam in cunabulis primis, etiam mulieres vetulas eodem privilegio gaudere. Imo virgines, quibus non mens recta ſed diminutiva placet (*die auff dem Hundtsruck geweſen da man mit Schwebelſpen umb ſich wirfft*) pulchriores, amabiliores & teneriores evadunt. Et ſic concludunt; Ergo virginitas nixu non labefactatur, ſed fortificatur, purificatur, conſolidatur, & in vigorem reſtituitur ampliſſimum. Quod argumentum maximi momenti eſt, neque ſolutu facile. Quid ergo conſilii? quo nos præſidio muniemur? dicemus mulieres non amplius eſſe virgines?

Nobis continuo tunc ligna in vertice ſtabunt,
Laniger æque colus, fœmina & æque manus.

Si dicamus, mulieres & vetulas eſſe virgines, cum puellæ in majori pretio habeantur, dicent.

Cum ſunt puellularum
Et matrimonitata
Obſcuriores uni
Flores, aduſque quare
Libentius decorum
Laceſſitis puellæ
Vos limen atriorum
Quam conjugis vetuſtæ?

Tunc ſane actum eſt de nobis, *Dan haben*

wir

wir erſt ein lange Nas bekommen, tunc philoſophia noſtra, quanta, quanta eſt, merda conſignabitur. Verum ita jejuni in determinatione non ſumus: faciemus periculum.

CONCLUS. Non deperdenter perditur virginitas, cum deperdentia ſubjecti. Prob. Quod perditur ſic, ut non perdatur, hoc non deperdenter deperditur, ſed taliter perditur virginitas. Ergo, &c. Sine hiſce terminis leviter & nugatoriè ad propoſitam quæſtionem reſpondiſſemus, *wir weren kahl dar von gekommen.* Nam præciſe ſumendo nihil certi hac de re ſtatui poteſt. Speramus tamen hanc noſtram concluſionem Virginibus & vetulis gratam fore.

TRACTATUS
SECUNDUS.
DE STUDIOSIS
QUÆSTIO PRIMA.
Quid ſit ſtudioſus?

DUBITAVERUNT hac de re Academici Weſterwaldenſes, hi ſunt ruſtici *Weſterwaldt*, ut etiam Hercinii *das ſeind die Hertzwalder.* Hi eſſe vitulum marinum habentem cornua tria in fronte, illi monſtrum peculiare, & effectum à recta hominum diſpoſitione degenerantem putaverunt

runt, itaque Weſterwaldenſes quendam miſerunt Coloniam, quæſitum qui & quales eſſent ſtudioſi. Is ſummo mane ſtetit ante Burſam Laurentii, avide exſpectans ſtudioſos; tandem Juriſtæ gladiati inceſſerunt in auditorium, ait ille, hicene ſtudioſi, de quibus fama uſque ad nos pervenit? talis quiſque noſtrum foret, ſi pallia (ſcilicet) & gladiolos circum latera gereremus. Sed,

Non faciunt ſpadi ſtudioſum aut longa, Ribalde
Pallia, non alte glomerans veſtigia faſtus.
Sed virtus ſtudiique vigor cum Palladis arte.

CONCLUS. Studioſus eſt homo mirabilis à natura, cujus finis eſt rixari. Prob. Aut enim finis eſt Theologia, aut Medicina, aut Juriſprudentia; Sed hæ facultates non ſunt ſine rixis. Ergo. &c. Quod verò ſit mirabilis patebit. Nam ille eſt mirabilis, cui aliquid ex inſtituto non ſuccedit, atque hoc ſæpe accidit ſtudioſis, cum plurimi deſiderent fieri *doctores*, & fiant *agaſones: Schulteti*, fiunt ſtulti: *Decani* & gaudent haberi *campanatores, æditui*. Deinde propter admirabilitatem & ſubtilitatem ingenii merito mirabiles dicuntur, cum pene decies aliquid legant antequam intelligant, & quædam ſcribant, quæ ipſi legere nequeant Sunt ergo mirabiles.

QUÆSTIO II.

Opuſne ſit ſtudioſis?

AD hoc Everhardus lignifaber reſpondet, tam opus eſſe ſtudioſis quam ferre noctuas

ctuas Athenas, *Es ſeye den ſtudenten ſo nötig, als dem Wagen das fünffte Radt*, bona verba, chariſſime, lupus eſt in fabula: ſi ſtudioſos, redundantes & ſuperfluentes inſimulaveris, male audies.

CONCLUS. Opus eſt ſtudioſis, ſed non neceſſario. Digna res eſt, ubi nervos intendas tunc, quia ultima primis, tanquam ex diametro reſpondent. Et ſi ſtudioſus hac de re interrogetur, hac ratione ei reſpondere poteſt,

---

QUÆSTIO III.

In quo prædicamento ponantur ſtudioſi?

DICTUM eſt ſuperius virgines commode poni in prædicamento paſſionis, ſupereſt denique, ut ſtudioſi, qui nullam cum puellis diſcrepantiam habent prædicamentum ſeu ſeriem terminorum magis & minus communium adſcribamus. Secundum Stoicos habent relationis prædicamentum, cui referuntur mediante inſtitutione ad præceptores ſuos, alii qualitatem, alii alia adſcribunt.

CONCLUSIO I. Non everſoriè ſtudioſus comprehenditur ſub actione: Prob. Actio eſt quæ aliquid agit, aut rectius, qua aliquid agitur. Sed ſtudioſi plurimum agunt, aut mediantibus ſtudioſis multa fiunt? Ergo. Major eſt Ariſtotelis. Minorem deplorant multi hoſpites cum eorum fructus ſeu debita ſuſtinere cogantur, & cum hoſpita menſam & ſcamna purgare vult, & reperit fermentum vetus,

vetus, quod debet ſuccinctorio (*mit dem Schurtz*) coacervare. Et centena reliqua.

CONCLUS. 2. Paſſionem ſtudioſis aſſignamus. Probatur ille qui terribilia quoque patitur, & infracto animo ſubit, illi apta eſt paſſionis ſeries. Sed tales ſunt ſtudioſi. Ergo. Prob. minor, quia nulla vita ſub ſole calamitoſior eſt vita ſtudioſorum. Ab infima uſque ad Philoſophiam ſunt ſcabioſi, & neſcio quibus commilitonibus ſtipati deambulant; ſimulac ad Logicam pervenerint, è patria miſſam pecuniam dilapidant, hoſpiti ſervandam tradunt, cauponibus mendicantibus *und Betlern, die für dem zapffen ſtehen*, ac poſtea lupinam famem patiuntur, donec mittatur iterum quippiam. Immenſa pecunia ſine refectione fruuntur, omnibus ludibrio ſunt qui contrariam ſententiam tueantur, dicuntque nullam vitam vita ſtudioſorum eſſe meliorem & minus laborioſam. Sed ô quam bene quietis dentibus comedunt!

QUÆSTIO IV.

Quare ſtudioſo licet ferre gladium?

POLITIANUS, Quod ſi bella forent, quid ad aſpera promptius arma? Præterea in aperto hoſte aperta ſunt arma ferenda. Neque aliquem fugere reor, quæ inſidiæ clam & aperte parentur ſtudioſis ab indoctis ſylvarum truncis, & Satyrorum fratribus. Notum eſt ſi ſtudioſus parumper in plateis graſſatus fue-

 rit,

rit, quomodo excipiatur, (*wie mann einem ſolchen die Haub racket die Gerf waſſert*) tunc neceſſaria ſe defendere debet, & hæc eſt moralis ratio. Deinde generalis eſt, quia dignitate cæteros antecedunt propter ipſorum jura, privilegia & dignitates. Particularis ratio eſt *Juriſtæ*, ſcilicet gerunt, gladios, degos, plantos, & pugiones, ut quod legum demonſtratione convincere, rabuloſa garrulitate inflectere, codicillorum aperitione, Decretalium expoſitione non poſſunt ſuperare, ſanguine etiam fuſo victoriam obtinere non expaveſcant.

Medici gladiati viſuntur ut cum patientem accedunt, ſuiſque maſſecatoriis & ſternutatoriis nihil efficiant, morbus qualiſcumque ſit à tam armato hoſte (*von einem armirten Cavalier*) ſibi magnopere timeat.

Loco vero gladiorum *conviciantur Theologi*, libros edunt, alioſque fædiſſime perſtringunt, in concionibus quorundam ſepulchrum apertum.

QUÆSTIO V.

Cur ſtudioſorum cohors majorem gratiam apud puellas invenit quam Ribaldorum, *Coridonum & Menalcarum?*

ADVERTE, ad intelligentiam, illi ſtudioſi, duo. Primo eſt ſtudioſus omnis is, qui ſtudiis operam navat. Secundo, de quibus poſterius loquimur, ſtudioſi perfecti ſunt, quibus per depoſitionem grobianitas excuſſa

eſt, quam beneficentiam priores nondum guſtaverunt.

Sit ſimilis, ſenſumque trahat, dignoſcat & anceps,
Hoc petit in ſocio Virgo venuſta viro.

Ait Poëta: Ex quo educimus, non unumquemque Knebulorum illi cæleſti muneri propter defectum præeſſe poſſe. Præſertim cum temperamentum peculiare ineſſe fœminis Varandeus inſinuet propter quod paratiores ſunt vel ad hunc vel ad illum actum ſuſcipiendum concurrentibus cauſis aptis, ſimilibus, re ipſaque ex deſiderio natis. Quod bipedes bubulci corticeſque ſylveſtres proſtare nequeunt, propter groſſitatem & inſitam ligneitatem indolatam, ut philoſophicè loquamur. Si quis autem affectus puellarum eſt, non ob identitatem humorum, ab iſtis ribaldis reſtingui poteſt. Medemur ergo contrariis receptis in unoquoque morbo: exempli gratia, in calido, damus frigida, & è contrario. Proinde quis refutabit commune Medicorum axioma: Mulierum eſſe naturam humidam & frigidam. Quapropter eam curare volens, alterare diætam, ad ſicca & calida quantum ſufficit, debet. Sed tales ſunt ſtudioſi depoſiti ſenſuales, illi ſunt ſicci & calidi, adeo ut vel minimum humidi niſi nativi, ex ipſis extorqueri poſſit: & hoc adepti ſunt per depoſitionem. Quis neſcit ſaltus, curſus, verbera, quæ humidi & frigidi copiam in ſiccum & calidum transferunt? nam cum fuſtibus male mulctantur ſtatim ſudant, etiam ſi in media hyeme

 foret,

foret, ſicut de leporibus ſcribitur, qui (ut credibile eſt) antequam vexatione agitentur, ſunt calidi & humidi, ſed capti à canibus & mordicitus apprehenſi, confeſtim luce clarius mutantur, adeo ut propter ſiccitatem adeptam non comedantur, niſi adipis vel pinguedinis quid admiſtum ſit. Hinc infero quod ſtudioſus talis commode in medicinam laborantis puellæ propter vim contrarie agentem adhiberi poſſit. Contra *aſelli (Stockfiſch) knebeliones*, aut potius *Cornipedes Fauni*, qui adhuc à primis unguiculis iſtam craſſitudinem præ ſe ferunt, gratiæ nihil aut ſummopere parum à virginibus ineunt. Siquidem retro pecora, in caulis, ſtabulis pernoctarunt, & nativi humidi & frigiditatis Grobianicæ nondum expertes ſunt. Atqui ut graviſſime docuimus, eodem nihil fit; id eſt, quod ejuſdem temperiei eſt. Ergo pecora paſcant, aggregenturque in numerum caprorum, caprarum, capellarum & hircorum. Certe Poëtæ verba, *ſenſumque trahat dignoſcat & anceps*, in ſolos ſtudioſos quadrat: cum ille ſenſum trahere, ſentire non poſſit qui cum per depoſitionem nondum aſſecutus eſt. Sed tales ſunt Hengſtii campeſtres, paluſtres, cum mihi facile perſuadeatur, quod caput decies trabi allidant, quam eandem ſentiant. Ergo exoptato accidunt ſtudioſi præ cæteris puellis, virginibus & reliquis matronis, quibus exvadavit natura, & non niſi oppoſito repelli valet.

QUÆSTIO VI.

An ſit opus deponere ſtudioſam?

NOTA. Nomine ſtudioſæ intelligimus virgunculas, quæ ob munificentiam ingenii in ſtudium artium incumbere, & partim cum ſtudioſis converſari conſueverunt, nam pares cum paribis facile congregantur *Dieweil es ein Ey iſt, iſts auch ein Küchen.*

Reſtat nunc quæſtio, an eam, quæ nominatur ſtudioſa, ex jure ſtudioſorum deponere, & verberibus depoſitoriis, *das ſeind gutte Kropſtöſz*, affligere conveniat; aliqui negant, ut ſunt Conimbricenſes, Suarez tamen concedere dicit, ſed in confuſo: Quidam Cujacium, Bortholum & alios Juriſconſultos explicantes dicunt, qui admittitur in hæreditatem, admittitur in privilegia & ſimiliter in onerà, debita, æs alienum. Uti qui renunciatur comes, jam habet parili ratione jus comitum &c.

Nec per vulgarem ſubſtitutionem exſtinguitur *leg.* 4 *de vul. ſubſt. Coraſ. lib.* 4. *miſcell. Donell.* 6. *comm. Fachin. lib.* 4. *controv. Vaſquius libr. de ſucceſſ. creat.*

Suarez putat non inſulſe & ruſtice tractandas, *man ſol ſie nicht zu grob handlen*, item Hartedo & Toletus *diſp.* 4. *lib.* 11. *phyſ.* quæ opinio non quidem mala, attamen non ſatis ſolida eſt. Pinell. & Weſenbec. *in Paratit. Apro hæredum. nu.* 2. dicunt, habendam eſſe rationem pudoris. Catharina Ignifera *lib.* 3. *de de-*

voſ. fœminali ait quod mihi factum eſt, etiam aliis fiet, quoniam ex eo mortua non ſum. Adſtipulatur Elſa de Kamber, Tractat. de ſuppoſitione Logica & Phyſica, qui libri lectu digni ſunt; inter cætera ſic ait, ſemel depoſita ſum, & ſi ſemper tam benigne mecum ageretur, ſingulis diebus me ſubmitterem, ſed in quibuſdam locis habent depoſitores tam ingentes cauſas & baculos ut primo intuitu quis terreſiat, & fœminalis imago non perhorreſceret.

Concludo. Si ſtudioſorum privilegiis, bullis & annexis uti puella velit, debet ſe ſubmittere depoſitioni, pro qualitate perſonæ, Prob. Jura ſibi mancipans ſibi debita, ſed ſtudioſorum jura ſibi mancipans puella, ſi qua inveniatur, etiam obibit in partem debitorum; qui una vult furari, una quoque debet pendere, attamen, inquit Suarez, clementer tractandæ ſunt, ne animi deliquium patiantur.

Cautela. Ubi ſtudioſa deponenda, honeſtatis ergo ſecedendum à publico, ne rubore afficiatur, & præfertim veſperi cum exiguus concurſus. In inferiore parte eam tamen plus flagellent, quam in ſuperiori, quia teneritudo capitis id non poteſt quod craſſitudo veſtimentorum ſuſtinet.

QUÆ-

QUÆSTIO VII.

Utrum abrogari converſatio inter ſtudioſos & puellas poſſit de jure, nec ne?

ANTE tres annos, ut memini, eadem in publicis theſibus mota eſt quæſtio, ſed nihil præciſe determinatum. Quidam doctores hic nimis rigidi ſunt, dicuntque converſationem cum ſtudioſis puellis periculoſam eſſe, quia *anguis latet in herbis*, & quia *proximus ardet Ucalegon*, & ſic adoleſcentibus & puellis aqua & igni interdictum volunt.

Quid juvenes fecere mali, cultroque puellæ?
Tanta ſævitia, tantaque tyrannide peſſum
Ut deceat mores, & cognita fœdera longo
Uſu, & fraterne magnalia ſternere dotis?

Turca non ita ſævit in ſanguinem juvenculum ut illum fame perire patiatur, & nos quibus cœlica illa clementia inculcata eſſe debet in plantulas juventutis tenerrimas ſæviemus? Apage: Nos ſtudioſi iis contenti non ſumus, & procul dubio taliter virgines loquuntur, cum audiunt tam ſiniſtram in ſe legem ab Eunuchis doctoribus & cæcutientibus magiſtris eſſe latam. Scriptura longe aliter judicat & facit cum *confratribus*, *ſie helt ihnen die ſtang.*

CONCLUSIO Abrogari uſus converſationis & cohabitationis inter ſtudioſos & ſtudioſas nequaquam poteſt.

Probat. Quia ubi eſt theſaurus tuus, ibi eſt cor tuum, imò debet eſſe. Sed majorem ſtu-

diosus acquirere theſaurum non valet, quam pulchram & ornatam puellam: unde apud Germanos dicitur, meum corculum, meus theſaurus, *mein Hertz, mein Schatz.* Ergo non poteſt nec debet.

Major eſt Theologorum, quam ſi quis oppugnare velit, ſtatim hæreticæ pravitatis, & novæ ſectæ arguetur: propter id cavete vobis Zoili, antiquam obtinemus, religioſe ſecundum receptam religionem vivimus, Vetus & recens teſtamentum legimus, nec eſt ſententia, quæ non à nobis magna cruce † notata ſit.

Exin expertum eſt, quod in ſegregatione duorum continuatorum utrumque pereat, quia non venimus per accidens, ſed vere & ſubſtantialiter. Nihil etiam eſt tam triſte ſub cœlo, quod quis aliquem nimis accurate obſervet. Cum filia domo egreditur, fortaſſe ad repetitionem jam adeſt ancilla, jam mater, mox ſoror & frater ſicut mihi & amaſiæ meæ accidit, cum illam ante ædes opperirer, egrediebatur, nos autem citato curſu progrediebamur, ac ſi quis ſtimulis nos pungeret, *als wen es hinder uns brent*, ad hæc Mater.

Quò; quo ſceleſti ruitis, aut cur corbula
Aptata ſub ligaculo eſt?

Id eſt, quo curritis homines nequam, & tu cur corbem abſcondis, forſitan de Diabolo ſomniavit, quod filia ſcilicet, haberet cantharum in corbe plenum vino.

QUÆ-

QUÆSTIO VIII.

Quæ ſumma quiſve finis ſtudioſi & ſtudioſæ?

NON mediocris diſceptatio, ſub hac quæſtione occultata eſt, & multi doctores Theologi & Juriſtæ venerunt in controverſiam haud vulgarem. Illi enim dicunt finem eſſe, ut Deus & proximus ſincere diligantur: cujus rei ſymbolum fuit in duas tabulas ab uno calamo facta diſtinctio. Hi aſſerunt ſtudioſorum finem eſſe ſtudere & diſputare. Elſa vero de Camber ait, ſtudioſus & puella ideo conveniunt, ut aliquid diſcant non ſpeculative ſed practice, quæ opinio improbanda non eſt ſi quis eam rite examinare velit.

CONCLUSIO. Finis proximus ſtudioſi & ſtudioſæ eſt, librum generationis & corruptionis, cauſæ efficientis, an Idea cauſet efficienter, enucleare. Probat. Finis eſt quod dat influentiam, & primam propoſitionem concludendi; ſed propterea ſimul literis operam navant ut ſciant; an verum ſit, quod veteres de generatione docuerint utrum definitiones conveniant definito. Ergo finis eſt, &c.

CONCLUSIO 2. Finis ſecundario eſt; ut alter alteri, ubi difficultas fuerit, explicet textum.

PROBAT. Quia plurima in libris occurrunt, quæ quis primo intuitu comprehendere non poteſt, & ſine ipſis res ſubſtinere non poteſt: Ergo. Exempli gratia, puella in Ariſtotele legit, quod quinque in agente &

patiente requirantur, *exſiſtentia*, id eſt quod uterque debeat exſiſtere, *inæqualitas*, hoc eſt perſonæ debent eſſe inæquales, vir & fœmina: *ſimilitudo*, hoc eſt, uterque debet eſſe homo, *vicinitas*, hoc eſt, non debent diſtare, *aptitudo*, hoc eſt, pro ratione temporis, ætatis & perſonæ convenire debent. Jam verò ſtudioſa hos terminos intelligere nequit, accedit aliquem condiſcipulorum, inquiens, Domine, quid hoc ſenſus, expone: mox ille exponit, donec ſatis eſt. Itaque ſecundarius finis eſt terminos explicare, qui etiamſi aliquo modo duri & aſperi ſunt, cavendum tamen ne omnino iiſdem intricemur, confuſionis gratia, etſi detur regreſſus, qui ſi negaretur, nemo hanc telam ordiretur; ipſe non tentarem, neque tantum modeſtiæ ſubirem, ne mihi diceretur, *Medice cura te ipſum.*

QUÆSTIO IX.

Licetne ſtudioſum incarcerare?

RESPONDEMUS, quod non. PROBAT. à Decoro, quis tam nobilem ſapientiæ gemmam, perlucidam margaritam in fœdiſſimas cuſtodias includere vellet? non ſumus fragmenta ollarum.

PROBAT. ab impoſſibili, Continens debet majus eſſe contento. Sed talis carcer non datur. Ergo, &c. Minor Prob. Nam communiter loquendo ſtudioſus ubivis eſt, Romæ, Neapoli, Bruxellis, Coloniæ, &c. particulariter, tamen interdum periclitatur. Sed illi

illi maxima ſit injuria, ſi ibidem eſſem non paterer: non enim porci ſunt ut includantur ſtabulis *Wir ſeind kein Sew, ſondern das aller edleſte Blut, als je war, und wierdt ſein.*

Niſi aliquis ſimilitudine Moſchi diceretur: nam dicitur, ſi quis Moſchum qui odor bonus defecit, includat labrino, quod confeſtim propter fætoris duellum, antiquum odorem recipiat. Sed non eſt cura de perdito vigore nobis.

QUÆSTIO X.

Beanuſne in depoſitum agere poteſt?

CONCLUSIO Minime gentium; ſit cujuſcunque profeſſionis velit, Doctor, Magiſter, Baccalaureus, Eccleſiaſticus, ſecularis. Nam quid Sus cum Minerva? quid Beanus interrogaret, cum ipſe nihil ſciat, injuriam illi faceret, quia ſenſuum expers eſt, & quid loquatur, neſcit, quod videt, cæcè videt; quod audit, ſurde audit: quod olfacit non ſentit; quod tangit, tanquam de querno robore fruſtum ſaxo alliſum non advertit, uno verbo ſunt *Ruſtici quadrati, Es ſeindt rechte Flegel, Bengel, und Klöppel*: Et ſi quis talium aliquem Dominum deponendo pileum ſalutaverit ejuſdem farinæ eſſe apparet, eo honore digni non ſunt, in *Canis ædes* eos abdere oportte, *zum Hundtſtall*, & poſtquam mortui fuerint, aſininis crepitibus ſepeliendi.

—— *quippe Beani*
Foſſorum ſimiles, Caprimulgorumque ferorum
Senſibus humanis expertia pectora vivunt.

TRACTATUS
TERTIUS.
DE HOSPITIIS.

QUÆSTIO PRIMA.
Quid ſit hoſpitium?

HIC ſedulo inveſtigandum cenſeo, quid auctores antiqui & recentes, de hoſpitio ſenſerint. Cicero diverſorium appellat, hoſpitalitatem alii, ſed hoc eſt valde quadrageſimale definitum. Nam ſtudioſi libenter apud omnis generis homines habitant, peculiari cellula gaudent, præſertim antea vermibus obnoxii fuerunt, & ſe ad recentiorem cumulum dimittent. Non facit in palatum noſtrum, jus hoc non ſatis conditum eſt.

CONCLUS. Hoſpitium eſt œconomicum receptaculum conſtans ex hoſpite, uxore, & ancillis meliuſculis, ubi advenis ſtudioſis neceſſaria corporis pro pecunia non iniqua adminiſtrantur. Hoc quoniam ſatis notum, non indiget probatione. Hoſpitium vero, quod prioribus requiſitis caret, hoſpitium vocare non auſim, hoc ideo dico, ne quis pecuniam ſuam conſumat in ſordido loco, *in einem garſtigen Winckel*, ubi ſcilicet hoſpes ſolus ad men-

menſam à poculis eſt, hoſpita in culina ſola in cibis coquendis verſatur. Ornatior vero ordo eſt, cum curſitant miſtæ puellis puellæ obſervantes, an in menſa quid deſit. E contra poſito ubi tales obſervantes non ſunt, ibi recta methodo non proceditur, nam raptis à prandio patellis infunditur cœna, ita ut dubites, utrum ſcutellæ lotæ ſint nec ne. His ſcopis purgationis gratia opus foret. Hoſpitia optima ſunt Moguntiæ in ſpeculo, Coloniæ in ſydere, aureo porcello, cygno, Francofurti in Corona, ſub ſigno Aquilæ, Poppardiæ ſub Enſe, Lugduni Batavorum in aureo cornu. Peſſima ſubinde ob tædium ne quoque confundantur, non ſignificabo.

QUÆSTIO II.

An jure hoſpitii liceat uti ſtudioſo?

JUS gentium & civile inhibet, quod qui venit in locum, venit etiam in jus, & qui venit in loco, veniat è jure ut *Concl. lib.* 3. *Pancrat. ff.* 6. *lib.* 8. *Cornel. tract.* 10. *ff.* §. & unicuique ibi vis proſtat ſua patria pro pecunia, nec ulli denegatur jus.

CONCLUS. Jure hoſpitii licet uti ſtudioſo. PROB. ſuperiori axiomate Juridico. Deinde ratione: uſusfructus eſt jus aliena re utendi, fruendi, ſalva rei ſubſtantia, ſed tale quid hic ſit, cum divertuntur ſtudioſi apud hoſpites: Ergo, &c. Nam neminem occidere volunt, propterea non venerunt il-

 luc,

luc, ſunt pauperes Diaboli incarnati ſubſidium quærunt: non ſemper ſub gelido Jove tutum eſt dormire, at ut eis clarius intelligentiam præbeamus, hac inductione probabo. Quare emis pomum, nunquid ut eo fruaris? quare intras templum, nunquid ut in eo omnia Chriſtiana exercitia uſurpes? Quare iter facis Romam, nunquid videndi Papæ gratia? Quare à Judæo accipimus veſtes mutuas pro reſervato debito, nunquid ut eis utemur. Ergo ſtudioſi non intrant popinas jocandi gratia, ſed ut ſemel cum neceſſariis jure utantur. Hæc eſt egregia probatio quæ nititur grallis *ſie gehet auff ſteltzen.* Nam manifeſtum eſt, neminem ingredi tabernam diverſoriam, ut pila ludat. Ambigis adhuc; Nunquid ſi vicinæ ædes incendio abſumerentur, ſi hoſpitium peteres, eatenus quatenus tale ſuſtentaculum eſt, tu te ipſum ab incendio ſalvares ſi vero te ſalvas in alieno, Ergo alieno jure uteris.

Fibula Scias, quod quicquid ſit in hoſpitio pertineat ad jus ipſius, ut ſunt *ſervi*, *ancillæ*, *Domina*, *filia*, & cæt. quibus aliquando in neceſſitate uti potes. Servi ſcilicet equum curare debent: Ancillarum eſt, lectum tuum ſternere. Uxor pro ſtomacho tuo, quando placuerit, ex præcedenti potatione, Julepum conficere debet, quo paulatim recreëris, circa cor & umbilicum: Filia, dum is cubitum lucerna tibi præire poteſt & ſimilia.

Nota, cum hoſpes nimis ſuſpicioſus eſt, non eſt bonum ibi manere, egredere & excu-

te pulverem è calceis tuis. Non enim bonum eſt veſperi ſuſpicari cum juvenes Studioſi cubitum ſe conferunt, tunc enim aliquando lucerna exſtinguitur & fit maximus tumultus.

QUÆSTIO III.

Cur rara inter hoſpites & uxores præſentibus ſtudioſis eſt concordia?

QUIDAM dicunt quod de nocte, dum ſtudioſi aridas & ſiccas fauces habent hoſpes cogatur ſurgere, & ſiccis fratribus promere, ſed interim hoſpita lectum circumvolvit, ut hoſpes cum redierit, in ſponda dormire teneatur, quod illum male urit. Si gravetur ipſe ſurgere mittatque uxorem ſuam allatum vinum, tunc ipſa honeſtatis ergo, proficiat dicere debet, & ultra neceſſitatem bibere *Sie muſz eins über Nacht annehmen*. Quod ſi redeat ad hoſpitem, anima ipſius tam graviter fætet, ut ſuſtinere non poſſit: Quia jejuno ſtomacho facta concoctione graveolentia vix perferre poſſumus. *Galenus Aphor.* Alii ferunt, quod ſtudioſi optimo veſci petunt, quod negante hoſpite uxor illis largiſſime propinat.

CONCLUS. Hoſpites raro intelligunt latine, meliuſcule uxores.

PROB. Naſcitur zelotypia, cum id, quod ignoramus, ab inferioribus fieri cernimus, ſed hoſpes cum non intelligit latine, uxor ſtatim ad nutum attendit, Ergo. Majorem præſup-

ſupponimus certam. Minorem experientia probo. Nuper Argentorati cum quibuſdam magiſtris doctoribuſque Baſilienſibus divertimus ad inſigne galeæ *im Helm*, è proſtibulo ſalutabat nos hoſpes & hoſpita tanquam honoratos viros. Cui ego: Hoſpes dignetur nobis accipere amphoram Rhenenſis, ut laſſitudinem corporis pauliſper reficiamus, hoſpes me aſpiciebat neſciebatque quid vellem: mulier intelligens proſiliebat: neſcis mi hoſpes, quid hi boni viri deſiderant, vinum Rhenenſe, *das iſt*, *Rheiniſcher Wein*, corpus ſignificat ventrem, *der Bauch*. Itaque volunt corpus reficere, ad nutum animadvertebam vinum album beneficio *Albis*. Succenſus Hoſpes, Mulier, mulier, inquit, quem exitum? ait illa, ut introitum. Noli mihi hoſpes iſtud in malam partem interpretari, ſæpe oportuit me humiliare ante ſtudioſos antequam tantum dicerim, ſæpe illis humillima officia præſtiti. Heus ſi veſperi ſtudioſis quoque calceos detraheres, ſic etiam aliquid diſceres. Nos autem credimus eam, antequam nuberet hoſpiti, fuiſſe ſtudioſam.

QUÆSTIO IV.

Si hoſpita riſerit cum ſtudioſo culpabiturne?

RESPONDEMUS nullo modo, *Hony ſoit, qui mal y penſe*. Nam omnis homo eſt riſibilis, & poteſt fieri, ut Studioſus aliquid novi afferat aut fabulam aliquam narret, quam

quam hoſpita nunquam audivit aut vidit, ex quo probabiliter ſequitur eam ad riſum concitari. Deinde me æque bene excipit quiſpiam riſu, quam torvo vultu quum ex eodem proveniat ſubjecto. Quid vobis videtur? aliquando res præter opinionem accidit, *unter weilen wiert de Kart verfälſcht*, imprimis cum ſtudioſus ſciat *Hiſpanicum Pater noſter*, quod milites ante triennium in Palatinatu confecerunt. Sed quoniam inde nihil dependenter cognoſcitur: Ergo, non culpabitur.

QUÆSTIO V.

Detrahatne auctoritati ſtudioſi, ſi hoſpitis prolem juniorem ſcilicet, ulnis in hoſpitio geſtat & deoſculetur.

TOLETUS dicit quod detrahat, dicitque ſtudioſum invigilare debere libris. Negat Petrus Molina, Vaſquius & nonnulli alii, dicuntque eſſe ſignum humanitatis.

CONCLUS. *N*on detrahit auctoritati ſtudioſi geſtare puerum juniorem natu hoſpitis & deoſculari.

PROBAT. Lex naturalis dictat, quod frater fratri ſervire debeat in decentioribus. Sed ſtudioſi ſunt fratres, & incertum, cujus opere puellus (reſpectu hoſpitis) editus ſit. Ergo, licet & nihil detrahit. Nam nullus hoſpes dicere poteſt, hic eſt meus puer, non minus ac Paterfamilias qui Gallum unum & gallinas tres alit, interim Gallinæ aliò vagantur,

tur, ubi alterius ordinis galli ſunt, quibus ſe gallinæ propter novitatem ſubjiciunt; cum crebritas ejuſdem odium gignat, & ſic pater familias non poteſt dicere, hæc gallina hoc ovum peperit mediante meo gallo. Ergo, quod volebamus.

QUÆSTIO VI.

Quod ſi hoſpes nimis importunus ſit, licet ne verbera admiſcere?

RESPONDEMUS. Licet: non ad eum quidem modum, quo jubentur milites in campis congredi & ſe ad ſanguinem uſque verberare, tamquam hoſtes, inimici, & raptores bonorum omnium: at longe inferiori gradu nimirum veluti obmurmurantes inſpectores hoſpites verberamus. Non licet ex ſuſpicione judicare, & ſi quis ei adverſum aliquid fecerit, ſtatim habet pœnas. Nam ſtudioſos nemo poteſt cogere, ipſum Diabolum parvi faciunt: quocirca ſi bene tecum actum velis, noli cum illis rem habere, ita omnia ſalva erunt, juxta illud.

Non frenos, non vincla ſubit ſtudioſus, at effrons.
Ira petit, liberque agili jactatur habena,
Altior ingreditur, cui ſi commoveris iras,
Væ tibi! non impune feres, memor iſte ſuarum
Virium, in ærumnas te præcipitabit atroces.

Modum vero omnia mala vitandi hoſpes ex præſcripto intelligunt; nimirum hoſpes in men-

menſa monebit, & quicquid in menſa appoſitum erit, boni conſulet, uxor vero & filia in culina relinquantur.

QUÆSTIO VII.

Segregabitne hoſpes merito filias a ſtudioſis?

CERTUM eſt, quod ex converſatione duorum oppoſitorum nihil boni proficiſcatur; quo circa ſeparare tutiſſimum erit. Secundo ſi pater familias habet pueros infantes illis exhibeant: certe Studioſi eo modo non illos à conſortio ſtudioſorum excludere poteſt, ne vagiendo & fœtendo moleſtias delectantur. Eatenus igitur Paterfamilias pueros à ſtudioſis abſcondat, ne forſan aliqui ſint, qui illos virgis acriter cædant.

CONCLUS. In filiabus debitam ætatem (decimum ſextum, 17. 18. 19. 20. & cet.) attingentibus, propter augmentum prudentiæ non eſt rara ſegregatio. PROBAT. Illud ratum non eſt quod ſtudioſorum confidentiæ oppugnat: ſed ſegregare virginem puberem à ſtudioſo oppugnat confidentiæ ſtudioſorum: Ergo non eſt ratum. Major eſt certiſſima: Minorem probo. Nam ſi quis leporem aſſatum è conſpectu meo eripit, illi mihi amplius non fidit, alias relinqueretur, ſi perinde foret. Ex hoc ſtulteſcere apparet, & parum ſapere talis videtur, dum duo fallibilia inſulſe ſibi præſumit, in fidelitatem nempe ſtudioſorum & im-

pru-

prudentiam virginum. Nam metuit inſidias à ſtudioſis: quaſi officium eorum eſſet inſidiari, putat præterea ſtudioſos non eſſe fideles, timetque ne obſignatum cubile refringant. Atqui hoc abſurdum eſt, imo inauditum, ſtudioſum ut ſic futurum feciſſe. Ergo. Secundo præſupponit filiam ipſius non ſatis ſapere. Stulte tuam ipſius familiam ignominia afficies? cum annis provenit ſapientia: Ergo, quod petimus, non ſegregabis filias tuas à ſtudioſis, à quibus multa bona omniaque decentia diſcere poſſunt; ſiquidem arbor bona malum affectum præſtare nequit.

OBJICIES. Filias meas nere, & texere telas faciam, ſed hoc à ſtudioſis diſcere non poſſunt: Ergo. Minorem probo, quia ipſi tanquam muliebrium artium experti circa libros verſantur.

RESPONDEO. Data majore; Negamus minorem. Nam novi quoſdam ſtudioſos, qui tam bene nere & texere poſſunt *flicken und placken*, ac ſi per decennium didiciſſent, non quadrat. Noli ergo ſegregare filias.

TRA-

TRACTATUS
QUARTUS.
DE POTATIONE.
Quæstio Prima.
Quid eſt Potatio?

DUPLICEM eſſe potationem patet; unam civium opificum & ruſticorum; alteram ſtudioſorum ſtudioſarumque, & ambæ tamen inter ſe diſtinguuntur realiter. Prima eſt, copioſa vini in ventrem ſine modo per guttur ad nauſeam uſque infuſio, ex hac ut plurimum ſequitur vomitus *ein Kalb*. Poſterior eſt humida trium, quatuor, vel quinque confeſſio, quibus vinum moram gerit: & hi angelis, hem Angils dicere volui, non impares feruntur, omnia ridicularia hic agitantur: diſputationes jucundæ, blandæ, concinnæ, amabiles, hinc inde oriuntur: Cur Venus pingatur nuda & cæca? quid ſignificent tela Veneris, & ſimilia egregia proverbia. Ibi quoque aliquando diſſeritur de conſtitutione Microcoſmi, generatione & corruptione, de materia, forma ſecundum Phyſicam Ariſtotelis.

Hic modus arridet nobis, hæc gaudia tantum,
Appetimus, non hinc retrahet nos atra Noverca,
Mancipium corvi Cacodæmonis, unica mens (eſt,
Vivere cum tali, cum tali occumbere turba.

QUÆ-

QUÆSTIO II.

Utrum ultra Rauſſerum, ut vocant, bibere liceat?

HÆc quæſtio plurimos traxit in controverſiam, attamen dicant quidquid velint, Medici corporis naturalis, tutores averſantur, nihil faciunt, nominantque plenitudinem ad vaſa, cum quis ita madet, corpus illius, pluris vini capax non ſit; deinde plenitudinem ad vires dicunt, cum quis ita ebrius fuerit, ut corpus plus vini perferret.

CONCLUS. Ultra Rauſſerum bibere non licet. PROBAT. ea quæ ſua malitia ſic gratiam gratis datam excludant, ut neque in hoc ſæculo, niſi ægrè admodum, neque in futuro remittentur per ſe vehementer abominandæ ſunt, & non licet. Sed talis eſt potatio ultra Rauſerum: Ergo, non licet. Major eſt Theologorum: Minorem probo. Quæ humanæ, fraternæ charitatis jura violant: ipſo facto gratiam excludunt: Ergo. Et hoc experimur in nuptiis, conviviis, nundinis, encæniis & aliis congregationibus, ubi homines mira metamorphoſi transformantur in beſtias, aſinos, porcos, tigres, ex iis quoque actibus, oriuntur homicidia, ſtupra, &c.

QUÆSTIO III.

An liceat in potatione adhibere alveolum aleæ cum teſſeris & orbiculis?

RESP. Sunt qui affirment, adducti hac ratione; quia animi noſtri ludo aleatorio

rio recreantur, & ingenia ſtupida exacuuntur. Sunt, quorum cerebrum ad mentionem tabulæ aleatoriæ finditur, & quorum cor guttatim tabeſcit, quaſi in aquam indideris ſalem.

CONCLUS. 1. Animi cauſa alea uti licet. Hoc totus mundus fatetur.

CONCLUS. 2. Pro lucrandis pecuniis tabula aleatoria ludere non licet.

PROBAT. Quodcunque hominem ad ſummam paupertatem redigit, eo ludere non licet. Sed tale quid efficit ludus aleatorius. Ergo. Majorem nemo ſanus negabit. Minorem probo. Exemplo Sidonii, cujus res hac via ad reſtim redierat.

Verba Sindonii ſunt.

Ludus aleatorius (dum adoleſcens eram) exuit me miſerum in quadam cauponula primo omnibus nummis meis præſentariis, tum mutuatitiis, deinde villis, agris & poſſeſſiunculis, ut ne hara quidem ſuilla mihi ſupereſſet, aut tantillum loci ubi catellus cubitare poſſet. Poſtremò verò omnibus tunicis cum amiculo & crepidulis: ut ne intima quidem tunica ſupereſſet, ut te non homunculum denudatum, ſed cuculum hybernum deplumatum ſpectare putaſſes, verum eſt quod commemoro. Imo Diogene illo cynico longe pauperior eram, nam illi reliquum erat dolium verſatile quod ad faciem ſolis diurni (inſtar ſolſtitialis herbæ obverſabatur, mihi vero præ nimia paupertate, ne cavea quidem viminea, ſub quam gallina cum pullis ſuis ſuccubare poſſet) erat; erat illi tunica interula,

rula, palliolum, quod ſupernè circumjecerat, mendicorum ſuppellex baculus & pera panaria, mihi vero, proh dolor, nihil horum erat, non modo videbar Diogene, verum & quovis mendico circumforaneo pauperior. Quod cum (licet ſero) animadvertiſſem, nec ullum verbum ac ne tacitum quidem gemitum quivi emittere, poſt aliquantulum temporis occepi meam fortunam meoſque caſus graviter ingemiſcere, & vacuas manus ſæpiuſculè complodere, pedeſque incertis alternationibus commovere, modo hanc modo illam capitis partem (quæ mihi non pruriebat) adſcalpere & ore ſemiclauſo balbutiens neſcio quas querimonias effutire. Tandem dolore ingraveſcente ſubitò velut lymphaticus incepi victorem meum imo herculè, exſpoliatorem omnibus maledictis (quæ quivi comminiſcier) onerare, compellans eum trifurem, latrunculum, ſicarium, veneficum, patriæ proditorem, parricidam, ſacrilegum, perjurum, legirupam, perniciem adoleſcentum, & cum dictum libratum pugnum in ora ejus impegi, ut gingivas ejus edentarem. Ipſe vero extemplo mihi caput correpto de menſa alveolo excerebraſſet, niſi unus ex colluſoribus noſtris Myſargyrus nomine (qui aſſidebat) altrinſecus intercediſſet, & rixas noſtras interceſſu diremiſſet. In ipſo ferme temporis puncto accurrit miniſter cauponis, qui me miſerum affatim plagis caſtigatum forinſecus adjecit, & tres canes villaticos feras atque immanes è cavea ſua (in qua per tempus diur-

diurnum concatenati cubant) emiſit, & in exitium meum inhortatos immiſit: qui ſigno ſolito miniſtri cauponis incenſi furioſaque rabie conciti & allatratibus horrendi eunt in miſerum. Quod cum vidiſſem illico ſilicem quendam de via, tremundus corripui, correptum in caput propinquioris canis accurrentis magno niſu contorſi, ſed impetu caſſo per extremum dorſum tranſcurrens lapis contra opinionem meam deciderat in terram innoxius: quo lapidis jactu canis alioquin exaſperatus, furioſus me miſerum rabido rictu aggreditur, aggreſſum terræ guttur applosit, applosum ipſe (cæteris canibus coadjutoribus) membratim diſcerpere tentavit. Sed in eodem pene momento, accurrerunt viri ruſticani (qui meum miſerabilem ululatum cognoverunt) allaturi ſuppetias, hi cum fuſtibus, iſti cum furcis bicornibus, illi vero cum perticis quibus ſegetes demeſſæ in area flagellantur: qui ubi appropinquavere non modo armis ſuis ruſticis, verum etiam ſublatis clamoribus canes abs me abegerunt. Abactis igitur canibus, me miſerum humi ſtratum in pedes ſtatuerunt, & corpore meo ſanguinem laciniis & quibuſlibet aliis panniculis deterſo, igitur ſanguinis profluvio: acceſſit quidam ex amicis meis, cui nomen erat Eleus, qui me miſerum apprehenſum, ad ædes fratris majoris natu perduxit, qui ubi cognovit me à canibus admorſum & variis vulneribus diſtractum, ſtatim medicum vulnerarium cum pyxidiculis unguentariis acciri flagi-

 tavit

tavit. Hic fuit infelix eventus iſtius Sidonii.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

Ergo habemus intentum.

TRACTATUS

QUINTUS.

DE MECOENATE.

QUÆSTIO UNICA.

Quid ſit Mecœnas?

NON diu hærebimus in hoc tractatu, ſi modo nucleus ad quem tendimus, ſubito proſtet. In hac autem quæſtione ſolummodo dicendum erit, quid ſit Mecœnas, hoc eſt, amator ſtudioſorum: communis eſt ſententia, quod inter viros nulli aut pauci reperiantur. Quo permota *Veronica Spierlitzna in tract. de mec. & ſtud. cap.* 10. *dict.* 3. aperte dicit: *Horatium & Virgilium* non fuiſſe amatos propter doctrinam à Romano quodam nobili, qui fuit intimus Auguſti Imperatoris, ſed à diverſis virginibus, quas propter benevolentiam Mecœnates appellant. Et ſi quis Georgica Virgilii cum Eclogis diligenter inſpexerit, facile animadvertet: quod ſub maſculino ſemper fœmineum putaverit, & amores ſub obſcuri nomine prodiderit. Ejuſmodi Mecœnatem quoque Naſo habuit, ob quam potius, quam ob ſcripta de arte

amandi

amandi relegatus fuit. Etiam ratio dictat viros non eſſe Mecœnates ſtudioſorum, nam aut ſunt docti aut indocti; ipſo facto contra morem ſuum agerent, quia docti ne ſeparentur, oderunt doctos, indocti ſuſque deque habent doctos, quare ergo amarent?

CONCLUS. Mecœnas eſt homo habens naſum, oris ſuperficiem, mentum, propter rem unam à viris diſtinctus, qui ſingulariter eſt propenſus erga ſtudioſos. Ex quo pateſcit eſſe fœminam: quia inter fœminas, ut eruditum eſt plures reperiuntur, quæ in ſtudioſos bene animatæ ſunt, ob rationem phyſicam.

TRACTATUS

SEXTUS.

DE OPIFICIBUS.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit opifex?

OPIFEX non plane à doctis rejicitur, quia vix eo carere poſſumus: nunc ad definitionem. Quidam putaverunt Opificem eſſe cujuſvis ſervum. Sed hi nimis abjecte de illis loquuntur; alii dicunt opificem eſſe hominem laborioſum, cujus finis eſt, *nunquam diteſcere.* Sed hæc definitio nimis anguſta eſt; ſit rationalis.

CONCLUS. Opifex eſt lucrator pa-

nis ſudore faciei, re aliqua, quam aut uſus aut neceſſitas poſtulat.

PROBAT. Finis eſt, quod rei ita conſequenter eſſe ſtatuit, aut quod rei influxum ſuppeditat, ſed tale eſt opificium, cum nimirum propterea extrema & fortiſſima quævis exantlet, ut panem & æs conflare poſſit. Ergo, Rectius in terminis. Nam nemo S. Sepulchrum cuſtodit gratis, quilibet ſuum petit. Ex quo intelligitur nos minus poſſe carere opificibus quam doctis.

QUÆSTIO II.

Quodnam ſit ſordidiſſimum opificium?

SUDOR mihi præ anxietate erumpit, tot enim ſunt ſordida opificia, ut quo me vertam neſciam, quædam verſantur circa materiam puram, quædam puram materiam impuram reddunt. Nulli laudem ſuam detraho, hoc unum dico alutarios intrinſece fœtere. Prætereo jam Piſcatores, ſartores, laniones, pelliones, carbonarios, latrinarum purgatores, quorum ſordes & odores ſi quis non ſentiat, *is homo obeſæ naris* merito dicendus eſt.

CONCLUS. In ſordibus opificium limarii prærogativam obtinet. PROB. Illud eſt ſordidiſſimum opificium, quod nuſquam ſordibus caret. Sed tale quid habent limarii *die Leimentretter*. Ergo, Major eſt vera, Minorem probo, nam ſimulac limarii dixerint, quod felix fauſtumque ſit, manus eorum permerdatæ ſunt, *ſoo haben ſie ſchon ihr Hembt beſchiſſen und beſudlet.*

TRACTATUS SEPTIMUS.

DE MEDICINIS ET MEDICINA.

QUÆSTIO PRIMA.

Quid ſit Medicus?

ANTE aliquot annos medicina tam vilis fuit, ut homines indocti & agreſtes; (*die ſchlimme ungelehrte Flohhirden* medicos urinæ inſpectores nominaverint, quaſi urina objectum eorum foret, unde quidam illos cum juriſtis hoc verſu riſit:

Stercus & urina Medicorum fercula prima,
Sunt medicis ſigna, Juriſtis fercula digna.

Ex quo factum eſt, ut agyrtæ circulatores, viri ſylveſtres, (*Walthanſen*) Rottorum captores, radicum effoſſores in majori precio habiti fuerint quam Medici. Dixerunt illi quicquid in buccam venerit: Nulla ſcientia, meo animo, tam excellens eſt quo auctoritati medicorum aliquid detrahat, quia revera ſunt nobiliſſimi corporis humani inſpectores.

CONCLUS. Medicina eſt ſcientia practica & ſpeculativa, verſans circa corpus ſanabile incluſive.

PROBAT. Quia medicus, dum ægrotum accedit, perſcrutari debet quo morbo laboret, quatenus eſt ſpeculativa. Deinde per an-

te cognitam curandi regulam eundem curare. Ergo, eſt practica & ſpeculativa ſcientia. Incluſive vero, cur annexerimus, ex ſequentibus videre licet.

QUÆSTIO II.

Quare hæc diſputatio in antepenultimo loco poſita, cum nobiliſſima ſit?

RESPOND. Quia medicus eſt tanquam pædagogus corporis humani. Sed pædagogi clientes ſuos præcedere ſinunt, præterea honeſtum eſt ut ſervi præcedant. Dominus autem ſequatur, *Hyſteron proteron wie batzen mit den Schollen.* Etiamſi hic mos apud Germanos exolevit: (Nam Domini equitant, eunt præ, ſervi autem ſequuntur) attamen nos ab Italorum partibus ſtamus, qui optimi medici ſunt, & quia alii omnem ſuam ſcientiam ex illis hauſerint, eorum quoque mores imitari debent. Ergo.

QUÆSTIO III.

Utrum medicus juvenis ſalva conſcientia puellam denudatam videre poſſit?

DIFFICILIS ſane quæſtio, ſed an reſpondeat arbitrio paucis docebimus. Quidam dicunt eſſe impuritatem & curioſitatem, ex hoc non leve peccatum provenire poſſet. Et hæc eſt ſententia communis doctorum, alii innuunt quod ex aſpectu nudæ puellæ rigor febrilis & alia graviſſima ſymptomota oriantur.

CON-

CONCLUS. Propter anatomiam medicus ſalva conſcientia poteſt puellam denudatam videre. PROB. Quæ medico adeo neceſſaria ſunt, ut ſine eis medicina ſua ſit irrita & fallibilis, ea ſalva conſcientia perluſtrare poteſt. Sed puella ratione anatomiæ talis eſt. Ergo. Nam nemo unquam ſomniavit, quomodo viſcera ſeſe habeant, quo in loco ſita ſint, niſi ipſemet aſpexerit; verbi cauſa. Puella quædam laboret ſtranguria, ſi medicus neſcit ejus conſtitutionem, potius exhibebit ſtyptica quam electiva, quæ urinam magis remorantur, quam prolectant, vel puella laboret febre quæ qualitate ſua eſt calida & ſicca, ſi jam parentes tam moroſi eſſent, ut medico ejus videndi copiam non facerent, ſed illum adirent peterentque ab eo medicamentum pro tali morbo: interim medicus non poteſt dicere quæ morbi ſpecies, an febris ſit tertiana vel quartana. Si dicant eſſe tertianam, neſcit, an ſit tertiana ſpuria an pura, ſi pura, quæ egeret humido & frigido medicamine, dat ei pro digeſtione R. Syrup. acetoſ. unc. 1. Mellis roſati collati unc. 1. Bugloſ. unc. 1. quod tamen tertianæ ſpuriæ. Ergo, Medicus de puellæ cognitione diligenter inquirere debet.

NOTA. Medicus neceſſe habet puellam (de patiente loquor) diligenter inſpicere: imprimis in purgatione noſcere debet ſubſtantiam ſubjecti quid perferre poſſit, an ſit maſculoſa & enervationem nondum experta. Nam ſi illud neſcitur in materia purgante, facilè incideremus in *Hypercatharſin*, de quo multa dicenda forent.

NOTA. Si virgini Syrupum præſcribere velis, utere ſequenti, R. Radicem phyſ. calam. an iii. Roſar. circa natalitia Chriſti natarum lib. iii. Julep. roſar. mellis violat. an. ℥. i. miſceantur donec ſatis ſit: ita puellam ægram facile in priſtinum ſanitatis gradum reſtitues: quia impenſe dulcibus gaudent. Aliqua traduntur Hemiſtilionis man. i. Dactyl. datnez *Kern.* lib. ii. Aquæ vivæ ſeu Elixir an. ℥. i. Si qua probatiora ſint, quæ vix puto, ſecure probare poteris; ſed meum probatum eſt.

QUÆSTIO IV.

Quid ſit medicina Culinaris?

NIHIL certi hac de re ſtatui poteſt, quia *trahit ſua quemque voluptas*, ut ait Poëta: tamen generalem modum culinariter cibandi cum ſuo ornatu præſcribemus, qui famelico ſtomacho ſatisfacit, ex quo de cæteris conjecturam facere poteris. Primo menſam mappa conſterne, deinde mappulas manuarias per extremam oram ejus circumducens ſuperimpone, quibus ſtanneos orbiculos per certa intervalla injice: & ne quid ad menſæ apparatum deeſſe videatur, duos circulos æreos, (quibus paropſides ſuſtentantur) in mediam menſam conjice: ſalinum non neglige, mox panibus ex caniſtro depromptis menſam per certa intervalla onerare ſtude. In eodem temporis puncto, affer amphoram cereviſiæ communis & pocula fictilia, quæ juxta panes in menſa rite collocato. Tum i allatum

edulia

edulia (loquor de iis quæ æſtivis duntaxat diebus ſunt ſalubria) & appone ex una parte edulium confuſaneum ex crudis herbulis; lactuca ſcilicet & naſturtio acetoſaque confectum, aceto perfuſum, & olivo inunctum: ex alia parte ſorbitiunculam ex ovis gallinaceis vinoque & pulvere aromatico confectam. Tum patinam cum reliquiis herbarum tolle, & aliud edulium appone, ex una parte; patinam cum ovis longa elixatione duratis, teſta exutis, bipertitis, ac petroſelino minutatim conſciſſo reſperſis, & in acri aceto natantibus; ex altera parte patellam cum binis ovis teſta adhuc incluſis, & in calido cinere ad ignem leviter verſatis ac percoctis. Jam ito in cellam vinariam allatum cantharum vini vetuli, & deinde in diſcubitorium allatum duos vitreos calices multinodos, vinoque impleto. Iterum tolle patinas & pone ex una parte menſæ pulmentarium ex bubulis carnibus teſſellatim conciſis & uvarum paſſarum acinis interjectis confectum, ac pulvere aromatico affatim conditum: ex altera parte appone piſces fluviatiles (quos lucios vocant) aromatico liquore innatantes & ſuavi ſapore percoctos. Rurſus illas dapes amove & ante hoſpites bulimiâ laborantes appone ex una parte capos illacardatos & ad ignem crebro volumine verſatos ac percoctos, cui adjice ſtannea quædam patella cum olivis ex vaſe condimentario recenter depromptis: ex altera parte pone opiparum ferculum ex ſturione aſſum & piperis

gingiberiſque polline & ſaccharo affatim conditum. Tum interjecto tempore paropſides tolle & lancem cum butyro flamenti, nec non & caniſtrum cum caſeis bubulis & ovillis menſæ ſuperimponito; Interim calices mero impleto. Tandem bellaria apponito videlicet duas patinas cum pomis quarum altera ſemiplena ſit cerafis aqua perlutis, & altera plena flavis & lividis prunis, itemque calathum cum malis acidis amiculi & præcocibus hornis.

Hæc eſt medicina culinaris, quæ optime latranti ſtomacho medetur, qua qui non ſanatur is incurabilis.

QUÆSTIO V.

De Diæta.

Qua ratione quis vitam quam longiſſimè prorogare poteſt?

RESPOND. Obſervando ſequentes regulas ſalutares.

1. Regul. Sanitatis ſtudium eſt, non ſatiari cibis, impigrum eſſe ad Labores.

2. Motus, cibus, potus, ſomnus, venus, omnia mediocria.

3. Cibus novus ne unquam ſumatur, niſi priore probe concocto.

4. Menſæ ne ſint æquales, ſed ſemper cœna levior.

5. Prioris menſæ error, ſequentis parſimonia corrigatur.

6. Cibus ne prius ingeratur, quam in ore fuerit exacte maſticatus. 7. Po-

7. Potus ne unquam ſuperet alimenta ſicca.

8. Potus ne ſumatur priuſquam bona cibi portio ſit ingeſta.

9. Varietas ciborum in eadem menſa ne adhibeatur.

10. Semel in ſeptimana menſa omittatur cum ſcilicet corpus minus videbitur alimento indigere.

11. Semel in die corpus ita exerceatur, ut naturalis calor excitetur, utendum autem exercitio temperato ante cibum, cujus utilitates ſic deſcripſit Fulgentius: Exercitium eſt humanæ vitæ conſervatio, dominantis naturæ ſuperfluitatum conſumptio, virtutum roboratio, temporis lucrum; otio inimicum, juventutis debitum, ſenectutis gaudium. Nam exercitium ſolvit & evacuat per poros ſuperfluitates: contra quies maxima nocumenta affert: hinc Poëta.

Otia nullus amet, niſi ſunt conjuncta labori,
Nam nimia requie mortificatur homo.

12. Is ordo in cibis ingerendis ſervetur,ut liquida ac mollia ſolidis ac ſiccis præmittantur.

13. Inter unam & alteram menſam, ne quid cibi aut potus ingeratur.

14. Alvus quotidie ſit mollis aut natura, aut arte.

15. Extreme calida in cibo, potu ac aëre vitentur, itidem frigida.

16. Somnus nec brevior ſit ſex horis, nec octo prolixior.

17. A cibo ſtatim,ac pleno ventriculo,legere, ſcribere, ac gravioribus cogitationibus, operam dare perniciosum eſt. 18.

18. Violentus motus à cibo ſtatim omnino fugiendus.

19. Mane refoto corpore membra omnia fortiter extendantur.

20. Nunquam potus aſſumendus jejuno ventriculo, quoniam talis potus valde nocivus eſt, & habet potentiam percutiendi nervos & eis nocendi. Galenus ſecundo Aphoriſ. 21. dixit: *ſi quis famelicus ante cibum vinum acceperit, cito in ſpaſmum & mentis alienationem incidit*: Neque poſt cibum vinum aſſumendum eſt, quoniam digerit velociter & penetrat, & penetrare facit cibum, qui nondum ſit digeſtus, & facit hæreditare oppilationes, & putrefactionem.

21. A notabili quantitate vini abſtinendum eſt, & quantum poteſt fieri ab omni, quia nocumentum adfert cerebro: & ex ipſo, nemo debile cerebrum habens, niſi parum & admixtum bibat, & Serapio dixit: Vinum replet caput vaporibus multis.

22. Panis ſit optimus ac mollis, cum pauco ſale mixtus.

23. Caſeus ac lacticinia omnia vitanda: lac integrum utile eſt in æſtate cum ſacharo: Aqua lactis vel ſerum lactis ſemper utile eſt.

24. Piſcium rarus ſit uſus; ſoli froibiles admittantur adhibito aceto atque aromatibus atque ſalſamentis.

25. Conchylia oſtrea ac teſtacea omnia, quod frigidum, lentum ac hærens alimentum gignant, declinanda.

PRO-

PROPHETIA MIRABILIS AD ANNUM DOMINI

Milleſimum Sexcenteſimum 34. futurum.

A*Lmanachius artium Magiſter Pariſienſis*, diligens luſtrator univerſi hæc infraſcripta cunctis notificat, diligenti indagine, antiquiſſimo codice, in bibliotheca communi, totius regni Franciæ reperta, quod anno Domini 34. in menſe Januario & ſequentibus; Conſurgent *oſſa mortuorum* (A) quæ quidem plena erunt oculis, ſed non videbunt, virtutem tamen habebunt cæcos illuminandi, quæ per plana diſcurrunt veſtitos quidem nudabunt, habentes ſpoliabunt, non habentibus dabunt, & inter homines diſcordiam concitabunt, furore dominante.

Inſurget enim gens bellicoſiſſima, non utens bombardis aut tormentis ferreis vel æneis (hoc enim vulgatum eſt) ſed *ſagittis peſte infectis* (B) tam venenatis, ut ſi unum ex militibus tetigerint non ſolum ipſe, ſed & totus exercitus quantus quantus eſt, moriatur.

E contrario erit miles admodum benignus, (cui militiæ nomen dant non ſolum ruſtici ſed & cives, nobiles, *principes*, *imo Reges* (C) qui multos quidem proſternet, jacentes quaſi ſemimortuos: ſed tamen iterum reviviſcent: in hoc bello qui primus aufugerit, præmium auferet, qui conſtanter in finem uſque pugna-

 verit

verit & permanſerit, non ſolum riſu ſed etiam pœna *pecuniæ præſentariæ mulctabitur.* (D)

Interea ex regibus *conſurgent quatuor* (E) cum ſuis exercitibus mirabilibus & monſtroſis, qui pedes habent ſed non ambulant, aures nec tamen audiunt, oculos nec vident, voſque ſimiles illis, & in medio exercitus erit *Heros quidam Diabolo.* Tunc conſurgens contra gentem, & pugnabit frater contra fratrem, ſervus contra Dominum, & erit admiratio univerſis: nam minor ſuperabit majorem, multitudo cedet paucitati, & quod terribilius eſt contra nequiſſimum *Belial*, non erit victoria in hoc prælio, nec contra illum Heroa niſi unicæ non quidem magno, ſed parvo & modico pygmæo pannoſo. Et erit finaliter talis perſecutio, qualis ab initio non fuit, & beatus, qui illæſus in tali pugna fuerit.

Præterea ſupervenient alia larvata, quæ potius monſtra vocabuntur, ſed nondum ſtatim finis, & niſi abbreviati fuerint dies: omnes depauperabuntur: ſitiunt enim ſanguinem juſtorum,& de ſudoribus pauperum vivere concupiſcunt: Reges namque 4. cum uxoribus (F) ſenioribus & militibus, ac aliis equitibus ſuis venientibus quatuor mundi plagis animi relaxandi cauſa exeuntes in campum planum variis colorum floribus diſtinctum atque adornatum, incipient alter alterum provocare & in iram concitare, dicentes vincat qui poteſt,*vive le Roy*,fortuna nobiſcum;hæc audientes qui aſtant,incipient admirari,non ſine parva exſpectatione eventuum futurorum; Exitus

enim

enim acta probabit & in fine videbitur cujus toni. Commiſſo bello, quod plerumque in ſeram uſque noctem protenditur, omnes tacite in unum ſe recipiunt locum, neque amplius ſunt loquelæ aut ſermones, quum priora tranſierunt. His peractis ſequitur pœnitentia multorum, qui converterint ad cor, præ anguſtia ſpiritus gementes, & inſaniam ſuam agnoſcentes, in qua quidem pœnitentia, ſtabit contritio, ſine confeſſione & lachrimis & erit gaudium univerſis ſuper uno peccatore pœnitentiam agente.

Prodibunt quoque *magnates quatuor*, (G) cum ſuis domiciliis, & ſervis, initur pugna certamine dubio, ille tamen qui primus 31. ceperit & abduxerit non ſolum ipſos captivos ſed & pecuniæ tantum *quantum illis alendis ſufficit* (H) *auferet*.

Sphæra inſuper lignea imo hemiſphæra à peccatoribus ſuper viventibus remote torquetur in novem ligneos jambos ſeu digitulos (I) quam potius fortunæ globum ſeu rotam diceres. Et quicunque inimicorum eorundem, plures ex his proſtraverit in terram, quanto præconio quantiſve donis muneretur, hi ſcient, quorum intereſt hæc ſcire: Nam nullus eorum, qui viriliter dimicaverit, immunis abibit: non curando aſpectus torvos atque oppoſitos ſuorum ſodalium contorquentium. Nam inde capiet, quo novos ſibi comparare poſſit amicos, juxta illud: *Tot amici, quod nummi.* Heu quam inique comparatum eſt, ut hi qui minus habent, addant ut plurimum aliquid divi-

divitioribus, ſed hoc ibi fit, ubi non rectè vivitur.

Exortis denſis tenebris, præ feſtitudine exſurgunt ſemivivi (K) & dant ſe requiei, tunc conſurget quoddam animal admirabile, habens os de cornu & barbam carneam (L) clamans ſuper ſemi-vivo, ſurgite mortui, venite ad judicium. Tunc conſurgent ſemi-vivi, accipientes pelles mortuorum (M) vertentes & revertentes, poſtea conſumunt patrem ſuum, cujus locus factus eſt in pace.

Demum facta pace fit cantus celebris, & plurimi ex illis in Synagoga reperiuntur, ubi ſpoliis & oneribus alleviantur, deponentes quæ apportaverant, eaque alienis cuſtodibus committunt, ut & ipſi cantent ſimul cum illis, non lamentationes Hieremiæ, ſed gaudeamus omnes, quoniam filius perditionis inventus eſt, tanquam ovis, quæ perierat: ſit gaudium miſeris quorum luctus vertitur in gaudium. Sed domi ibi erit fletus & ſtridor dentium; non habentes, quod manducent, quoniam captivi (N) ſui educti ſunt in tenebras exteriores, & quis ſcit, quando revertentur, dies cum illa dies iræ, dies calamitatis & miſeriæ, dies magna & amara valde, lugebunt ſuper ſe omnes tribus terræ, à qua nos liberet, qui ſic vivit & regnat, *Amen.*

Concertatio muliebris.

Orta rixa inter Mulieres, cum altera alteri objiceret mendacium, & convitia agitarent: Mentiris, inquit una, ut meretrix, ut fur, ut

vene-

veneſica. Huic altera: At tu, inquit, mentiris ut calendarii opifex, qui toto anno, & ſingulis diebus mentitur. Putabat nullum mendacius hominum genus excogitari poſſe, cui adverſariam conferret, quam Aſtrologos & tempeſtatum conjectores.

De Modeſtia civili lictoris.

Comes Zollerenſis, cùm in pago quodam vicino Tubingæ divertiſſet, & forte illic præfectus Tubingenſis negotia iſtius loci componeret: mox unà prandere cœperunt. Erat fortè unus ex menſæ adminiſtris & pocillatoribus lictor oppidanus, homo pro popularium ſuorum more admodum civilis. Hic cùm diſcum Comiti apponeret, & aliquâ immunditiâ ſordidatum adverteret, celeriter ad ſe reductum prius femorali ad nates abſterſit, & deinde Comiti appoſuit. Putabat enim hac ratione multò mundiorem jam factum eſſe diſcum, & comitis ore longe digniorem.

Cujuſdam Judaïcæ mulieris facetum dictum.

Fui olim in oppidulo Hechinga nomine, quod eſt in ditione Comitum Zollerenſium, illuc reperi unam Judæam, quæ cùm eſſet conſpicua forma, fuit & perfaceta: cui ego cum perſuadere conatus eſſem fidem Chriſtianam, nihil ineptum reſpondebat. Tandem circumciſionem credidit tantum valere, quantum baptiſmum, quæſivitque à me, quanti nos Chriſtiani baptiſmum faceremus: Reſpondebam, multi; & ſine eo claudi portas regni cœlorum: ipſa verò ſubjunxit: At nos Judaicæ mulieres parum tenemus de circumciſione.

Quod

Quod cum cauſam inquiſiviſſem, dixit: Quoniam mallemus addi virorum noſtram virilibus portionem, quam adimi. Unde cunctis adſtantibus maximum riſum commovit.

De quodam Ruſtico.

Ego noſco ruſticum, qui cum eſſet factus Prætor pagi ſui, venit non longo poſt tempore ad balneum in Minſingenſe oppidulum. Cumque ibi inveniſſet quendam, quo cum olim equos paviſſet, dixit inter cæterea (cùm ille gratulatus eſſet ei de Prætura adepta) quis æſtimaſſet unquam, bone amice, dum eramus Hipponomi, quod ego indignus Prætor factus aliquando eſſem? Credens ſe tam grandi in Magiſtratu collocatum, ut ſingulari etiam augurio & fortuna opus fuerit, quum tamen ultra novem ruſticos non haberet ſibi ſubditos.

De Studente lepidum dictum.

Ego habui ante aliquot annos conterraneum Schlecklingenſem in ſtudio noſtro Tubingenſi, qui cum aliquoties ad gradum Baccalaureatus (ut vocant) aſpiraſſet, nec unquam obtinere potuerat, tandem ſpe omni ablata dixit: Non eſt neceſſe ut fiam Baccalaureus: nam & Chriſtus habuit duodecim diſcipulos, & tamen nullus eorum fuit Baccalaureus.

De quodam Nobili.

Jacuit nuper mecum quidam nobilis Scholaſticus, quem cum ſæpe adhortatus eſſem, ut in honorem tantæ feſtivitatis (erat enim nativitas beatæ virginis) maturius ſurgeret, atque in

fanum

fanum properaret. Quæſivit ille ignarus qualis dies eſſet) an feſtum circumiſionis beatæ Virginis celebraretur. Quod tantam præbuit omnibus audientibus ridendi materiam, ut pene in proverbium verteretur.

EXPLICATIO

Hujus Prophetiæ.

A. *Oſſa mortuorum*) id eſt, teſſera, cubus *Würffel*, *dobbelſtein.*

B. *Peſte infectis*) luſus, vulgo dictus *Tic-Tack*, in quo ſi una rotula tangatur, totus ludus amittitur.

C. *Principes imo reges*) ludus aleatorius vulgo *Verkehren*, hic ludus quoniam admodum delectabilis eſt ingeniumque volatile requirit magnatibus quoque allubeſcit.

D. *Pecunia præſentaria mulctabitur*) recte, nam hic ludus non patitur dilationem debiti, cum ſit moleſtiſſimus creditor.

E. *Ex regibus conſurgent quatuor*) Ludus chartarum, vulgo *coram nobis Karneffel Spiel.*

F. *Reges quoque duo cum uxoribus*) Ludus turriculæ vulgo dictus *Schacht Spiel*, in quo etiam ſi appareant ſpecies humanæ non tamen homines, ſed potius nomina hominum ſunt.

G. *Magnates quatuor*) Ludus chartarum, vulgo Triumphus dictus *Trouff.*

H. Quantum illis alendis ſufficit) Nam ſicuti oculos habent & non vident, ita os & non comedunt,

I. Jambos ſeu digitulos) Ludus globi dictus *Kegelen.*

K. Semivivi id eſt, ſomnolenti.

L. Animal habens os de cornu) id eſt, Gallus gallinaceus, *hahn.*

M. Pelles mortuorum) id eſt, libros orationum.

N. Captivi ſunt nummi in burſis, id eſt, tenebris.

De Ruſtico.

Novi ruſticum, pinguefacere cupiens porcum, tantùm illi in die cibum bis porrexit: & cum ſemper macer maneret, indignatus ille conqueſtus eſt vicino. A quo cum correptus eſſet, quod non bis, ſed ter vel amplius deberet paſtum porrigere. Reſpondit ruſticus, ter vel amplius, nullo modo: quoniam ego homo cum maximis laboribus, contentus ſum bis comedere in die. Credens hominem laborioſum plus debere eſſe, quam porcum.

Fatui cujuſdam facetum dictum.

Dicitur mihi de aliquo ſtupido homine & fatuo, qui cum funus maternum proſequeretur, cantabat alta voce. Quem cum pater caſtigaret, dixit: Haud eſſe te ſanum credo pater: cum precio conducas Sacerdotes, qui canerent, ego vero gratis concinam.

FINIS.

PUGNA PORCORUM PER P. PORCIUM, POETAM.

Paracleſis pro Potore.

Perlege porcorum pulcherrima prœlia, Potor,
Potando poteris placidam proferre poëſin.

NIVERSTADII,
Apud CASPARUM MYRRHEUM
MELCHIOREM THUREUM,
&
BALTHASARUM AUREUM;
1720.

AD LECTOREM

Jodocus Helmontanus.

Porciolus Porcos, ceciniſti parva croacum,
Sic condigna refert præmia, Homere tibi.

Ad Eundem.

Mœonides ranas cecinit, ſed Porcius ille
Poſterior porcos, plaudite utrique precor.

Ad Eundem.

Potando pugnas Porcorum perlege potor,
Petendis poſuit præmia porciolus.
Porcorumque procul propellant prælia planctus,
Perſuadent propter poëmata percinere.
Perdocuit paucis porcorum pulchra Poëta.
Prælia, perlecto plaudite porciolo.

Po-

Potentiſſimo

PATRONO

PORCIANORUM.

P. PORCIUS.

Poëta

Proſperitatem precatur plurimam.

POSTQUAM publice porci putamur; præſtantiſſime patrone, placuit porcorum pugnam poëmate pangere, potiſſime proponendo pericula pinguium prælatorum: pugnant pigriter puſillanimes prælati propter pinguedinis pondus, porro potentius porcelli pauca proceritate perpoliti: propterea placeat precor puerile poëma perlegere porcorum porcellorumque pugnam propoſitionibus pictam paribus, peripræpoſtere.

Proditur patronus porcianorum,
Primordialibus punctis.

Res Inamœna Caret Affectu. Læta Decorem
Omnimodè Aſpirat Bellula Habe Ergo
Rata:

Proditur Poëta.

Plura Latent Animo Cœlata, Et non Temeranda
Indiciis Ullis, Scilicet hoc Volui.

Præ-

Præcelſis proavis pulchre, prognate patrone;
Pectore prudenti pietateque prædite priſcâ,
Præter progeniem, præter præclara parentum
Prælia pro patria, pro præſulibuſque peracta,
Pleraque pro populo proprio perfecta potenter
Pellucens probitate, potentique proſperitate,
Propoſito præſente petens plerumque peritos,
Proptereaque prolixos philomuſos, perſequeriſque
Parnaſſo potos, precio precibuſque poëtas:
Poſtquam percepi puerile placere poëma
Præcipue propter præſcripta proœmia pugnæ
Porcorum, placuit parvam præfigere pugnæ
Pagellam, porci prodentem proprietates
Plauſibiles, pinguem patronum promeruiſſe
Pectore pinguiculo, pol promeruiſſe poëtam
Pingui porcorum pingendo poëmata pugnam:

Propoſitiones pugnæ.

Porcos piſtorum pergunt proſternere pugna
Porcelli, paſti planti per pervia prata.

ce poëme de 360 vers est de
Pierre ~~[illegible]~~ placentius
il étoit allemand et vivoit
dans le 1[illegible].me Siecle

PUGNA PORCORUM PER P. PORCIUM

Poëtam.

(*a*) PLaudite porcelli porcorum pigra propago.
Progreditur, plures porci pinguedine pleni.
Pugnantes purgent, pecudum pars prodigioſa,
Perturbat pede petroſas plerumque plateas,
Pars portentoſa populorum prata profanat.
Pars pungit populando potens, pars plurima plagis.
Prætendit punire pares, proſternere parvos.
Primo porcorum præfecti pectore plano.
Piſtorum porci proſtant pinguedine pulchri.
Pugnantes prohibent porcellos, ponere pœnas
Præſumunt pravis: porro plebs peſſima pergit
Protervire prius, poſt profligare potentes.
(*b*) Proconſul paſtus pomorum pulte perorat
Prælia pro pecude prava prodeſſe, proinde
Protervire parum patres perſæpe probaſſe
Porcorum populo pacem pridem placuiſſe.
Perpetuam, pacis promptæ præconia paſſim
Pro præcone pie pacis per pondera plura

a *Proceſſus porcorum ponitur.*
b *Propoſitio proconſulis.*

Proponente preces, prudens pro plebe patronus
Porcus prægrandis profert placidiſſima pacta.
(*b*) paciſci placeat porcis, per prælia prorſum
Plurima priſcorum perierunt paſcua patrum.
præſtat porcellis potiori pace potiri,
Præſtat prælatis primam præbere palæſtram.
porro proclivis pugnæ plebeia poteſtas
(*c*) prœlia portendit, per privilegia priſca
Proponens pugnæ porcos potuiſſe patenti
Proſtraviſſe pares, per plebiſcita probari.
Porcum pugnacem pecudem, præclara poteſtas.
Pendet per porcos pugnaces, pergite paſſim
Perdere præfectos, porci properare puſilli
(*d*) perdere pinguiculos, præfectos præcipitare,
prigritia pollent prælati perpetuati,
poſtquam plebs pertæſa potentatus penetravit
præcipiti pede, porcelli petiêre puſilli.
pugnando properare prius, peſſundare patres.
præſtituunt perſonatos præcurrere porcos
propugiles, porro plenum pinguedine putri
præclarum porcum piſtrino pinſere panem
præcipiunt, per poſticam, per pervia portant
(*e*) propterea properans proconſul poplite prono,

præ-

b *Placidatorum pacta proponuntur.*
c *Prælia portendit.*
d *Propterea porcellorum penetratio.*
e *Preces proconſulis pro prælatis.*

præcipitem plebem pro patrum pace popoſcit.
perſta pauliſper, pubes præcioſa, precamur.
penſa profectum parvum pugnæ peragendæ
plures plorabunt poſtquam præcelſa premetur
prælatura patrum, porcelli pecutientur
paſſim, poſteaquam pingues porci periere.
propterea petimus, præſentem ponite pugnam
per pia porcorum perimus penetralia, poſthac
prælati poterint patrata piacula parce
perpetrare, procul poſtponite prælia parva,
præ prælatorum pœnis patientia præſtat.
(*f*) plebs porcellorum parte præcone parato
Porcis prælatis proponit particulares
pacis particulas: pateant præſentia pacta
Porcorum populo, porcorum poſteritati.
Principio petimus prælatos perpetuatos
Poſtponi, propter pia privilegia patrum,
porcellos patuit pariformi pondere paſtos
porcis perſimiles, porcos præſtare puſillos
propter pulmonem propter penetrale palati,
pars parvi porci prunis plerumque peruſta
principibus primis portatur, porro putreſcens
porcorum pectus putri pinguedine plenum
projicitur paſſim, partim pro peſte putatur,
propterea porcis prælatio præripiatur.
pergite porcelli præfectos præcipitare.
(*g*) pro prælatura porci pugnare parati
proſiliunt, pars prata petit pars prona paludes
prodit præcipuo proterva potentia plauſu,
porro porcelli pulchrè per prata perurgent

f *Propoſitiones porcellorum particulares.*
g *Poſteriorum pugna.*

pinguiculos properare procul, penetrare parati
per portas patulas, porcos perfodere pergunt
Proſternunt, pinguedo potens prohibet properare.
(*h*) propterea pacem proponunt; parcite porcis,
porcelli poſthac potimur pace perenni:
propterea pulcher porcellus præco politus
proſpiciens patres pronos peccata profari
proſpiciens poſitos prædâ, poſitoſque periclo.
propoſitum pandit; pacem perferre poteſtis;
parcite prælati, procerum pondus puerile,
perdurare parum propter pleroſque putatur,
perſtringunt pacem penitus poſt pacta peracta.
(*i*) ponite pro pacto pignus, proferre potentes.
pro pacis praxi, potiora pericula penſant
porcelli, portent pignus, pax pacta placebit.
princeps porcorum propria pro plebe pedeſtris
procumbens, pœne perplexus prœlia propter
(*k*) peſtifera populi, promittit præmia pulchra.
pultum pomorum, propinam pulvere piſti
paſtilli, partem placentæ poſterioris,
pocula profundæ perquam precioſa paludes.
porcum prægrandem placido pro pignore præbet

pro-

h *Porci paciſci petunt.*
i *Præconis propoſitio.*
k *Profertur pignus pro pactione.*

promulgas planâ porcellos proprietate.
præfecturarum poſthac pertingere palmam,
porro porcelli pinxere procemia pacis
particulis paribus, pareat pax poſteritati.
(*l*) porci prælati placido pacto pepigerunt
perpetuam pacem, poſthac præcedere parvos
porcellos porcos, putri pinguedine plenos,
phas poſthac porcis paſſim pugnare puſillis
pro pomis putridis, pro parte poſterioris
proventus pingui, poterint purgare plateas.
prolixè poterint pomaria, participare,
partiri prædas, patulas peragrare paludes,
proclamaturi porcelli pectore pleno,
poſtquam præripitur porcellis per peregrinos
poſtquam percipiunt pede prendi poſteriori.
(*m*) plaudite porcelli, plebs precioſa perenni,
parta pace parate procul præludia pulchra,
pompas præcipuas, proſcænia publica palmæ,
purpureos pannos, picturas pendite pulchras
progeniem priſcam porcellorum perhibentes,
priventur platani, priventur pondere pinus,
porcellis paſſim pomaria proſtituantur,
palmarum prorſus plantatio præripiatur
pendula, pro pacta portentur pace parati
palmarum pilei, procedat pulchra propago
pacificatorum porcellorum, penetrando
planiciem, patriæ paſſim peragrando plateas,
plantæ pro pedibus plateatim projiciatur.

l *Particula pacta pacis.*
m *Pompa porcellorum poſt pacem peractam.*

portetur præcipuos præco peramœnus,
pacis perfector promat præconia pacis
publicitus, prono procumbant poplite porci,
porcellos patriæ patronos profiteantur.
(n) porro præcedat potu pincerna, paludis
pocula propinans pleniſſima: pabula præbens
pulmenti putris pro proprietate palati,
pro præcone potens paleæ piſtura paretur,
proluvies pepli polluti, portio pinguis
pleni potoris promentis particulatim
pocula præſumpta, prægustatos patinarum
pullos, perdices, pavos, porcos piperatos.
prætereas patriæ per prima palatia perget
perſuadens populo porcellorum pietatem,
plaudant porcelli, portent per plauſtra peronem
per patriam patulo progreſſu perſpiciantur:
piſtorum porci prope piſtrinum patiantur
perpetuas pœnas, præſervati prope peſtes:
(o) perturbent pueri porcos prope percutiendo,
propellant porcos pulchræ per penſa puellæ,
pertractent parvos porcellos, poplite prono
procumbent, pilos patientur pectine pecti.
plaudite porcelli, piſtorum plangite porci.
piſtores paſcant porcos paſtu palearum,
percuſſos partim pedibus; per plurima probra
partim projectos petris pugniſque pedeque,
(p) paſtores paſcant porcellos poſperitate

præ-

n *Pincerna præcedit præconem poculo pleniſſimo,*
o *Porcelli puellarum pollice perſricti procumbant.*
p *Porcorum præſaga penſiculatio pro profecto paranda.*

præcipua, peragrantes prata patentia paſſim.
poſtridie poſtquam porcelli pace potiti,
præſumpſere patres protervè pungere paſſim
prælia prædictæ pugnæ populis perhibemus;
plurima porcorum penſans præſaga poteſtas.
propoſuit primo palmæ præſcribere pondus
peſtiferæ plebi porcellorum pedetentim
propoſuit pedites precio pro poſſe parare,
porcos prædones per pagos perque paludes.
(*q*) pungentes pecudes promuſcide, phamaque paſſim
perfertur, properatque pecus proclive, proinde
perficitur pennæ procurator peracutus:
ponens pugnaces porcos pecudeſque papyro.
promittunt poſito pede præfectis præferare
præſcripto pugillum pugnam properare parati
(*r*) præcipuum, prout præcipient princeps pugileſque.
porro proventus precii pleriſque parantur,
præcurrent proceres precii plus percipientes.
placant pollicitis, proh! propellos peregrinos
perfidiam patrant proprioque penu potiores
præſtituunt prædas, proponunt poſtea plebi
perſolvendarum propinarum paracleſin
pugnaque protrahitur, porro porcus philomuſus
pædotriba puſillorum per pariſienſes
promotus, pagi paſtor, parochuſque paludis
paulum perdoctus pariter producere petrum

 per-

q *Phama prælii.*
r *Perſidia præfectorum precium præripientium pugnantibus.*

pertrectabatur, proh! perdita pectora plena
perfidiæ: pudeat perceptæ præmia prædæ
plebi præripere peccato pernicioſo
peccat, profuſa pecunia, prodet,
prodet prædones; poſtquam penſent peregrini
præmia pro pugna patrata, proque periclis.
(*s*) perſonuit parochus, pergens proponere plures
perfidiæ partes: porro princeps pugileſque
peſtiferum parochum proclamabant perimendum
pſeudo-euangelicumque probabant præcipitandum
ponto, præterea plus proveniſſe pericli
perſuaſu parochi, plus ponderibus pavimenti
portæ præcelſæ, plus ponderibus platearum.
proteſtabantur pœnis plectendum poſte patente, (ſtis)
ponendum prope prunas, particuliſque peru-
profundo puteo profundè præcipitandum,
(*t*) publicitus pugiles prædicta piacula patrant.
plebsque putat pulchrum philomuſum perdere porcum,
proinde preces princeps proponit plebſque parata
promittit parere piis precibus, pugileſque.
(*u*) partiri pergunt propinam: perficiuntque
perfidiam, pauci prohibent peccata patrari
pro placito pugilum, plecti plerique putantur
propter perfidiam propalatam peregrine.

poſt-

s *Propatulatio perfidia per Philomuſum.*
t *Pœna philomuſi.*
u *Porcellorum percipientum perſolutionis perfidiam.*

poſtquam porcelli præceperunt peregrinos
privari precio, prolixe penſiculando
(*w*) publicitus propere procurant præmia pugnæ,
proponi porcis paganis perſoluturus,
proſtat præco potens plures præcurrere porci
prætendunt, prohibetque pedo plus percipientes.
poſtquam pellecti precio porci peregrini:
(*x*) præſidium pugna præbebant, præcipitare
pugnam pergebant porci, porro properabant
partim pinguiculi, partim putredine pleni
provecti plauſtris, partim peditis properabant.
porro porcelli præceperunt peregrinis,
plauſtra penetrando porcos proſternere pingues
producique palam pendendos poſte patente.
(*y*) propterea peditis prudenter progredientes.
perturbaverunt, projeceruntque potenter.
plauſtrum porcorum, prædaque potente potiti,
præcipuos porcos protraxerunt plateatim.
porro, porcorum proſpecto principe primo:
præco potens populo propinavit perimendum,
plectendum pœnis pendendum poſte patente.
porro pauca petit princeps proferre, priuſquam
perficiat placitum præconis plebs pileata,

w *Ponitur perſolutio præſentiſſima.*
x *Pingues porci proveluntur plauſtris,*
y *Prædatio porcellorum.*

permittuntque parum proponere proinde profatur;

(z) parcite porcelli, proavorum priſca putamur

progenies, priſci potuerunt plura parentes

prælia pro patria patrare, pericula plura

pro populo perferre pio, pro plebe parati

pœnas pauperiemque pati, poſſunt pietatem

publica phana parentum pyramideſque probare,

promeriti pulchrè per præmia picta probantur.

propterea penſate, precor, penſate periclum,

parcite perdendo, pietatem perficientes.

poſtquam perfecit princeps prædicta, parumper.

plorant, percutienſque palam pectus peramœnum,

profert parcendum ploranti præco politus

propter progeniem, propter præcioſa potentum

patrum privilegia, prognatamque proſatur

(a) progenie propria princeps præcoque proinde

pergunt pacifici populo prope proſpiciente,

prælatos pariter, prælatis participari,

partiri prædas: porro promiſcua plebes

propterea præfert, pateat prælatio prava.

(b) poſtquam parturiunt præclara penaria prædas

per-

z *Precatio principis porcorum.*
a *Paciſcuntur princeps.*
b *Populi propoſitio potiſſima.*

perficiunt pacem patitur populuſque
poſteaquam patuit prærepta pecunia plebi.
plangunt privatim procerum præcordia pacem.
plectunt perjuro perjuria plura patrantes.
propterea porci, porcelli plebs populuſque.
poſthac principibus prohibent producere pugnam.

Perſonavit Placentius poſt pocula.

Potentiſſimo, pientiſſimo prudentiſſimoque Principi.

PATRI PURPURATO,

præſenti Pontifici,

PLACENTIUS

plurimum precatur proſperitatis.

PErge pater patriæ patriarum perfice pacem.
promereare palam palmam placidiſſime princeps.
poſſeſſæ pacis primam perhibe pietatem
priſcorum patrum per prudentiſſima pacta.
poſteritas perget præconia promere paſſim
pontifici precioſa pio, plebecula, pubes,
primores patriæ proclamabunt peramæno
plauſu paſtorem pacis, pia pectora plaudent.
phama paragrabit, peragrabit phama polorum
per penetralia: præterea populoſa propago

Progenies patriæ, patres, puerique puſilli
Proteſtabuntur priſcis patribus potiorem.
Pontificem pileo pretioſo prædominantem,
Phama penetrabit penetrabit phama paludes
Perſarum, poterit phœnix profere perennes
Pacis particulas, per pontificale paratas
Præſidium, poſthac penetrabit pax paradiſum.
Plebs peregrinorum proſpectâ pace perenni
Pacati populi pactum pariforme probabit.
Publica patronum pacis, privata patenter
Pectora perpetuo plauſu pariter perhibebunt.
Prudens pontificis pectus, per plura probetur
Plectra poëtarum, plerique poëmata promant
præcipuam plerique parentelæ probitatem
pertractent proſa, præſtante poëmate prorſus
præcellat princeps pacis, princeps pietatis.

Poſtremo pronunciavit.

penſa pauperiem, princeps præclare, poëtæ.

FINIS.

Præcatiuncula.

P. PORCII

Poëtæ.

PArce precor pingui pagellæ, parce prudente
pugnantium parœmiæ
parce parum pulchræ picturatæque pôëſi,
præſente pictæ poculo.
Phœbo poſtpoſito placuit profundere plura,
præceps poëmaque promere.
poſtquam potaram, perlegi paucula puncta
pingens, proindeque potinans.
perplacuit poto pluſquam puerile poëma,
pleriſque perſuadentibus.
produxique palam perſcrutandum paradigma
pleno probandum poculo.
percuſſo pluteo puduit puduitque papyri
partique pudet poëmatis.
porro potores partim prodire perurgent,
partim precantur protinus:
præſertimque poteſt patronus præcipiendo
parvâ precatus paginâ,
porcorum populus, porcellorumque precatur
promiſcue plebecula,
perfectam pugnam perfecto ponere prælo
propediem placentium.
Charus Centurio curavit comere chartas
Cenſorem, cura commiſit Chalcographorum.

Teſtamentum Ludicrum

GRUNNII PORCELLI,

Cujus

D. HIERONYMUS,

Ad

EUSTOCHIUM,

meminit.

M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS *Teſtamentum feci, quod quoniam manu mea ſcribere non potui, ſcribendum dictavi.* MAGIRUS *Cocus dixit: Veni huc, everſor domi, ſoliverſor fugitive* PORCELLE. *Ego hodie tibi vitam adimo, Corocotta Porcellus dixit: ſi qua feci, ſi qua peccavi, ſi qua vaſcula pedibus meis confregi, rogo domino Coce; veniam peto, roganti concede. Magirus cocus dixit: Tranſi puer, adfer mihi de culinâ cultrum. Porcellus comprehenditur à famulis: ductus ſub die* XVI. *Calend. Lucerninas: ubi abundant Cymæ, Clybanato & Piperato Coſſ. Et ut vidit ſe moriturum eſſe, horæ ſpacium petit: Cocum rogavit, ut Teſtamentum facere poſſet, inclamavit ad ſe ſuos parentes, ut de cibariis ſuis aliquid dimittetet eis. Qui ait: Patri meo Terrino Lardino* DO, LEGO DARI *glandis modios XXX. Et matri meæ Veturrinæ Scrophæ* DO, LEGO DARI *Laconicæ ſiliginis modios* XL. *Et ſorori meæ Quirinæ, in cujus votum intereſſe non potui,* DO, LEGO DARI *hordei modios XXX. Et de meis viſceribus dabo domino*

Su-

Sutoribus ſetas , Rixatoribus capitinas; Surdis auriculas: Cauſſidicis & verboſis linguam : Bubulariis inteſtina : Eſiciariis femora: Mulieribus lumbulos: Pueris veſicam: Puellis caudam: Cynædis muſculos: curſoribus & venatoribus talos: Latronibus ungulas: & nec nominando coco DO, LEGO *ac dimitto popam & piſtillum, quæ mecum detuleram à querceto uſque ad haram: liget ſibi collum de reſte, volo mihi fieri monumentum ex litteris aureis ſcriptum:* M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS, VIXIT ANNOS DCCCCXG IXS. Quod SI SEMIS VIXISSET, MILLE ANNOS IMPLESSET. *Optimi amatores mei vel conſules vitæ, rogo vos ut corpori meo benefaciatis, bene condiatis de bonis condimentis nuclei, piperis & mellis: ut nomen meum in ſempiternum nominetur. Mei domini, & conſobrini mei, qui huic meo Teſtamento interfuiſtis, jubete ſignari.*

LUCANICUS	ſignavit.
TERGILIUS	ſign.
NUPTIALICUS	ſign.
CELSANUS	ſign.
LARDIO	ſign.
OTFELLICUS	ſign.
GYMATUS	ſign.

Cre-

Crepundia Poëticæ dimidio aucta.

HISTORIA DE GALLO GALLINACEO,

IN QUA

Singuli verſus Elegiaci, continent litteras Alphabeti.

GAllinis propriis gallus ſatur, hiſce relictis,
Liber ad externas fertur amore novo:
Comiter excipitur, fruiturque libidine: laſſum
Fortè domum regredi ſerior hora monet.
Sed proprie gallum redeuntem nunc undique roſtris
Excipiunt, turbant, cumque furore necant.
Gallum etenim fidum ſtabilemque in amore petebant:
Non ex inſtabili hunc, qui vagus igne furit.
Ergone adulterii hunc pœnas pro labe dediſſe,
Sicque vel exceptum forſan obiſſe putas?
Galle igitur, ductor quicunque futurus earum es,
Hujus ab exemplo diſce manere domi.

De

De Ebrio quodam.

INtrarat lectum ſomnoque meroque ſepul-
tus;
Micturus matulam quærit utraque manu.
Muſcipulam matulæ vice dum capit ebrius,
ejus
Pars muſcipulæ capta pudenda dolo.

Proverbia Leonina de Ebrietate.

EBrietas prodit, quod amat cor, ſive quod
odit.
Bacchus & argentum mutant mores ſapien-
tum
Qui multum bibit, is miſer ac Idiota redibit.
Vivere vis lætus, vel ſana mente quietus,
Dæmonis ut linum, ſic mordax effuge vinum.
Ebrie quid faris? vivis vel morte gravaris?
Quid facias neſcis, truncus ſine mente quieſcis
Nec differt multum, te inter fatoque ſepultum.
Sicut ſobrietas facit, ut ſit longior ætas
Sic facit ebrietas vitæ breviare diætas
Ebibe vas totum, ſi vis cognoſcere potum.
Mortales lætos vinum facit atque facetos.
Poſt vinum verba, & poſt imbrem naſcitur
herba.
Quando venit potus, ceſſat ſermo quaſi totus.
Si non ægrotat, bene mingit, qui bene potat.

Ebrii cujuſdam Epitaphium, prope Erfurdiam.

HIc jacet, qui fuit unus inter mille,
Semper mane & ſero, cum ſua pleniſſima
pera,
In *Pinterslehen* natus, *Hans Raumtaſch* fuit
vocatus.
Omnibus fuit gratus, qui bipſit in charitatis,

Poſtea

Poſtea pauper factus, eſt ad patibulum tractus,
Hoc facit mihi valde væ, quia nullum dedit mihi Vale,
Nec mihi hoc dixit ſua mater quando morixit.
Quicunque tranſit apud, memento flectere caput
Dicentes humiliter. tria lignea Pater noſter.

De Vino modice ſumpto.

Vina parant animos, faciuntque coloribus aptos,
Cura fugit, multo diluiturque mero.
Tunc veniunt riſus, tunc pauper cornua ſumit,
Tunc dolor & curæ, rugaque frontis abit
Tunc aperit mentes ævo rariſſimo noſtro
Simplicitas artes, excutiente Deo,
Illic ſæpe animos juvenum rapuere puellæ,
Et Venus in Vinis, ignis in igne fuit.

De non ſumpto Vino.

Nulla placere diu, nec vivere Carmina poſſunt,
Quæ ſcribuntur aquæ potoribus, ut male ſanos
Adſcripſit liber Satyris, Fauniſque Poëtas.
Vina fere dulces oluerunt mane camœnæ.
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus:
Ennius ipſe pater nunquam niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda; forum puteoſque Libonis
Mandabo ſiccis, adimam cantare ſeveris.
Hoc ſimul edixit, non ceſſavere Poëtæ
Nocturno certare mero, potuere diurno.

Veteres ad numerum literarum nominum eorum, quos amabant, biberunt.

Nævia ſex cyathis, ſeptem Juſtina bibatur,
Quinque Lydas, Lyde quatuor, Ida tribus.

Omnis

Omnis ab infuſo numeretur amica Phalerno,
Et quia nulla venit, tu mihi ſomne veni.

Ad numerum Muſarum novem ſcyphos propinabant Veteres,

TEr bibe, vel toties ternos, ſic myſtica lex eſt.
Vel tria potanti, vel ter tria multiplicanti.

In Germanorum luxum & gulam.

NOs miſeri extremos pipere introceavimus ungues
Jam me ſi videas, pſittacon eſſe putes.
Et Solem Lunæ longa conjungere menſa,
Et nocte ad cœnam continuare diem.
Quid de Patricio ſentis? qua nare madentes
Inter Germanos vivere poſſe putas,

De Septentrionalibus Germanis, qui Cereviſia maximè utantur.

ESt mos Arctoo quo ſe Germania claudit
Æquore, quo rigidum temperat aræ gelu,
Snb terra effoſſis facimus convivia cellis,
Quis lardum crudum, farſaque cruda damus:
Cum ſtrumulo cæſo, butyroque in pixide falſo,
Et Bacchum, & Cereris pocula aquoſa damus.
Phœbus Rogidas globus ut ſe condit in undas,
Noxque ſuos oculos protulit ignivomos:
Cumque proceſſerunt ſtellata ſydera mundi,
Effulſitque ſuo jam Cynoſura polo,
Mox noctem ludis, Baccho Cereriſque liquore,
Ducimus æquali & pocula lance volant.

Item de iiſdem.

Jamque fuit ventum ſub ſubterranea caſtra,
Quæ Ceres & Bacchus, Cypris & alma tenent
Eli-

Elyſiis poſitum campis me forte putabam,
Atque locis quibus in turba ſepulta ſedet:
Tam varios video luſus, & ludicra verba,
Oſcula & amplexus quicquid & audet amans.
Jamque ego non noctes tenebroſas ita putabam,
Sed qui vernali videt in axe dies.
Gaudet amor tenebris, volat ſub nocte Cupido,
Noxque placet Veneri Bacchoque blande tibi.

Rhythmus Cordi Urcei, die divi Martini pronunciatus.

Jo Jo Jo Jo.
GAudeamus Jo Jo.
Dulces Homeriaci.
Jo Jo.
Noſter vates hic Homerus
Dithyrambi dux ſincerus
Pergræcatur hodie.
Jo Jo.
Hæc eſt illa bona dies
Et vocata læta quies
Vina ſitientibus,
Jo Jo.
Nullus metus nec labores,
Nulla cura nec dolores,
Sint in hoc ſympoſio,
Jo Jo.
Vultis mecum jam potare
Ex Lyæum exaltare
Dulces Homeriaci,

Jo

Jo Jo.
Qui potare cupit mecum,
Licet verum portet ſecum
Vina plenis utribus
Jo Jo.
Ecce tibi Tribunali,
Apportamus & Albani,
Centum plenos urceos,
Jo Jo.
Sed quis nobis miniſtrabit
Et quis præſto vinum dabit
Dulce ſitientibus?
Jo Jo.
Hic habemus Thomaſinum,
Cognoſcentem bonum vinum,
Primo viſu ſubito,
Jo Jo.
Hic ridendo propinabit,
Et bibendo propinabit
Omnes Homeriacos,
Jo Jo.
Audi bone Thomaſine
Græce bibens & Latine,
Tuum fac officium,
Jo Jo.
Eſt jam tempus ut potemus
Et poſt potum ſic oremus,
Deflectamus genua,
Jo Jo.
Si potaſtis, jam levate,
Et crateras coronate,
Ut bibatis iterum
Jo Jo.

Fœ-

Fœlix eſt ter, fœlix quater,
Cui dat potum Bacchus Pater
De ſpumanti cantharo.
Jo Jo.
Ne lucernæ exſtinguantur,
Et potantes moriantur
Date nobis oleum.
Jo Jo.
Vos Germani, vos Hiſpani,
Vos Inſubres, vos Britanni,
Bibite pro viribus,
Jo Jo.
Sed vos rogo dum potatis,
Ter quaterque videatis,
Ne frangatis urceum,
Jo Jo.
Omnes fortes ſunt vinoſi
Et potantes animoſi
Dicit Ariſtoteles,
Jo Jo.
Omnis Doctor, omnis Rector
Bacchi Patris ſit protector,
In æterna ſæcula,
Jo Jo.
Dulces dulci miſceatis,
Ex hoc in hoc faciatis,
Ut potetis dulcius
Jo Jo.
Bacche vatum fortis Pater
Et qui ſolus es bimater,
Et formoſus diceris
Jo Jo.
Qui delphinos amatores

Puerorum & potores
Feris miſces lyncibus,
Jo Jo.
Tecum civem Lamſacenum
Rogo ducas & Silenum,
Bacchaſque Thyrſigeras,
Jo Jo.
Et te prope ſit Potina,
Quæ dat potum in culina,
Prima cunctis pueris
Jo Jo.
Tentat Bacchus Ityphallus
Malus caper, malus gallus,
Aha nimis turpiter
Jo Jo.
Bibe quantum vis Priape,
Sed honeſtam partem cape,
Ne perturbes gaudia,
Jo Jo.
Bibe, bibe, bibe, bibe,
Tu qui ſapis bibe, bibe,
Dum Lyæus imperat,
Jo Jo.
Sed jam potrix turba tace
Et tu Codre talos jace,
Sub bibendi arbitrio
Jo Jo.
Quod jeciſti canes ternos,
Bibe, bibe, bibe ternos
Jam Falerni calices,
Jo Jo.
Codre caput tibi fumat
Ne quis ignis te conſumat,

Stingue

Stingue mero citius,
Jo Jo.
Et vos mei combennones
Elevate bactriones,
Ut poſſitis dicere
Jo Jo.
Jo jo jo jo.
Gaudeamus jo jo.
Dulces Homeriaci,
jo jo

De duobus Conjugibus captis, Jocus.

QUam mirabiliter capiuntur fœmina virque:
Utentes licitis tactibus, atque jocis.
Ciſtæ ludentes innitebantur apertæ.
Cum ſimul in ciſtam, & clauditur illa, cadunt.

De Virgine jam nuptura moriente.

QUæ matura viro eſt virgo, immaturaque morti
Mors rapit hanc, nuptam nec ſinit eſſe velo.
Si quis eam rapuiſſet vir, potuiſſet eidem
Nubere: mors rapuit, nupta cui eſſe nequit.

In puellas falſis crinibus, ſuperbientes.

QUæ geritis fictos alieno è vertice crines
Dicite, ſub dulci melle venena latent.

In puellam ſemper faciem tegentem.

MItte operire nigro poſthac velamine vultum,
Nuda Venus nudi nam decus oris amat.

Vidua & Eccho.

V. Nunc ego ſola meos hic nullo teſte dolores
Solabor triſti triſtis & ipſa loco?

Hic à parte juvat ſylvarum obſcurior umbra,
Muſcoſo inde placent antra referta ſitu:
Hinc etiam fontes è quorum murmure leni
Exiguos lapides ingemuiſſe puto
Atque inter tantos ſi fas gaudere dolores,
Hunc equidem lætor me reperiſſe locum.
Nullus adeſt? *Ec.* eſt. V. hic loquitur quis juſtius æquo?
Ec. Echo. V. reſpondes tu, rogo ſi Dea? *Ec.* ea.
V. Qui ne agitant fluctus? *Ec.* luctus. V. ſemperne manebit.
Aut dolor aſſidue me ſuperabit? *Ec.* abit.
V. Non abit, at contra Cadmei militis inſtar
Naſcitur, & lætam me fore reris? *Ec.* eris.
V. Abſit ut hoc credas, prohibent fata aſpera. *Ec.* ſpera.
V. Quid ſperem accepto vulnere, quæſo refer?
Ec. Fer. V. Fero quod poſſum, verum mors conjugis inter
Præclaros primi ſic mea corda movet.
Ec. Amovet. V. ab illo facile abſtinuiſſe putabis,
In quo magno Deûm munera erant ſita? *Ec.* ita.
V. Naturæ ſuadet vis. *E.* vis. V. tum cætera diſce.
Ec. Diſce. V. omnes dotes opta referre. *Ec.* fere.
V. Si quidquam omittam. *Ec.* haud mittam; V. excuſatio talis.
Sufficit, en dico principio. *Ec.* incipio.

V. Artibus excultus. *Ec.* cultus. V. fuit atque diſertus.
Ec. Certus. V. tum leges excoluit. *Ec.* coluit
V. Quod ſi fortunam ſpectes, fuit omne decorum.
Ec. Aurum. V. eſt quod pluris tu facies?
Ec. facies.
V. Pulchra quidem facies perfecta ætate virili,
Illum qui cernit numina ſperat. *Ec.* erat.
V. Plura ſciat feciſſe illum hæc quiſquis legit
Ec. egit.
V. Iam dolor haud patitur dicere plura tibi.
Ec. i.

Contra Fœminas.

Fœmina corpus, opes, animam, vim, lumina, vocem
Polluit, annihilat, necat, eripit, orbat, acerbat.
Adam, Samſonem, Loth, Davidem, & Salomonem.
Fæmina decepit, quis modo tutus erit?

Mentiri: nere, & lacrymari, nilque tacere,
Decidere hæ veræ ſunt dotes in muliere.
Ut corpus teneris, ſic mens infirma puellis.
Nil non perimttit mulier, ſibi, turpe putat nil,
Cum virides gemmas collo circumdedit, & cum
Auribus extenſis magnos commiſit elenchos;
Intolerabilius nihil eſt quam fœmina dives
Malo in conſilio fœminæ vincunt viros.
Neve puellarum lacrymis moveare caveto,
Ut flerent oculos erudiere ſuos

Fœmineus vere dolor eſt poſt facta dolere,
Ille lavat laterem qui cuſtodit mulierem.
Male quod mulier incœpit, niſi efficere id perpetrat,
Id illi morbo, id illi ſenio eſt: ea illi miſeræ miſeria eſt,
Si bene facere incœpit, ejus tam cito odium percipit.
Sed vobis facile eſt verba & componere fraudes,
Hoc unum didicit fœmina ſemper opus!
Non ſic incerto mutantur flamine Syrtes,
Nec folia hyberno tam tremefacta Noto;
Quam cito fœminea non conſtat fædus in ira,
Sive ea cauſa gravis, ſive ea cauſa levis.
Væ tibi fœmineo quiſquis es captus jugo.
Tu miſer es, & eris, ſi tangat te ars mulieris.
Sit tibi conſultum mulieris ſpernere vultum?
Componit vultum: quia vult ut des ſibi multum.
Attrahit ut fiſcus, ſed decipit ut Baſiliſcus.
Non hodie, nec heri, nec cras credas mulieri.
Eſt quaſi grande forum vox alta trium mulierum.

Pro fœminis.

Ruſticus eſt verè qui turpia de muliere
Dicit, nam vere ſumus omnes de muliere.

Veſtes fœmineæ bene tegunt, quia longæ.

Dulcibus & modicis ornatur fœmina verbis;
Et collaudatur mulier ſi pauca loquatur
Quæ dos matronis pulcherrima? vita pudica.

In medio uxores, & piſces ſunt meliores.

De muliere quæ viginti quatuor maritos habuit,

UNa viris mulier viginti quatuor uxor
quæ fuit, hanc viduam non niſi ſtultus amet.

Ad expertum Medicinæ Doctorem.

Ægrorum haud minor noſcas ſi tangere pulſum,
Hoc cum te proles non animata docet.
Nam dicis fœtus ſentire in conjuge vitam
Ortus bis ſenis menſibus ante diem.
Conjugis aſt ventrem cave dum clyſtere relaxes.
Ne medium fœtus mordeat hic digitum.

Medici ficti.

FIngunt ſe Medicos omnes; Idiota, Sacerdos:
Judæus, Monachus, Hiſtrio, Luſor, anus:
Miles, mercator, cerdo, nutrix, & arator.

Salarium Medici.

MAximus in morbis Medico permittitur orbis:
Sed fugit ex mente medicus morbo recedente.

De furto, Problema, ad Juriſtas.

QUi domino invito rem contrectaverit eſt fur;
Quid, ſi hoc invita non faciat domina;

In juriſconſultum ad amaſiam properantem.

JUridicum, peragens vocat accelerare Patronus,
Lucatos nummos cernat amica cupit.

Juris

Juris præceptum.

QUod tibi vis fieri, mihi fac; quod non tibi, noli,
Sic potes in terris vivere jure poli,

Baldus, Plato, Ariſtoteles.

ECce it Baldus eques gemmis oneratus & auro,
Plato ſecum peditem trahit Ariſtotelem.

Ad Romulum, Lupæ alumnum.

EXcipe, magne puer, lactantibus ubera labris,
Quæ lupa facundo præbet amica ſinu.
Eſt lupa, ſed genium ponit cum lacte lupinum,
Tu cave, ne mores, quos vomit illa, bibas
Quam vereor, ſubito lac illud aceſcat; nec
Quod tibi dat vitam, pluribus eripiat.

Roma amoris nomen.

ROma quod inverſo delectaretur amore,
Nomen ab inverſo nomine cepit amor.

Ad amatorem.

AD dominam intrepido vis tendere carmina curſu.
Scire operæ pretium eſt, quo pede verſus eat,
Nimirum pedibus metrorum ex omnibus præ unum,
Reliquis mulier dactylon omnis amat.

De amore proverbia.

ILli pœna datur, qui ſemper amat, nec amatur.
Cœcat amor mentes, ac non raro ſapientes.
Curis jactatur, ſi quis Veneri ſociatur.

Eſt oculo gratum, ſpeculari ſemper amatum
Heu dolor eſt! gratis abſcedere rebus amatis
Illum nullus amat, qui ſemper, da mihi, clamat
Poſt mortis morſum, vertit dilectio dorſum:
Quot campo flores, tot ſunt in amore dolores
Stultus quando videt, quod pulchra puellula ridet,
Mox fatuus credit ſe quod amare velit:
Verus amor miſerum nunquam contemnit amicum
Dulcis amica vale, mandatum do tibi tale.

In procum pudibundum.

GUttur clamat amo, cum gutture reliqua membra
Quid animus tacita voce ſuſurrat, amo.
Omnia ſi hoc clamant tardas cur adire puellas
Et cur, amo, trepidas, dicere virginibus?
Hoc quamvis clamant, tamen adveniente puellâ,
Et lingua, & guttur vociferare negant.
Quæ ſit cauſa rogas, pudor eſt qui dicere non vult;
Cum pueris pudor eſt, deſine amare puer.

In amatorem deformis Puellæ.

VEſtra modo eſt noſtris oculis oblata puella,
Tam dulcis, tam pulchra fallax ac candida vultu,
Ut tres ſi offerret tales mihi Iupiter ipſe,
Ultro duas diti darem, ut abriperet reſtantem

Nihil niſi ſub ſpecie pulchri amatur.

QUiſquis amat cervam, cervam putat eſſe Minervam Quiſ-

Quiſquis amat ranam, ranam putat eſſe Dianam,
Quamvis fædatur, cuivis placet id, quod amatur.

Opium nimia cupiditas quanta mala proferat.

PRopter opes acquirendas mala plurima fiunt.
Et bona deficiunt plurima propter opes,
Propter opes ſe mercator dat mille periclis.
Exponitque mari ſe, ſua propter opes.
Propter opes vetulo fit ſponſa puella marito,
Ducit anum juvenis vir quoque propter opes.
Propter opes quandoque volens vir cornua ſumit,
Sæpe dat invito fœmina propter opes
Propter opes tolli patitur ſibi virgo pudorem
Floreque fit demto publica propter opes.
Propter opes, quæruntur opes, opulentia creſcit;
Creſcit avarities ſordida propter opes,
Propter opes, quæcunque prius promiſſa, negantur,
Et data dicuntur non data, propter opes.
Propter opes ſpes ſæpe ruit, vota irrita fiunt;
Summaque ad ima ruunt omnia, propter opes.
Propter opes Medicus ſæpe haud bona pharmaca ſcribit:
Æger & hæc renuit ſumere propter opes.
Propter opes etiam cariſſima pharmaca fiunt:
Quæ nequeunt inopes ſumere propter opes
Propter opes inopes Medicos accedere nolunt,

Auxiliumque negant hi quoque propter opes.
Propter opes lites injuſtæ, injuſtaque dantur
Judicia injuſto à Judice propter opes.
Propter opes, ditumque domos, inopumque pererrant,
Et capiunt fures omnia propter opes.
Propter opes paſſim ſunt prælia bella, rapinæ;
Pacis iniqua etiam fœdera propter opes.
Propter opes quid non patitur miſerabile mundus?
Proditur arx, urbes, regnaque propter opes.
Propter opes nunquid Chriſtum vendebat, Judas.
Et crepuit pendens arbore propter opes?
Propter opes homines animam cum corpore perdunt,
Sic perduntur opes, cunctaque propter opes.

Tres ſtudendi modi parum utiles.

NOn bene fit ſtudium quodcunque fit ante feneſtram,
Nec valet in lecto, nec valet ante focum.
Flamma nocet libris: ſtudium impedit ante feneſtram,
Viſa Venus: ſomnum lectus inire monet:
Ergo relinque focum, lectum ſimul atque feneſtram
Major & è ſtudiis ſic tibi meſſis erit.

Studioſi Characteriſmus Belgico-Latinus.

LUgduni ſtuduit quidam Pſaltiſta,
Die zijn vaderlik goed meeſt al verquiſt had
Muſicus erat atque Cithariſta

Hy minde een meisken, en leid'er liſt na,
Om haer te behagen op alle termine,
Experientia multa docet ſine fine,
Dat bethoonde hy haer bewijſende,
Quod amanti nihil ſit difficile,
Als hy een hoentken opkloof vers gebraden,
En daer toe een ſtoop wijn in ſijn maeg laden,
Cupidinis inſtar erat amænus.
In dictis ac factis totus obſcænus?
Nam ſine Cerere & Baccho friget Venus.
Een kaertken te ſpeelen in plaets van ſtudeeren,
Libros vendere, *en't gelt te verſmeren,*
Een nachtken te tictacken of verkeeren:
Sou ook een Eeſel ſoo wel niet wat leeren?
's Avonts op ſtraet te ſcrappen, tieren, en baren,
Et alta voce, ſta, ſta, vociferare;
Doch te vluchten, ſoo hem een muys komt tegen
Scirpo armatus *In plaets van een deegen;*
Tanta magnanimitas *dient ook niet verſwegen*
Neen, 't is beter gelopen als ſlagen gekregen.
Per mille Dæmones *ſwoer den vromen* Johannes *(is,*
Gans Droes ik moet ſien wat dit voor een man
't Rammelter en ruyſter al watter ontrent is:
Cor meum pejus eſt quam cor ſerpentis.
Broeder wat dunkt u of dit geen ſtudent is?

Ænigma.

DIc, quibus hoc animal terræ naſcatur in oris,
Maſculus eſt mater, cui mulierque pater?

Aliud ad Ponticum

ESſe duos oculos miror tibi Pontice, cujus
Unocula eſt mater, unoculuſque Pater.

Non eſt corrumpenda ſubſtantia propter accidens.

ARtibus incumbens noli corrumpere ſenſus:
Quid juvat ars, uſus ſi tibi nullus erit?
Artibus incumbas, ut vita tibi integra duret,
Sic etiam poteris ſcribere multa ſenex.
Fac quoque ne nimio mens ſit labefacta labore;
Arte quid is faciet, mens cui ſtulta, boni?
Non corrumpendum eſt quod ſubſtat propter inhærens,
Fundamento etenim cuncta ruente, ruunt.

Votum Scriptoris.

QUi librum ſcripſit, cum ſcutis vivere poſſet
Detur pro pœna ſcriptori pulchra puella.

Ad nomen virginis Claræ.

L Pereat, nec ſit (Græcorum ut lingua miniſtrat)
Littera H. Chara eſt, quæ modo Clara fuit
Fallimur & Clara es, clara tua forma relucet,
Et mihi Chara, ergo nomen utrumque refers.

Fabula de Pruna, Faba, & Stramine,

PRuna, Faba, & Stramen rivum tranſire laborant,
Seque ideo in ripis Stramen utrimque locat.
Sic quaſi per pontem Faba tranſit: Pruna ſed urit
Stramen, & in medias præcipitatur aquas.
Hoc cernens nimio riſu faba rumpitur imo
Parte ſui, hancque quaſi tacta pudore tegit,

Fa-

Fabulæ ſignificatio.

NOli infelicem caſum ridere propinqui
Nec ſimilis fiat, deteriorve tibi.

In terreſtrem Cælicolam.

ANte necem cum quis cælorum tecta frequentat,
Talem Luciferum quis fore poſſe negat?

Ad Gertrudem Carmen Leoninum.

O Pia Gertrudis quam inter bene baſia ludis!
Dum trudo, trudis, bis terve, quaterve retrudis.

Nullus ſolus bene ridet.

NE ride ſolus nam riſus ſolius oris
Pravus vel ſtultus reputabitur omnibus horis.

Luſus delectabilis.

ESt pulcher ludus, cum nuda ludere nudus.

Trium breve faſtidium.

POſt triduum mulier faſtidit, & hoſpes, & imber:
Quod ſi plus maneat, quatriduanus eat.

Agere & pati fortia Romanum eſt.

CUm ſuſpendendum mater deplangeret, ille
Romanum eſt inquit, fortia poſſe pati.

Honoris & Divitiarum Comparatio.

DOnat opes homini Deus, & ſibi poſcit honorem,
Ergo divitiis anteferendus honor.

Favor.

RIdenti domino, nec cælo crede ſereno,
Ex facili cauſa dominus mutatur & aura.

Dos formoſa.

FOrmoſam nudam volo, nudam non; volo formam;
Quæris cum forma quid volo? materiam.

An viduo ducenda ſit vidua?

QUæritur à viduo viduam cur ducere nolit?
Nam ſimile eſt ſimilis congrua, parque pari,
Reſpondet viduus: viduam tum duxero quando.
E cruce ſuſpenſus vir prior ejus erit.
Ut mihi nupta virum nequeat laudare priorem,
Eſt vir enim viduæ ſemper in ore prior.

Pro naſutis.

DIc mihi naſutos carpis cur zoile, naſos
Indignos noſtin regibus eſſe breves.

Ad Claram, ne ſola maneat.

CUncta creare Deus voluit ne longius eſſet
Solus, ſolaque tu Clara manere cupis

Bias.

OMnia qui dixit mea mecum porto, videtur
Uxorem ſapiens non habuiſſe Bias

Omnis ſimilitudo claudicat.

CUm quis homo nequam. Mancum deluderet ille
Non mirum eſt paritas claudicat omnis ait.

In

In Cothurnatum Gallicum.

VEctari rauco pudor eſt tibi, Gallico, curru,
Cur ergo rauco non pudor ire pede?

Anagramma uxoris.

INſaturabile par ſunt orcus & uxor: ait Rex,
Unius experiens, alteriuſque, ſciens.
Quiſquis in uxorem cecidit, deſcendit in orcum:
Rite inverſa ſonant *Veſor & Orcus* idem.

Reſponſio.

NUncupor *véſor* ego, non ſum quaſi conjugis *orcus*:
Sed quia per totam ſedula *curſo* domum:
In muliere vir eſt, ut in orco Belzebub? ergo
Infernum ſi ſit fœmina, vir Satan eſt.

In Anabaptiſtas de uxorum communitate.

COmmunes vobis uxores eſſe feruntur.
Impingi falſo cenſeo tale nefas.
Conjugium eſt, dum carne duo ſociatur in una,
Et, ſoboles, certum novit adulta patrem.
Uxores vobis non ſunt, dicantur amicæ,
Quis ita communes omnibus eſſe licet.
Sed cum nemo libens aliis concedit amicam.
Ergo Meretricum nomina vera ferant.
Gratis at (objicitis) præſtant, & nulla merêtur:
Nomine ne careant, ſcorta vocare decet.
Haud nova res igitur communia ſcorta teneri,
Commune eſt vobis hoc aliiſque nefas.

In eoſdem.

OMnia ſunt vobis communia ſicut amicis.
Laudo quod expoſite participentur opes.
Uxores vero dum proſtituuntur & ipſæ,
Hoccine amicitia eſt? non puto: Luxuria eſt, eſt.

In uxorem.

QUi capit uxorem capit abſque quiete laborem,
Longum languorem, Lacrymas, cum lite dolorem.

Ad uxorium.

SÆpe quieſcit ager, non ſemper arandus at uxor.
Eſt ager, aſſiduo vult tamen illa coli.

De Helena ad nuptias Paridis tranſeunte.

ID quod Naſo jubet, Menelai noverat uxor:
Si qua velis apte nubere, nube Pari
Triſtis ob id Menelaus erat: quia vertice nata
Cornua ſe numero ſenſit habere pari.

De equo bipede noto, ac proinde homine Platoni- (*co.*)

OMne animal bipes impiumque eſt homo, quando Platoni
Creditur: ergo Equus, qui bipes ortus, homo eſt.

Ad Amatorem,

FLes, rides, gaudes, mœres, requieſcis, oberras:
Non mirum, vita eſt talis amantis; amas.

Cornix & Meretrix.

BAlnea Cornici non proſunt, nec Meretrici;
Nec Meretrix munda, & nec Cornix alba fit unda.

Scor-

Scortatorum infelicitas.

FErtur in amplexu quendam exſpiraſſe puellæ;
Quæſtio fit: quonam ſpiritus ejus iit?
Hoc ſcio: nam Pauli docet id ſat Epiſtola, quod non
Præbeat ad Superos janua talis iter.

De Scortorum fallacia.

FAllite fallentes, ex magna parte prophanum
Sunt genus, in laqueos quos poſuere cadant.

Item.

CRede ratem ventis, animum ne crede puellis.
Namque eſt fœminea tutior unda fide.

Ad Adoleſcentes nupturos, ne ducant meretrices

NE placeant turpes pietatis imagine tædæ;
Si bonus es, & vis ducere, duc ſimilem,
Quid faciet meretrix, fallit quæ caſta putatur,
Vina placent aliis, fæx ne relicta tibi?

Item ne ducant etiam virgines filias meretricum

LAc dabit hæc ſcorti, quæ lac ſuxit meretricis?
Quo ſemel eſt imbuta recens ſervabit odorem
Teſta diu. Et,
Quod nova teſta capit, inveterata ſapit.
Der Haſen ſchmäckt gern nach der erſten Brüh,

Epitaphium cujuſdam Sacerdotis, ad obitum dilectæ ſuæ Elſæ.

HOc jacet ingenuæ formæ Elſa ſepulchro:
Grata fuit Elſa mane cultello ſemper.
Quæ dum vixit, in rufa tunica vixit,
In rufa tunica, Deus habet ſuum anima.

Qui

Qui orat pro ſecum debes comedere mecum,
Et ſi ſunt mille, omnes oratis pro ille. *Amend.*

Clericus.

CLericus in ſella gaudet veniente puella.
Clerice ſis fortis nec des tua munera ſcortis

Cantiuncula Latino-Germanica.

PErtranſibat Clericus,
Durch einen grünen Waldt
Videbat ibi ſtantem, ſtantem, ſtantem,
Ein Magdelein wohlgeſtalt.
Salva ſis puellula,
Godt grüſs dich Mägdelein fein,
Dico: ibi vere, vere, vere,
Du ſolſt mein Beiſchlaf ſein.
Non ſic, non ſic mi Domine,
Ihr treibet mit mir ſpott,
Si vultis me ſupponere, ſupponere, ſupponere.
So macht nicht viel der Wordt,
Ceciderunt ambo,
Wohl in das grüne gras,
Extraxit ille dactylum, dactylum, dactylum,
Sie fragt ihn was iſt das?
Sublevarunt veſtes,
Di beine wahren weiſſ:
Fecerunt mirabilia, mirabilia, mirabilia,
Nach aller menſchen weiſſ
Und da das ſpiel vollendet war,
Ambo ſurrexerunt,
Und ging ein jedes ſeinen wegh, ſeinen wegh, ſeinen wegh,
Per quam venerunt.
Anno præterlapſo,
Da bracht ſie ihm ein Kind,

Quem

Quem ille fabricaverat, fabricaverat, fabricaverat,
Mit ſeinen inſtrument.
Quis eſt qui nobis cecinit,
Das war ein braf Student,
Qui liberos compoſuit, compoſuit, compoſuit
Biſſ aen ſein letztes end.

Carmen ad Clerum.

DIſce bene, Clerice, virgines amare;
Quia ſciunt dulcia oſcula præſtare,
Juventutem floridam tuam conſervare,
Pulchram & amabilem prolem procreare
Et ut cognoſcas latius
So nimb gar eben war,
Ludimagiſter fatuus,
Das iſt weit offenbar.
Se multum ratus amari,
Von einem Weiblein ſchon,
Amore volens cremari
Hies ſie mit ihm heym gohn.
Replentur vini veteris,
Und waren guter ding,
Jocus hic fuit celebris,
Gar ſchön ſie ihn umbſing.
Non immemor rei ſuæ,
Der Schantz namen ſie in acht,
Gratulando illi ſuave,
Bald ihn zu eim Narren macht.
Multos hinc extorquet nummos
Das iſt ihr aller arth,
Abit & quærit alios,

Lag

Lag ihm an ſicher hart,
Nec hunc curabit miſerum,
Dieweil ſie Pfenning hat.
Nevit poſt huic linteolum,
Dar in geſchrieben ſtaht:
W. V. H J. M G.
Er kundes auſſlegen fein,
Sic ſpeculans Poëtice,
Das war die Gattung fein
Omne dediſti gaudium,
Weynen und hertzenleidt
Grave paris cordolium,
Jammer menglich geſpreit
Non fuerat autem ita,
W. V. H. Wilt und Hert,
Illi prius non audita,
I. M. G. Iſt mein gefert.
Sonabat, mira dicam,
Der guth Geſel war ein Gauch,
Judæo portat tunicam,
Zwo Deck, den Mantel auch,
Ut eam poſſet adire
Mit Säckel wohl beſwärt,
Quo placentur ejus iræ,
Gar bald er zu ihr färht.
Ad ipſum ubi venerat,
Da Wahr es gar noch nacht
Ipſa blanditi non ceſſat,
Biſſ ſie das Geld rauſſ bracht;
Mox aperit ſtultus peram
Wolt ſo geliehen ſich,
Rem refero, vobis veram,
Si ſprach, halt dich an mich,

In cubiculum ducitur,
Hoffet ein guten Muth,
Super lectum abſconditur,
Er meynt es wer als guth.
Ecce quidam ingrediens,
Selber er auffthun kundt,
Manet cum ipſa dormiens,
Dem wahr ſein Hertz verwundt,
Sub lecto jacebat ſpretus,
Sie hett ein Scherer Knecht
Summis qui viribus fretus,
Macht ein gros Gepracht,
Pauper ſub lecto torquetur,
Durfft reden gantz kein wordt,
Et qui non cruciaretur,
Wo er ſolch ein Spiel hort?
Mane ſurgens hilariter,
Das Fräwlein war geſcheit
Exeunt domum pariter,
Wenn er forcht ſeiner Haut.
Interim miſer trepidus,
Säumpt ſich nicht lang im Hauſſ,
Saltabat prorſus territus,
Hinden zum laden auſſ.
Nec poſt illam adivit
Sie hett das Gelt ſchon ein
Ubi talia reſcivit
Auch wolt ſie nimmer ſein,
Deinde totum extortum
Thet ihm gar eben recht
Fallaciſſimum hoc ſcortum
Verpraſt der Scheerer Knecht
Luſum cernens ſe fabulam,

Von dern er wohl getrawt,
Incepit amare quandam
Auff die er gäntzlich bawt,
Bonorum cum diſpendio,
Verſch'empt ſein Mutter-Erb,
Erat durans amatio,
Darnach ward ſie ihm herb,
Repertus it per tegulas,
Er lief über Die Dach,
Ammittitque ſuas ſcholas,
Der Teuffel des gelach,
Se poſt caminum abſcondit,
Es war ihm gar kein ſchertz,
Vota preceſque ſpopondit,
Erſchrocken war ſein Hertz.
Fuga ſibi conſuluit,
Das war ein Faſſnacht Spiel.
Linquat veſtem oportuit,
Ein Buler leidt ſich viel.
Amor dicebat abiens,
Iſt Kartheuſers Orden,
Heu mihi quam fui amens,
Innen bin ichs worden.
Quid autem nunc dicam Clara?
Es weiſſ doch jederman,
Quam proba ſit avis rara,
Ach Gauch ich fahr davon.
O Gretula, Kataraque,
Klein Lieb macht groſes Weh,
Id ſtultus ſenſit utique,
Bisher und fürbaſſ meh,
Ergo ſapienter dixi,
Ich wiſt gern wie der bies.

Tamen

Tamen ſi non ita vixi
Der ſich nicht narren lies
Ejus ego vellem viventis noſcere nomen,
  Qui non fœminea luſus ab arte foret.
Felix dives & beatus,
Mag wohl Pfaff Keris ſeyn,
Meo caſu aviſatus,
Laſſ ſolchs und trinck guten Wein.
Demum ſic nunciatur,
Wie ein geſtorben iſt,
Quod deflendo lamentatur,
O Todt wie grimm du biſt.
Et quia favet Helicon,
Schreit er mit groſſem leydt.
Hoc elegans eulogium,
Godt geb ihm ewig Freud.
Eheu terribili graſſans mors impia vultV
  Lethifera fixit cuſpide corda tu A
Sorte cadit parili dux & cum rhetore conſu L
  A ſtra tenens vitæ, præmia digna tu Æ.
Hic jacet Eliſabet, ſi benefecit habet.

Ein Fürſtin ſchon im Thummen loch,
  Ligt leyder todt, und lebet noch,
In meinen Hertzen gantz ohn end,
  Seyt ſie geſchieden is behend,
Alleinig gar verlaſſen mich,
  Betrübt und elend jammerlich,
Empfindet jetzt den rechten Lohn,
  Troſt gibt dem ſie hat wohl gethan.
    Ita vixit ille Rector,
    Er wolts nicht anders han,
    Vale ſemper bone Lector,

Lug-

Lug du und ſtos dich dran,
Guth Geſell iſt Rinckman.

Filia Mœcha quæ?

Filia Mœchatur, quæ Mœcha matre creatur.

Meretrix.

Est Meretrix dicta ex hoc, quod dat verbula ficta,
Exterius picta eſt, verum interius maledicta.

Carmen Trochaicum Rythmicum ad Peregrinantes.

Qui videre mundi.
Concupis rotundi.
Univerſitatem,
Atque vanitatem:
Ambula per urbes,
Teque nolo turbes,
Si vagas puellas
Cernis ore bellas.
Virgines fuerunt,
Nunc at exuerunt
Cum metu pudorem,
Cum pudore florem.
Flore deſtitutæ,
Laude diminutæ,
Ære proſtitutæ
Fraude & involutæ;
Non petunt amorem,
Te volunt datorem,
Non amant ocellos.
Sed tuos locellos.
Si cares locellis,
Non places ocellis:

Non manus puellis
Eſt avara bellis.
  Naviga per undas
Æquoris profundas
Piſcibuſque piſces
Victitares diſces.
  Hic vides vagantes,
Qui manus parantes
Exhibent carinis,
Mercium rapinis.
  Si nemus pererras,
Exteraſve terras,
Repperis latrones,
Qui necant barones.
  Sive te necabunt
Teve ſauciabunt,
Eximent vel ullas
Sacculis medullas.
  Mendicare panes,
Sacculos inanes
Qui tenes, & æris
Indigus vereris?
  Præſtat ergo ad ædes
Patriaſve ſedes
Denuo redire,
Quam fame perire.

Virgo non vitianda.

EſtMagnum crimen corrumpere virginis hymen.

Carmen Rythmicum de Nuce & virgine.

CUm nux rubeſcit
Et virgo crine pubeſcit;
Tunc nux vult frangi,

Et virgo ſtipite tangi.

Signa corruptæ virginis

VUlvæ dum pollent, gena pallet, & ubera mollent:
Hæc ſunt ſigna ſatis corruptæ virginitatis.

De meretrice noctu interfecta.

DUm ſe fingit anus formoſam nocte puellam
Et lupa fucato decipit ore procum,
Suppoſitam veluti calchas pro Virgine cervam
Sic procus hanc mactans conficit enſe lupam.

Epitaphium Ponelopis meretriculæ

PEnelopes tumulum, fractoſque Cupidinis arcus,
Exſtinctaſque faces adſpice; quiſquis ades;
Et lachryma: lachrymis exſtinctæ triſtibus ornant
Et Venus & Charites funera Penelopes.

De puella duobus nupta.

DUm genitor natæ tædas non curat adultæ,
Nupſit amatori ſponte puella ſuo;
Quærenti Veneris furtivæ gaudia, denſum
Nunc nemus exhibuit, nunc ſeges alta thorum
Multi abiere dies, generum pater optat, & illa
Non negat; in gremio nupta jacetque viri.
At prior, uxorem repetit, pater abnuit; illa
Pellitur è patria tunc ſine dote domo.
Illa quidem vellet, quod lex vetat, eſſe duobus
Juncta viris: merito jura priora valent
Poſterior repetit ſponſæ data dona maritus;
Primaque promiſſi pignora conjugii

Ac-

Accipit. Uxorem retinet prior, augur Apollo.
Dic quis eris proles, quam dabit illa pater?

Fauniæ meretriculæ.

FAunia laſcivas inter memoranda puellas,
Illa ego famoſis gloria fornicibus;
Qua teneros moviſſe jocos haud doctior ulla,
Nec fuerat Veneris fingere mille modos.
Dum luſu nimium dulci laſſata recumbo;
En ſubito incautam Mors nigra me rapuit,
Omnia cum rapiant; non ſunt mihi fata dolori:
Sed quod non medium Mors fuit inter opus,

De Perilla mendica meretrice.

QUid pia ſubtrahitur mendicæ dona Perillæ?
Non minus eſt, quam quæ ſtat prope digna Crocis
Pœnitet hanc actæ, ſi quid fuit improba vitæ;
Et dolet admiſſi territa mole ſtupri.
Audiit eſſe minus quoniam ſe mille profanis
Uni quam ſacro ſubſtituiſſe viro.
Mille ſacris quondam ſe ſubſtituiſſe fatetur.
Deſiit; & peccat jam minus illa, date.

Bellicum facinus.

AUdierat procul arma, bonâ de gente Batavus.
Geſtit in hoſtiles fervidus ire globos.
At lateri patrium mater dum ſubligat enſem,
Hæc, inquit, referas, nate fac arma domum
Vix proprior ſteterat pugnæ, veſtigia preſſit,
(Mille micant enſes, vulnera mille ferunt.
Numquid, ait, ludi eſt? oculis non parcitur ipſis,
Certe oculis ludus non placet ille meis,

Forte tamen jacuit truncum ſine nomine corpus
 Irruit: Hiſpanum nam cutis eſſe docet.
Sævit atrox, & qua cædendo, qua laniando,
 Abſecuit miles ſtrenuus enſe femur.
Facturuſque fidem, magni argumenta duelli,
 Et femur, & ferrum ſanguinolenta gerit,
Inde memor moniti, nam pugna cruenta peracta eſt,
 Arma celer properat ſalva referre domum.
Hoc ait Hiſpanum mulctavi verbere mater,
 Maternoſque femur projicit ante pedes.
Horret anus, ſed enim potius caput enſe tuliſſes
 Nate, refert, olim hic forte redibit eques.
Non faciet certo ô Mater; ſed poſcis iniquum,
 Unde caput vellem tollere? non habuit.

In Hiſpanum ſignum crucis in pallio gerentem.

CUr Hiſpane crucem geris ob Mavortia facta?
 Aptior eſt factis crux maledicta tuis.

Ad Claram.

DAnt oculi mortem, dant Clara tua oſcula vitam,
 Sic ſæpe ut vivam, ſic volo ſæpe mori.

Tria mala.

QUæ mala ſunt hominum rebus tria maxima, ſcire
 Quæris? habe paucis; fœmina, flamma, fretum.

Ad Grammaticos.

DIcite Grammatici, cur maſcula nomina cunnus,

Et cur fœmineum mentula nomen habet?
Sic ego; ſic aliquis ſenior de gente verendâ
Rettulit, attollens longa ſupercilia;
Mentula fœminei gerit uſque negotia ſexus,
Unde genus merito vendicat illa ſibi.
Indefeſſus agit res qui ſine fine virorum
Maſcula non temere nomina cunnus habet.

In furem.

ERipuit vitam ſibi fur, vis noſcere cauſam?
Tortoris nummos maluit eſſe ſuos.

In Porphyrium.

FLeſſe bis; at nunquam legitur riſiſſe Redemptor,
Cur hominis proprium riſibile ergo vocas?

Militia amoris.

MIlitat omnis amans vincenti laurus amata eſt,
Victorique parant læta trophæa jugum.

Poëſis nova.

QUiſquis amas Phœbum pariter venerare Lyæum,
Quam tribuit venam Phœbus Jacchus alit.

Johannes pro Anagrammate habet
SINE ANO.

INfantem vidi (fuit hæc res mira) *ſine ano*:
Nomen *Joannes* hoc Anagramma dabat.

Metamorphoſis.

QUi fuit ante bipes, ſi ducta homo conjuge, fiat,
Hic animal quadrupes, qua ſpecie illud erit
Non aſinum nec equum, ſed cervum fœmina format,

Aut illum cuculi more volare facit.

Quis felix?

PRimus, qui nulli debet; ſortem inde ſecundam,
Judice me, cœlebs, tertius orbus habet.
Si tamen uxorem quis habebit, dote recepta,
Recte erit, obtingat ſi tumulare malum.

Gryphus Ænigmaticus.

DIc quid non vivens vivum fit vertice dempto?
Id lapis eſt: dempto vertice nam fit apis.
Inque brevem ſi mutetur, quæ ſyllaba longa eſt
Navis & ablato vertice fiet avis.
Sic paries, aries fit, ſanguis & anguis: at hamus
Mus, magnus Agnus, Jaſpis & aſpis erit.
Et rabies abies ſine vertice, ſimula mula eſt
Fit loculuſque oculus, ſic oculuſque nihil
Imo & quod vivit ſine vertice vivit & ivit,
Tranſit nequam in equam, ſicque boves in oves.

Jocus Grammaticus.

MObile fœmineum fixum fugit omne virile;
Vaccaque non craſſus, craſſa ſed illa datur.
Dos ſacra, non ſacer eſt; cur dicitur ergo ſacerdos
An quia ſacra ſacrum dos facit eſſe virum?
Non incongruus eſt igitur mihi ſermo futurus,
Quando ſacerdotem dixero dote ſacrum.
Sed cur Veſtalis ſoror eſt quoq; dicta ſacerdos?
Nec potius ſacra dos, quando virile nihil:
Nam quia dote ſacra eſt, non hinc dicenda ſacerdos,

Sed

Sed potius ſacra dos jure vocando foret.
Fallor? an hæc ideo eſt forte appellanda ſacerdos,
Quod ſacrâ huic animus ſit quoque dote ſacer?

De ſeptima Genituræ domo, apud Aſtrologos.

Conjugii Aſtrologis domus eſt ſi ſeptima, quare
Rixarum hæc eadem eſt, litigiique domus?
Non quia pacifica eſt, aut lites fœmina tollit:
Lis ſolet uxorem, corpus ut umbra, ſequi.
Hoc probat *Eliſabeth.*: medio huic in nomine Lis eſt;
Bellaque fide parans *Iſaabella* ſuo eſt.

Mulier unde dicta?

Dicta fuit mulier quaſi * mollior: eſt tamen Eva.
Non de carne ſui ſumpta, ſed oſſe, viri.

VATICINIUM,
Seu

Carmen Chronographicum de pace, in oppoſito ſenſu Retrogradum pro anno 1633.

Opinio loquitur,

VatICInor bona,non beLLans hIC LabItVr annVs:
paCIfer eſt VenIens,non MaLa ContrIb VIt

Suſpicio reſpondet.

ContrIbVIt MaLa, non Veniens eſt paCIfer annVs,
LabItVr hIC beLLans non bona VatiCInor.

* Varro de ling. Lat.

De frigore in Februario 1635. *vaticinium felis, & Chronicum carmen.*

FeLIs noſtra retro, ConI Vn CtIs renIb Us IgnI,
SIC hoC OMne geLV VatI CInata FVIT, 1635.

Ebrius commiſſo homicidio culpat vinum.

EBrius occidens occurrentem obvius enſe,
Mox capitur ſceleris neſcius ipſe ſui.
Criminis aſt dum mane ſui quæ cauſa rogatur,
Neſcio quæ ſit, ait; ſit niſi cauſa merum.
Ignoſcenda mero culpa: at frangenda lagena eſt
Prætor ait, ne iterum peccet, ut ante, merum.

Ebrietatis quot ſunt ſpecies?

BIs ſex credatis ſpecies ſunt ebrietatis:
Eſt vilis primus; ſapiens eſt alter opimus.
Ternus grande vorat; quartus ſua crimina plorat.
Quintus luxuriat: ſextuſque per omnia jurat;
Septimus attendit, octavus ſingula vendit;
Nonus nil celat, quod habet ſub corde revelat
Somnia denus amat; undenus turpia clamat;
Et cum ſit plenus, vomitum reddit duodenus.

Aliter.

EBriu s atque ſatur, modis his ecce vagatur:
Hic cani ,hic plorat, ſed & hic blaſphemus, hic orat,
Hic eſt Pacificus, ſed & hic nullius amicus,
Hic ſaltat lætus, ſed & hic ſermone facetus,
Hic qui loqui neſcit, hic ceſpitat, ille pigreſcit,
Hic

Hic eſt clamoſus, ſed & hic verbis vitioſus,
Diſputat hic, ille aſt currit per compita villæ,
Hic ſervit Veneri, ſomno vult ipſe teneri,
Hic vomit, hicque vorat; ſic Bacchi turba laborat.

In Ebrium.

POntice cum ſapido Baccho tibi vena tumeſcit
Quid clamas; homines mille necare volo?
Quod magis admiror, quoniam te uxore juvante
Non tenerum puerum progenerare potes.

Oenopota Germanus ad Populares ſuos.

NOn potare nefas. Potinna nata benigna,
Teutona progenies, pulcro conamine ſueta
Cum poclis vacuare ſcyphos, magnoſque culullos
Æmula Perſarum & Græcorum læta ſuperbi;
Quid, quo jure modoque, ubi cur & quando bibendum?
Internumque ſiet, Davus fors potet an herus,
Quodque ſiet robur potus? jam rite propinat
Potorum præſes: Tu oculis, ore imbibe & aure,
Qua peccare datur potu haut impegeris unquam;
Qua præſtare datur potu, haud defeceris unquam.

In Pamphagum, hominem voraciſſimum.

PAmphagus in patulam tam multa ingreſſerat alvum
Quam poterant denis plus ſatis eſſe viris:

Ecce venit caupo, pretiumque expoſtulat: ille
Ebria terribili lumine mota rotans,
Evomit in patinam vinumque ciboſque receptos,
Atque ait; En, merces tu tibi habeto tuas.

Famulus Otthonis hominis voraciſſimi.

CONditus hac ſub humo eſt gurges vaſtiſſimus Ottho,
Cui nunc officium juſta rependit humus.
Condidit in ventrem terræ tot jugera vivus;
Hunc ſub ventre ſuo, nunc quoque terra tenet.

In Aſtrologum: omnia ex Aſtris ſcire volentem.

ASTrologo Aſtra, foris quæ fiunt, omnia dicunt:
Uxor cuncta domi quæ facit, Aſtra ſilent.

De Claræ dotibus.

TRes quondam nudas, vidit Priamejus Heros?
Luce Deas; video tres quoque luce Deas;
Hoc majus; tres uno in corpore. Claraque ridens
Eſt Venus, incedens Juno, Minerva loquens.

Idem ad Claram.

TRes uni. Si dona ferunt, Vulcania conjux.
Formam, divitias Juno, Minerva ſonum.

Falſam eſſe ſententiam: CASTA EST QUAM NEMO ROGAVIT.

FAlſum eſt plebs quod ait: Caſta eſt quam nemo rogavit;
Caſta quaſi non ſit virgo petita procis.

Nemo

Nemo petit turpem, quam judicat eſſe puellam:
At nihilo minus hæc cor meretricis habet,
Uni ex mille procis cupiat ſi pulchra placere;
Attamen amplexus non niſi nupta dabit.
At cui forma deeſt, quia ſpernitur omnibus, hinc fit.
Ut facile admittat luxurioſa virum.
Pulchra procos refugit, quamvis à mille petatur:
At deformis eos poſcit, iiſque caret.
Falſum eſt hoc igitur, Caſta eſt quam nemo rogavit,
Caſta procis petitur; quæ caret, illa minus.

De pulice.

PUlchra pulex teneræ penetrat dum membra puellæ,
Clamque ſubit niveum dente premente femur,
Comprimitur digitis & Nigro Clauditur Orco
Sed dedit hoc illi diſtichon alma Venus
Mortuus hic jaceo ſed non hic mortuus ardens,
Dum premor albenti pollice, vivo pulex.

Ænigma.

IN Cœlo eſt vox una novem quæ ſcripta figuris
Tres *fel* habet, cunctas ſed *cita felis* habet.
Solutio eſt, vox felicitas.

Aliud Ænigma.

PErdita huic res eſt, nec, ubi ſit perdita neſcit:
Et tamen hæc nullo reperienda loco eſt.

Invenit tamen huic ſimilem non prorſus eandem:
Plorat, & hanc ſimilem ſe reperiſſe dolet.

Solutio.

PErdita res eſt virginitas; ubi perdita ſcitur,
Hæc tamen in nullo eſt invenienda loco.
Rem ſimilem invenit prægnans ubi facta puella eſt:
Nam cum prole ſata eſt huic nova virginitas.
Et quia virginitas nova prodit abiſſe vetuſta,
Plorat, ob idque novam ſe reperiſſe dolet.

Aliud Ænigma mulieris conjugatæ ad procum

EST quiddam quod pene nefas mihi dicere verſu,
Hoc tibi vis totum, Pontiliane, dari.
Syllaba prima meo debetur tota marito:
Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.
Solutio eſt, vox Oſculum.

Aliud Ænigma.

O Sine quinque tenet vocales dictio, & unam
Ter liquidam, angelicus quam capit uſque polus.

Idem paulo aliter.

O Sine quinque tenet vocales dictio, & unam
Ter liquidam, in templis quam ſibi Paſcha petit.
Solutio eſt, dictio Alleluja

Aliud Ænigma.

QUære mihi verbum totum quod regnat in orbe Sola-

Solaque in Empyreo ſyllaba prima polo.

Solutio eſt, verbum Satago.

Aliud Ænigma.

POma Petrus carpſit, decerpſit & arbore Paulus;
Pomorum numerus quis ſit uterque latet:
Petrus ait Paulo, duo des mihi poma tuorum:
Pomorum numerus tunc mihi duplus erit.
Paulus ait Petro, tria des mihi poma tuorum;
Pomorum numerus tunc mihi triplus erit.
Dic quot poma Petrus, quot Paulus ab arbore carpſit:
Si quid Arithmetica doctus in arte potes.

Solutio.

ÆQualem numerum pomorum carpſit uterque:
Sex etenim Petrus, ſex quoque Paulus habet.

Aliud Ænigma.

OScula dat Nymphæ, cum multa foramina, Paſtor.
Quæ clamat toties, oſcula dat quoties.

Solutio.

FIſtula Paſtoris cui multa foramina, Nympha eſt:
Quam quoties inflat, fiſtula dulcè canit.

Aliud Ænigma.

A Chriſto orandi certa eſt data formula nobis;
Dic mihi, quot voces formula tota capit?
Dic quæ ſit media, & minima, & quæ maxima vocum,

Optima quæ, dein quæ peſſima vox ſit ibi?

Solutio.

QVinquaginta ibi ſunt voces ſi junxeris *Amen.* *

Da vocum in medio eſt, ſi modo deſit *Amen.*

A vox hîc minima eſt, ſed maxima *ſanctificetur.*

Optima vox *Pater* eſt, peſſima voxque *malo*

Tria, ni feceris, ſe ipſa facient.

HÆc tria, ni facias, facient ſe: nempe tuarum.

Rerum ni, facias, ſe facit ipſe ſtatus.

Et podex, niſi, tu tergas, ſe terget id ipſum,

Filia; ni tu des, ſe dabit ipſa viro.

Inaures.

O Stultas mentes! aures aliena voluptas

Cur lædit? caput hoc quis neget eſſe Nu-(dæ?)

Lira.

QUinquaginta abeant è nomine *Lira* ſit *ira*:

At *Lira*, cum brevis eſt ſyllaba prima canit.

Bruxella.

URbs *Bruxella*, licet perdat *Rux*, *Bella* futura eſt,

R, X, E pereant, nil niſi *Bella* manet.

Epitaphium pro puero Expoſititio.

NEſcio qui fuerint, qui me genuere parentes

Forte meum ignorat mater & ipſa patrem,

Quod mihi ſit nomen, proprium non dixero verum,

Apellativo nomine dicor homo.

Sive

* *Amen poni tunc debet poſt à malo.*

Sive mea eſt meretrix, ſeu pauper honeſtaque mater,
Hoc tamen officium præſtitit illa pium:
Quod me luſtratum Baptiſmate chartula ſignet;
Corpus ut intret humum, ſpiritus aſtra petat.
Non pro me Lector, pro patre & matre rogabis,
Ut requiem æternam ponet utrique Deus.

Aliud Epitaphium.

HIc ſitus eſt Nero, laïcis mors, vipera clero,
Devius à vero, Cupa repleta mero.

Aliud.

COntinet hæc foſſa, Bedæ venerabilis oſſa.

Aliud.

HIc jacet Eraſmus qui quondam bonus Erat mus:
Rodere qui ſolitus, roditur à vermibus.

Hoc in diſticho nullus quantitatum eſt reſpectus: nam nos Britones non curamus quantitates ſyllabarum.

Aliud.

QUem lapis iſte tegit, ſalvet qui tartara fregit.

Aliud.

HIc infra eſt cineres, quem deflent hæ mulieres,
Ruſticus Andreas qui vitiabat eas.

Aliud.

SYlvius hic ſitus eſt, gratis qui nil dedit unquam:

Mortuus at gratis quod legis iſta dolet.

Aliud.

HIc ſum, poſt vitam miſeramque inopemque ſepultus.
Nomen ne quæras, Lector, Di te male perdant.

Aliud.

TAlis eris, qui calce teris mea buſta pedeſtris,
Qualis ego jaceo, vermiculoſus eris.
Sis Cæſar, Macedo, vaſti moderator & orbis
Sis Cato ſis Cicero, denique talis eris.

Aliud.

HIc dormit Clauſtri Prior, hic aurigaque plauſtri,
Hicque jacet rite aſt rediturus ad oſtia vitæ:
Nam ſine figmento conſurget ab hoc monumento.
O mors quam dura, & quam triſtia ſunt tua jura;
Si mors non eſſet, quam lætus quilibet eſſet;
Præterit iſte dies, ſtat mox aurora ſecundi:
Stat labor aut requies, ſic tranſit gloria Mundi.

Anagramma.

VOx eadem *gerere* & *regere* eſt, omenque notandum:
Ut *regat* uxorem vir, *gerat* illa virum.

De uxore lugente maritum.

LAchrymula ex oculis fluxit, dum fœmina luxit:
Hanc lætam ob lethum quis putet eſſe viri;

Ænigma.

MUs poſt infernum eſt, præcedit utrumque voluntas.
Dic

Dic quis compoſitum ſic ſibi nomen habet?

Solutio eſt, *Wilhelmus.*

Sara.

QUæ velit ancillam concedere nupta marito,

Res eſt hoc noſtro tempore rara *Sara.*

Verſus Protei ſeu variabiles, quorum novem priores ſinguli, ſervato ſenſu, variant 72 57 60. *decimus vero* 399 16 800 *modis.*

Ad ſtultum.

COr, vox, dens, frons, ren, ſplen, pes, lux ſunt tibi, deeſt mens.

Ad Cœcum.

MEns, cor, vox, dens, frons, ren, ſplen; pes ſunt tibi, deeſt lux.

Ad Claudum.

LUx, mens, cor, vox, dens, frons, ren; ſplen ſunt tibi, deeſt pes.

Ad triſtem.

PEs, lux, mens, cor, vox, dens, frons, ren, ſunt tibi, deeſt ſplen.

Ad infacundum.

SPlen, pes, lux, mens, cor, vox, dens, frons ſunt tibi, deeſt ren.

Ad inverecundum.

REn, ſplen, pes, lux, mens, cor, vox, dens ſunt tibi, deeſt frons.

Ad mitem.

FRons, ren, ſplen, pes, lux, mens, cor, vox ſunt tibi, deeſt dens.

Ad mutum ſeu Taciturnum.

DEns, frons, ren, ſplen, pes, lux, mens, cor ſunt tibi, deeſt vox.

Ad

Ad Timidum

VOx, dens, frons, ren, ſplen, pes, lux, mens, ſunt tibi, deeſt cor.

De perfecto.

COr, vox, dens, frons, ren, ſplen, lux, mens pes, vola, crus huic.

Venus.

CUm tam Venalis quam Bacchus proſtet in urbe.
Cur inſigne ſuum non habet, alma Venus.

Ad Ruſticum, Epigramma.

CUr mala fæmineo de ſexu Ruſtice profers,
Et bona quæ confert, non reticenda, taces?
Fœmineum eſt ſervile genus, crudele, ſuperbum?
Nobilis, & clemens virgo humiliſque data eſt.
Lege, modo, ratione caret, rectum abjicit, inquis?
At placet huic rectum, lex ratio, atque modus.
Extremis ea gaudet, ais mediocria vitat?
Hæc extrema fugit, ſed mediocre tenet.
Decepit Judæa virum, prolemque Rebecca?
Concepit alma virum Virgo, paritque Deum.
Eva genus noſtrum felicibus expulit arvis?
In meliora facit, nos ut eamus A V E.
Cur bona fæmineo de ſexu, Ruſtice celas?
Et mala ſi qua facit, non referenda, refers?

De Podagra.

NAſcitur ex Venere & Baccho, ſolventibus artus;

Fi-

Filiaque ſolvit membra, Podagra, virum.

Item.

MEmbrifragus Bacchus cum membrifraga Cytherea
Progeniunt gnatam, membrifragam Podagram.

Item.

NEc Veneris nec tu vini capiaris amore;
Uno namque modo vina Venuſque nocent,
Ut Venus enervat vires, ſic copia Bacchi,
Et tentat greſſus, debilitatque pedes.

Symbolum cujuſdam Podagroſi.

SALUS ET SPES MEA DEUS.

EMergit duplex ſenſus ſub voce SALUTIS.
Namque SOLI una ſalus, altera ſola POLI.
Indulgent illam mortali ſemine creti,
Creti aſt hanc tantum de genitore DEO.
In trullis (mirum!) fœcundis naſcitur illa,
Turpibus & mediis iſta paranda venit.
Hinc in magnatum tot pocula pota ſalutem
In gyrum ductus Bachius ordo probat,
Hujus amore ſimul deducunt labra frequentes:
Abſorbent poti flumina magna meri.
Aſt hanc æthereа tantum de ſede fluentem
Non ficta gignit cum pietate, fides.
Illa facit fragiles, agiles hæc, illa ſceleſtos,
Cœleſtes iſthæc, perpetuoque beat.
Vade ſalus hominum, DOMINUS mea ſpesque ſaluſque,
Hanc peto, non illam ſic bene ſalvus ero.

VOS

VOS PODAGROSI

omnes , omnes

HUC, HUC, HUC,

huc , inquam ,

Relictis omnibus ,

celeri gradu , pro more veſtro , accurrite.
ATTULIT ENIM PRÆGRANDIS & capitooooooooſus Doctor vobis remedium ſalubre & approbatum.

Lamentes , ſchnappentes , hinckentes , leiſeuntes , & pelliceos pedes cornu duriores reddens.
Videte ut curam veſtri habeatis.
EXPERIMENTATUM APPROBATUM, juſtum , bonum , excellens & ſalubre hoc medicamentum eſt tale.

℞. FUres, Mures, Lemures, Vacca, Bracca; Caca, Ede, Minge, Pedes, Quercus, Stercus , Suppellex , miſce cum allio, & oſculare ancillam in culo: quæ omnia ſi tibi non ſufficiant , ſume gentianam & paſtrianam , & admiſce ſtercus vitulinum , tunc pedem habebis cervinum.

Auff Teutſch ſo viel:

VEuſe, Meuſe, Leuſe, Niſſ, Schiſſ, Friſſ, Speck,
Leck, Dreck,
Hausrath , Seudreck , Knobloch , leck der Magdt
das Arsloch ,

Ha-

Haſtu nicht genug daeran, ſo nimb Finzium
und Paſtrian,
Vermiſch es mit eim Kalberdreck ſo iſt dir wohl
gethan.

In Claram.

VIr ducatne duas, an nubat virgo duobus
Quæritur: hanc litem ſolvere Clara
volens
Una viris, inquit, magis apta duobus: in una
Conſiſtent aliter quomod carne duo?

Metamorphoſis.

C*Arnibus* in plenum currum *bo* ſyllaba
ſcandat, [illegible]
C*arbones* plenus nil niſi currus habet.

Alia.

C*Arbones* fiunt, abeat *bo* ſyllaba, *carnes*;
Sed *carnes* fiunt, *r*, pereunte, *canes*.

Alia.

C*Arnes carbones* medians *bo* ſyllaba reddit;
At *b* ſi pereat littera, *carbo caro* eſt.

Suum cuique pulchrum, Ad H. M.

PLus tibi vicini conjux, tua plus placet illi:
cuique igitur pulchrum non ſolet eſſe
ſuum.

De duobus Philoſophis, quorum alter ri-
debat res humanas, alter flebat.

HIc pleno, lachrymas effundit lumine, ridet
Alter num riſus dignus uterque fuit?

De Pallade, & Venere armata.

ARmatam vidit Venerem Lacedæmone
Pallas.
Nunc certemus, ait, judice vel Paride.
Cui Venus armatam tu me, temeraria, temnis

Quæ

Quæ quo te vici tempore, nuda fui.

* *Propria quarto modo.*

MEntitur quiſquis communem Thaida dixit.
Thaida ſemper habet ſolus & omnis homo.

De Culice.

NOn finit ipſe culex placidos me capere ſomnos.
Credo equidem in culicem ſe modo vertit amor.

Lucifer, Ulcifer.

LUcifer in Cœlo ſplendebat ſideris inſtar:
Nunc ab eo tenebras, quas ciet, Orcus habet.
Perdidit is lucem, nimium dum luce ſuperbit;
Luce carente ideo perpetuo igne flagrat.
Litterulas prima inverſas det ſyllaba: verè.
Ulcifer eſt is, qui Lucifer ante fuit
Dira ergo igne dabit, non lucem aſt ulcera ſervis:
Ulcera quæ nullo ſunt abitura die.

In Pomponiam.

COrpore cum quæſtum faciat Pomponia, punctum.
(Vtile nam dulci miſcuit) omne tulit:

Ad Gallam puellam, jam ſeneſcentem.

DIcebam tibi: Galla ſeneſcimus, effugit ætas.
Utere rene tuo; caſta puella, anus eſt.
Spreviſti, obrepſit non intellecta ſenectus.
Nec revocare potes, qui periere dies.

Nunc

* *Omni homini, ſoli & ſemper.*

Nunc piget, & quereris, quod non aut iſta
voluntas
Tunc fuit: aut non eſt nunc ea forma tibi.
Da tamen amplexus, oblitaque gaudia
junge,
Da, fruar, & ſi non quod volo, quod volui.

Homerus.

MEntiri cæcum cum nemo miretur Homerum:
Auritus teſtis: non oculatus erat.

Ad puerum formoſum.

DVM dubitat natura, marem faceretne
puellam:
Factus es, O pulcher, pœne puella puer.

De Jove, Junone & Clara.

JUppiter, inſani dum ſæva Cupidinis arma,
Et nequit accenſas pertolerare faces,
Jane biceps, cœli cuſtos, mihi limina pande,
Pande nec hoc unquam ſentiat uxor ait.
Senſit ut hoc uxor turbatur, & undique fluctus
Ore vomit: liquida ſit magis atra pice.
Irruere in magnum magna cum voce Tonantem,
Audet, & illius detrahit arma manu.
Clavigerum terret Janum; luſtratque per
omnes
Terras, an videat quo vir ab igne calet.
Nunc huc, nunc illuc: dum torvo lumine
ſe fert,
Aſpectu patuit candida Clara ſuo.
Quam ſimul ut vidit, cæcas exarſit in iras;
Tuque Jovem exclamat, regnaque noſtra
trahis?

Dum

Dum rotat,& piceo contorquet ab æthere fulmen;
Illud in hæc durus pectora flexit amor.

Ad Grammaticos, cur ſæpe ſcribat laſciva.

CArmine cur ſpargam cunctis laſciva in bellis,
Quæritis? inſulſos arceo Grammaticos,
Fortia magnanimi canerem ſi Cæſaris arma;
Factave divorum relligioſo virum,
Quot miſer exciperemque notas, patererve lituras!
Quot fierem teneris ſupplicium pueris!
At nunc una mihi dictent cum baſia carmen;
Pruriat & verſu mentula multa meo,
Me legat innuptæ juvenis placiturus amicæ,
Et placitura novo blanda puella viro,
Et quemcunque juvat lepidorum de grege vatum
Otia feſtivis ludere deliciis.
Luſibus at lætis procul hinc abſiſtite ſævi
Grammatici, injuſtas & cohibete manus:
Ne puer, ob molles cæſus lachrymanſque lepores,
Duram forte meis oſſibus optet humum.

De cornibus Problema.

SI quando ſacra jura thori violaverit uxor,
Cur gerit immeritus cornua vir? caput eſt.

In Eraſmum.

CUr Monachos fratres & clauſtra relinquis Eraſme!
Non Miſera factum hoc ambitione caret.
Namque latens illic velut in ſcrobe vilis ERASMUS

In lucem ut videas, & videare, ſalis.

Chriſtus in cruce.

IN medio Chriſtus latronum quando pependit
Aut nunquam; aut Virtus, tunc fuit in medio.

In medio virtus.

AMbulat in medio mulier pompoſa virorum:
Virtus jam medium perdidit ergo locum.

Duo ante conjugium divites, poſt illud pauperes,

ESSe, inquit Invenis, terræ ſibi jugera mille:
Redditibus ditem ſe quoque virgo refert.
Atque parem ſe divitiis cenſebat uterque:
Aſt inopes juncti ſe reperêre thoro.
Cur? quæ narrantur ſi ſint ea vera reperta?
Virgo onera omiſit; debita virque ſua.

Nec { *ex malis minimum.* / *ex bonis maximum.* }

Optima ſit quamvis, uxorem nolo gigantem
Uxorem Nanam nolo, licet mala ſit.

Antitheſis inepta.

CUm ſuper impoſita eſt ſedi inverſa altera ſedes,
Neutra tibi ut ſedeas apta futura ſitu eſt.

Carmen Rythmicum de Dactylo.

Dactylus antiquus
Non eſt mulieris amicus,
Frangitur ut ſtramen,
Cum venerit ante foramen.

Æni-

Ænigma Arithmeticum

OVa duæ geſtant populo vendenda ſorores,
Aſt horum numerus quis ſit, uterque latet
Una ait, Heus adjunge meis, ſoror, octo tuorum:
Sunt numero æqua tuis ova futura mea.
Altera, non, inquit, ſed da mihi quinque tuorum;
Ovorum numerus tunc mihi triplus erit.
Dic, age quot gerat ova prior; quot & ova ſororum
Altera Arithmeticâ ſi quid in arte potes.

Reſponſio.

OCtodecim gerat ova prior, tunc cuncta ſororis.
Bis ſeptem atque decem poſterioris erunt.
Nam ſi poſterior donaverit octo priori,
Sex & viginti cuilibet æqua manent.
At ſi poſterior ſumat ſibi quinque prioris;
Hæc retinet tredecim, ter tredecim, illa tenet.

Teſtes.

AN quia teſtamur fixum ſic dicimur; an quod
Nequitiæ teſtes adſumus ambo tuæ,

Deteſtatio mortis accerſitæ.

QUid juvat heu! ferro fatum properare vel undis?
Sponte venit tacitum nec remoratur iter,
Scilicet hæc omnis ſpatioſum turba per orbem
Victima Plutonis nil miſerantis erit.
Vnum omnes exſpectat iter: quod Trojus heros,

Quod

Quod Numa, quod Tullus dives,& Ancus ſit.

Litteralis Dactyli Metamorphoſis,

Surgens facit I,
Intrans facit O,
S. Pede levato.

Jocus in Inconſtantem.

SE famulum Noipus, modo ſe cupit eſſe Magiſtrum,
Se modo Cantorem, ſe modo vult Logicum
Vivere vult Romæ,modo Piſis degere mallet,
Malleret in patria ſtertere poſſe domo.
O quot mente urbes peragrat, quot devorat artes!
Omnibus eſſe locis, omnia noſſe cupit.
Interea Logicus non eſt, non Muſicus ille,
Non famulus, pueros non elementa docet.
Nec Romæ vivit, nec Piſis degere curat,
Et pudet ad patrium ſcalpere crura focum.
Quid Noipe es, vel ubi es? nihil, omnia, nuſquam & ubique.
O ars digna loco, dignus & arte, locus!

In ſententiam Ovidianam.

OMnia ſunt hominum tenui pendentia filo,
Et ſubito caſu quæ valuere ruunt.
Carnifices craſſo ſuſpendunt corpora filo
Ne ſubito canibus dilaceranda ruant.

De puero & Sorore.

FOrte puer rutilum cum matre reſedit ad ignem,
Et tenuit gremio lactea vaſa ſuo,
Tum ſoror oppoſitâ pueri quæ parte ſedebat,
Detegit obſcuro, neſcia membra loco.

Illud ubi frater jam terque quaterque notaſſet
Sollicitat Matrem vocibus hiſce ſuam;
Quæſo jube noſtra cunnum occultare puella
Mater, ut in cineres ecce remiſſa ſedet.
Mox Priapus dudum mihi qui ſurrexit in altum,
Dejicit è gremio lac patinamque meo.

Amicorum Jurgium.

OB bis ſex obolos lis naſcitur inter amicos;
Vere igitur damnum tollit amicitiam.
Sed qui tam ob parvas componunt jurgia cauſas
Vix bis ſex obolis hoſce valere puto.

Duorum Ruſticorum querela, Leoninis verſibus expreſſa.

Ruſt. 1.

O Sors cæca bono ſemper ſcelerata colono!
O durum fatum nocte nigrante ſatum!
Nos inopes victus, viles geſtamus amictus,
Æternos fletus cura paritque vetus,
Et tu ſcire potes quas proferat area dotes,
Qui vix fonte bibis, vix ſatiare cibis.

Ruſt. 2.

DUm te cernebam, attonito ſermone ſtupebam,
Sperabamque bonos aure probare ſonos
Jam tandem ſcivi primum ut tua tecta ſubivi,
Qui vaga rura terunt, hi mala multa ferunt
O ſors haud ſentis quis ſit ſtatus eſurientis!
Paupertate gravor, cor tenet inde pavor.

Ruſt. 1

SErvio nummatis, urbanis vivo beatis,

Arva

Arva aliena regens, aſt ego ſemper egens.

Ruſt. 2.

QUid texo has telas? Vos Divi audite querelas
Et poſt mille neces accipite aſtra preces.
Da Deus hanc lætâ burſam turgere monetâ.
Unicus hic clamor, unicus hic & amor.

Mirabilis Interrogatio.

THeologorum præceps judicium,
Juriſconſultorum langues conſilium,
Medicorum tardum remedium,
Philoſophorum ſuave delirium,
Dic mihi quid ſit optimum?

Reſponſio.

REi bonæ abuſus haud eſt bonus

Caupo.

HOſpitii rector ſemper ſit lætus ut Hector,
Ut Job ſit patiens, utque Sibilla ſciens.

Titus Manlius filium plectens.

FIlius a pugnâ ſpoliis veniebat onuſtus.
Fauſtaque non juſſa ſumpſerat arma manu
Ultores patriæ ſenſit me judice faſces:
Nempe ſimul potuit victor & eſſe nocens
Non pater occidi, nam quiſquis judicis æqui
Perſonam induerit, exuit ille patris.

C. Junius Brutus.

IPſe ego ſubjeci natorum colla ſecuri.
Utcunque hoc olim poſtera turba ferat:
Crederet imperio quiſquam moviſſe ſuperbos,
Quando ſuperbiret ſanguis in Urbe meus?
Quin potius collapſa domus me lugeat orbum

Dum tibi me poſſis dicere Roma patrem

Jephte ex voto inconſulto filiam immolans.

QUod memorat cæcus de rege Poëta Pelaſgo,
Heu utinam de me ſola theatra ferant!
Sed nimium veris geſta eſt mihi fabula rebus,
Dum cecidit noſtra filia cæſa manu.
Non ſatis ut conſtet, pius, an ſceleratus, Jephtes
Vota recuſanti ſolverit iſta Deo.
Serius infelix moneo, æternumque monebo:
Irrita vota facit, quiſquis iniqua facit.

De quadam puella.

CUm quædam, cur ſim barbatus, virgo rogaret,
Hoc, dixi, vultu territus hoſtis abit.
Tunc illa id falſum tibi vel me teſte probabo.
Quæ glabra tuta fui, facta ſed hirta pejor.

Medicus & Lippus

STercus & urina hæc Medicorum fercula prima:
Sunt Medicis ſigna, at ſunt Lippis fercula digna

In fictos amicos.

INtumeant Zephyris ſi turgida vela ſecundis
Et veniant ſatis omnia læta tuis?
Mille tibi comites, & mille parabis amicos;
Affinis, Dominus, cunctaque ſolus eris.
At poſtquam, infidum mutans ſemel aſpera vultum,
Ingruerit velis aura maligna tuis;
Tum qui jam fueras tot circumſeptus amicis,
Et modo qui dominus, qui modo frater eras;

Hæc ſola cunctis infelix dicta reportas,
Quis mihi? quid tecum proximus ipſe mihi.

In ſenem uxorem ambientem.

CUm tua laxa tremit fædato in corpore pellis
Ambis virgineum captus amore thorum,
Quæ tamen eſt ratio, num forſitan extrahet annos;
Et buſtum & naulum triſte puella dabit.

Senex dives de ſe.

PAuper eram juvenis, nunc tandem ætate ſenili
Diteſco; hei miſero, tempore utroque mihi!
Uti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc ſupereſt larga, ſed uſus abeſt:

In avarum ſacerdotem, facetia.

AUdi quid ſpectat ad hos, qui bonum vult eſſe ſacerdos.
Alta prece lege, cum vadis per civitate,
Curre per Eccleſiæ, lachrymare, percute pectus
Et genua flecte, longiſſima Miſſa lege.
Habe pellet rite, ſi vis implere burſe.
Eſto Pontifices, Papa, Sacerdos, & omnes
Expede mille ſtatim fac cito redire.
Murmure non cure, mitte vade quomodo vade,
Per manice, burſe, pome coclear, quoque pyre
Da puere parve, tunc mater dat tibi magne.

Caſtitas puellæ ruſticæ.

RUſtica conſcendit noctu fœnile puella,
Hanc ſequitur poſcens dulcia furta puer.

Ad quem correpto fœni converſa maniplo,
Te miſere feriam, me niſi linquis ait.

De Aſtrologo & Aratore.

DIxerat Aſtrologus cœlum ſine nube futurum,
Principe ſilvarum luſtra petente ſuo.
Dixerat è contra ruiturum nubibus imbrem,
Vertere conſuetus bobus Arator humum.
Vix ingreſſus erat Princeps nemus illico denſum.
Cum ſubito pluviæ præcipitantur aquæ
Laudat Aratorem Princeps, ipſumque docere
Aſtra, ſed Aſtrologum ſumere raſtra jubet.

De Thalete Aſtrologo & Anu ruſtica.

ARdua ſorte Thales cœli dum ſydera luſtrat,
In foveam greſſu præcipitante ruit;
Hunc anus ut quædam delapſum ruſtica vidit
Quæ vitreo liquidas fonte petebat aquas.
Sic ſuper illudens cum perveniſſet ad ipſum,
Alloquitur quatiens voce tremente caput.
Aſtra quid inſpectas cœli ſublimia ſtulte,
Nec tibi quæ proſint inferiora vides?
Dumque futura ſtudes aliis prædicere fata,
Cernere quæ jaceant, non potes ante pedes

In puellam apud focum ſæpius dormientem.

QUando dat ſomno ſeſe officioſa puella,
Tunc ait hoc tacite, carpe pudicitiam
Nam dum ſomnifera tanguntur tempora virga,
Abrepti ſomno culpa pudoris erit.

In ſomnolentam.

POſt cœnam dormire, inquis, nequeo immediate;
Mira-

Miraris? lectum prandia aduſque premis.

Tutior eſt ſibilus Baſiliſci quam cantus puellæ.

TUtius in ſilvis baſiliſcum adire frementem,
Quam molles cantus fœmineumque Melos.

Ad puellam.

REs tibi in immenſum quam parvo tempore crevit!
O Mega nunc, annos ô Micron ante duos.

In Nanum.

AUſus formicæ Nanus conſcendere tergum,
Credebat domito ſeſe elephante vehi.
At vero ut curſu fertur nimis illa ſuperbo,
Infelix media præcipitatur humo,
Calcatuſque miſer, quid rides invide caſum
Dixit communem cum Phaëthonte mihi?

In Sartorem.

SArtor cum in fulta reſidebat fuſte feneſtra
Eſſe ſuum veſti forfice dans & acu,
Bini dura canes inter ſe bella gerentes
Sartorem ad lapſum fuſte cadente trahunt
Vidit ut hoc populus, riſit; ſed turbidus ille
Plebs juſti ob caſum non pia gaudet ait.

In Cerelliam eunucho Gallo nuptam.

NUnc ego Spartanos iterum deſidero mores.
Spondeat ut nudo virgo puella viro.
Nuper enim ſterili deſponſa Cerilli a Franco,
Crediderat Gallo nubere; nupta Capo eſt.

Tria mulieris petulantiam cohibent.

FOemina molle genus, turpes proclivis ad actus
Ni vir ſit cuſtos; ni pudor atque metus

In Medicum quendam.

DIlectum Medicus gnatum ad me miſit ut illum
Grammaticis primis imbuerem ſtudiis.
Aſt ubi, *Muſa refer furias Pelidis & iram*,
Notat & hoc carmen quod ſolet inde cani
Multas qui fortes animas ſub Tartara miſit
Diſcipulum noſtris detinet à foribus;
Meque videns genitor; tibi ſum devinctus amice,
Gnatus at è nobis hæc bene diſcet, ait:
Namque & ego multas animas ſub Tartara mitto,
Nec mihi Grammatici tunc opus eſt opera.

In Cinnam Medicum.

TOllere ſcis morbos: at quomodo; tollis & ægros,
Quodque facis (Judas ut) cito Cinna facis,
Qui tuus eſt patiens, ô terque quaterque beatum!
Ægrotare illum non patiere diu.

Æſculapius Trifrons.

INtrantis Medici facies tres eſſe videntur
Ægrotanti; hominis, Dæmonis, atque Dei.
Quam primum acceſſit Medicus dixitque ſalutem;
En Deus, aut cuſtos Angelus, æger ait:
Cum morbum Medicina fugaverit, ecce homo clamat:

Cum

Cum poſcit Medicus præmia; vade Satan.

Antidotum contra peſtem.

Viginti foliis Rutæ ſalis adde puſillum.
Atque duas ficus junge, nuceſque duas;
Antidotum Mithridatis habes contra omne Venenum.
Aëris & contra peſtiferi omne genus.

Auctor de ſe.

HÆc miſer ſcripſit Poëta
Cui ſemper deeſt moneta
Eſt Valde bonus ſocius,
Edit & bibit ocius.
Non Curat farvis valorem,
Emit panem apud piſtorem.
Quem non juvant carminibus
Quæ docet de virginibus:
Non eſt enim affabilis,
Nec forma delectabilis:
Non habet ergo gratiam,
Sed ſemper ſtat poſt januam
Semperque locum ultimum
Tenet in domo virginum;
Sed hoc non nocet admodum,
Non adfert enim commodum
Non eſt bonum aucupium,
Purgat enim Marſupium,
Et ſtudiis eſt noxium,
Perditioque juvenum omnium,
Ergo colamus Venerem,
Quæ gradum habet ad inferna celerem.
Nobilis procedit male,
Ideo poſthac amor vale.

De quodam Sponſo.

DItem pauper anum juvenis ſibi duxit, & ipſa
In ſocii ut cœpit mutua jura thori.
Omnes in geniale viros conclave vocavit:
Eſtque gravi exorſus taliter ore loqui:
Vos chari affines, vos quotquot adeſtis amici,
Appello teſtes hac ego nocte meos.
Quod mendax fuerit Conjux, ſi objecerit olim
Hanc nudis natibus me ſubiiſſe domum.
Ac ſimul has picta redimitas ſindone partes
Rejectis pronus veſtibus exhibuit.

De Fure quodam.

COnſtitit horrendum furti reus ante tribunal,
Et vinctas tenuit poſt ſua terga manus.
Hunc ubi formoſum juvenem paupercula virgo,
Cerneret, in ſocium poſcit habere virum.
Ad quam converſus morti modo proximus ille,
Argutum naſum preſſaque labra videt,
Moxq; aſſiſtentem lictorem hortatur & inquit
Ad juſſam propera, vivere nolo, necem.
Mortuus utilius, quia quum tabeſco ſuperſtes,
Atque brevem malo, quam ſine fine, crucem.

De puella quadam & juvene.

ASpexit juvenem formoſa puella ſuperbum,
Illius in vultu lumina fixa tenens.
Hic ait, in terram potius tu dejice ocellos,
Non oculos habeat caſta puella vagos.

Imo,

Imo, ait, hæc magis in terra tu lumina figas,
Ex terra primum nam tua facta caro eſt,
Noſtri principium fuit ortus, coſta virilis;
Hanc quæro, & jungi me velit illa ſibi.

Cur fœminæ citius creſcant viris?

UT lolium ſegetes creſcendo vincit, ut alte
Emicat hortorum carduus inter opes:
Fœmina ſic maribus citius conſurgit in auras,
Fœmina non ullum ferre parata modum
Nimirum pravæ creſcunt vel ocius herbæ,
Fœmina quas inter connumeranda fuit.

Erit finis, hæc Medica præſcriptio, ut lectoribus ſit ſine fine ſalus

R. *id eſt*, Recipe mamillarum virginalium manipulos duos,
Et comprime, donec fiat reſurrectio carnis
Atque tunc pone rem in re,
Donec ſudaveris ad uncias quinque, fiat mixtio.

F I N I S

CANUM CUM CATIS CERTAMEN CARMINE COMPOSITUM CURRENTE CALAMO

C. CATULLI CANINII.

Auctor eſt Henricus Harderus.

CANUM CUM CATIS CERTAMEN.

CAttorum canimus certamina clara canumque
Calliope concede chelyn; clariæque Camœnæ
Condite cum cytharis celſo condigna cothurno
Carmina: certantes canibus committite cattos,
Commemorate canum caſus caſuſque catorum,
Cumprimis cauſas certamina cuncta creantes.
Currentem cupide cruda cum carne catellum
Conſpexere cati captique cupidine cœnæ
Comprendunt catulum, capiunt coguntque carere
Carne, canis clamor complebat compita', cuncti
Confluxere canes; conamina cruda catorum
Conqueritur catulus, captas carneſque ciboſque
Commemorat; cunctis cum cognita cauſa catellis,
Concilium cogunt, canus calvuſque culinæ
Cuſtos Caſtrutio cathedram conſcendere celſam
Cœpit, cumque canum conſedit concio, cauſa
Communis, *clamat*, comites, commune ciebat
Conſilium: coeunt crudelia corpora catti
Contrectantq; canum carnes complentq; culinam.
Contemnunt catulos; contemnunt? cedere cogunt,
Corpora corripiunt, conteſtaturque cicatrix
Cæcilii catuli conamina cruda catorum
Conniveat cauſaque cadat careatque culina

Clara

Clara caterva canum? citius contendere curſu
Cum cervo cancer cupiet citiuſque canorus
Cogetur creperis Cygnus ceſſiſſe cicadis
Cur catuli cur ceſſamus? conjungite caſtra,
Conveniant campo catti, certamine claro
Contendant cui conveniat cenſura culinæ
Collaudare canes cani cœpere cerebri
Conſilium, Ceneus cum Caſtilione creatur
Centurio. Cernunt catti crudele cieri
Certamen, coeunt catti conflantque cohortes.
Callimedonta caput campi columenque Catorum
Conſilium commune creat, curamque capeſſit.
Cumque coëgiſſent catuli cattique catervas,
Certamen campeſtre catis campeſtre catellis
Complacuit, currêre citi curſuque citato
Convenere canes, cum conſpexere catellos
Cattorum cuneata cohors, concurrere cœpit
Candida canenti cum Caſtilione Camauce,
Conculcata cadit clarumque cruore colorem
Corrumpit. coeunt certamine Caſca Colaxque
Caſca colorato, candenti corpore Colax,
Caſca Colaxque cadunt. carus Condoq; Coquoq;
Captaneus claram cupiens convellere Callam
Conficitur. Catilina cadit, capiturque Ceraſtus
Cumque Capo Canaus celebris commilito claudi
Cromvelli, cum cœpiſſet contingere caſtra
Crantor corruerat cunctoque cruore carebat
Confectus curſu. confligit Claudia cæco
Cum Cephalo. curvam Clebuli Caronia caudam

Con-

Convellit. Cum cattorum coeunte caterva
Colligeret cunctas Canape Chionæa cohortes,
(Clara canis Canape campo Cuſtoſque cubilis
Callimachi) cœpitque canum convertere curſus
Corbulo conſuetis contritus colla catenis;
Certatur, cæſis colles campoſque cruentant
Corporibus. colluctantur caudis cubitiſque
Cattorumq; canumq; cohors, celeberrima Cauce
Cum cedens campo claudo cum crure cucurrit
Cœpiſſentque canes cattorum cingere cornu;
Currite, clamabat Caronia, currite catti,
Conficimur capimurque, canes cœpere cruenti
Clauſo certantes cuneo circumdare cattos.
Cernite conſtrato cumulata cadavera campo,
Cernite calcantes cattorum colla catellos:
Cedamus campum canibus, cauſaque cadamus
Continuo catti cedunt curſuque citato
Condita conantur celeres contingere caſtra,
Cum conſternari cattos, cum corde carere
Conſpexere canes, conclamavere citoque
Conglomerata cohors certat contendere curſu
Cum Cattis, capiunt cattorum caſtra catoſque
Complures, captos cœnoſo carcere claudunt,
Connexis cruciant caudis cumulantque catenis,
Centeni cecidere cati, ceſſere cruenti
Centeni, claudit centum cuſtodia captos:
Concinno comitum celebrantes carmine cladem
Complaudunt catuliſque canes, canibuſq; catelli;
Conſtituunt certas captivis conditiones:

Cum

Cum canibus coeat Cattis Concordia : cœnis
Captivi careant catti, cedantque culina (no)
Cum coquitur, cineres captent, caleantq; cami-
Cernere contenti completos carne catellos.
Captivi canibus cito conſenſere, caneſque
Carcere confracto cum cattis conciliantur.
Colle cavo comitum congeſta cadavera con-
dunt.
Cattorumq; canumq; cohors curantq; cruentos
Complexi catulos catti cattoſque catelli
Civili certant cauda, cubitiſque cohærent:
Cantatur, crudam claudunt convivia cædem,
Cunctaque compoſito ceſſat certamine clades.

FINIS.